C/2026/4821

8.10.2026 г.

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И СМЕТНАТА ПАЛАТА

Консолидирани годишни отчети на Европейския съюз за 2025 финансова година

(C/2026/4821)

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ФИНАНСОВИ АКЦЕНТИ ЗА ГОДИНАТА 2

БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ 33

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ 34

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС 35

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ 36

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 37

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ 38

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ 39

ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ 142

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ 224

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА 228

ФИНАНСОВИ АКЦЕНТИ ЗА ГОДИНАТА

Целта на настоящата част „Финансови акценти“, която бе изготвена въз основа на принципите, описани в Насока за препоръчани практики № 2 (RPG 2) „Обсъждане и анализ на финансовите отчети“ на Съвета по международни счетоводни стандарти за публичния сектор (СМССПС), е да се помогне на читателите да разберат как оперативните, финансовите и инвестиционните дейности на ЕС са отразени в различните елементи на консолидираните финансови отчети на ЕС. Информацията, представена в тази част, не е одитирана.

Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

1. ОСНОВНИ СТОЙНОСТИ И АКЦЕНТИ ПРЕЗ ГОДИНАТА 3
2. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА 7
   - 2.1. Приходи 7
   - 2.2. Разходи 8
3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА NextGenerationEU 11
   - 3.1. Общ преглед 11
   - 3.2. Изплатена на държавите членки неподлежаща на връщане подкрепа по линия на МВУ (включително REPowerEU) 11
   - 3.3. Изплатени суми по заеми по линия на МВУ (включително REPowerEU) 12
   - 3.4. Изплатена неподлежаща на връщане подкрепа за програми в рамките на бюджета на ЕС 13
4. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ 14
   - 4.1. Приходи 14
   - 4.2. Разходи 15
   - 4.3. Активи 16
   - 4.4. Пасиви 17
   - 4.5. Нетни активи 18
   - 4.6. Оттегляне на Обединеното кралство от ЕС 19
5. БЮДЖЕТНИ УСЛОВНИ ПАСИВИ 19
   - 5.1. Дейности по получаване и отпускане на заеми 20
   - 5.2. Бюджетни гаранции 27
   - 5.3. Общ фонд „Провизии“ 29
6. ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕС 29
   - 6.1. Политическа и финансова рамка 29
   - 6.2. Управление и отчетност 31

1. **ОСНОВНИ СТОЙНОСТИ И АКЦЕНТИ ПРЕЗ ГОДИНАТА**

Консолидирани финансови отчети

Консолидираните финансови отчети на ЕС обхващат повече от 50 субекта (включително Европейския парламент, Съвета, Комисията и агенциите на ЕС). Те са изготвени въз основа на възприетите от счетоводителя на Комисията правила за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване, които се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС).

Както може да се види в обобщения счетоводен баланс по-долу и както е обяснено по-подробно в анализа на финансовите отчети (раздел **4**), най-забележителните особености на консолидираните финансови отчети на ЕС за 2025 г. бяха увеличение на получените заеми в резултат на нова емисия по линия на единния подход за финансиране, увеличение на финансовите активи в резултат на продължаващото прилагане на NextGenerationEU и допълнителната финансова подкрепа, предоставена на Украйна, както и увеличение на касовите наличности в края на годината в резултат на високото равнище на плащанията, планирани за началото на 2026 г.:

милиарди евро

	2025 г.	2024 г.	Промяна
АКТИВИ			
Финансови активи	386,1	328,3	57,8
Предварително финансиране	76,7	78,9	(2,2)
Вземания	34,1	31,7	2,3
Парични средства и парични еквиваленти	103,0	63,2	39,9
Имоти, машини и съоръжения и други активи	17,5	16,3	1,2
Общо	**617,4**	**518,5**	**99,0**
ПАСИВИ			
Доходи след напускане	91,1	93,1	(2,0)
Финансови пасиви	740,8	601,9	138,9
Задължения	65,0	55,4	9,6
Начисления	77,0	67,1	10,0
Други пасиви	2,6	9,8	(7,2)
Общо	**976,6**	**827,3**	**149,3**
НЕТНИ АКТИВИ			
Резерви	0,9	1,0	0,0
Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки	(360,1)	(309,8)	(50,3)
Общо	**(359,2)**	**(308,8)**	**(50,3)**

Вж. „Анализ на финансовите отчети“, раздел **4**

Представените тук консолидирани годишни отчети обхващат:

1. Промени в отчетите, произтичащи от изпълнението на годишния бюджет за 2025 г. и на поети по-рано задължения. Годишният бюджет за 2025 г. е част от многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., чийто общ размер е 1,223 трилиона евро по текущи цени (1,083 трилиона евро по цени от 2018 г.). На 1 март 2024 г. влезе в сила преразглеждане на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., с което се осигури възможност бюджетът на ЕС да продължи да бъде изпълняван за действия по най-неотложните приоритети, като същевременно се сведе до минимум въздействието върху националните бюджети, което е в полза на гражданите в ЕС и извън него ([1]).

2. Инструментът за възстановяване NextGenerationEU (NGEU), приет през юни 2020 г. Първоначално беше предвидена подкрепа по линия на NextGenerationEU в размер до 806,9 милиарда евро по текущи цени (750 милиарда евро по цени от 2018 г.). По-късно този пакет беше намален на 638,1 милиарда евро по текущи цени в края на януари 2026 г. (338 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства по МВУ, 217 милиарда евро под формата на заеми по МВУ и 83,1 милиарда евро под формата на допълнителни средства за програмите по линия на NextGenerationEU). Освен това към пакета от безвъзмездни средства по МВУ бяха добавени 20 милиарда евро, произтичащи от продажбата на квоти чрез търг в рамките на системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове (СТЕ), и 2 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства от резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (РППБ).

През април 2026 г. беше прието предложението на Комисията за целенасочено преразглеждане на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., за да се предостави подкрепа на Украйна под формата на заем, покрит от маржа, и субсидия за разходи по заеми, финансирана от бюджета на Съюза, включително чрез нов специален инструмент ([2]).

На 16 юли 2025 г. Комисията представи своето предложение за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г.

— В раздел **2** от Финансовите акценти за годината са представени промените в отчетите, произтичащи от изпълнението на бюджета за 2025 г. и на бюджетите за предходни години.

— В раздел **3** е представена актуализирана информация за изпълнението на NextGenerationEU през 2025 г.

— В раздел **4** е представен начинът, по който тези промени са отразени във финансовите отчети.

— В раздел **5** са представени последиците за условните пасиви, поети от бюджета на ЕС.

— В раздел **6** се припомнят основните елементи на рамката за управление и отчетност.

([1]) Основните елементи са следните: 50 милиарда евро за механизма за Украйна, 1,5 милиарда евро за Европейския фонд за отбрана и 9,6 милиарда евро за Западните Балкани, южното съседство и отвъд тях, както и увеличение на Инструмента за гъвкавост на 2 милиарда евро и на резерва за спешна помощ на 1,5 милиарда евро, за да се посрещнат евентуални нужди в бъдеще.

([2]) Заемът за подкрепа на Украйна като част от всеобхватния план на Комисията за предоставяне на финансова подкрепа в размер на 90 милиарда евро за Украйна за 2026 г. и 2027 г.

Бюджетът на ЕС през 2025 г.

Бюджетни приходи

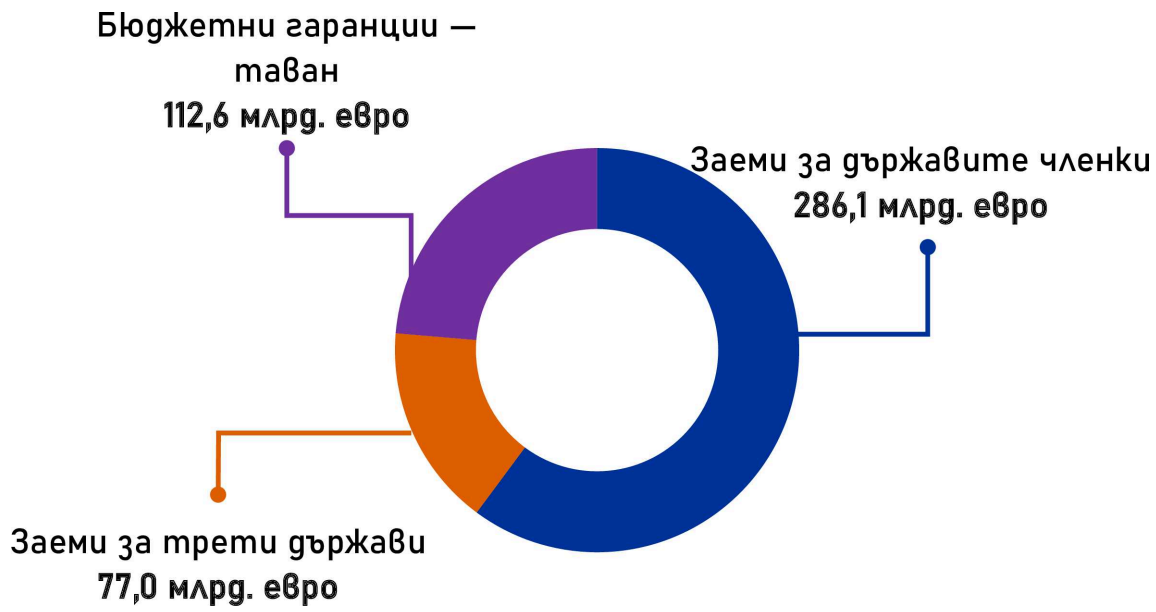
→ Вж. раздел **2.1**

Бюджетни кредити за поети задължения

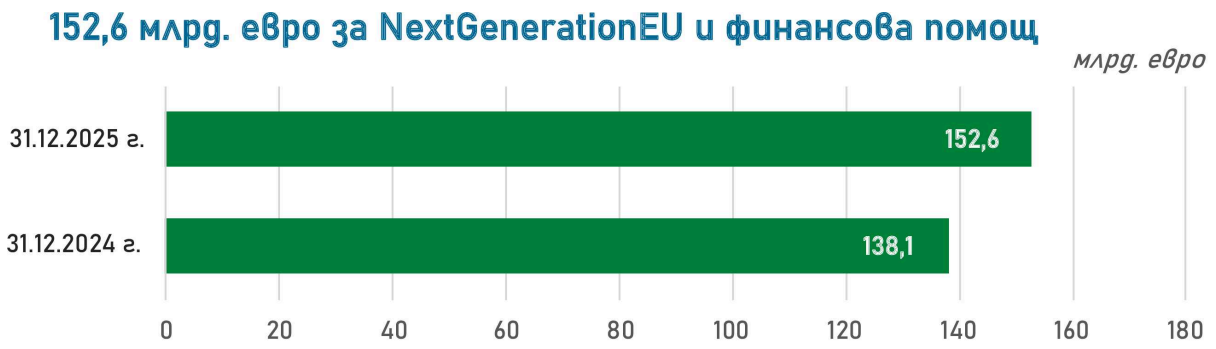
→ Вж. раздел **2.2**

Бюджетни условни пасиви към 31 декември 2025 г.: 475,7 милиарда евро

Основни тенденции през 2025 г.

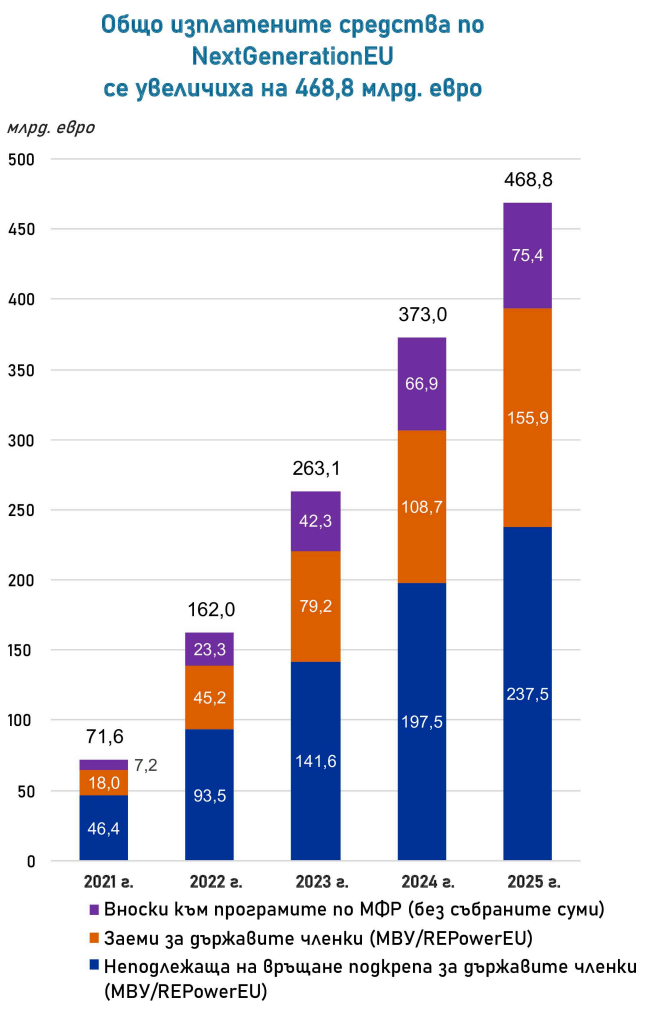
Увеличение на емитирането на облигации на ЕС

Източник: Шестмесечен доклад относно изпълнението на операциите по получаване на заеми и управление на дълга и свързани с тях операции по отпускане на заеми съгласно член 13 от Решение за изпълнение C(2023)8010 на Комисията

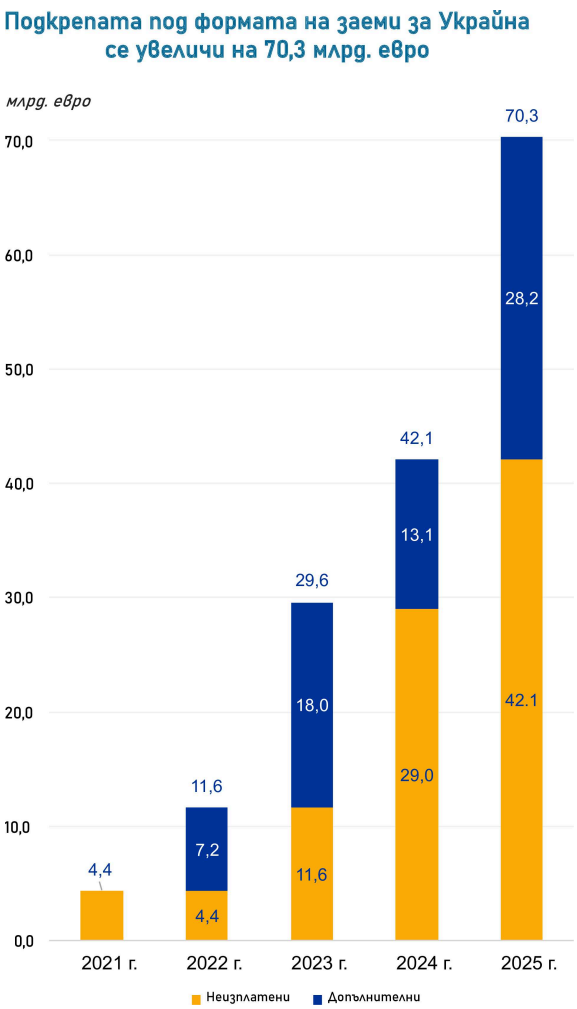
Вж. раздел **5**

Постигане на целите на NextGenerationEU

→ Вж. раздел **3**

Финансова помощ за Украйна

→ Вж. раздел **5**

2. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

2.1. Приходи

В първоначално приетия бюджет на ЕС, подписан от председателя на Европейския парламент на 27 ноември 2024 г., размерът на бюджетните кредити за плащания бе общо 155 209 милиона евро, а сумата, която трябва да се финансира със собствени ресурси, възлизаше на общо 151 161 милиона евро. Прогнозните приходи и разходи в първоначалния бюджет обикновено се коригират през бюджетната година чрез коригиращи бюджети. Корекциите на собствените ресурси на база БНД гарантират, че записаните в бюджета приходи съответстват точно на записаните в бюджета разходи. В съответствие с принципа на балансираност бюджетните приходи и разходи (бюджетните кредити за плащания) трябва да са балансирани.

През 2025 г. бяха приети три коригиращи бюджета. След като те бяха взети предвид, окончателните приети приходи за 2025 г. възлизаха на 161 163 милиона евро, а общата сума, финансирана със собствени ресурси, беше 154 322 милиона евро. Основният фактор за увеличението на вноските на държавите членки през 2025 г. беше увеличението на бюджетните кредити за плащания.

Дял 1: Собствени ресурси

Събраните традиционни собствени ресурси надвишаваха с около 4 % сумите, прогнозирани в бюджета.

Окончателните плащания на държавите членки на база ДДС, БНД и нерециклирани отпадъци от пластмасови опаковки също бяха близки до окончателната бюджетна прогноза. Разликите между прогнозните и действително платените суми се дължат на разликите между курсовете на еврото, използвани за изготвянето на бюджета, и курсовете в сила в момента, в който държавите членки, които не са част от еврозоната, реално са извършили своите плащания.

Дял 2: Излишъци, салда и корекции

Излишъкът от предходната финансова година възлизаше на 1 345 милиона евро. Тази сума беше вписана в бюджета за 2025 г. чрез коригиращ бюджет, а вноската на държавите членки за собствени ресурси беше съответно намалена.

Що се отнася до салдата по ДДС и по БНД, правилата са посочени в член 10б от Регламента за предоставянето (Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета ([3])). В случая на салдата по пластмасите правилата са посочени в член 9 от Регламента за предоставянето на пластмаси (Регламент (ЕС, Евратом) № 2021/770 на Съвета ([4])).

Съгласно тези правила общата сума на салдата се изчислява така, че въздействието върху бюджета на ЕС да бъде нулево („система за нетиране“) и процедурата да не води до изменение на бюджета. Поради това Комисията отправя директно искане към държавите членки да изплатят нетните суми в съответствие с правилата на Регламента за предоставянето.

Дял 3: Административни приходи

Този дял включва главно приходите от данъци и такси върху възнагражденията на персонала.

Дял 4: Финансови приходи, лихви за забава и глоби

Основната част се отнася до глобите във връзка с прилагането на правилата в областта на конкуренцията.

Дял 5: Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми

Този дял се увеличи значително след въвеждането на NextGenerationEU. Средствата за NextGenerationEU в рамките на този дял са целеви приходи. Дял 5 обхваща приходите, свързани с гаранции, лихви и погасяване на отпуснати заеми. По него също така се насочват средства (за неподлежаща на връщане подкрепа по NextGenerationEU в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост и за укрепване на програмите от МФР) от целевите приходи, които държавите членки получават по линия на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 година относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([4]) Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета от 30 април 2021 година относно изчисляването на собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Дял 6: Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза

Този дял се отнася главно до приходите от финансови корекции, свързани със структурните и селскостопанските фондове (ЕСИ фондовете, ЕФГЗ и ЕЗФРСР). В него се включват и участието на трети държави в научноизследователски програми, уравняването на сметките в селскостопанските фондове и други вноски и възстановявания по програми/дейности на ЕС. Значителна част от тази обща сума представлява целеви приходи, които водят до записването на допълнителни бюджетни кредити в разходната част на бюджета.

Общите приходи в бюджета за 2025 г. възлизаха на 224 398 милиона евро:

2.2. Разходи

2.2.1. *Изпълнение на бюджета*

Приет бюджет

През 2025 г. — петата година от МФР за периода 2021—2027 г., окончателният приет бюджет възлизаше на 199,2 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 161,2 милиарда евро бюджетни кредити за плащания. Освен това бюджетни кредити за поети задължения в размер на 27,1 милиарда евро бяха налични като целеви приходи, от които 0,2 милиарда евро, свързани с NextGenerationEU, а бюджетни кредити за поети задължения в размер на 1,8 милиарда евро бяха пренесени от 2024 г. Бюджетните кредити за плащания, свързани с целевите приходи за 2025 г., възлизаха на 85,9 милиарда евро, от които 43,8 милиарда евро, свързани с NextGenerationEU, а бюджетни кредити за плащания в размер на 3,9 милиарда евро бяха пренесени от 2024 г.

Изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения

Активното наблюдение на изпълнението на бюджета и доброто сътрудничество между Европейския парламент, Съвета и Комисията доведоха до пълно изпълнение на бюджета.

Изпълнението на общите бюджетни кредити за поети задължения през 2025 г. възлезе на 212,1 милиарда евро:

— 196,1 милиарда евро от окончателния приет бюджет;

— 1,6 милиарда евро от бюджетните кредити, пренесени или предоставени отново от 2024 г.;

— 14,5 милиарда евро от бюджетните кредити, произтичащи от целеви приходи;

  — от които 39 милиона евро от NextGenerationEU.

Изпълнение на бюджетните кредити за плащания

Изпълнението на общите бюджетни кредити за плащания през 2025 г. възлезе на 216,4 милиарда евро:

— 155,2 милиарда евро от окончателния приет бюджет;

— 3,6 милиарда евро от бюджетните кредити, пренесени или предоставени отново от 2024 г.;

— 57,6 милиарда евро от бюджетните кредити, произтичащи от целеви приходи;

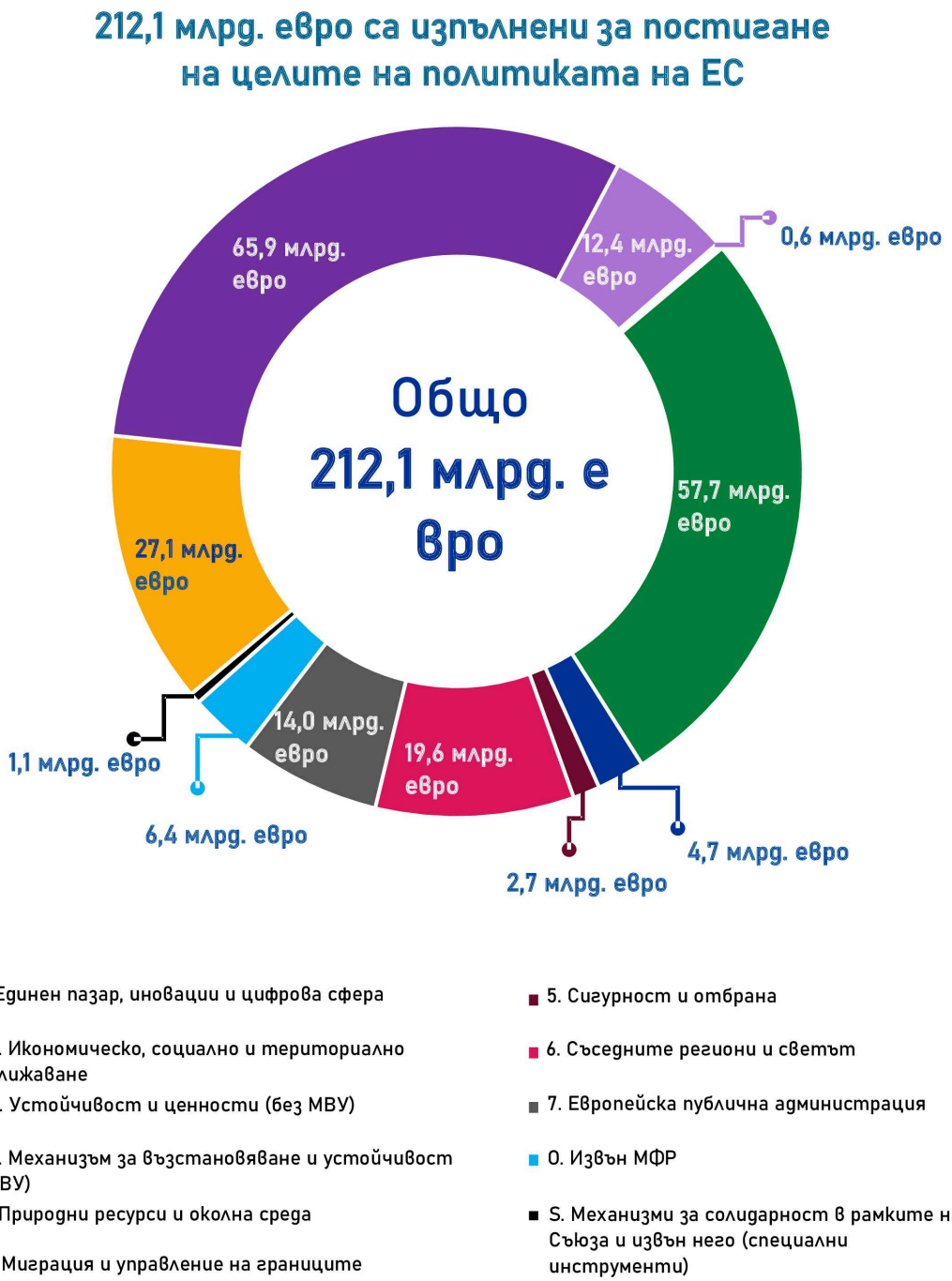
  — от които 41,7 милиарда евро от NextGenerationEU.

В случаите, разрешени от Финансовия регламент ([5]) и/или от правните основания на конкретните програми, бюджетните кредити от гласувания бюджет, неусвоени през 2025 г., бяха пренесени за 2026 г.: 2,1 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 6,1 милиарда евро бюджетни кредити за плащания.

Също така бюджетни кредити за поети задължения под формата на целеви приходи в размер на 12,4 милиарда евро и бюджетни кредити за плащания от целеви приходи в размер на 28,3 милиарда евро бяха пренесени за 2026 г. в съответствие с Финансовия регламент.

([5]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст) (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Общото изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения през 2025 г. по функции от МФР за периода 2021—2027 г. беше, както е показано по-долу:

Изпълнението за 2025 г. за всички видове бюджетни кредити (бюджет, пренасяния от предходната година и целеви приходи) беше 93 % за поетите задължения и 86 % за плащанията. Степента на изпълнение, включително на бюджетните кредити, пренесени към 2026 г. (в съответствие с Финансовия регламент и/или правните основания), достигна 99,5 % от гласувания бюджет за 2025 г. за бюджетните кредити за поети задължения и 100 % за бюджетните кредити за плащания.

Бюджетните кредити за NextGenerationEU за неподлежаща на връщане подкрепа бяха вписани изцяло през 2021 г., т.е. 421,1 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения. 2023 г. беше последната година, за която биха могли да бъдат поети съответните правни задължения.

През 2025 г. бюджетните кредити за плащания по линия на NextGenerationEU бяха 43,8 милиарда евро, а степента на изпълнение достигна 95,4 %. Оставащата сума от 2,0 милиарда евро бюджетни кредити за плащания беше пренесена към 2026 г.

2.2.2. *Окончателно анулирани бюджетни кредити за поети задължения*

Отменени бюджетни задължения съгласно Регламента относно обвързаността с условия в размер на общо 1 078 милиона евро (от които 30 милиона евро по линия на NextGenerationEU) бяха прехвърлени в течение на 2023 г. към задълженията, свързани с Унгария. До края на 2025 г. свързаните бюджетни кредити за поети задължения не можаха да бъдат възстановени и бяха окончателно отменени.

2.2.3. *Неизпълнени поети задължения*

Неизпълнените поети задължения (обикновено наричани RAL — reste à liquider), които съответстват на сумите, за които е поето задължение, но които все още не са платени, възлизаха на 501,1 милиарда евро към края на 2025 г. Неизпълнените поети задължения намаляха в сравнение с 2024 г. (с 6,3 милиарда евро).

Основната причина за намалението на RAL през 2025 г. беше изпълнението на NextGenerationEU (неподлежащата на връщане част), на който се падат 124,1 милиарда евро (24,9 %) от общия размер на RAL в края на 2025 г.

2.2.4. *Бюджетен резултат*

Бюджетният резултат (излишък) се увеличи от 1,3 милиарда евро за 2024 г. на 2,1 милиарда евро за 2025 г. Бюджетният резултат за 2025 г. е повлиян главно от надхвърлянето на бюджетните приходи по дял 4 — Финансови приходи, лихви за забава и глоби.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА NEXTGENERATIONEU

3.1. Общ преглед

В края на 2025 г. Комисията е изплатила финансова подкрепа в размер на общо 468,8 милиарда евро. По-голямата част от тази сума, 393,4 милиарда евро, беше изплатена в рамките на МВУ (включително подкрепа за реформи и инвестиции по линия на REPowerEU), като 237,5 милиарда евро бяха изплатени под формата на неподлежаща на връщане подкрепа, а 155,9 милиарда евро — под формата на заеми. Други 75,4 милиарда евро (без събраните суми) бяха предоставени под формата на плащания по МФР в рамките на съществуващите програми.

3.2. Изплатена на държавите членки неподлежаща на връщане подкрепа по линия на МВУ (включително REPowerEU)

Към края на 2025 г. общият размер на неподлежащата на връщане подкрепа, която е одобрена и за която е поето правно задължение, възлиза на

359,9 милиарда евро. Общият размер на изплатената неподлежаща на връщане подкрепа възлиза на 237,5 милиарда евро:

милиарди евро

Държава членка	Обща стойност на безвъзмездните средства 31.12.2025 г.	Бюджетни задължения 31.12.2025 г. ([1])	Общо изплатени 31.12.2025 г.
Австрия	4,0	4,0	3,3
Белгия	5,0	5,0	3,0
България	6,2	6,2	3,3
Хърватия	5,8	5,8	4,7
Кипър	1,0	1,0	0,5
Чехия	8,4	8,4	5,9
Дания	1,6	1,6	1,1
Естония	1,0	1,0	0,6
Финландия	1,9	1,9	1,1
Франция	40,3	40,3	34,1
Германия	30,3	30,3	19,8
Гърция	18,2	18,2	12,0

милиарди евро

Държава членка	Обща стойност на безвъзмездните средства 31.12.2025 г.	Бюджетни задължения 31.12.2025 г. ([1])	Общо изплатени 31.12.2025 г.
Унгария	6,5	6,5	0,1
Ирландия	1,2	1,2	0,7
Италия	71,8	71,8	54,1
Латвия	2,0	2,0	1,1
Литва	2,3	2,3	1,1
Люксембург	0,2	0,2	0,1
Малта	0,3	0,3	0,2
Нидерландия	5,4	5,4	2,5
Полша	25,3	25,3	9,5
Португалия	16,3	16,3	10,4
Румъния	13,6	13,6	6,4
Словакия	6,4	6,4	4,0
Словения	1,6	1,6	1,1
Испания	79,9	79,9	55,1
Швеция	3,4	3,4	1,6
Общо	**359,9**	**359,9**	**237,5**

([1]) *В бюджетните задължения са взети предвид всички отменени задължения, включително свързаните със задължения, поети преди 2025 г. От общите бюджетни задължения 1,0 милиард евро са задължения, поети през 2025 г.*

През 2025 г. Комисията изплати неподлежаща на връщане подкрепа на обща стойност 40,1 милиарда евро. Основните плащания бяха към Италия (7,6 милиарда евро) и Испания (7,1 милиарда евро), последвани от Гърция (3,5 милиарда евро) и Франция (3,3 милиарда евро).

3.3. **Изплатени суми по заеми по линия на МВУ (включително REPowerEU)**

В края на 2025 г. общата финансова подкрепа под формата на заеми, одобрена и обхванатата от подписани споразумения за заем, възлизаше на 277,2 милиарда евро. Общият размер на изплатената финансова подкрепа под формата на заеми възлизаше на 155,9 милиарда евро.

милиарди евро

Държава членка	Общо предоставени към 31.12.2025 г.	Общо подписани към 31.12.2025 г.	Общо изплатени 31.12.2025 г.	Общо погасени 31.12.2025 г.	Общо непогасени 31.12.2025 г.
Белгия	0,2	0,2	0,1	–	0,1
Хърватия	4,3	4,3	1,7	–	1,7
Кипър ([1])	0,0	0,0	0,0	–	0,0
Чехия	0,3	0,3	0,2	–	0,2
Гърция	17,7	17,7	11,4	–	11,4
Унгария	3,9	3,9	0,8	–	0,8
Италия	122,6	122,6	99,1	–	99,1
Литва	1,6	1,6	0,8	–	0,8
Полша	29,4	29,4	17,4	–	17,4

милиарди евро

Държава членка	Общо предоставени към 31.12.2025 г.	Общо подписани към 31.12.2025 г.	Общо изплатени 31.12.2025 г.	Общо погасени 31.12.2025 г.	Общо непогасени 31.12.2025 г.
Португалия	5,6	5,6	3,4	–	3,4
Румъния	7,8	7,8	4,3	–	4,3
Словения	0,5	0,5	0,5	–	0,5
Испания	83,2	83,2	16,3	–	16,3
Общо	**277,2**	**277,2**	**155,9**	–	**155,9**

([1]) *За да се подкрепят реформи и инвестиции, с Решение за изпълнение на Съвета от 28 юли 2021 г. на Кипър беше предоставена обща подкрепа под формата на заем в размер на 0,2 милиарда евро. Кипър поиска да бъдат премахнати тези реформи и инвестиции, но не поиска да използва освободените средства по заема за подкрепа на нови мерки или за повишаване на степента на изпълнение на съществуващите мерки в рамките на своя национален план за възстановяване и устойчивост. Поради това подкрепа под формата на заем вече няма да се предоставя на Кипър в бъдеще, а вече отпуснатото предварително финансиране по заема в размер на 26,0 милиона евро подлежи на връщане в съответствие с условията на приложимото споразумение за заем.*

През 2025 г. Комисията предостави нова финансова подкрепа под формата на заеми на стойност 47,2 милиарда евро. Основните плащания бяха към Италия (23,4 милиарда евро), Испания (15,9 милиарда евро) и Полша (4,0 милиарда евро). Съгласно споразуменията за заем държавите членки ще правят погасителни вноски в размер на 5 % от предоставените суми на годишна база, като първата вноска ще бъде дължима 10 години след датата на предоставяне на средствата. В резултат на това периодът на погасяване на заемите, отпуснати до 31 декември 2025 г., е от 2032 г. до 2055 г.

3.4. **Изплатена неподлежаща на връщане подкрепа за програми в рамките на бюджета на ЕС**

В края на 2025 г. общите нетни плащания, извършени към други програми съгласно МФР, възлизаха на 75,4 милиарда евро. Този принос, в който не са включени събраните суми, беше свързан главно с REACT-EU, от която се финансират Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейският социален фонд (ЕСФ, в това число ФЕПНЛ):

милиарди евро

Програма съгласно МФР	Общо отпусната сума 31.12.2025 г.	Общо нетни поети задължения 31.12.2025 г.	Общо нетни плащания 31.12.2025 г.
ПО ЛИНИЯ НА REACT-EU	50,6	50,6	50,4
— *от които за ЕФРР*	*30,0*	*30,0*	*29,9*
— *от които за ЕСФ (в това число за ФЕПНЛ)*	*20,6*	*20,6*	*20,5*
Фонд за справедлив преход	10,9	10,8	7,4
Развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	8,1	8,1	6,0
Програма InvestEU	6,1	6,1	4,9
„Хоризонт Европа“	5,4	5,4	5,2
RescEU	2,0	2,0	1,5
Общо	**83,1**	**83,0**	**75,4**

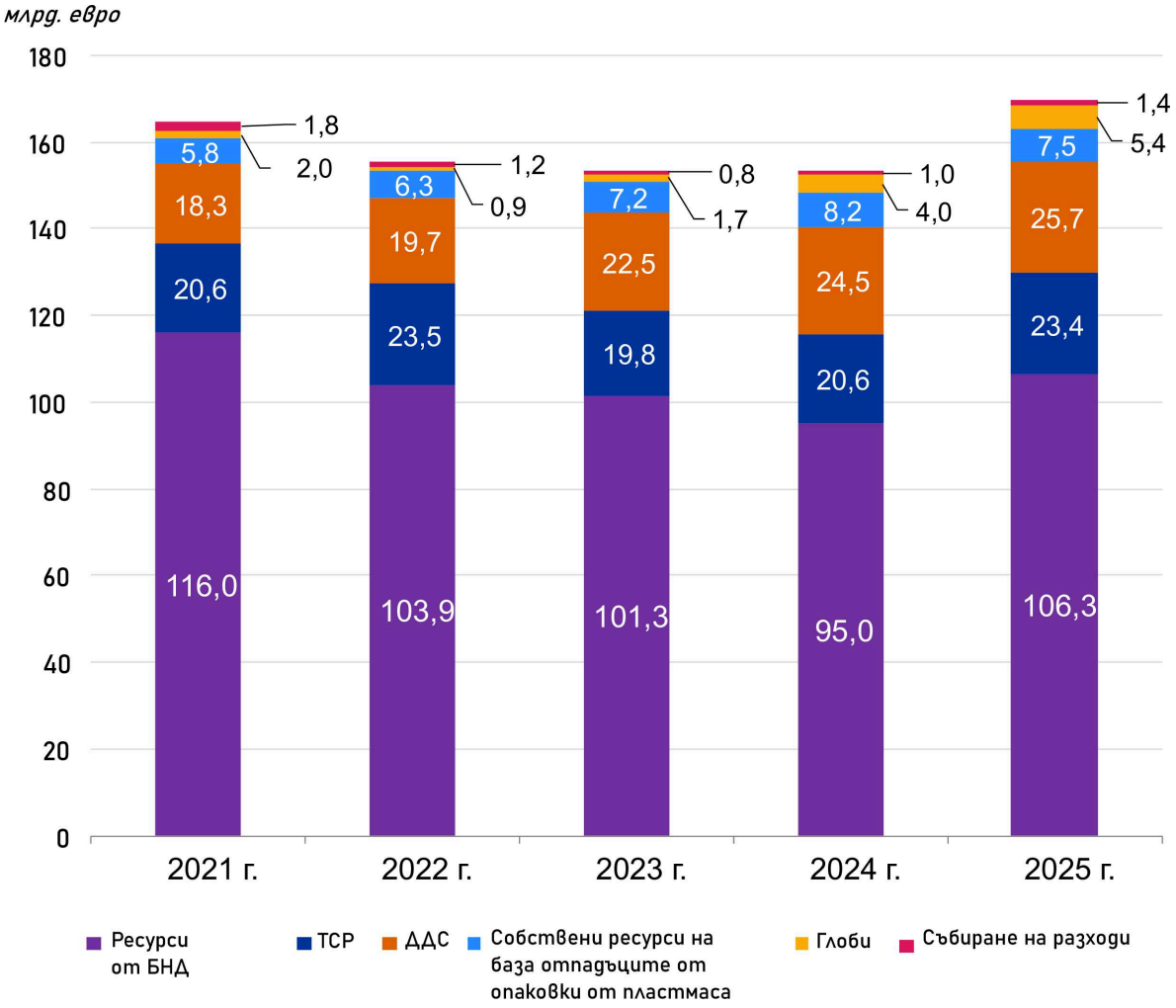
През 2025 г. Комисията извърши плащания към други програми съгласно МФР на стойност 8,5 милиарда евро, повечето от които към REACT-EU (4,1 милиарда евро).

4. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

4.1. Приходи

Консолидираните приходи на ЕС включват сумите, свързани с операции с размяна и операции без размяна, като операциите без размяна са най-съществени. Петгодишната тенденция при основните категории приходи от операции без размяна (включващи ресурси от БНД, традиционни собствени ресурси, ресурси от ДДС, собствени ресурси на база отпадъците от опаковки от пластмаса, глоби и събиране на разходи) е следната:

Петгодишна тенденция при приходите от основните операции без размяна ([1])

([1]) *Данни за периода 2021—2025 г.: с изключение на приходите, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, и други приходи*

Тъй като бюджетните приходи следва да са равни на (или да превишават) бюджетните разходи, основният двигател на тенденцията на приходите, показана по-горе, са извършените всяка година плащания.

Основни промени през 2025 г.

През 2025 г. общите приходи, включващи всички категории приходи, възлизаха на 202,5 милиарда евро спрямо 175,7 милиарда евро през предходната година. Основните промени, с които се обяснява увеличението с 26,8 милиарда евро, или 15,3 %, бяха:

— приходите, свързани с глоби, се увеличиха с 1,3 милиарда евро главно поради глобите, наложени на предприятия;

— финансовите приходи се увеличиха с 2,6 милиарда евро главно поради увеличението на лихвите по заеми;

— вноските от ДДС се увеличиха от 24,5 милиарда евро през 2024 г. на 25,7 милиарда евро през 2025 г.;

— собствените ресурси на база отпадъците от опаковки от пластмаса намаляха от 8,2 милиарда евро през 2024 г. на 7,5 милиарда евро през 2025 г.;

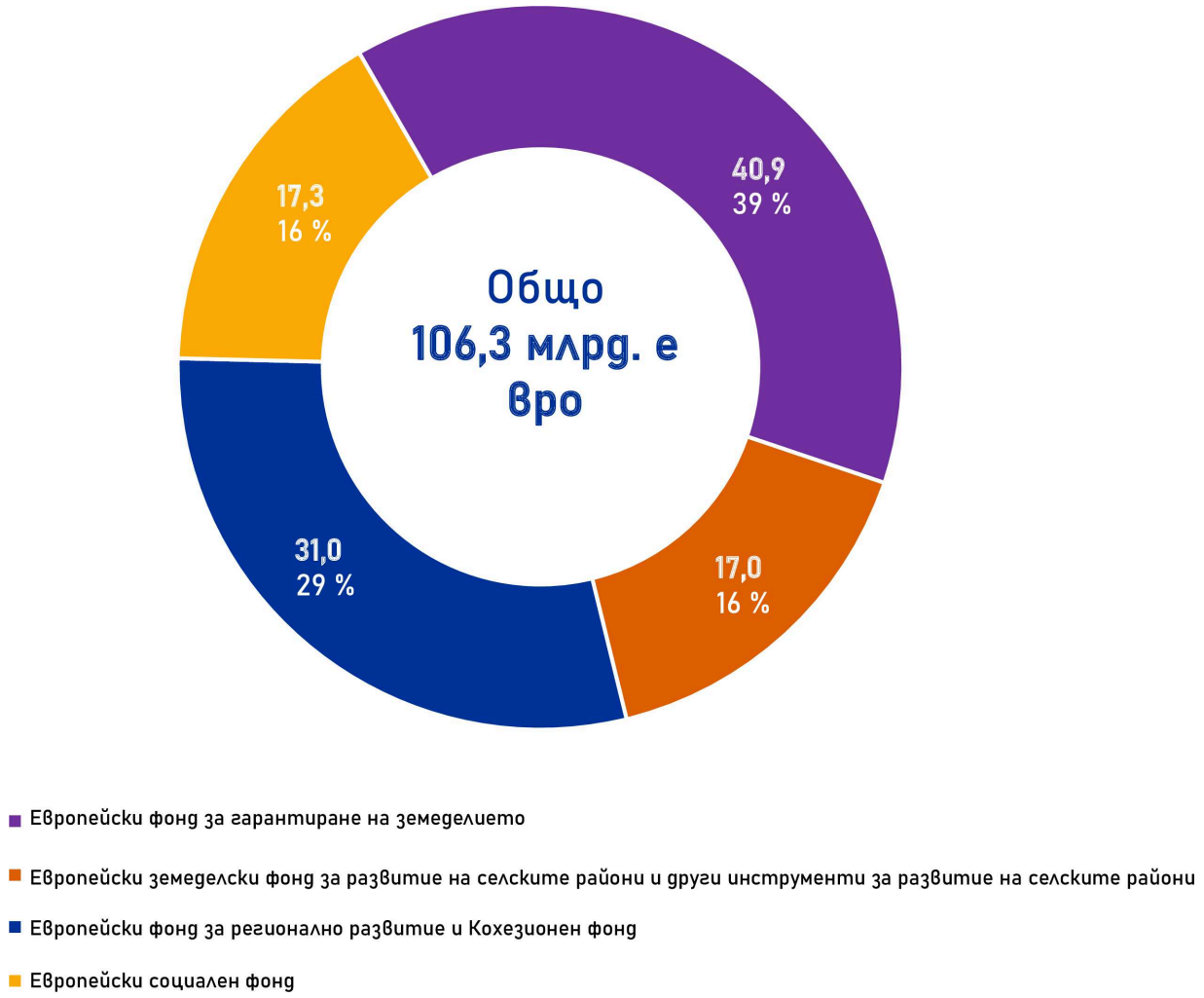
— традиционните собствени ресурси се увеличиха от 20,6 милиарда евро през 2024 г. на 23,4 милиарда евро през 2025 г.; и

— приходите от БНД (брутен национален доход) — основният елемент от оперативните приходи на ЕС — нараснаха от 95 милиарда евро през 2024 г. на 106,3 милиарда евро през 2025 г. Увеличението с 11,3 милиарда евро, или 11,9 %, се обяснява до голяма степен с нарастването на нуждите от бюджетни кредити за плащания.

4.2. **Разходи**

Основният компонент на разходите, признати в консолидираните финансови отчети, са делегираните на държавите членки разходи при споделено управление, което обхваща следните фондове: i) Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), ii) Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и други инструменти за развитие на селските райони, iii) Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), както и iv) Европейския социален фонд (ЕСФ). Тези фондове съставляваха 106,3 милиарда евро, или 41,3 %, от общите разходи в размер на 257,1 милиарда евро, направени през 2025 г. (2024 г.: 101,9 милиарда евро, 37,3 % от общите разходи). Разпределението на делегираните на държавите членки разходи и тяхното относително тегло са представени по-долу:

Основни разходи, делегирани на държавите членки за 2025 финансова година (споделено управление)

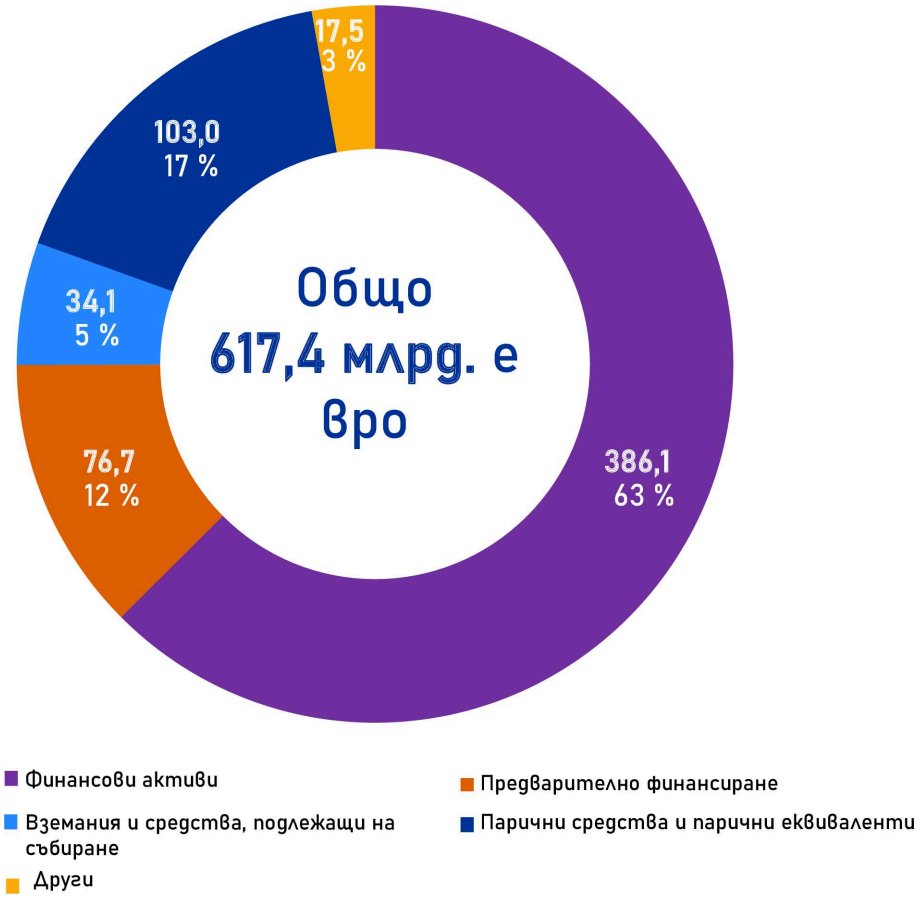
Увеличението на разходите, делегирани на държавите членки (споделено управление), се отнася главно до ЕФРР и Кохезионния фонд (с 2,2 милиарда евро), по които дейностите продължават да напредват, както и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Разходите, свързани с трансфери, включително безвъзмездни средства и бюджетна подкрепа, намаляха от 98,8 милиарда евро през 2024 г. на 78,8 милиарда евро през 2025 г. Намалението с 19,9 милиарда евро се дължи главно на финансирането на неподлежащата на връщане подкрепа, предоставена по линия на МВУ в рамките на NextGenerationEU, която възлизаше на 46,8 милиарда евро (2024 г.: 65,8 милиарда евро). Въпреки това значително намаление на разходите, напредъкът по изпълнението на ключовите етапи и цели продължава.

4.3. Активи

Към 31 декември 2025 г. активите възлизаха на общо 617,4 милиарда евро (2024 г.: 518,5 милиарда евро). Увеличението се дължи главно на допълнителното кредитиране по линия на програмата МВУ и новите заеми, отпуснати на Украйна по линия на механизма за Украйна и МФП по МСЗУ. Най-значимите активи в счетоводния баланс на ЕС бяха финансовите активи, различни от парични средства и парични еквиваленти (386,1 милиарда евро), предварителното финансиране (76,7 милиарда евро), вземанията и подлежащите на събиране суми (34,1 милиарда евро) и паричните средства и паричните еквиваленти (103 милиарда евро). Другите активи, възлизащи на 17,5 милиарда евро, включваха основно имоти, машини и съоръжения и нематериални активи.

Състав на активите към 31 декември 2025 г.

Увеличението на общата стойност на активите с 99,0 милиарда евро, или 19,1 %, спрямо предходната година се дължеше главно на следните ефекти:

— Непогасените отпуснати заеми се увеличиха от 283,6 милиарда евро през 2024 г. на 333,4 милиарда евро през 2025 г. Увеличението с 49,8 милиарда евро, или 17,6 %, отразява главно отпускането на държавите членки на допълнителни заеми по линия на МВУ и REPowerEU (47,2 милиарда евро), както и отпускането на нови заеми по линия на механизма за Украйна и по програмите за МФП (съответно 10,1 милиарда евро и 18,4 милиарда евро), компенсирани от погасени суми по ЕМФС и SURE (съответно 4,9 милиарда евро и 8,0 милиарда евро) и увеличение на обезценки в размер на 14,4 милиарда евро, главно поради новите заеми за Украйна;

— Паричните средства и паричните еквиваленти се увеличиха от 63,2 милиарда евро през 2024 г. на 103,0 милиарда евро през 2025 г. Увеличението с 39,9 милиарда евро, или 63 %, се дължи главно на по-голямата ликвидност, свързана с единното финансиране (33,9 милиарда евро през 2024 г. спрямо 65,2 милиарда евро в края на 2025 г.), което е резултат от високото равнище на плащанията, планирани за началото на 2026 г.

Предварително финансиране (авансови плащания, за които е поето правно задължение)

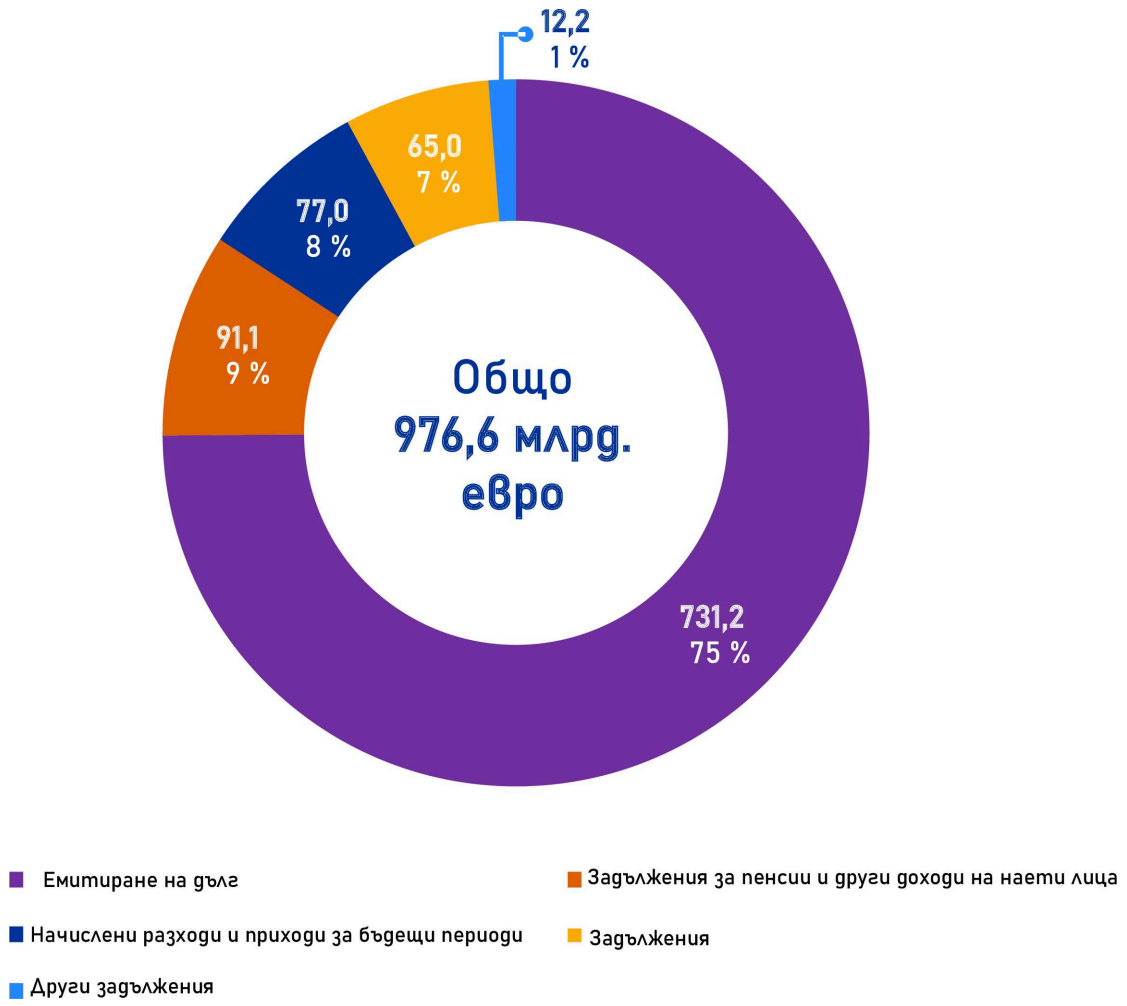
През 2025 г. предварителното финансиране, с изключение на други авансови плащания към държавите членки и вноските в доверителния фонд „Беку“ и доверителния фонд за Африка, възлизаше на 71,3 милиарда евро (2024 г.: 75,1 милиарда евро). Най-значителната промяна се отнася до предварителното финансиране по линия на МВУ, което намаля от 15,4 милиарда евро на 10,2 милиарда евро през 2025 г. в съответствие с нормалното изпълнение на програмата, тъй като през 2025 г. не бяха изплатени допълнителни средства за предварително финансиране.

Равнището на предварителното финансиране, предоставено по програми от МФР, се влияе значително от съответния цикъл на МФР — например в началото на даден период на МФР се очаква да бъдат извършени големи авансови плащания към държавите членки в рамките на политиката на сближаване и тези суми остават на разположение на държавите членки до приключването на програмите. Изплаща се и годишно предварително финансиране, което трябва да се използва в рамките на годината или да се възстанови през следващата година като част от годишното приключване на цикъла на сметките. Комисията прави всичко възможно, за да гарантира, че предварителното финансиране се поддържа на подходящо равнище. Трябва да бъде постигнат баланс между осигуряването на достатъчно финансиране за проектите и своевременното признаване на разходите.

4.4. **Пасиви**

Към 31 декември 2025 г. общият размер на пасивите беше 976,6 милиарда евро (2024 г.: 827,3 милиарда евро). Увеличението се дължи главно на заемите, взети през 2025 г. по единния подход за финансиране. Най-значимите пасиви са получените заеми за финансиране на заеми за държавите членки и трети държави (731,2 милиарда евро), пенсионните задължения и други задължения във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения (91,1 милиарда евро), начислените разходи и приходите за бъдещи периоди (77,0 милиарда евро) и задълженията към трети страни (65 милиарда евро).

Състав на пасивите към 31 декември 2025 г.

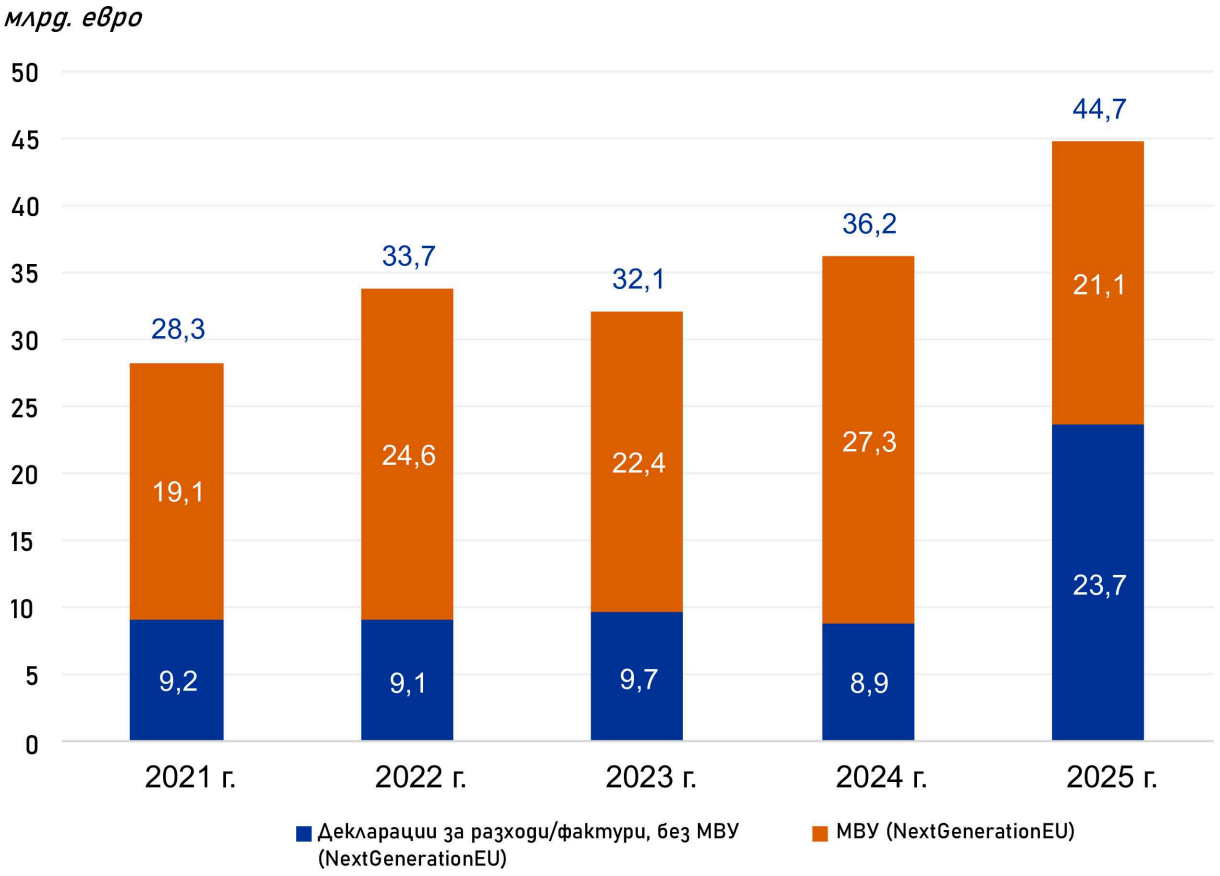
Увеличението със 149,3 милиарда евро, или 18,0 % спрямо предходната година, се дължи главно на следните ефекти:

— Получените заеми нараснаха от 594,0 милиарда евро през 2024 г. на 731,2 милиарда евро през 2025 г. Увеличението със 137,2 милиарда евро, или 23,1 %, е свързано главно с емитирането на нови заеми съгласно единния подход за финансиране без погасяванията (148,3 милиарда евро) за МВУ, механизма за Украйна и МФП, минус погасяванията по ЕМФС, SURE и ПБ на стойност 10,6 милиарда евро;

— Начислените разходи и приходите за бъдещи периоди се увеличиха от 67,1 милиарда евро през 2024 г. на 77,0 милиарда евро през 2025 г. Увеличението с 9,9 милиарда евро, или 14,8 %, е свързано главно с МВУ; и

— Задълженията нараснаха от 55,4 милиарда евро през 2024 г. на 65,0 милиарда евро през 2025 г. Увеличението с 9,6 милиарда евро, или 17,3 %, е свързано главно с ЕФРР, КФ и ЕСФ (увеличение с 13,9 милиарда евро).

Общо получени декларации за направени разходи и фактури, признати в счетоводния баланс в позицията за задълженията

4.5. **Нетни активи**

Превишението на пасивите над активите към 31 декември 2025 г. възлизаше на 359,2 милиарда евро (2024 г.: 308,8 милиарда евро). Най-значимите фактори, довели до това увеличение, са допълнителните получени заеми в рамките на единния подход за предоставяне на финансиране (които трябва да бъдат погасени до 2055 г., вж. раздел **5.1.1**), увеличение на степента на изпълнение на политиките и свързаното с това увеличение на бюджетните кредити за поети задължения, задължението за доходи на наети лица (което трябва да бъде изплатено в рамките на няколко десетилетия), както и плащанията, свързани с ЕФГЗ, по-голямата част от които бяха изплатени през първото тримесечие на 2026 г.

Следва да се отбележи, че това, че пасивите надвишават активите, не означава, че институциите и органите на ЕС са в затруднено финансово положение, а по-скоро, че някои задължения ще бъдат финансирани от бъдещи годишни бюджети. Много разходи се признават по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през текущата година, въпреки че могат в действителност да бъдат платени през следващите години и да бъдат финансирани от бъдещи бюджети. приходите, свързани с тези бъдещи финансирания, ще бъдат отчетени едва през бъдещи периоди.

4.6. **Оттегляне на Обединеното кралство от ЕС**

Съгласно Споразумението за оттегляне Обединеното кралство ще продължи да прави вноски в бюджета на ЕС и да се възползва от програмите и разходите на ЕС от периода преди 2021 г., както ако беше държава членка. Обединеното кралство ще получи обратно и конкретни суми с определен размер, които е внесло в бюджета на ЕС, или суми, получени от бюджета на ЕС във връзка с неговия период на членство. ЕС докладва дължимите суми на Обединеното кралство два пъти годишно, а Обединеното кралство ги плаща на месечна основа. Докладването се актуализира всяка година въз основа на действителните цифри.

Задълженията по Споразумението за оттегляне пораждат задължения и вземания за ЕС, които трябва да бъдат изчислени и отразени в годишните отчети на ЕС. Те обхващат по-специално следните области:

— собствени ресурси (член 136)

— неизпълнени поети задължения (член 140)

— глоби в областта на конкуренцията (член 141)

— задължения на Съюза (член 142)

— условни финансови задължения и финансови инструменти (членове 143 и 144)

— нетни активи на Европейската общност за въглища и стомана (член 145)

— инвестиции на ЕС в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) (член 146)

— условни задължения във връзка със съдебни дела (член 147).

милиони евро

	Член 140	Член 142	Други	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Дължими от Обединеното кралство	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Дължими на Обединеното кралство	*–*	*–*	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Общо	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Нетекущи	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Текущи	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Към 31 декември 2025 г. нетното вземане от Обединеното кралство въз основа на задълженията, произтичащи от финансовите разпоредби на Споразумението за оттегляне, възлизаше на 10 761 милиона евро (2024 г.: 12 762 милиона евро). Основните елементи на това вземане включват задълженията на Обединеното кралство по член 142, свързани със задълженията на ЕС за обезщетения след напускане на работа (9 599 милиона евро), и по член 140, свързани с неизпълнени бюджетни задължения (2 327 милиона евро).

5. **БЮДЖЕТНИ УСЛОВНИ ПАСИВИ**

През последните години ЕС все повече използва финансови инструменти (като заеми, гаранции и капиталови инвестиции) като средство за изпълнение на своите политики и постигане на целите на ЕС. Например заемите от ЕС за неговите държави членки или партньорски държави имат за цел да се възстанови финансовата стабилност или да се насърчи икономическото възстановяване от кризисни ситуации. Основната цел на гаранционните програми на ЕС е да се стимулират инвестициите и да се подобри достъпът до финансиране с оглед на преодоляването на неефективност на пазара в ключовите области на политиката.

Когато ЕС предоставя подкрепа под формата на гаранции, той очаква да стимулира инвестициите в размер, надвишаващ многократно неговите бюджетни вноски, като привлече подкрепата на други финансови институции и инвеститори.

При отпускането на заеми на трети държави или предоставянето на гаранции бюджетът на ЕС може да понесе загуби, когато настъпят някои събития, които ЕС не може изцяло да контролира. Тъй като е слабо вероятно да се реализират изцяло загубите, дължащи се на неизпълнение на задълженията от страна на крайните бенефициери, ЕС не държи активи за пълния размер на тези потенциални пасиви ([6]), а само до равнището, необходимо за покриване на очакваните загуби и достатъчен буфер за сигурност за неочаквани загуби. Ако все пак настъпят загуби над провизираните суми, те ще бъдат покрити от държавите членки чрез бъдещите бюджети на ЕС. В този смисъл заемите и бюджетните гаранции създават „бюджетни условни пасиви“ за бюджета на ЕС.

ЕС редовно наблюдава устойчивостта на своите условни пасиви и адекватността на провизираните активи, държани в общия фонд „Провизии“ (ОФП) ([7]) (вж. раздел **5.3** по-долу).

В края на 2025 г. бюджетните условни пасиви на ЕС възлизаха на общо 475,7 милиарда евро, от които 363,1 милиарда евро бяха свързани с непогасените заеми за държави (359,4 милиарда евро номинална стойност и 3,7 милиарда евро начислени лихви) и 112,6 милиарда евро до максималните суми (тавани) на издадените гаранции. Що се отнася до заемите, 286,1 милиарда евро са свързани със заеми за държави членки, а 77,0 милиарда евро — със заеми за трети държави. Провизираните активи за заеми за трети държави и за гаранции възлизаха на 27,4 милиарда евро.

ЕС поема и други пасиви, които не са условни по своето естество, но които — поради дългосрочния си характер — ще бъдат финансирани от държавите членки единствено чрез бъдещите бюджети. Това е свързано главно с пенсионните задължения (91,1 милиарда евро към 31 декември 2025 г.) и с получените заеми съгласно единния подход за финансиране, с които се финансират безвъзмездните средства по МВУ/REPowerEU и някои други програми по МФР (312,9 милиарда евро към 31 декември 2025 г., вж. раздели **3.2** и **3.4**).

5.1. Дейности по получаване и отпускане на заеми

5.1.1. *Получени заеми*

Съюзът заема средства, като емитира ценни книжа на международните капиталови пазари. В крайна сметка бюджетът на ЕС гарантира всички заеми, получени от Съюза. До 2020 г. получените заеми бяха използвани единствено за финансиране на дейности по отпускане на заеми, вж. раздел **5.1.2.** След въвеждането на инструмента NextGenerationEU получените заеми се използват и за финансиране на неподлежаща на връщане подкрепа по МВУ/REPowerEU, вж. раздел **3.2.**

Подход за предоставяне на финансиране

([6]) С изключение на някои гаранции, предоставени по програмите за финансови инструменти от предходни МФР, които бяха изцяло финансирани или провизирани от бюджета на ЕС.

([7]) Вж. „Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и условните пасиви“, издаван ежегодно от Комисията.

До 2020 г. Комисията следваше подход „бек-ту-бек“, като емитираше специална облигация, за да финансира конкретно споразумение за заем. Тя прехвърляше парите директно на държавата бенефициер при същите условия (лихвен процент, срок до падежа). Графикът, обемът и падежът на емисиите облигации се определяха изцяло от нуждите на бенефициера.

За инструмента NextGenerationEU Комисията използва диверсифициран подход на обединено финансиране, при който със заемите не се финансират директно конкретни плащания. Вместо това дългът се емитира съгласно полу-годишни планове за финансиране, с дългосрочни облигации и краткосрочни съкровищни бонове. За емитирането на тези ценни книжа Комисията използва аукциони и синдикирани сделки. След това, в съответствие с методиката за разпределяне на разходите, договорена с държавите членки ([8]), тя прехвърля разходите на бенефициерите за заемите и на бюджета на ЕС за неподлежащата на връщане подкрепа. Този подход на обединено финансиране предлага по-гъвкава и съгласувана дейност по получаване и отпускане на заеми. Той също така предлага по-приемливи разходи за финансиране и позволява разработването на по-добра рамка за риска и съответствието. Тази гъвкавост на финансирането изисква и ликвиден буфер за ефективно управление на ликвидността.

След приемането на Регламент (ЕС, Евратом) 2022/2434 на Европейския парламент и на Съвета ([9]) през декември 2022 г. Комисията може да използва този подход за всички бъдещи заемания на средства. По този начин Макрофинансовата помощ (МФП)+ за Украйна, механизмът за Украйна и другите програми за отпускане на заеми могат да се ползват от това гъвкаво и икономически ефективно управление на дълга, като по този начин се създава единен подход за финансиране за всички заеми, които получава ЕС.

Непогасените получени заеми на ЕС се увеличиха до общ размер от 738,9 милиарда евро към 31 декември 2025 г. Тази сума включва 78,5 милиарда евро екосъобразни облигации по линия на NextGenerationEU. Тези емисии са подкрепени от рамката за екосъобразни облигации по линия на NextGenerationEU, която е приведена в съответствие с принципите за екосъобразни облигации на Международната асоциация на капиталовите пазари (ICMA) ([10]). Със средствата, набрани чрез екосъобразните облигации по линия на NextGenerationEU, се финансират важни за климата мерки от националните планове за възстановяване и устойчивост (ПВУ) в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ).

В таблицата по-долу е даден графикът за погасяване на непогасените получени заеми от ЕС (номинална стойност в милиарди евро) към 31 декември 2025 г.:

	ЕДИНЕН ПОДХОД ЗА	„БЕК-ТУ-БЕК“ ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ				ОБЩО
	ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ	SURE	ЕМФС	МФП	Евратом	
2026 г.	69,9	8,0	6,2	0,1	0,0	84,2
2027 г.	37,2	0,0	3,0	0,2	0,1	40,4
2028 г.	55,6	10,0	2,3	0,2	0,1	68,2
2029 г.	34,1	8,1	1,4	0,9	0,0	44,5
2030 г.	27,7	10,0	0,0	0,1	0,1	37,9
2031 г.	39,2	0,0	6,6	1,2	0,1	47,0
2032 г.	30,3	0,0	3,0	0,7	0,0	34,1
2033 г.	15,7	0,0	2,1	0,5	0,0	18,3
2034 г.	39,7	0,0	0,0	0,7	0,0	40,5
2035 г.	16,9	8,5	2,0	2,0	0,0	29,4
2036 г.	0,0	9,0	5,8	1,3	0,0	16,1
2037 г.	18,4	8,7	0,0	0,9	0,0	28,1

([8]) Решение за изпълнение (ЕС) 2022/9701 на Комисията.

([9]) Регламент (ЕС, Евратом) 2022/2434 на Европейския парламент и на Съвета от 6 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 по отношение на установяването на диверсифицирана стратегия за финансиране като общ метод на получаване на заеми (ОВ L 319, 13.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([10]) Европейска комисия, генерална дирекция „Бюджет“, Green bonds — Impact and allocation report — NGEU report 2023, Служба за публикации на Европейския съюз, 2023 г., https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

	ЕДИНЕН ПОДХОД ЗА	„БЕК-ТУ-БЕК“ ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ				ОБЩО
	ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ	SURE	ЕМФС	МФП	Евратом	
2038 г.	17,0	0,0	1,8	0,3	0,0	19,1
2039 г.	19,3	0,0	0,0	0,1	0,0	19,4
2040 г.	6,0	7,0	0,0	0,5	0,0	13,5
2041 г.	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9
2042 г.	13,3	0,0	3,0	2,0	0,0	18,3
2043 г.	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0
2044 г.	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4
2045 г.	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6
2046 г.	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
2047 г.	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0
2048 г.	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
2049 г.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2050 г.	17,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,0
2051 г.	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4
2052 г.	13,9	0,0	0,0	0,5	0,0	14,4
2053 г.	15,3	0,0	0,0	2,5	0,0	17,8
2054	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3
2055	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Общо	**596,5**	**90,4**	**37,1**	**14,7**	**0,3**	**738,9**

По „единния подход за предоставяне на финансиране“ се финансират заемите по линия на RRF/REPowerEU и неподлежащата на връщане подкрепа, както и заемите по механизма за Украйна, по Инструмента за Западните Балкани, по Инструмента за Молдова и за МФП, подписани към 2023 г.

5.1.2. *Отпускане на заеми*

Комисията предоставя двустранни заеми на държавите членки и на трети държави в съответствие с решенията на Европейския парламент и на Съвета. През 2025 г. Комисията, действайки от името на ЕС, управляваше следните програми, по които бе отпуснала заеми (в допълнение към RRF/REPower, посочени в раздел **3.3**):

— помощ по линия на SURE (Подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства);

— помощ по линия на Европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС);

— макрофинансова помощ (МФП);

— Механизъм за Украйна;

— Инструмент за Западните Балкани;

— Инструмент за Молдова;

— Евратом; и

— Платежен баланс (ПБ).

Към 31 декември 2025 г. номиналният размер на заемите в милиарди евро беше, както следва:

	Общо подписани	Общо неусвоени към края на годината	Общо предоставени към края на годината	Непогасени към края на годината
SURE				
Белгия	8,2	-	8,2	8,2
България	1,0	-	1,0	1,0
Хърватия	1,6	-	1,6	1,2
Кипър	0,6	-	0,6	0,5
Чехия	4,5	-	4,5	4,5
Естония	0,2	-	0,2	0,2
Гърция	6,2	-	6,2	5,2
Унгария	0,7	-	0,7	0,7
Ирландия	2,5	-	2,5	2,5
Италия	27,4	-	27,4	24,3
Латвия	0,5	-	0,5	0,4
Литва	1,1	-	1,1	0,9
Малта	0,4	-	0,4	0,3
Полша	11,2	-	11,2	11,2
Португалия	6,2	-	6,2	6,2
Румъния	3,0	-	3,0	3,0
Словакия	0,6	-	0,6	0,6
Словения	1,1	-	1,1	0,9
Испания	21,3	-	21,3	18,5
	98,4	-	**98,4**	**90,4**
ЕМФС				
Ирландия	22,5	-	22,5	17,3
Португалия	24,3	-	24,3	19,8
	46,8	-	**46,8**	**37,1**
МФП				
Албания	0,2	-	0,2	0,2
Армения	0,1	-	0,1	0,1
Босна и Херцеговина	0,1	-	0,1	0,1
Грузия	0,1	-	0,1	0,1
Йордания	1,6	0,3	1,3	1,3
Косово	0,1	-	0,1	0,1
Киргизка република	0,0	-	0,0	0,0
Молдова	0,4	-	0,4	0,4

	Общо подписани	Общо неусвоени към края на годината	Общо предоставени към края на годината	Непогасени към края на годината
Черна гора	0,1	-	0,1	0,1
Северна Македония	0,3	0,1	0,2	0,2
Тунис	1,4	-	1,4	1,4
МФП за Украйна	12,2	-	12,2	11,0
МФП+ за Украйна	18,0	-	18,0	18,0
МФП за Украйна по МСЗУ	18,1	-	18,1	18,1
Египет	5,0	4,0	1,0	1,0
	57,6	**4,3**	**53,3**	**52,1**
Инструмент за Западните Балкани				
Северна Македония	0,5	0,5	0,0	0,0
Албания	0,7	0,6	0,1	0,1
Сърбия	1,1	1,1	0,1	0,1
Черна гора	0,3	0,3	0,0	0,0
	2,6	**2,4**	**0,2**	**0,2**
Инструмент за Молдова				
Молдова	**1,5**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
Механизъм за Украйна				
Украйна	**33,0**	**9,8**	**23,2**	**23,2**
Евратом				
„Енергоатом“, K2R4 — Украйна	**0,4**	-	**0,4**	**0,3**
МВУ/REPowerEU	**277,2**	**121,3**	**155,9**	**155,9**
Общо	**517,4**	**139,0**	**378,5**	**359,4**

SURE

Инструментът SURE бе създаден през 2020 г. с цел предоставяне на финансова помощ на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежко икономическо сътресение, причинено от пандемията от COVID-19. Инструментът допълва националните мерки, предприети от засегнатите държави членки.

Наличността на инструмента приключи на 31 декември 2022 г. и няма предстоящи плащания. Срокът на заемите варира между 5 и 30 години.

ЕМФС

ЕМФС бе създаден с цел предоставяне на финансова помощ на всички държави членки, изпитващи или сериозно застрашени от тежки икономически или финансови сътресения, причинени от изключителни обстоятелства извън техния контрол. Тази програма изтече и не могат да бъдат теглени допълнителни заеми, освен за специфични задачи, като например удължаване на сроковете до падежа на съществуващите заеми.

През 2025 г. Ирландия погаси 2,4 милиарда евро от заема по ЕМФС, а Португалия предсрочно погаси два заема на обща стойност 2,5 милиарда евро. Базовите облигации на ЕС бяха прехвърлени в резерва за единно финансиране.

МФП

Програмата за МФП е форма на финансова помощ, предоставяна от ЕС на партньорски държави извън ЕС, които изпитват криза с платежния си баланс. Тя се осъществява под формата на средносрочни/дългосрочни заеми или безвъзмездни средства, или на комбинация от тях, и се предоставя само на държави, включени в програма на Международния валутен фонд (МВФ).

Украйна

През 2022 г. Европейският парламент и Съветът постигнаха съгласие по три пакета от финансова помощ за Украйна ([11]) на обща стойност 7,2 милиарда евро за засилване на непосредствената устойчивост на държавата след непровокираната и неоправдана агресивна война на Русия. Всички заеми са изплатени на Украйна до края на 2022 г. Падежът на тези заеми за Украйна е между 10 и 30 години.

За да се продължи подкрепата на ЕС за Украйна, през 2023 г. беше отпуснат заем за МФП+ в размер на 18 милиарда евро съгласно Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета ([12]). Заемът беше финансиран чрез единния подход за финансиране, докато всички предишни заеми за МФП бяха финансирани чрез подхода за финансиране „бек-ту-бек“.

През октомври 2024 г. ЕС прие нова МФП за Украйна и механизма за сътрудничество по заемите за Украйна (МСЗУ) ([13]). Съгласно МСЗУ извънредните приходи от блокираните руски държавни активи се използват за предоставяне на неподлежаща на връщане подкрепа на Украйна, за да се помогне на страната да погаси новите двустранни заеми, предоставени от партньорите от Г-7 и от ЕС в рамките на тази инициатива. Вследствие на това през декември 2024 г. ЕС подписа ново споразумение за заем за МФП с Украйна на стойност 18,1 милиарда евро, които бяха напълно изплатени до края на 2025 г.

В края на 2025 г. общият размер на непогасените заеми за МФП за Украйна възлизаше на 47,1 милиарда евро (номинална стойност).

Механизъм за Украйна

На 29 февруари 2024 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕС) 2024/792 за създаване на механизъм за Украйна ([14]). Този инструмент обхваща периода 2024—2027 г. и предлага финансова подкрепа в размер до 50 милиарда евро за Украйна, включително до 33 милиарда евро държавни заеми. До 31 декември 2025 г. на Украйна бяха отпуснати заеми в размер на 23,2 милиарда евро. Държавните заеми по механизма за Украйна се финансират чрез получени заеми съгласно единния подход за финансиране.

Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани

Регламент (ЕС) 2024/1449 на Европейския парламент и на Съвета ([15]) за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани беше приет през май 2024 г., а първите заеми бяха отпуснати през 2025 г. За периода 2025—2027 г. се очаква да бъдат предоставени заеми по линия на инструмента в размер до 4 милиарда евро, като изплащането им ще зависи от това дали държавите партньори от Западните Балкани ще осъществят конкретни социално-икономически и основополагащи реформи.

([11]) Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на извънредна помощ на Украйна в размер на 1,2 милиарда евро, Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на извънредна помощ на Украйна в размер на 1,0 милиард евро, Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на извънредна помощ на Украйна в размер на 5,0 милиарда евро.

([12]) Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г. (макрофинансова помощ +) (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([13]) Регламент (ЕС) 2024/2773 на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2024 г. за създаване на механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна и за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L, 2024/2773, 28.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([14]) Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([15]) Регламент (ЕС) 2024/1449 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани (ОВ L, 2024/1449, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Инструмент за реформи и растеж за Република Молдова

Регламент (ЕС) 2025/535 на Европейския парламент и на Съвета ([16]) за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Република Молдова беше приет през март 2025 г. По инструмента ще се предоставя подкрепа на Молдова в периода 2025—2027 г. Очаква се по него да бъдат предоставени кредити в размер до 1,5 милиарда евро, като първите изплащания ще бъдат направени през 2025 г.

Евратом

Европейската общност за атомна енергия отпуска заеми както на държави, които са членки на ЕС, така и на държави, които не са членки на ЕС, а също и на субекти от двата вида държави, с цел финансиране на проекти, свързани с енергийни съоръжения.

ПБ

ПБ е програма за подпомагане, предназначена за държави членки извън еврозоната, които изпитват трудности по отношение на платежния си баланс. През 2025 г. последният непогасен заем за ПБ беше изцяло изплатен от Латвия.

ИНСТРУМЕНТ SAFE

На 27 май 2025 г. Съветът на Европейския съюз прие инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE) ([17]), чиято цел е да се предостави финансова подкрепа на държавите членки за ускоряване на отбранителната готовност чрез съвместни поръчки. По линия на SAFE ще се предоставят дългосрочни заеми на държавите членки в размер до 150 милиарда евро, чието изплащане е планирано за периода 2026—2030 г. и които ще бъдат финансирани от получени заеми. Към 31 май 2026 г. подписаните и влезли в сила споразумения за заеми по линия на SAFE възлизаха на обща стойност 43,7 милиарда евро, от които 6,6 милиарда евро бяха изплатени.

Заем за подкрепа на Украйна

През февруари 2026 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕС) 2026/467 ([18]) за създаване на заема за подкрепа на Украйна в размер до 90 милиарда евро. Впоследствие изпълнението на програмата стана възможно с изменението на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ([19]) за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (МФР) след приемането му през април 2026 г. Съответното споразумение за заем беше подписано през май 2026 г., а Европейската комисия планира да започне изплащането на средствата през юни 2026 г.

Ликвидност за целите на единния подход за предоставяне на финансиране

Съгласно стратегията за единен подход за предоставяне на финансиране определена сума от постъпленията от получени заеми се държи в банкова сметка в Европейската централна банка или се използва за краткосрочни инвестиции. Този ликвиден буфер гарантира наличието на достатъчно средства за изпълнение на всички предстоящи задължения за плащане. При управлението на тази ликвидност Комисията взема предвид очакваните нужди от плащания и алтернативните разходи за касови наличности. В края на 2025 г. ликвидният буфер беше в размер на 65,2 милиарда евро.

5.1.3. *Бюджетни гаранции за погасяване на заемите*

Получените заеми на ЕС представляват преки и безусловни задължения на ЕС и се гарантират от държавите — членки на ЕС. Заемите за финансиране на заеми трябва да бъдат погасени чрез своевременно събиране на главницата и лихвите, дължими по тези заеми.

([16]) Регламент (ЕС) 2025/535 на Европейския парламент и на Съвета от 18 март 2025 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Република Молдова (ОВ L 2025/535, 21.3.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj).

([17]) Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ (ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([18]) Регламент (ЕС) 2026/467 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2026 г. за осъществяване на засилено сътрудничество за създаване на заема за подкрепа на Украйна за 2026 г. и 2027 г. (ОВ L, 2026/467, 26.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([19]) Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 година за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

В случай на неизпълнение или забавяне на погасяването от страна на държавата бенефициер обаче съществуват редица предпазни мерки за гарантиране на обслужването на дълга на ЕС, които са обобщени в таблицата по-долу. В краткосрочен план заемите ще бъдат погасени от наличните касови наличности на Комисията. След това получените заеми, свързани със заеми за трети държави (с изключение на заемите за МФП+ и по механизма за Украйна), ще бъдат погасени от активите, държани в общия фонд „Провизии“ (ОФП), докато в случай на заеми за МФП+, заеми по механизма за Украйна и заеми за държавите членки Комисията може да поиска допълнителни ресурси от държавите членки до наличния марж на собствените ресурси („бюджетния марж“). За някои програми съществуват и гаранции, предоставени от държавите членки. В резултат на това инвеститорите са изложени само на кредитния риск на ЕС, а не на този на бенефициера, на който са отпуснати заемите.

Програма на ЕС, финансирана чрез заеми	Система за защита
NGEU (МВУ и REPowerEU)	Бюджетен марж под временния таван на собствените ресурси по бюджета на ЕС — допълнителни 0,6 % от БНД на ЕС над тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
SURE	Гаранция, предоставена от всички държави — членки на ЕС, (25 %) + бюджетен марж под тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
ЕМФС	Бюджетен марж под тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
МФП (стандартна)	Общ фонд „Провизии“ (9 % от заема за третата държава)
Извънредна МФП за Украйна	Общ фонд „Провизии“ (9 % от заема) + гаранции от всички държави — членки на ЕС (61 %)
МФП+ за Украйна	Бюджетен марж под тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
МФП по МСЗУ	Бюджетен марж под тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
Механизъм за Украйна	Бюджетен марж под тавана на собствените ресурси по бюджета на ЕС, който е в размер на 1,4 % от БНД на ЕС
Инструмент за Западните Балкани	Общ фонд „Провизии“ (9 % от заема за третата държава)
Инструмент за Молдова	Общ фонд „Провизии“ (9 % от заема за третата държава)
Заеми по линия на Евратом за трети държави (държавни субекти)	Общ фонд „Провизии“ (9 % от заема) и насрещни гаранции от трети държави

5.2. **Бюджетни гаранции**

При този вид изпълнение на бюджета ЕС предоставя гаранции на финансовите институции (партньори по изпълнението) за техните операции по финансиране (отпускане на заеми) и инвестиране (капиталови операции) с оглед на постигането на своите цели на политиката.

ЕС е издал гаранции по следните програми:

— гаранции по мандата за външно кредитиране (МВК), предоставени на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за нейните операции по отпускане на заеми извън ЕС, главно на бенефициери държави и бенефициери на поддържавно равнище;

— гаранция от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), предоставена на групата на ЕИБ за нейните операции в подкрепа на допълнителните инвестиции в ЕС и достъпа до финансиране за МСП;

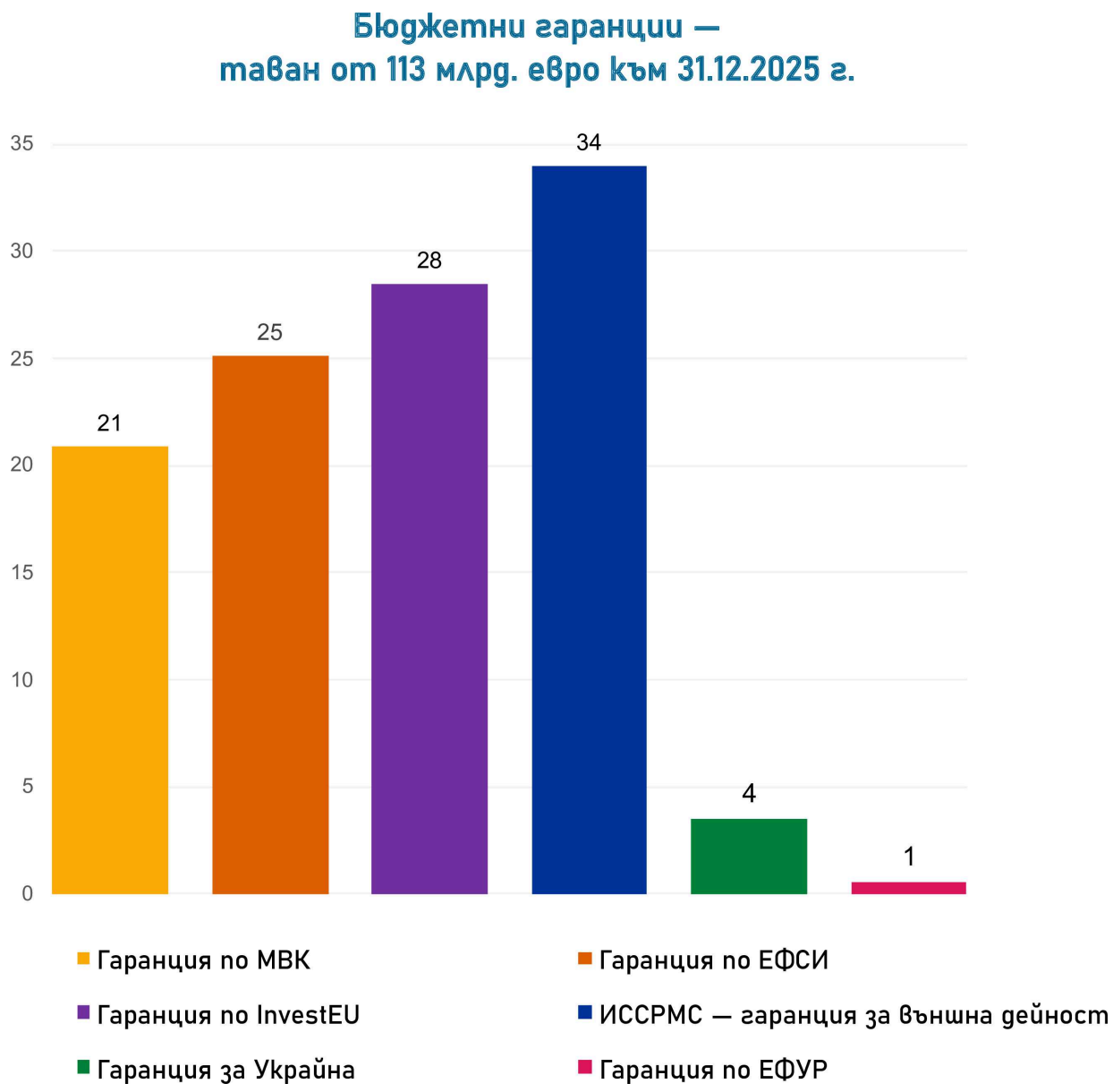
— гаранция по InvestEU, предоставена на групата на ЕИБ, Европейската банка за възстановяване и развитие и няколко финансови партньори в държавите — членки на ЕС, за да се мобилизират частни инвестиции за екологичния и цифровия преход, иновациите и социалните инвестиции и уменията. Гаранцията по InvestEU може да бъде увеличена с вноски от ЕАСТ и държавите членки и насрещни гаранции;

— гаранция за външна дейност съгласно Регламента за ИССРМС, с която се предоставят гаранции както на ЕИБ и на няколко други партньори за техните финансирания и инвестиции извън Европа, така и на бенефициерите от публичния и частния сектор, с цел насърчаване на устойчивите инвестиции в партньорските държави на ЕС;

— гаранция от Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), издадена на няколко контрагенти с цел подпомагане на инвестициите в Африка и в съседните на ЕС държави;

— гаранция за Украйна, издадена съгласно Регламента за механизма за Украйна на няколко контрагенти с цел стимулиране на инвестициите във възстановяването и реконструкцията на Украйна.

Към 31 декември 2025 г. номиналната непогасена сума на тези гаранции на максималното равнище, предоставено на партньорите по изпълнението, възлизаше на 112,6 милиарда евро, от които 77,6 милиарда евро са свързани с операции по финансиране или инвестиране, подписани от партньорите по изпълнението (гаранциите по InvestEU, по ИССРМС и гаранцията за Украйна все още са в периода на инвестиране, през който партньорите могат да включат нови операции в обхвата на гаранцията).

Държавите членки и държавите от ЕИП също могат да осигурят финансов принос за програмата InvestEU. До 31 декември 2025 г. ЕС подписа споразумения за финансов принос с тези държави за 3,3 милиарда евро, от които 2,6 милиарда евро са свързани с парични вноски, а 0,6 милиарда евро — с насрещни гаранции.

5.3. **Общ фонд „Провизии“**

За да бъдат удовлетворени своевременно исканията за плащане по гаранции с цел покриване на загубите, понесени от партньорите по изпълнението, ЕС провизира определени суми от бюджета. От 2021 г. всички провизирани активи се държат в ОФП, който функционира като единен портфейл, като активите се инвестират главно в дългови ценни книжа. Понастоящем в него се съчетават провизии за всички бюджетни гаранции на ЕС и за част от програмите за финансова помощ. Ресурсите на ОФП се разпределят в подразделения с цел проследяване на сумите, свързани с внасянето на средства за бюджетни гаранции и програми за финансова помощ.

Към 31 декември 2025 г. Комисията държи в ОФП нетни активи на стойност 27,2 милиарда евро за следните подразделения:

— Гаранционния фонд за външни дейности — 3,4 милиарда евро (покриващи гаранции по МВК, както и заеми по линия на МФП и Евратом за трети държави от периода преди 2021 г.)

— ЕФСИ — 9,2 милиарда евро

— ЕФУР — 0,8 милиарда евро

— подразделенията за InvestEU — 8,9 милиарда евро (включително паричните вноски на държавите членки и държавите от ЕИП)

— ИССРМС ЕФУР+ — 3,6 милиарда евро

— гаранцията за Украйна — 0,6 милиарда евро

— заемите за МФП след 2020 г. и Инструмента за Западните Балкани — 0,2 милиарда евро

— заемите за МФП за Украйна — 0,5 милиарда евро

Освен това 0,2 милиарда евро се държат в централната бюджетна сметка на Комисията като ликвиден буфер за покриване на незабавни искания за плащане по гаранции.

6. **ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕС**

Европейският съюз (ЕС) е съюз, на който държавите членки предоставят правомощия, чрез които да бъдат постигнати общите им цели. Съюзът се основава на следните ценности: зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, което се характеризира с плурализъм, недопускане на недискриминация, търпимост, справедливост, солидарност и равенство между жените и мъжете.

6.1. **Политическа и финансова рамка**

Договори на ЕС

Общите цели и принципи, от които се ръководят Съюзът и европейските институции, са определени в Договорите. Съюзът и институциите му могат да действат само в рамките на правомощията, предоставени им от Договорите, с цел да изпълнят заложените в тях цели. Те трябва да правят това, като съблюдават принципите ([20]) на субсидиарност и пропорционалност. С цел да постигне целите си и изпълни политиките си Съюзът си осигурява необходимите финансови средства. Комисията отговаря за утвърждаването на общия интерес на Съюза, което включва изпълняване на бюджета и управление на програмите в сътрудничество с държавите членки и в съответствие с принципа на добро финансово управление.

([20]) Според принципа на субсидиарност Съюзът може да действа само ако и доколкото целите на дадено предложено действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, поради своя мащаб или последици, да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Според принципа на пропорционалност съдържанието и формата на действията на Съюза не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите (вж. член 5 от ДЕС).

ЕС работи за изпълнението на определените от Договора цели с помощта на разнообразни инструменти, един от които е бюджетът на ЕС. Други инструменти са например общата законодателна рамка и съвместните стратегии за политиката.

Многогодишната финансова рамка и разходните програми

Политиките, които се подпомагат от бюджета на ЕС, се изпълняват в съответствие с многогодишната финансова рамка (МФР) и съответното секторно законодателство, в което се определят разходните програми и инструментите. Тези програми дават финансово изражение на политическите приоритети на ЕС за период от време, който е достатъчно дълъг, за да бъдат приоритетите ефективни и да се осигури съгласувана дългосрочна перспектива за бенефициерите на средства от ЕС и съфинансиращите национални органи. Определят се максимални годишни размери (тавани) за разходите на ЕС като цяло и за основните категории разходи (функции). Сборът от таваните на всички функции дава общия таван за бюджетните кредити за поети задължения. МФР се приема от Съвета с единодушие на всички държави членки, с одобрението на Европейския парламент. Текущата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. беше приета на 17 декември 2020 г. ([21]). Многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. се допълва от временния инструмент за възстановяване NextGenerationEU.

Годишен бюджет

Годишният бюджет се изготвя от Комисията. Европейският парламент и Съветът се споразумяват (обикновено до средата на декември) за бюджета за следващата година въз основа на процедурата по член 314 от ДФЕС. Според принципа на балансираност на бюджета общият размер на приходите трябва да е равен на общия размер на разходите (бюджетните кредити за плащания) за дадена финансова година.

Основните източници на финансиране на бюджета на ЕС са приходите от собствени ресурси, които се допълват от други приходи. Съществуват четири вида собствени ресурси: Традиционни собствени ресурси (основно мита), собствен ресурс, основан на данък върху добавената стойност (ДДС), собствен ресурс, основан на нерециклирани пластмасови отпадъци от опаковки (въведен през 2021 г.), и собствен ресурс, основан на брутния национален доход (БНД). Другите приходи, идващи от дейностите на ЕС (напр. глобите в областта на конкуренцията), обикновено представляват по-малко от 10 % от общите приходи.

Методи на управление

Бюджетът на ЕС се изпълнява посредством три метода на управление, които определят начина, по който средствата се изплащат и управляват:

— Споделено управление: по-голямата част от бюджета (около 3/4 от него) се управлява посредством система на споделено управление от Комисията в сътрудничество с държавите членки, и по-конкретно в областта на структурните фондове и земеделието.

— Пряко управление: Комисията също така управлява сама програми и може да делегира изпълнението на конкретни програми на изпълнителните агенции.

— Непряко управление: решенията във връзка с разходите могат да се управляват и непряко чрез други органи в рамките на ЕС или извън него. Във Финансовия регламент и/или в споразуменията за финансов принос се определят необходимите механизми за контрол и докладване от страна на тези субекти и надзорът от страна на Комисията, когато задачите по изпълнението на бюджета са възложени на национални агенции, групата на Европейската инвестиционна банка, трети държави, международни организации (напр. Световната банка или ООН) и други субекти (напр. децентрализираните агенции на ЕС и съвместни предприятия).

Финансови инструменти и бюджетни гаранции

Традиционният метод на изпълнение на бюджета чрез отпускане на безвъзмездни средства и субсидии се допълва от издаване на финансови инструменти под формата на гаранции, както и от емитиране на капиталови инструменти и предоставяне на заеми. Освен това ЕС участва в дейности по вземане и отпускане на заеми за конкретни програми за финансова помощ, за да подкрепя държавите членки и трети държави под формата на двустранни заеми, финансирани с дълг, емитиран на капиталовите пазари с гаранцията от бюджета на ЕС. През декември 2022 г. Парламентът и Съветът въведоха единния подход за финансиране за заемането на средства от ЕС, съгласно който Съюзът ще емитира „облигации на ЕС“ с единно наименование, а не отделно деноминирани облигации за отделни програми.

([21]) На 1 февруари 2024 г. Европейският съвет постигна съгласие за междинно преразглеждане на таваните по МФР за периода 2021—2027 г. в съответствие с предложенията на Комисията (COM(2023) 336).

Финансов регламент

Финансовият регламент (ФР) ([22]), приложим за общия бюджет, е основен акт в регулаторната структура на финансите на ЕС. В него се определят подробно финансовите правила, приложими за изпълнението на бюджета на ЕС, както и ролите на различните участници в осигуряването на това, че средствата се използват разумно и постига поставените цели. В него са включени и специалните разпоредби, приложими към финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовата помощ.

6.2. **Управление и отчетност**

6.2.1. *Институционална структура*

ЕС разполага с институционална рамка, чрез която се стреми да насърчава своите ценности, да преследва целите си, да служи на своите интереси, на интересите на своите граждани и на тези на държавите членки, както и да осигурява съгласуваност, ефективност и последователност на неговите политики и дейности. Организационната структура се състои от институции, агенции и други автономни органи на ЕС. Финансовият регламент, заедно с приложимите счетоводни правила, определя кои от тези субекти са включени в консолидираните отчети на ЕС (вж. бележка **9** от консолидираните годишни отчети на ЕС за списък на субектите, включени в обхвата на консолидацията).

Европейският парламент изпълнява, съвместно със Съвета, законодателни и бюджетни функции. Комисията се отчита политически пред Европейския парламент. Съветът също изпълнява функции, свързани с определяне на политиките и координиране, в рамките на общите политически насоки и приоритети на Съюза, определени от Европейския съвет.

Европейската комисия е изпълнителният орган на Европейския съюз. Тя защитава общия интерес на Съюза и предприема подходящи инициативи за тази цел. Осигурява прилагането на Договорите и следи за прилагането на правото на Съюза от държавите членки под контрола на Съда на Европейския съюз. Тя изпълнява координационни, изпълнителни и управленски функции, изпълнява бюджета и управлява програмите.

Комисията изпълнява бюджета, до голяма степен в сътрудничество с държавите членки. ([23]) Те гарантират съвместно, че бюджетните кредити се използват в съответствие с принципите на доброто финансово управление. Регламентите определят задълженията на държавите членки за контрол и одит, когато те участват в изпълнението на бюджета, както и отговорностите, които произтичат от тези задължения. Те определят също отговорностите и подробни правила за всяка от институциите на ЕС, що се отнася до нейните разходи.

6.2.2. *Управленска структура на Комисията*

Механизмите на Комисията за управление и начинът, по който те гарантират, че Комисията функционира като модерна, отговорна и ориентирана към резултатите институция, са описани в съобщението ([24]) относно управлението в Европейската комисия.

Комисията изпълнява своите функции под ръководството на колегиума на членовете на Комисията, който определя приоритетите и носи цялата политическа отговорност за работата на Комисията. Като колегиален орган Комисията работи под политическото ръководство на своя председател, който при издигането на неговата кандидатура представя на Европейския парламент целите, които възнамерява да преследва, под формата на политически насоки. Председателят определя вътрешната организация на Комисията, като гарантира, че тя действа последователно, ефективно и като колегиален орган.

Колегиумът делегира оперативното изпълнение на бюджета и финансовото управление на генералните директори и ръководителите на служби, които ръководят административната структура на Комисията. Този децентрализиран подход създава административна култура, която насърчава служителите да поемат отговорност за дейностите, върху които имат контрол, и изисква от тях да предоставят увереност за дейностите, за които носят отговорност.

([22]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
([23]) Вж. член 317 от ДФЕС.
([24]) C(2020) 4240 от 24.6.2020 г.

Под ръководството на председателя и в тясно сътрудничество с члена на Комисията, отговарящ за бюджета, човешките ресурси и администрацията, както и с участието на службите на председателя и на централните служби, Общият управителен съвет осигурява координация, надзор, консултации и стратегически насоки.

Вътрешните договорености предопределят съгласуван набор от солидни инструменти за контрол и управление, които позволяват на колегиума на членовете на Комисията да поеме политическа отговорност за работата на Комисията ([25]).

6.2.3. *Финансово управление на Комисията*

В Комисията функциите и отговорностите в областта на финансовото управление са ясно определени (напр. във Финансовия регламент и във Вътрешните правила ([26])) и се прилагат по съответния начин. В качеството си на оправомощени разпоредители с бюджетни кредити генералните директори и ръководителите на служби в Комисията отговарят за доброто финансово управление на ресурсите на ЕС, за спазването на разпоредбите на Финансовия регламент, за управлението на риска и за изготвянето на подходяща рамка за вътрешен контрол.

Отговорността на разпоредителите с бюджетни кредити обхваща целия управленски процес — от определянето на това какво трябва да се направи, за да бъдат постигнати определените от институцията цели на политиката, до управлението на дейностите както от оперативна гледна точка, така и от гледна точка на доброто финансово управление. Задачите могат след това да бъдат вторично делегирани на директори, началници на отдели и други лица, които по този начин стават вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити. Всеки оправомощен разпоредител с бюджетни кредити може да разчита на един или двама директори, отговарящи за управлението на риска и за вътрешния контрол, за да надзирава и наблюдава прилагането на системите за вътрешен контрол.

Централните служби на Комисията дават насоки и съвети и насърчават най-добрите практики, включително чрез дейността на Общия управителен съвет.

Съгласно Финансовия регламент всеки разпоредител с бюджетни кредити трябва да изготвя годишен отчет за дейността (ГОД), в който се описват подробно постигнатите резултати, вътрешният контрол и дейностите по финансово управление през годината. ГОД съдържа декларация, че ресурсите са били използвани при съблюдаване на принципите на доброто финансово управление и че са осигурени процедури за контрол, които дават необходимите гаранции във връзка със законосъобразността и редовността на извършените операции. Годишният доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС ([27]) е основният инструмент, чрез **който колегиумът на членовете на Комисията поема политическа отговорност за финансовото управление на бюджета на ЕС**.

Счетоводителят на Комисията отговаря централно за управлението на паричните средства, за процедурите по събиране на средства, за определянето на счетоводни правила въз основа на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), за утвърждаването на счетоводните системи и за изготвянето на годишните отчети на Комисията и на консолидираните годишни отчети на ЕС. Освен това счетоводителят трябва да подписва годишните отчети, като декларира, че те представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Съюза. Годишните отчети се приемат от колегиума на членовете на Комисията. Счетоводителят е независима функция. Той носи голяма отговорност за финансовото отчитане в Комисията.

Вътрешният одитор на Комисията също е централизирана и независима функция. Той предоставя независими съвети, становища и препоръки във връзка с качеството и функционирането на системите за вътрешен контрол в Комисията, агенциите на ЕС и други автономни органи на ЕС.

Комитетът за контрол на одитите гарантира независимостта на вътрешния одитор и следи качеството на дейността по вътрешен одит и последващите действия, предприети от службите на Комисията във връзка с препоръките от вътрешен и външен одит, както и с констатациите и препоръките на Европейската сметна палата, свързани с освобождаването от отговорност, относно надеждността на годишните консолидирани отчети на ЕС. Консултативната роля на комитета допринася за цялостното допълнително подобряване на ефективността и ефикасността на Комисията при постигането на нейните цели и улеснява надзора от страна на колегиума на комисарите върху ръководенето, управлението на риска и практиките за вътрешен контрол на Комисията.

([25]) По тази причина терминът „Европейска комисия“ се използва за обозначаване както на институцията — колегиума, съставляван от членовете на Комисията — така и на нейната администрация, управлявана от генералните директори на отделите ѝ (и ръководителите на други административни структури, като например служби и изпълнителни агенции).

([26]) От средата на 2019 г. (във връзка с преразгледания член 12 от Вътрешните правила) управлението на Европейския фонд за развитие (ЕФР) е съвместно делегирано между пет отдела (ГД „Международни партньорства“ (ГД „Международно сътрудничество и развитие“), ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“, ГД „Образование, младеж, спорт и култура“, Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и Съвместния изследователски център).

([27]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_bg.

6.2.4. *Външен одит и процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета*

В съответствие с принципите на доброто финансово управление средствата трябва да се управляват ефективно, ефикасно и икономично. Съществува рамка за отчетност, основана на подробно докладване, външен одит и политически контрол, която има за цел да предостави разумна увереност, че средствата на ЕС се изразходват по подходящ начин.

След препоръка на **Съвета Европейският парламент** взема решение дали да даде окончателното си одобрение, известно като „разрешение за освобождаване от отговорност“, за начина, по който Комисията е изпълнила бюджета на ЕС през дадена година. Годишната процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета гарантира, че Комисията носи политическа отговорност за изпълнението на бюджета на ЕС.

Всяка година **Европейската сметна палата** проверява надеждността на отчетите, дали всички приходи са получени и всички разходи са извършени законосъобразно и редовно, както и дали финансовото управление и качествените аспекти на бюджетирането, включително измерението на изпълнението, са били надеждни. От 2021 г., предвид съществеността значение на NextGenerationEU, становището на Европейската сметна палата относно законосъобразността и редовността на разходите по традиционния бюджет на ЕС се допълва от отделно становище относно законосъобразността и редовността на разходите по Механизма за възстановяване и устойчивост. Публикуването на годишния доклад на Европейската сметна палата е началото на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Одиторите изготвят и специални доклади относно конкретни разходи или области на политиката или относно бюджетни или управленски въпроси.

Решението относно освобождаването от отговорност се основава и на интегрираните отчети на Комисията за финансите и управленската отговорност ([28]), на изслушванията на членове на Комисията в Европейския парламент и на отговорите, дадени на писмени въпроси, отправени към Комисията.

БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ

Консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за 2025 г. са изготвени въз основа на информацията, предоставена от институциите и органите съгласно член 252, параграф 2 от Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейския съюз. С настоящото заявявам, че те бяха съставени в съответствие с дял XIII от този Финансов регламент и със счетоводните принципи, правила и методи, посочени в бележките към финансовите отчети.

От счетоводителите на тези институции и органи, които удостовериха нейната надеждност, получих цялата информация, необходима за изготвянето на отчетите, които показват активите и пасивите на Европейския съюз и изпълнението на бюджета.

С настоящото удостоверявам, че въз основа на тази информация и на проверките, които преценях за необходими, за да подпиша отчетите на Европейската комисия, имам разумна увереност, че отчетите представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Европейския съюз.

Ниал БОХАН

Счетоводител на Комисията

18 юни 2026 г.

([28]) В съответствие с финансовия регламент (член 253) Комисията изпраща на Европейския парламент и на Съвета набор от доклади за финансите и управленската отговорност, които представляват съществен принос за годишната „процедура по освобождаване от отговорност“, чрез която Европейският парламент и Съветът държат Комисията отговорна за начина, по който управлява бюджета на ЕС. В набора от интегрирани доклади за финансите и управленската отговорност на Комисията са включени пет доклада относно прилагането, изпълнението, резултатите, управлението и защитата на бюджета на ЕС. Доклади за финансите и управленската отговорност (IFAR) на уебсайта Europa.

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ([29])

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС 35
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ 36
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 37
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ 38
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ 39
1. ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ 39
2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС 57
3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ 97
4. УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ 108
5. БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 114
6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК 119
7. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА 137
8. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС 139
9. ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА 140

([29]) Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Нематериални активи	*2.1*	*1 135*	*1 095*
Имоти, машини и съоръжения	*2.2*	*14 756*	*13 713*
Инвестиции, отчетени посредством метода на собствения капитал	*2.3*	*1 524*	*1 446*
Финансови активи	*2.4*	*362 806*	*308 961*
Предварително финансиране	*2.5*	*38 971*	*40 861*
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	*2.6*	*12 663*	*13 272*
		431 856	**379 347**
ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Финансови активи	*2.4*	*23 291*	*19 377*
Предварително финансиране	*2.5*	*37 775*	*38 058*
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	*2.6*	*21 404*	*18 465*
Материални запаси	*2.7*	*79*	*85*
Парични средства и парични еквиваленти	*2.8*	*103 041*	*63 163*
		185 591	**139 148**
ОБЩО АКТИВИ		**617 447**	**518 495**
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Пенсии и други доходи на наети лица	*2.9*	*(91 128)*	*(93 096)*
Провизии	*2.10*	*(2 149)*	*(2 280)*
Финансови пасиви	*2.11*	*(644 018)*	*(539 575)*
		(737 295)	**(634 951)**
ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Провизии	*2.10*	*(464)*	*(7 536)*
Финансови пасиви	*2.11*	*(96 769)*	*(62 328)*
Задължения	*2.12*	*(65 037)*	*(55 414)*
Начислени разходи и приходи за бъдещи периоди	*2.13*	*(77 048)*	*(67 091)*
		(239 319)	**(192 368)**
ОБЩО ПАСИВИ		**(976 614)**	**(827 319)**
НЕТНИ АКТИВИ		**(359 167)**	**(308 824)**
Резерви	*2.14*	*941*	*986*
Сули, които трябва да бъдат поискани от държавите членки [1]	*2.15*	*(360 108)*	*(309 810)*
НЕТНИ АКТИВИ		**(359 167)**	**(308 824)**

([1]) На 26 ноември 2025 г. Европейският парламент прие бюджет, в който се предвижда плащането на краткосрочните задължения на ЕС от собствените ресурси, които държавите членки ще съберат или които ще бъдат поискани от тях през следващата година. Освен това съгласно член 83 от Правилника за персонала (Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 от 29 февруари 1968 г. (ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1), изменен) държавите членки гарантират съвместно пенсионните задължения.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

милиони евро

	Бележка	2025 г.	2024 г. (прекласифицирани)
ПРИХОДИ			
Приходи от операции без размяна			
Ресурси от БНД	*3.1*	*106 342*	*95 037*
Традиционни собствени ресурси	*3.2*	*23 436*	*20 587*
Ресурси от ДДС	*3.3*	*25 728*	*24 547*
Собствени ресурси на база отпадъците от опаковки от пластпаса	*3.4*	*7 524*	*8 227*
Глоби	*3.5*	*5 370*	*4 039*
Събиране на разходи	*3.6*	*1 376*	*957*
Други	*3.8*	*18 572*	*10 673*
		188 348	**164 068**
Приходи от операции с размяна			
Финансови приходи	*3.9*	*11 646*	*9 005*
Други	*3.10*	*2 500*	*2 592*
		14 146	**11 597**
Общо приходи		**202 495**	**175 665**
РАЗХОДИ			
Делегирани на държавите членки	*3.11*		
Европейски фонд за гарантиране на земеделието		*(40 914)*	*(40 267)*
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони		*(17 017)*	*(14 779)*
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд		*(31 032)*	*(28 833)*
Европейски социален фонд		*(17 308)*	*(18 037)*
Други		*(4 514)*	*(3 854)*
Трансфери, включително безвъзмездни средства и бюджетна подкрепа	*3.12*		
Механизъм за възстановяване и устойчивост		*(46 815)*	*(65 787)*
Други		*(32 025)*	*(32 992)*
Споразумения за финансов принос, включително с органи на ЕС	*3.13*	*(13 200)*	*(16 820)*
Разходи за персонал и за пенсии	*3.14*	*(15 954)*	*(14 966)*
Финансови разходи	*3.15*	*(27 156)*	*(27 226)*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	*3.7*	*(465)*	*(315)*
Разходи за обществени поръчки, административни и други разходи	*3.16*	*(10 733)*	*(8 997)*
Общо разходи		**(257 134)**	**(272 873)**
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА		**(54 639)**	**(97 208)**

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Финансов резултат за годината	*(54 639)*	*(97 208)*
Оперативни дейности		
Амортизация на дълготрайни финансови активи	*212*	*191*
Амортизация	*1 123*	*1 194*
(Увеличение)/намаление на заемите	*(49 852)*	*(36 703)*
(Увеличение)/намаление на предварителното финансиране	*2 173*	*12 756*
(Увеличение)/намаление на вземанията по операции с размяна и на средствата, подлежащи на събиране, по операции без размяна	*(2 332)*	*3 463*
(Увеличение)/намаление на материалните запаси	*6*	*(7)*
Увеличение/(намаление) на задължението, свързано с пенсиите и другите доходи на наети лица	*(1 968)*	*2 288*
Увеличение/(намаление) на провизиите	*(7 202)*	*6 481*
Увеличение/(намаление) на финансовите пасиви (различни от пасивите по единния подход за финансиране)	*(11 575)*	*(1 382)*
Увеличение/(намаление) на задълженията	*9 623*	*4 898*
Увеличение/(намаление) на начислените разходи и приходите за бъдещи периоди	*9 958*	*(9 714)*
Бюджетен излишък от предходната година, взет като непаричен приход	*(1 348)*	*(633)*
Преоценка на задълженията, свързани с доходите на наети лица (непарично движение, което не е включено в отчета за финансовия резултат)	*5 603*	*1 159*
Други непарични движения	*40*	*27*
Инвестиционни дейности		
(Увеличение)/намаление на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията	*(2 418)*	*(1 817)*
(Увеличение)/намаление на инвестициите, отчетени посредством метода на собствения капитал	*(78)*	*(80)*
(Увеличение)/намаление на недеривативните финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	*(7 432)*	*(6 246)*
*(Увеличение)/намаление на деривативните финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита**	*(475)*	*(19)*
Финансова дейност		
Увеличение/(намаление) на заемите по единния подход за финансиране	*150 460*	*144 900*
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	**39 878**	**23 547**
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	*39 878*	*23 547*
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	*63 163*	*39 616*
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	*103 041*	*63 163*

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ

милиони евро

	Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки Натрупан излишък/(дефицит)	Други резерви	Нетни активи
САЛДО КЪМ 31.12.2023 г.	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица	*1 159*	*–*	*1 159*
Други	*94*	*(66)*	*27*
Бюджетен резултат за 2023 г., предоставен на държавите членки	*(633)*	*–*	*(633)*
Финансов резултат за годината	*(97 208)*	*–*	*(97 208)*
САЛДО КЪМ 31.12.2024 Г.	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица	*5 603*	*-*	*5 603*
Други	*85*	*(45)*	*40*
Бюджетен резултат за 2024 г., предоставен на държавите членки	*(1 348)*	*-*	*(1 348)*
Финансов резултат за годината	*(54 639)*	*-*	*(54 639)*
САЛДО КЪМ 31.12.2025 г.	**(360 108)**	**941**	**(359 167)**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Следва да се отбележи, че в таблиците, които следват, сумите, отнасящи се до Обединеното кралство и засягащи МФР до края на 2020 г., все още са посочени в позицията „Държави членки“. Това е така, защото, въпреки че Обединеното кралство се оттегли от ЕС на 1 февруари 2020 г., в съответствие със Споразумението за оттегляне, през тези периоди то продължи да има финансови отношения с ЕС, еквивалентни на тези на държава членка.

1. **ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ**

1.1. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И ПРАВИЛА ЗА СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ

Счетоводството на ЕС се води в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета ([30]), наричан по-долу „Финансовия регламент“ (ФР).

В съответствие с член 80 от Финансовия регламент ЕС изготвя своите финансови отчети въз основа на правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване, които се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС). Тези счетоводни правила, приети от счетоводителя на Комисията, трябва да се прилагат от всички институции и органи на ЕС, попадащи в обхвата на консолидацията, за да се гарантира вътрешната съгласуваност на консолидираните отчети на ЕС.

Прилагане на нови и на изменени счетоводни правила на Европейския съюз (СПЕС)

Преразгледани СПЕС в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.

СПЕС 1 „Финансови отчети“

На 12 декември 2025 г. счетоводителят на Европейската комисия прие целенасочено изменение на СПЕС 1 „Финансови отчети“, което е в сила за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г. С това изменение беше въведен подход въз основа на принципи при определянето на сегментите, които трябва да бъдат представени в отчитането по сегменти — задължителен елемент на консолидираните годишни финансови отчети на ЕС и на индивидуалните годишни финансови отчети на Европейската комисия. Съгласно предишното СПЕС 1 определението за сегменти беше свързано с категориите от многогодишната финансова рамка (МФР) на ЕС. С целенасоченото изменение тази връзка беше премахната, а сегментите се определят по общ начин в съответствие с МССПС 18 „Отчитане по сегменти“. След приемането на целенасоченото изменение структурата на отчитането по сегменти беше преработена, за да се постави акцент върху предназначението на средствата, а не върху източниците им (вж. бележка **3.17**).

Нови СПЕС, които са приети, но все още не са влезли в сила към 31 декември 2025 г.

СПЕС 8 „Лизинг“

На 15 април 2025 г. счетоводителят на Европейската комисия прие преразгледаното СПЕС 8 „Лизинг“, което е в сила за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2027 г. Преразгледаното СПЕС 8 е актуализирано в съответствие с МССПС 43 „Лизинг“ (включително изменението „Концесионен лизинг и други договорености, предоставящи права върху активи“). Основната промяна в сравнение с действащото към момента СПЕС 8 е въвеждането на модел за признаване и оценяване на правото на ползване, с който се изисква лизингополучателите да признават всички лизинги, включително концесионните, в счетоводния баланс, освен ако не се прилага освобождаването въз основа на краткосрочност или ниска стойност. Настоящото класифициране на лизингите като оперативни лизинги и финансови лизинги, при което само последните се признават в счетоводния баланс, вече няма да се прилага. За лизингодателите преработеното СПЕС 8 пренася, до голяма степен, съществуващите изисквания за счетоводна отчетност чрез допълнителни насоки и разяснения. Следователно се очаква резултатът от първоначалното прилагане на преработеното СПЕС 8 да е признаването на значителен обем предишни оперативни лизинги, съпътствано от съответното увеличение на активите с право на ползване и лизинговите пасиви в счетоводния баланс. Въздействието на преразгледаното СПЕС 8, включително върху концесионните лизинги и други значими договорености, ще продължи да бъде оценявано през 2026 календарна година преди датата на влизане в сила — 1 януари 2027 г.

([30]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

СПЕС 1 „Финансови отчети“

На 15 април 2025 г. счетоводителят на Европейската комисия прие измененото СПЕС 1 „Финансови отчети“, което е в сила за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2027 г. Целта на изменението е да се осигури съгласувано класифициране на всички заеми в рамките на дейностите по финансиране. Съгласно действащото СПЕС 1 свързаните с лизинг заеми, придобиването на имоти, машини и съоръжения и заемите, свързани с операции от вида „бек-ту-бек“, се класифицират в рамките на оперативните дейности. В рамките на дейностите по финансиране се класифицират единствено заемите, свързани с единния подход за предоставяне на финансиране (вж. бележка **2.11.1.1**). Съгласно преразгледаното СПЕС 1, дейностите по финансиране ще включват всички дейности, в резултат на които възникват промени в размера и състава на заемите, без посочените по-горе изключения. Следователно се очаква резултатът от първоначалното прилагане на преработеното СПЕС 1 да е прехвърлянето на парични потоци от оперативните дейности към парични потоци от дейностите по финансиране. Въздействието на преразгледаното СПЕС 1 ще продължи да бъде оценявано през 2026 календарна година преди датата на влизане в сила — 1 януари 2027 г.

1.2. СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Целта на финансовите отчети е да се предостави информация за финансовото състояние, резултатите и паричните потоци на даден субект, която е полезна за широк кръг ползватели. За ЕС като публичноправен субект целите по-конкретно са да бъде предоставена информация, полезна при вземането на решения, и да бъде показана отчетността на субекта за ресурсите, които са му поверени. Настоящият документ е съставен с оглед на тези цели.

Общите съображения (или счетоводни принципи), които трябва да бъдат съблюдавани при съставянето на финансовите отчети, са посочени в счетоводно правило 1 „Финансови отчети“ на ЕС и са същите като описаните в МССПС 1: честно представяне, текущо начисляване, действащо предприятие, последователно представяне, същественост, агрегиране, прихващане и сравнителна информация.

Качествените характеристики на финансовото отчитане са релевантност, достоверно представяне (надеждност), разбираемост, навременност, сравнимост и проверимост.

1.3. КОНСОЛИДАЦИЯ

Обхват на консолидацията

Консолидираните финансови отчети на ЕС включват всички важни контролирани субекти, съвместни договорености и асоциирани предприятия. Пълният списък на субектите, попадащи в обхвата на консолидацията, който понастоящем включва 54 контролирани субекта и 1 асоциирано предприятие (без промяна в сравнение с 2024 г.), може да бъде намерен в бележка **9**. Сред контролираните субекти са институциите на ЕС (включително Комисията, но без Европейската централна банка) и агенциите на ЕС (с изключение на тези от общата външна политика и политика на сигурност). Европейската общност за въглища и стомана в ликвидация (ЕОВС в ликв-я) също се счита за контролиран субект. Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) е единственото асоциирано предприятие в ЕС.

Субектите, които попадат в обхвата на консолидацията, но са несъществени за консолидираните финансови отчети на ЕС като цяло, не е необходимо да бъдат консолидирани или отчетени чрез метода на собствения капитал, когато това ще доведе до прекомерни времеви или финансови разходи за ЕС. Тези субекти се наричат „несъществени субекти“ и са посочени отделно в бележка **9**. През 2025 г. като несъществени субекти бяха определени 11 субекта (2024 г.: 11 субекта).

Контролирани субекти

За да бъде определен обхватът на консолидацията, се прилага концепцията за контрол. Контролирани субекти са субектите, при които ЕС е изложен на различни ползи или има право на различни ползи от своето участие и има способността да повлияе на естеството и размера на тези ползи чрез властта си над другия субект. Тази власт трябва да е упражняема в настоящия момент и да е свързана със съответните дейности на предприятието. Контролираните субекти се консолидират изцяло. Консолидирането започва на първата дата, на която има наличие на контрол, и приключва, когато такъв контрол вече не съществува.

Най-често използваните показатели за контрол в рамките на ЕС са: създаване на субекта с учредителни договори или вторично законодателство, финансиране на субекта от бюджета на ЕС, наличие на право на глас в ръководните органи, одит от Европейската сметна палата и освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета от Европейския парламент. Прави се индивидуална оценка на всеки субект, за да се прецени дали един или всички от изброените по-горе критерии са достатъчни, за да се породи контрол.

Всички съществени операции и салда между контролирани субекти на ЕС са изключени, докато нереализираните печалби и загуби от такива операции не са съществени и поради това не са изключени.

Съвместни договорености

Съвместната договореност е споразумение, върху което ЕС и една или повече страни упражняват съвместен контрол. Съвместният контрол е договореното споделяне на контрола върху дадена договореност посредством обвързваща договореност, който съществува само когато за вземането на решения, свързани със съответните дейности, се изисква единодушното съгласие на страните, които споделят контрола. Съвместните споразумения могат да бъдат съвместни предприятия или съвместни дейности. Съвместното предприятие представлява съвместна договореност, която е структурирана чрез отделен механизъм и при която страните, които притежават съвместен контрол върху договореността, имат права върху нетните активи на договореността. Участията в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал (вж. бележка **1.5.4**). Съвместната дейност представлява съвместна договореност, при която страните, които притежават съвместен контрол върху договореностите, имат права върху активите и задължения по отношение на пасивите на договореността. Участията в съвместни дейности се отчитат чрез признаване във финансовите отчети на ЕС на неговите активи и пасиви, приходи и разходи, както и на неговия дял от съвместно държаните или възникнали активи, пасиви, приходи и разходи.

Асоциирани предприятия

Асоциираните предприятия са субекти, върху които ЕС има, пряко или непряко, значително влияние, но не и изключителен или съвместен контрол. Приема се, че съществува значително влияние, ако ЕС държи пряко или непряко 20 % или повече от правата на глас. Участията в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал (вж. бележка **1.5.4**).

Неконсолидирани субекти, чиито средства се управляват от Комисията

Средствата на общата здравноосигурителна схема за служителите на ЕС, на Европейския фонд за развитие и на Взаимозастрахователния механизъм (ВЗМ), известен преди като Гаранционния фонд за участниците, се управляват от Комисията от името на тези субекти. Тъй като обаче тези субекти не се контролират от ЕС, те не се консолидират в неговите финансови отчети.

1.4. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО

Финансовите отчети се представят ежегодно в съответствие с член 249 от Финансовия регламент. Счетоводната година започва на 1 януари и приключва на 31 декември.

1.4.1. *Валута и база за конвертиране*

Работна и отчетна валута

Освен когато е посочено друго, финансовите отчети са представени в милиони евро — работната валута на ЕС.

Операции и салда

Операциите в чужда валута се превръщат в евро по валутните курсове, които са в сила към датата на операциите. Печалбите и загубите от курсови разлики, произтичащи от уреждането на операции в чуждестранна валута и от повторното конвертиране на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута по обменните курсове в края на годината, се признават в отчета за финансовия резултат.

Различни методи за конвертиране се прилагат за имотите, машините и съоръженията и за нематериалните активи, които запазват стойността си в евро при курса, който се е прилагал към датата, на която са закупени.

Салдата в края на годината на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се конвертират в евро въз основа на обменните курсове на Европейската централна банка (ЕЦБ), прилагани на 31 декември:

Обменни курсове спрямо еврото

Валута	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.	Валута	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**5,0968**	*4,9743*
CZK	**24,2370**	*25,1850*	**SEK**	**10,8215**	*11,459*
DKK	**7,4689**	*7,4578*	**CHF**	**0,9314**	*0,9412*
GBP	**0,8726**	*0,8292*	**JPY**	**184,09**	*163,06*
HUF	**385,1500**	*411,3500*	**USD**	**1,175**	*1,0389*
PLN	**4,221**	*4,275*			

1.4.2. *Използване на приблизителни оценки*

В съответствие с МССПС и общоприетите счетоводни принципи финансовите отчети по необходимост включват суми, основани на приблизителни оценки и предположения на ръководителите, основаващи се на най-надеждната налична информация. Съществените приблизителни оценки включват, без да са ограничени до това: сумите за задълженията, свързани с доходите на наети лица, финансовия риск по вземанията и сумите, оповестени в бележките във връзка с финансовите инструменти, провизиите за обезценка на финансови активи по амортизирана стойност и на задължения по договори за финансова гаранция, начислените приходи и разходи, провизиите, степента на обезценка на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията, нетната реализируема стойност на материалните запаси, условните активи и условните пасиви. Действителните резултати могат да се различават от тези приблизителни оценки. Промените в приблизителните оценки се отразяват през периода, в който те стават известни, ако промяната засяга само периода, или се отразяват през този период и бъдещи периоди, ако промяната засяга и този период, и бъдещи периоди.

1.4.3. *Преход към новата корпоративна финансова и ИТ система (SUMMA)*

Консолидираните годишни отчети за 2025 г. са първите отчети, изготвени въз основа на финансовата информация, отчетена в новата финансова и ИТ система — SUMMA. По време на изготвянето на годишните отчети бяха въведени систематични и солидни механизми за контрол, за да се гарантира, че използваната финансова информация отразява точно съответните трансакции и е напълно съобразена с приложимите счетоводни правила. По време на процеса на приключване на финансовата година ръководството идентифицира проблеми в новата система, които значително засегнаха отчетите, а на по-късен етап външният одитор идентифицира допълнителни проблеми. В резултат на това бяха необходими ръчни корекции и процедури за равняване. Внедряването и усъвършенстването на новата финансова система и свързаните с нея механизми за контрол ще продължат и през следващите финансови години. Въз основа на това внимателно наблюдение и преглед на финансовата информация както на етапа на входните данни, така и на етапа на изходните данни, годишните отчети представят честно, с разумна увереност и във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Европейския съюз.

1.5. **СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС**

1.5.1. *Нематериални активи*

Нематериалният актив е разграничим непаричен актив без физическа субстанция. Даден актив е разграничим, ако е или отделим (т.е. може да бъде отделен или разделен от субекта, напр. чрез продажба, прехвърляне, лицензиране, отдаване под наем или размяна, самостоятелно или заедно със съответен договор, разграничим актив или пасив, независимо дали субектът възнамерява да направи това), или произтича от обвързващи договорености (включително права от договори или други законни права), независимо дали тези права са прехвърляеми или отделими от субекта или от други права и задължения.

Придобитите нематериални активи се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Вътрешно разработените нематериални активи се капитализират, когато съответните критерии на правилата за счетоводна отчетност на ЕС бъдат изпълнени и разходите са свързани единствено с етапа на разработка на актива. Капитализируемите разходи включват всички разходи, които могат директно да се припишат и които са необходими за създаването, произвеждането и подготвянето на актива за работа по предвидения от ръководството начин. Разходите, свързани с научноизследователски дейности, некапитализируемите разходи по разработката и разходите за поддръжка се признават като разходи в момента на възникването си.

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод през очаквания си полезен живот (от 3 до 11 години). Очакваният полезен живот на нематериалните активи зависи от специфичния им икономически живот или от правния им живот, който се определя от споразумение.

1.5.2. *Имоти, машини и съоръжения*

Всички имоти, машини и съоръжения се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Стойността включва разходите, които могат директно да се припишат на придобиването, създаването или прехвърлянето на актива.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на актива или се признават като отделен актив, както е уместно, единствено когато е вероятно бъдещите икономически ползи или потенциалът за предоставяне на услуга, свързани с актива, да са по посока на ЕС и стойността на актива може да бъде надеждно оценена. Разходите за ремонт и поддръжка се включват в отчета за финансовия резултат през финансовия период, през който са били извършени.

Земята не се амортизира, тъй като се счита, че има безкраен полезен живот. Активите в процес на изграждане не се амортизират, тъй като тези активи все още не са на разположение за употреба. Амортизацията на другите активи се изчислява чрез линейния метод, за да бъде разпределена тяхната стойност минус остатъчната им стойност през очаквания им полезен живот, както следва:

Вид актив	Норма на линейна амортизация
Сгради	*от 4 % до 10 %*
Космически активи	*от 8 % до 25 %*
Машини и съоръжения	*от 10 % до 25 %*
Обзавеждане и превозни средства	*от 10 % до 25 %*
Компютърен хардуер	*от 25 % до 33 %*
Други	*от 10 % до 33 %*

Печалбите и загубите от намаленията на активи се определят чрез сравняване на приходите минус разходите по продажбата с балансовата стойност на актива, от който институцията се освобождава, и се включват в отчета за финансовия резултат.

Лизинг

Лизингът е споразумение, по силата на което лизингодателят предоставя на лизингополучателя — срещу еднократно плащане или серия от плащания — правото да използва актив за договорен срок. Лизингите се класифицират като финансови лизинги или като оперативни лизинги.

Финансовите лизинги представляват лизинги, при които по същество всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността, се прехвърлят на лизингополучателя. При сключване на финансов лизинг като лизингополучател активите, придобити съгласно финансовия лизинг, се признават като активи, а свързаните с тях лизингови задължения се признават като пасиви, считано от началото на срока на лизинга. Активите и пасивите се признават в размер, равен на справедливата стойност на наетата собственост или, ако е по-ниска, настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка от които е определена в началото на лизинга. През срока на лизинга активите, държани чрез финансов лизинг, се амортизират през по-краткия от следните периоди — полезния живот на актива и срока на лизинга. Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход (лихвата) и намаляването на оставащия пасив (главницата). Финансовият разход се разпределя за всеки период по време на срока на лизинга така, че да се получи постоянна периодична лихва за оставащата част от пасива, който се представя като текущ/нетекущ, в зависимост от случая. Условните наеми се начисляват като разход през периода, в който са извършени.

Оперативният лизинг е лизинг, различен от финансовия, т.е. лизинг, при който лизингодателят запазва по същество всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността върху даден актив. При сключване на оперативен лизинг като лизингополучател плащанията по оперативния лизинг се признават като разход в отчета за финансовия резултат по линейния метод през срока на лизинга, като в счетоводния баланс не се посочват нито лизингов актив, нито лизингов пасив.

1.5.3. *Обезценка на нефинансови активи*

Обезценката представлява загуба на бъдещи икономически ползи или потенциал за услуга на даден актив, в допълнение към систематичното признаване на загубата на бъдещи икономически ползи или потенциал за услуга на актива чрез амортизация (ако е приложимо). Активите, имащи безкраен полезен живот, не подлежат на амортизация и се проверяват всяка година за обезценка. Активите, които подлежат на амортизация, се проверяват за обезценка, когато към отчетната дата има признаци, че даден актив може да се е обезценил. Загуба от обезценка се признава за сумата, с която балансовата стойност на актива надвишава възстановимата му стойност (на ползване). Възстановимата стойност (на ползване) е по-високата от следните две стойности — справедливата стойност на актива, намалена с разходите по продажбата му, и стойността му в употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията се преразглеждат и ако е необходимо, се коригират поне веднъж годишно. Ако основанията за обезценки, признати през предходни години, вече не са валидни, загубите от обезценка съответно се сторнират.

1.5.4. *Инвестиции, отчетени по метода на собствения капитал*

Участия в асоциирани предприятия и в съвместни предприятия

Инвестициите, отчетени по метода на собствения капитал, първоначално се признават по себестойност, като първоначалната балансова стойност впоследствие се увеличава или намалява, за да се признаят допълнителните приноси, делът на ЕС от излишъка или дефицита на предприятието, в което е инвестирано, обезценките и дивидентите. Първоначалният разход заедно с всички движения дава балансовата стойност на инвестицията във финансовите отчети към датата на счетоводния баланс. Делът на ЕС от излишъка или дефицита на предприятието, в което е инвестирано, се признава в отчета за финансовия резултат, а делът му от движенията на собствения капитал на предприятието, в което е инвестирано, се признава в резервите при нетните активи. Доходите, получени от инвестицията, намаляват балансовата стойност на актива.

Ако делът на ЕС от дефицита на инвестиция, отчитана по метода на собствения капитал, е равен на дела му от инвестицията или превишава този дял, ЕС спира да признава дела си от следващите загуби („непризнати загуби“). След като делът на ЕС бъде намален до нула, допълнителните загуби се отчитат и се признава пасив само до размера, за който ЕС има правно или конструктивно задължение или е извършил плащания от името на субекта.

Ако има признаци за обезценка, трябва да се направи намаление до по-ниската възстановима стойност. Възстановимата стойност се определя, както е описано в бележка **1.5.3**. Ако след време причината за обезценката спре да бъде валидна, загубата от обезценка се сторнира до балансовата стойност, която щеше да бъде определена, ако не беше призната загуба от обезценка.

В случаите, когато ЕС държи 20 % или повече от фонд за инвестиционен капитал, той не се стреми да упражнява значително влияние. Поради това тези фондове се третират като финансови инструменти и се категоризират като финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (ССИД).

Асоциираните и съвместните предприятия, класифицирани като несъществени субекти (вж. бележка **1.3**), не се отчитат по метода на собствения капитал. Приносът на ЕС към тези субекти се отчита като разход за периода.

1.5.5. *Финансови активи*

Класификация при първоначално признаване

Класификацията зависи от два критерия:

— Модела за управление на финансовите активи. Това налага да се оцени как ЕС управлява финансовите активи, за да генерира парични потоци и да постигне целите си, и как оценява резултатите от финансовите активи.

— Договорните характеристики на паричните потоци на актива. Това налага да се оцени дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва по непогасената главница. Лихвата представлява възнаграждение за стойността на парите във времето, кредитния риск и други основни кредитни рискове и разходи.

След оценка въз основа на тези критерии финансовите активи могат да бъдат класифицирани в три категории: „финансови активи по амортизирана стойност“ (АС), „финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал“ (ССНА) или „финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита“ (ССИД).

Финансови активи с договорни парични потоци, които представляват единствено главница и лихви, се класифицират в зависимост от модела на управление на субекта. Ако моделът на управление е финансовите активи да се държат с цел събиране на договорните парични потоци, финансовите активи се класифицират по АС. Ако моделът на управление е финансовите активи да се държат както с цел събиране на договорните парични потоци, така и с цел продажба на финансовите активи, класификацията е по ССНА. Ако моделът на управление се различава от тези два модела (например финансовите активи се държат за търгуване или се държат в портфейл, управляван и оценяван на база справедлива стойност), финансовите активи се класифицират като финансови активи по ССИД.

Финансови активи с договорни парични потоци, които не представляват единствено главница и лихви, а въвеждат експозиция към рискове и нестабилност, различни от тези, които са налице при основно споразумение за кредитиране (например промени в цените на собствения капитал), се класифицират по ССИД независимо от модела на управление.

При първоначалното признаване ЕС класифицира финансовите активи, както следва:

i) *Финансови активи по амортизирана стойност*

ЕС класифицира в тази категория:

— парични средства и парични еквиваленти (включително споразумения за обратно изкупуване);

— заеми (включително срочни депозити с първоначален срок до падежа над три месеца);

— вземания по операции с размяна, с изключение на вземания по договори за финансови гаранции, класифицирани като финансов актив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита.

Тези недеривативни финансови активи отговарят на две условия: Моделът на управление на ЕС е да ги държи, за да събира договорните парични потоци. Освен това в определени дни има договорни парични потоци, които представляват само главница и лихва по непогасената главница.

Споразумението за обратно изкупуване („обратната репо сделка“) е споразумение, при което едната страна купува ценни книжа от другата страна при условието да ги препродаде на договорена цена на по-късен етап. Икономическата същност на тази сделка е сходна с тази на обезпечен срочен влог. Рисковете и ползите от собствеността върху ценната книга остават за сметка на прехвърлителя, а получателят очаква да получи обратно главницата и договорните лихви. Съответно обратните репо сделки се отчитат по амортизирана стойност. ЕС сключва тези сделки изключително с цел управление на ликвидността, като се възползва от възможността да инвестира излишъците от налични парични средства при атрактивни лихвени проценти за много кратък период, не по-дълъг от 3 месеца. Следователно те се класифицират като парични средства и парични еквиваленти.

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност, се включват в текущите активи, с изключение на тези, чийто срок до падежа е по-дълъг от 12 месеца от отчетната дата.

ii) *Финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал*

Тези недеривативни финансови активи имат договорни парични потоци, които представляват само главницата и лихвата по непогасената главница. Освен това моделът на управление е да се държат финансовите активи както с цел събиране на договорните парични потоци, така и с цел продажба на финансовите активи.

Активите в тази категория се класифицират като текущи активи, ако се очаква да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от отчетната дата.

В края на настоящия отчетен период ЕС не притежава такива активи.

iii) *Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита*

ЕС класифицира следните финансови активи по ССИД, тъй като договорните парични потоци не представляват единствено главница и лихви по главницата:

— Деривативи;

— Капиталови инвестиции и инвестиции във фондове на паричния пазар или във фондове в групи от портфейли;

— Други инвестиции от капиталов тип (напр. операции с рисков капитал).

Освен това ЕС класифицира притежаваните от него дългови ценни книжа по ССИД, тъй като портфейлите от дългови ценни книжа се управляват и оценяват на базата на справедливата стойност на портфейла (например общия фонд „Провизии“ съгласно член 215 от Финансовия регламент).

Активите в тази категория се класифицират като текущи активи, ако се очаква да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от отчетната дата.

Първоначално признаване и оценяване

Покупките на финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал и по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита се признават на датата на сделката — датата, на която ЕС се ангажира да закупи актива. Паричните еквиваленти и заемите се признават, когато паричните средства бъдат вложени във финансова институция или отпуснати на заемополучателите.

Първоначално финансовите активи се оценяват по справедлива стойност. Разходите по операции за всички финансови активи, които не са отчетени по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, се добавят към справедливата стойност при първоначалното признаване. За финансовите активи, отчитани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, разходите по операцията се отчитат като разход в отчета за финансовия резултат.

Справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното признаване обикновено е цената на операцията, освен ако операцията не е извършена при справедливи пазарни условия, т.е. без или с номинално възнаграждение за целите на публичната политика. В този случай разликата между справедливата стойност на финансовия инструмент и цената на операцията е компонент без размяна, който се признава като разход в отчета за финансовия резултат. При това положение справедливата стойност на финансовия актив се получава от текущите пазарни операции за пряко еквивалентен инструмент. Ако няма активен пазар за инструмента, справедливата стойност се определя чрез техника на оценяване, при която се използват налични данни от наблюдаеми пазари.

Когато бъде отпуснат дългосрочен безлихвен заем или дългосрочен заем, чиято лихва е под пазарните условия, неговата справедлива стойност може да бъде оценена като настоящата стойност на всички бъдещи парични постъпления, дисконтирани посредством преобладаващия пазарен лихвен процент за подобен инструмент с подобен кредитен рейтинг.

Заемите, отпуснати по Механизма за възстановяване и устойчивост, и заемите за финансова помощ се оценяват първоначално по номиналната им стойност, като цената на операцията се счита за справедлива стойност на заема. Това е така, защото:

— „Пазарната среда“ за отпускане на заеми от ЕС е много специфична и различна от капиталовия пазар, използван за емитиране на корпоративен или държавен дълг. Тъй като заемодателите на тези пазари имат възможността да изберат алтернативни инвестиции, тази възможност се отчита в пазарните цени. Тази възможност за алтернативни инвестиции обаче не съществува за ЕС, който няма право да инвестира пари на капиталовите пазари; той само заема средства с цел отпускане на заеми. Това означава, че за взетите назаем суми ЕС не разполага с алтернативен вариант за отпускане на заеми или за инвестиране. Ето защо не съществува алтернативен разход и следователно не съществува база за сравнение с пазарните проценти. Всъщност самата операция на ЕС по отпускане на заем представлява пазарът. По същество, тъй като алтернативният разход „вариант“ не важи, пазарната цена не отразява справедливо същността на операциите на ЕС по отпускане на заеми. Поради това не е подходящо справедливата стойност на отпускането на заеми от страна на ЕС да се определя с упоменаване на корпоративни или държавни облигации.

— Освен това, тъй като няма активен пазар или подобни операции, с които да се направи сравнение, лихвеният процент, който ЕС трябва да използва за определяне на справедливата стойност на своите операции по отпускане на заеми, следва да бъде дължимият лихвен процент.

Последващо оценяване

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Финансовите активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал се оценяват впоследствие по справедлива стойност. Печалбите и загубите поради промени в справедливата стойност се признават в резерва по справедлива стойност, с изключение на разликите във валутния курс при превалутиране на паричните активи, които се признават в отчета за финансовия резултат.

Финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита впоследствие се оценяват по справедлива стойност. Печалбите и загубите от промени в справедливата стойност (включително тези, произтичащи от превалутиране, и всички получени лихви) се включват в отчета за финансовия резултат в периода, в който възникват.

Справедлива стойност при последващо оценяване

Справедливата стойност на инвестициите, котирани на активни пазари, се основава на текущите цени „купува“. Ако пазарът за даден финансов актив не е активен (и за нерегистрирани на борсата ценни книжа и извънборсови деривативи), ЕС определя справедлива стойност с помощта на техники за оценяване. Те включват използването на скорошни операции между несвързани страни, отнасяне към други инструменти, които по същество са същите, анализ на дисконтирания паричен поток, модели на ценообразуване на опции и други техники за оценяване, обикновено използвани от участниците на пазара.

Инвестициите във фондове за рисков капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар, се оценяват по нетната стойност на активите, която може да им бъде приписана и която се счита за еквивалент на справедливата им стойност.

Обезценка на финансови активи

ЕС признава и оценява загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби по финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност и по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал.

За активи по амортизирана стойност балансовата стойност на актива се намалява със сумата на загубата от обезценка, която се признава в отчета за финансовия резултат. За активите, отчитани по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал, корективът за загуби се признава в нетните активи/собствения капитал и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в счетоводния баланс. Ако в последващ период сумата на загубата от обезценка намалее, призната преди това загуба от обезценка се отписва чрез отчета за финансовия резултат.

Очакваната кредитна загуба (ОКЗ) е настоящата стойност на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които ЕС очаква да получи. ОКЗ включва разумна и обоснована информация, която е на разположение към отчетната дата без неоправдани разходи или усилия.

а) *Политики за разпределяне по етапи*

ОКЗ се оценява с тристепенен модел, при който се отчитат вероятностно претеглените събития, с които се нарушават поети задължения през жизнения цикъл на финансовия актив, и развитието на кредитния риск от момента на възникване на финансовия актив. За заемите моментът на възникване е датата на неотменимия кредитен ангажимент.

Разпределението по етапи зависи главно от кредитния рейтинг на контрагента. Моделът на разпределението по етапи се основава на относителна оценка на кредитния риск, т.е. ЕС може да има различни заеми с един и същ контрагент на различни етапи в зависимост от кредитния риск на контрагента при сключването им. ЕС, който има уникален институционален статут, отпуска заеми на своите държави членки или на държави в затруднение. В резултат на това ЕС прилага също качествена оценка на кредитния риск въз основа на наблюдение на икономическото състояние на кредитополучателите в затруднение.

Етап 1 — без значително увеличение на кредитния риск

Заемите на контрагенти с кредитен рейтинг в инвестиционния клас (т.е. между AAA (Aaa) и BBB- (Baa3) по рейтинговата скала на S&P/Fitch (Moody's) или с еквивалентен външен или вътрешен рейтинг) към отчетната дата се считат за заеми с нисък кредитен риск и следователно се държат на етап 1, освен ако са просрочени с повече от 30 дни (вж. етап 2). Освен това всички заеми, за които не е настъпило значително увеличение на кредитния риск, както е определено по-долу, се класифицират в етап 1. За заемите в етап 1 провизиите за обезценка се измерват на нивото на 12-месечните очаквани кредитни загуби („ОКЗ“).

Етап 2 — значително увеличение на кредитния риск (ЗУКР)

ЕС прилага комбинация от количествени и качествени оценки, за да определи дали е налице значително увеличение на кредитния риск от момента на сключване на заема и дали поради това той следва да бъде прехвърлен към етап 2:

— Всички заеми, чиито договорни плащания са просрочени с между 31 и 90 дни, се прехвърлят към етап 2;

— За контрагенти с кредитен рейтинг между AAA (Aaa) и BB- (Ba3) към датата на първоначално признаване: освен ако не става дума за заем с нисък риск (етап 1 по-горе), влошаването се счита за значително, ако разликата между рейтинга при сключването му и този към отчетната дата е 3 степени или повече;

— За контрагенти с кредитен рейтинг B+ (B1) или B (B2) към датата на първоначално признаване: влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и текущия рейтинг е 2 степени или повече;

— За контрагенти с кредитен рейтинг B- (B3) или по-нисък (в диапазона CCC/Caa — C) към датата на първоначално признаване: влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и текущия рейтинг към отчетната дата е 1 степен или повече; и

— Заеми, сключени преди преминаването към преразгледаното СПЕС 11 (т.е. 1 януари 2021 г.), за които не е налична информация за кредитния риск при първоначалното признаване без неоправдани разходи и усилия, се класифицират в етап 2.

За заемите в етап 2 провизиите за обезценка се оценяват на нивото на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Етап 3 — заети с кредитна обезценка

Заемите се класифицират в етап 3, когато са просрочени с 90 дни или когато след сключването им настъпят едно или повече събития, които оказват неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Например даден заем се класифицира в етап 3, ако:

— става вероятно, че заемополучателят ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;

— заемополучателят има кредитен рейтинг клас D, публикуван от външна рейтингова агенция; и

— заемополучателят не е изпълнил свое финансово задължение към ЕС, а в случай на заеми за финансова помощ — заемополучателят не е изпълнил задълженията си към друга международна организация, финансираща програмата.

За заемите в етап 3 провизиите за обезценка се оценяват на нивото на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка („POCI“)

ЕС държи също така заеми POCI. Това са просрочени заеми, при които ЕС е покрил искане за плащане по гаранция на партньора по изпълнението. Всички права по тези заеми са суброгирани на ЕС. ЕС ги признава в своя баланс по справедлива стойност при първоначалното им признаване. ЕС ги класифицира като заеми POCI и изчислява провизия за обезценка на базата на ОКЗ през целия жизнен цикъл. По силата на съответните споразумения между ЕС и партньорите по изпълнението от името на ЕС се предприемат процедури за събиране на вземания с цел да се възстановят всички дължими суми.

б) *Заети за държави*

ЕС основава своята оценка на обезценката на заемите в контекста на естеството на финансирането на ЕС и неговия уникален институционален статут.

За обезценката на заеми към държави извън ЕС Съюзът изчислява очакваните кредитни загуби, като използва външни данни за кредитното качество, но взема предвид своя статут на привилегирован кредитор, с което се намалява кредитният риск. За изчисляването на настоящата стойност дисконтовият процент е първоначалният ефективен лихвен процент по заема. Ако заемът е с променлив лихвен процент, дисконтовият процент е текущият ефективен лихвен процент, определен съгласно договора.

По отношение на заемите за държавите членки ЕС никога не е понасял загуби от обезценка, нито е бил изправен пред неизпълнение на задълженията за плащане. За тези заеми, в допълнение към статута на привилегирован кредитор, ЕС взема предвид отношенията със своите държави членки. Тези два елемента по принцип гарантират пълното възстановяване на заемите на държавите членки при настъпване на техния падеж. Поради това ЕС счита, че очакваните кредитни загуби от заеми за държави членки са незначителни, а статистическият подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби е неподходящ за тези заеми. Затова в отчета за финансовия резултат не се признават очаквани кредитни загуби за заемите към държавите членки.

в) *Вземания*

ЕС оценява загубата от обезценка като равна на размера на ОКЗ през целия жизнен цикъл, като използва практически целесъобразни методи (напр. матрица на провизиите).

г) *Парични средства и парични еквиваленти*

ЕС държи парични средства и парични еквиваленти в разплащателни банкови сметки и срочни депозити до 3 месеца. Паричните средства се държат главно в банки с много висок кредитен рейтинг (вж. бележка **6.6**), поради което вероятността от неизпълнение е много ниска. Предвид краткия срок и ниската вероятност от неизпълнение, очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти са незначителни. Поради това за паричните еквиваленти не се признава провизия за обезценка.

Отписване

Финансовите инструменти се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от инвестициите са изтекли или ЕС по същество е прехвърлил всички рискове и ползи от собствеността на друга страна. Всяка разлика между балансовата стойност при отписване и цената на сделката се признава като печалба или загуба в отчета за финансовия резултат. Продажбите на финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал и чрез излишъка или дефицита се признават на датата на сделката.

1.5.6. *Материални запаси*

Материалните запаси се посочват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността се определя посредством метода първа входяща, първа изходяща (FIFO). Себестойността на завършените стоки и на започнатата работа включва суровините, прекия труд, другите разходи, които могат директно да им се припишат, и свързаните с производството режийни разходи (въз основа на обичайния работен капацитет). Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на дейността минус разходите по завършване и продажба. Когато материалните запаси са държани за дистрибуция без разход или при номинален разход, те се оценяват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и текущата възстановителна стойност. Текущата възстановителна стойност е разходът, който ЕС би направил, за да придобие актива на отчетната дата.

1.5.7. *Суми по предварително финансиране*

Предварителното финансиране е плащане, предназначено да осигури на бенефициера паричен аванс, т.е. налични средства. То може да бъде разделено на няколко плащания в съответствие с принципа на доброто финансово управление за период, определен в конкретния договор, решение, споразумение или основен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат. Ако бенефициерът не направи допустими разходи, той е длъжен да върне предварителното финансиране на ЕС. Тъй като ЕС запазва контрола върху предварителното финансиране и има право да му бъде върната недопустимата част, сумата се представя като актив.

Първоначално предварителното финансиране се признава в счетоводния баланс, когато средствата бъдат прехвърлени на получателя. То се оценява по стойността на даденото възнаграждение. През следващите периоди предварителното финансиране се оценява по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус допустимите разходи (включително прогнозните суми, когато е необходимо), направени през периода.

Лихвата по предварителното финансиране се признава в момента на начисляването ѝ в съответствие със съответното споразумение. В края на годината се прави приблизителна оценка на начислените приходи от лихви въз основа на най-надеждната информация и тази оценка се включва в счетоводния баланс.

Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, които произхождат от възстановяването от страна на ЕС на суми, платени авансово от държавите членки на техните бенефициери (включително финансовите инструменти под режим споделено управление), се признават като активи и се представят в позицията за предварителното финансиране. Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, впоследствие се оценяват по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус най-точната оценка на допустимите разходи, направени от крайните бенефициери, изчислена въз основа на разумни предположения, които могат да бъдат подкрепени.

Вноските за доверителните фондове на ЕС (установени съгласно член 238 от Финансовия регламент), които не са консолидирани в Европейската комисия (т.е. доверителните фондове „Африка“ и „Беку“), или за други неконсолидирани субекти, се класифицират като предварително финансиране, тъй като целта им е да осигурят налични средства на доверителния фонд, за да може той да финансира конкретни действия, които са определени в целите на доверителния фонд. Средствата от ЕС за доверителните фондове се оценяват по първоначалната стойност на финансовия принос на ЕС минус допустимите разходи, включително прогнозните суми, когато е необходимо, направени от доверителния фонд през отчетния период и отнесени към финансовия принос на ЕС съгласно съответното споразумение.

1.5.8. *Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна*

Счетоводните правила на ЕС изискват отделно представяне на операциите с размяна и без размяна. За да се разграничат двете категории, терминът „вземания“ е запазен за операциите с размяна, а за операциите без размяна, т.е. когато ЕС получава стойност от друг субект, без да дава директно приблизително същата стойност в замяна, се използва терминът „средства, подлежащи на събиране“ (напр. средствата, които държавите членки трябва да предоставят във връзка със собствените ресурси).

Вземанията по операции с размяна са финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, с изключение на определени суми по вземания по договори за финансови гаранции, които се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка **1.5.5**).

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се отчитат по справедлива стойност към датата на придобиване минус намалението за обезценка. Намаление за обезценка на средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се установява, когато има обективно доказателство, че ЕС няма да може да събере всички дължими суми в съответствие с първоначалните срокове, предвидени за средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна. Размерът на намалението е разликата между балансовата стойност на актива и възстановимата стойност. Стойността на намалението се признава в отчета за финансовия резултат. Прави се и общо намаление, въз основа на опит от миналото, за неизпълнените нареждания за събиране на вземания, които не подлежат на специфично намаление. Вж. бележка **1.5.14** относно третирането на начислените приходи в края на годината.

Сумите, посочени и оповестени като средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна, не са финансови инструменти, тъй като не са следствие от договор, който ще доведе до финансово задължение или капиталов инструмент. При все това, когато е целесъобразно, в бележките към финансовите отчети средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна са оповестени заедно с вземанията от операции с размяна.

1.5.9. *Парични средства и парични еквиваленти*

Парите и паричните еквиваленти представляват финансови активи по амортизирана стойност и включват парите в брой, депозитите по разплащателни или краткосрочни спестовни сметки в банки, обратните репо сделки и другите краткосрочни високоликвидни инвестиции с първоначален срок от три месеца или под три месеца, държани за покриване на поети краткосрочни парични задължения и управление на ликвидността, а не с цел инвестиране или за други цели.

1.5.10. *Доходи на наети лица*

ЕС предоставя на служителите набор от доходи (възнаграждения и социална сигурност). За счетоводни цели те трябва да бъдат класифицирани като краткосрочни доходи и доходи след напускане.

Краткосрочни доходи на наети лица

Краткосрочните доходи на наети лица са доходите, които трябва да бъдат изплатени, преди да са изтекли 12 месеца след края на отчетния период, през който наетите лица са предоставили услугата. Такива доходи са например заплатите, годишният отпуск и платените отпуски по болест, както и други краткосрочни надбавки. Краткосрочните доходи на наети лица се признават като разход, когато свързаната с тях услуга бъде предоставена. Задължение за сумата, която се очаква да бъде платена, се признава, ако ЕС има настоящо правно или конструктивно задължение да плати в резултат на минала услуга, предоставена от служителя, и задължението може надеждно да бъде оценено.

Доходи след напускане

ЕС предоставя на наетите лица редица доходи след напускане, които включват пенсии за прослужено време, за инвалидност и за преживяло лице, предоставяни по линия на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица, както и здравноосигурително покритие, предоставяно по линия на общата здравноосигурителна схема (вж. бележка **2.9**). Тези доходи се предоставят по линия на единен план — макар и разделен на две схеми — и трябва да се третират по сходен начин, за да се представи честно положението и да се отрази икономическата реалност:

— Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ): Доходите, предоставяни по тази теоретично финансирана ([31]) схема, са свързани със старшинството, наличието на инвалидност и факта, че лице е преживяло смъртта на друго лице, както и със семейните надбавки, смъртта преди пенсиониране на служителите, които работят или са работили в институциите, агенциите и други органи на ЕС или са лица, преживели починали длъжностни лица или пенсионери. Една трета от очакваната стойност на тези доходи се финансира чрез удръжки от заплатите на служителите.

— Обща здравноосигурителна схема (ОЗОС): По тази схема ЕС предоставя здравноосигурително покритие за служителите на Европейската комисия, институциите, агенциите и други органи на ЕС чрез възстановяване на медицинските разходи. Доходите, изплащани на „неактивните лица“ в тази схема (т.е. пенсионери, сираци и т.н.), се класифицират като доходи след напускане.

ЕС предоставя също доходи след напускане на членове и бивши членове на институциите на ЕС посредством отделни пенсионноосигурителни схеми. Те са посочени в позицията „Други схеми за доходи след пенсиониране“. По тези схеми ЕС предоставя пенсионни доходи на членовете на Комисията, Съда, Сметната палата, Съвета, Европейския парламент, Омбудсмана и Европейския надзорен орган по защита на данните. ЕС предоставя здравно осигуряване на членовете на институциите на ЕС чрез ОЗОС.

Упоменатите по-горе доходи след напускане представляват задължения на ЕС за изплащане на дефинирани доходи и се изчисляват към всяка отчетна дата чрез оценяване на размера на бъдещите доходи, които служителите са спечелили през текущия и предходните периоди, като тази сума се дисконтира и се приспада справедливата стойност на активите на плана. Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява ежегодно, като се използва кредитният метод на прогнозираните единици. Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, като се използват лихвени проценти на държавни облигации във валутата, в която ще се изплащат доходите, и които имат падежни срокове, приблизително отговарящи на сроковете на съответното пенсионно задължение.

Доходите след напускане, предоставяни на служителите на ЕС, са включени в единен план, обхващащ както пенсионноосигурителна схема (ПСЕДЛ), така и здравноосигурителна схема (ОЗОС), като правото на осигуряване по ОЗОС зависи от това дали е придобито право на осигуряване по ПСЕДЛ. Съгласно условията на този единен план, както е посочено в Правилника за персонала, някои права, като например правото на отложена и намалена пенсия по ПСЕДЛ, се придобиват след 10 години трудов стаж. При все това правата, придобити по единния план чрез последващия трудов стаж на служителя, са съществено по-високи от първоначалните права, както е видно от следващите ежегодно начислявани пенсионни права.

Поради това, за да се онагледи икономическата същност на операцията, изисквана от свързаната с достоверното представяне качествена характеристика на финансовото отчитане, съгласно СПЕС 1 и концептуалната рамка на МССПС, направените разходи за трудов стаж се начисляват по линейния метод през прогнозния период на активна служба на служителя, т.е. периода от датата, от която трудовият стаж на служителя води за първи път до доходи по плана (независимо от това дали доходите зависят от допълнителен трудов стаж), до датата, на която следващият трудов стаж на служителя не води до допълнителни доходи със съществен размер по плана, с изключение на следващите повишения на заплатата. Този подход се прилага последователно по отношение на доходите, предвидени в единния план.

Преоценките на нетното задължение за изплащане на дефинирани доходи включват актюерските печалби и загуби и възвръщаемостта на активите на плана и се признават незабавно в нетните активи.

([31]) ПСЕДЛ е теоретичен (виртуален) фонд с дефинирани доходи, в който вноските на служителите служат за финансиране на бъдещите им пенсии. Въпреки че реално инвестиционен фонд не съществува, счита се, че сумата, която щеше да бъде събрана от такъв фонд, е инвестирана в дългосрочни облигации на държавите членки и е отразена в пенсионните задължения, записани в годишните отчети на Европейския съюз. Държавите членки гарантират съвместно изплащането на доходите съгласно член 83 от Правилника за длъжностните лица и член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (вж. COM(2018)829 за подробно описание на схемата).

ЕС признава нетните разходи за (приходи от) лихви и други разходи, свързани с плановете за дефинирани доходи, в отчета за финансовия резултат в позицията „Разходи за персонал и за пенсии“.

Когато предоставяните доходи бъдат променени или намалени, произтичащата от това промяна на доходите, отнасяща се до минал трудов стаж, или печалбата или загубата от намалението се признават незабавно в отчета за финансовия резултат. Печалбите и загубите от уреждането на задължението се признават при неговото извършване. Разходите за минал трудов стаж се признават незабавно в отчета за финансовия резултат, освен когато промените зависят от това служителите да останат на служба за определен период от време.

1.5.11. *Провизии*

Провизиите се признават, когато ЕС има настоящо правно или конструктивно задължение към трети страни в резултат на минали събития, когато е по-вероятно да е необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението и когато сумата може да бъде надеждно оценена. Провизии не се признават за бъдещи оперативни загуби. Размерът на провизията е най-точната оценка на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на настоящото задължение към отчетната дата. Когато провизията включва голям брой позиции, задължението се оценява, като бъдат претеглени всички възможни резултати чрез свързаните с тях вероятности (метод на очакваната стойност).

Провизиите за обременяващи договори се оценяват по настоящата стойност на по-ниския от следните два вида разходи: очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на изпълнението му.

1.5.12. *Финансови пасиви*

Финансовите пасиви се класифицират като финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, като финансови пасиви, отчетени по амортизирана стойност, или като задължения по договори за финансови гаранции.

Получени заеми

Получените заеми се състоят от получени заеми от кредитни институции и дългове, удостоверени със сертификати (облигации на ЕС, депозити на ЕС и съкровищни бонове на ЕС). Те се признават първоначално по справедлива стойност, която представлява постъпленията от тяхното отпускане (справедливата стойност на полученото възнаграждение) след приспадане на направените трансакционни разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Всяка разлика между постъпленията, от които са приспаднати трансакционните разходи, и погасителната стойност се признава в отчета за финансовия резултат през срока на получените заеми, като се използва методът на ефективната лихва. Трансакционните разходи, направени от ЕС и след това начислени на бенефициера на заема, са несъществени и се признават направо в отчета за финансовия резултат.

Получените заеми се класифицират като нетекущи пасиви, освен когато падежът настъпва по-малко от 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

Те включват деривативите, когато справедливата стойност е отрицателна. Те следват същата счетоводна обработка като финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка **1.5.5**).

Тази категория включва гаранции, предоставени от ЕС на финансови институции по капиталови инвестиции. Тези гаранции се класифицират като деривативни финансови инструменти и се отчитат като финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, тъй като не отговарят на определението за задължение по финансова гаранция. Финансовият актив или пасив на ЕС се измерва със стойността на съответните инвестиции.

Пасиви по договори за финансови гаранции

ЕС признава пасив по договор за финансова гаранция (ДФГ), когато сключи договор, според който ЕС трябва да извърши определени плащания, за да възстанови на титуляра на гаранцията загубата, която той е понесъл, тъй като определен длъжник не е извършил плащане, когато то е станало изискуемо съгласно първоначалните или изменените условия на дългов инструмент. Когато съгласно договора за гаранция ЕС трябва да извършва плащания в отговор на промени в цените на финансовите инструменти или промени в други базисни инструменти, договорът за гаранция е деривати, т.е. финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита. Всички други договори за гаранции се отчитат като финансови провизии.

Пасивите по ДФГ първоначално се признават по справедлива стойност. Тя се равнява на нетната настояща стойност на премията, която се дължи, ако тя е при пазарни условия. Когато не се начислява гаранционна премия или когато възнаграждението не е по справедлива стойност, справедливата стойност се определя въз основа на котираните цени на активен пазар за ДФГ, пряко еквивалентни на тези, вписани в пасива по финансова гаранция, ако има такива, или чрез използване на способ за остойностяване. Ако не може да се определи надеждна справедлива стойност нито чрез пряко наблюдение на активен пазар, нито чрез друга техника за оценяване, пасивът по договор за финансова гаранция първоначално се оценява по сумата на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Последващото оценяване зависи от развитието на изложеността на кредитен риск от финансовата гаранция, която се наблюдава чрез разпределяне на ДФГ по етапи. Основният показател за риска при разпределянето на ДФГ по етапи е кредитният рейтинг на гарантирания дълг. Съгласно модела на разпределението по етапи кредитният рейтинг при сключване на заема се сравнява с кредитния рейтинг към отчетната дата.

Ако няма значително увеличение на кредитния риск („етап 1“), задълженията по финансови гаранции се оценяват по по-високата от следните две стойности — 12-месечните очаквани кредитни загуби и първоначално признатата стойност, намалена, когато е уместно, с натрупаната амортизация. Ако има значително увеличение на кредитния риск („етап 2“), задълженията по финансови гаранции се оценяват по по-високата от следните две стойности — очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл и първоначално признатата сума, намалена, когато е уместно, с натрупаната амортизация.

Критериите за разпределението по етапи по отношение на гарантирания дълг по договори за финансови гаранции, покриващи единичен дългов инструмент, са същите като тези за финансови активи по амортизирана стойност (вж. бележка **1.5.5**).

Критериите за разпределението по етапи по отношение на гарантирания дълг по гаранции по портфейли, следват същите критерии за разпределение като тези за финансови активи по амортизирана стойност, със следните изключения:

— по отношение на критериите за разпределението се взема предвид среднопретегленият кредитен рейтинг на гарантирания портфейл или рейтингът на гаранцията, а не рейтингът поотделно на индивидуалните дългови инструменти.

— за гаранции с кредитен рейтинг между AAA (Aa1) и BB- (Ba3) към датата на първоначално признаване: влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и този към отчетната дата е 2 степени или повече.

— за гаранции с кредитен рейтинг между B+ (B1) или по-нисък към датата на първоначално признаване: влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и този към отчетната дата е 1 степен или повече.

Като алтернатива, ако не е налична информация за кредитния рейтинг, но при първоначалното признаване е направена оценка на очакваните годишни претенции, действителното ниво на претенциите в сравнение с първоначално планираното също се счита за разумен показател за риска при оценка на значителното увеличение на кредитния риск (ЗУКР).

В допълнение към горепосочените критерии ЕС може да приложи качествена оценка на ЗУКР въз основа на допълнителна, разумна и обоснована налична информация.

ДФГ, сключени преди преминаването към преразгледаното СПЕС 11 (т.е. преди 1 януари 2021 г.), за които не е налична информация за кредитния риск при първоначалното признаване без неоправдани разходи и усилия, се класифицират в етап 2.

Класификацията в етап 3 и POCI не се прилага за ДФГ.

Договорите за финансови гаранции се класифицират като текущи пасиви, освен ако ЕС има безусловно право да отложи уреждането на пасива за поне 12 месеца след отчетната дата.

Вноски, получени с условия

Доверителните фондове на ЕС, които се считат за част от оперативните дейности на Комисията (т.е. доверителните фондове „Мадад“ и „Колумбия“), се отчитат в отчетите на Комисията и след това се консолидират в годишните отчети на ЕС. Вноските от други донори, предназначени за тези доверителни фондове, отговарят на критериите за приходи от операции без размяна при определени условия. Те се представят като финансови задължения, докато бъдат изпълнени условията, свързани с прехвърлените вноски, т.е. докато доверителният фонд извърши допустими разходи. Доверителният фонд трябва да финансира конкретни проекти и да върне оставащите средства при приключването на дейността си. Към датата на счетоводния баланс задълженията по оставащите вноски се оценяват по стойността на получените вноски минус разходите, направени от доверителния фонд, включително прогнозните суми, когато е необходимо. За целите на отчитането нетните разходи се отнасят към вноските на други донори пропорционално на стойността на платените нетни вноски към 31 декември. Това отнасяне на вноските е само ориентировъчно. Когато дейността на доверителния фонд бъде прекратена, реалното разпределение на оставащите средства ще бъде определено от управителния съвет на доверителния фонд.

Същите принципи на оценяване се прилагат по отношение на външните вноски за програмите на ЕС, в случай че такива вноски са получени с условия средствата да се използват според предвиденото в споразуменията за финансов принос, или в противен случай да бъдат върнати на вносителя.

1.5.13. *Задължения*

Значителна част от задълженията на ЕС представляват неплатени декларации за направени разходи от бенефициери на безвъзмездни средства или на друго финансиране от ЕС (операции без размяна). Те се записват като задължения в размер на исканата сума при получаване на декларацията за разходи. След проверка и приемане на допустимите разходи задълженията се оценяват по допустимата стойност.

Задълженията, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават при получаването на фактурата за първоначалната сума и съответните допустими разходи се вписват в сметките, когато доставките или услугите бъдат извършени и приети от ЕС.

1.5.14. *Начислени приходи и разходи и приходи и разходи за бъдещи периоди*

Операциите и събитията се признават във финансовите отчети през периода, за който се отнасят. В края на годината, ако все още не е издадена фактура, но услугата е предоставена, доставките са извършени от ЕС или съществува договорно споразумение (напр. чрез позоваване на договор), във финансовите отчети се признава начислен приход. Освен това в края на годината, ако е издадена фактура, но услугите все още не са предоставени или стоките не са доставени, приходът се отсрочва и признава през следващия отчетен период.

Разходите също се отчитат през периода, за който се отнасят. В края на отчетния период начислените разходи се признават въз основа на очакван размер на задължението за прехвърляне за периода. Изчисляването на начислените разходи се прави в съответствие с подробни оперативни и практически насоки, издадени от Комисията и насочени към гарантиране на това, че финансовите отчети дават вярна представа за икономическите и другите явления, които се предполага, че представляват. Аналогично, ако е направено предварително плащане за услуги или стоки, които все още не са получени, разходът се отсрочва и се признава през следващия отчетен период.

1.6. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

1.6.1. *Приходи*

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

По-голямата част от приходите на ЕС са от операции без размяна, както следва:

Собствени ресурси на база БНД, ДДС и отпадъците от опаковки от пластмаса

Приходите се признават за периода, за който Комисията изпрати покана за внасяне на средства до държавите членки, с която изисква те да внесат своята вноска. Приходът се оценява по неговата „изискуема сума“. Тъй като собствените ресурси на база ДДС, БНД и отпадъците от опаковки от пластмаса се основават на приблизителни оценки на данните за съответната бюджетна година, те могат да бъдат променяни при настъпването на промени до публикуването на окончателните данни от държавите членки. Резултатът от промяна на приблизителна оценка се включва при определянето на нетния излишък или дефицит за периода, през който е настъпила промяната.

Традиционни собствени ресурси

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна и свързаните с тях приходи се признават, когато бъдат получени изпратените от държавите членки съответни месечни отчети „А“ (включително събраните мита и дължимите суми, които са обезпечени и не са оспорени). Към отчетната дата събраните от държавите членки приходи за периода, които все още не са платени на Комисията, се оценяват и признават като начислени приходи. Тримесечните отчети „Б“ (включително митата, които не са събрани и не са обезпечени, както и обезпечените суми, които са оспорени от длъжника), изпратени от държавите членки, се признават като приход, като от тях се изваждат разходите по събирането, на които държавите имат право. Освен това се признава намаление на стойността в размер на очакваните несъбрани суми.

Глоби

Приходите от глоби се признават, когато решението на ЕС за налагане на глоба бъде взето и адресатът бъде официално уведомен за него. След решението за налагане на глоба глобените субекти разполагат с два месеца от датата на уведомлението:

— или да приемат решението, в който случай те трябва да платят глобата в посочения срок и сумата се събира от ЕС окончателно; или

— да не приемат решението, като в този случай го оспорват съгласно правото на ЕС.

Дори когато глобата бъде обжалвана, тя трябва да бъде платена в определения тримесечен срок, тъй като обжалването няма суспензивно действие (член 278 от ДФЕС). Получените средства се използват за изчистване на подлежащата на събиране сума. Ако счетоводителят на Комисията даде съгласието си обаче, вместо да плати глобата предприятието може да представи банкова гаранция за съответната сума. В този случай глобата остава подлежаща на събиране сума. Ако не бъдат получени нито пари, нито гаранция и има съмнения по отношение на платежоспособността на предприятието, се признава намаление на стойността на вземането.

Ако предприятието обжалва решението и вече е платило глобата условно, сумата се оповестява като условен пасив или, ако изглежда вероятно, че Общият съд може да не се произнесе в полза на ЕС, се признава провизия, за да се покрие този риск. Ако вместо това е предоставена гаранция, оставащата сума, която подлежи на събиране, се намалява.

Натрупаната лихва, получена от Комисията по банковите сметки, в които се депозират получаваните плащания, се признава като приход и всеки условен пасив се увеличава в съответната степен.

От 2010 г. всички условно платени глоби се управляват от Комисията в специално създаден за целта фонд (BUFI) и се инвестират във финансови инструменти.

Счетоводно отразяване на бюджетния излишък от предходната година

В съответствие с член 18, параграф 1 от Финансовия регламент бюджетният излишък за дадена финансова година се вписва в бюджета за следващата финансова година като приход. В отчета за финансовия резултат тези приходи се признават в „Други приходи от операции без размяна“ (вж. бележка **3.8**) със съответно вписване в „Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки“ — компонент на „Нетни активи“ (вж. бележка **2.15**).

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

Приходите от продажбата на стоки и услуги се признават, когато значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките се прехвърлят на купувача. Приходите, свързани със сделка, включваща предоставянето на услуги, се признават в зависимост от етапа на завършеност на сделката към отчетната дата.

Приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за финансовия резултат посредством метода на ефективната лихва. Това е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или пасив и за разпределяне на лихвените приходи или разходи през съответния период. При изчисляване на ефективния лихвен процент ЕС оценява приблизително паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент (например възможностите за предплащане), но не взема предвид бъдещите кредитни загуби. Изчислението включва всички такси и лихвени пунктове, платени или получени между страните по договора и които са неразделна част от ефективния лихвен процент, трансакционните разходи и всички други премии или намаления.

Когато даден финансов актив или група от подобни финансови активи се считат за активи с кредитна обезценка („етап 3“), приходите от лихви се признават посредством лихвения процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценяването на загубата от обезценка.

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти и от сходни доходи се признават, когато бъде установено правото за получаване на плащането.

Приходи и разходи от финансови активи чрез излишъка или дефицита

Това се отнася за печалбите (приходите) и загубите (разходите) по справедлива стойност от тези финансови активи, включително тези, произтичащи от превалутиране. За лихвоносните финансови активи това включва и лихвата. Вж. също бележка **3.9.**

Приходи от договори за финансови гаранции

Приходите от договори за финансови гаранции (гаранционна премия) се признават за времето, през което ЕС е готов да компенсира титуляра на договора за финансова гаранция за евентуално понесената от него кредитна загуба. В прилагания амортизационен план се отчитат изминалото време и обемът на гарантираната експозиция. Приходите от договори за финансови гаранции включват също така амортизация на пасива по договори за финансови гаранции в случаите, когато гаранцията е предоставена без възнаграждение или с номинално възнаграждение.

1.6.2. *Разходи*

Разходите от операции без размяна представляват основната част от разходите на ЕС. Те се отнасят до трансферите към бенефициери и могат да бъдат три вида: i) вземания, ii) трансфери по споразумения и дискреционни безвъзмездни средства, както и iii) вноски и дарения.

Трансферите се признават като разходи през периода, през който са настъпили събитията, пораждащи трансфера, при условие че естеството на трансфера се допуска от съответната нормативна уредба (Финансовия регламент, Правилника за персонала или друг регламент) или е подписано споразумение, разрешаващо трансфера, бенефициерът е изпълнил всички критерии за допустимост и може да бъде направена разумна приблизителна оценка на сумата.

Когато бъде получено искане за плащане или декларация за направени разходи, които изпълняват критериите за признаване, те се признават като разход в размер на допустимата сума. В края на годината направените допустими разходи, които се дължат на бенефициерите, но които все още не са съобщени, се оценяват и записват като начислени разходи.

Разходите от операции с размяна, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават, когато доставките бъдат извършени и приети от ЕС. Те се оценяват по първоначална им фактурна стойност. Освен това към датата на счетоводния баланс разходите, свързани с предоставената през периода услуга, за която все още не е получена или приета фактура, се оценяват и се признават в отчета за финансовия резултат.

1.7. **УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ**

1.7.1. *Условни активи*

Условен актив е възможен актив, произтичащ от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Условен актив се оповестява, когато е вероятна появата на входящ поток от икономически ползи или на потенциал за предоставяне на услуга.

1.7.2. *Условни пасиви*

Условен пасив е възможно задължение, произтичащо от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от ЕС, или настоящо задължение, което произтича от минали събития, но не е признато или тъй като не е вероятно да бъде нужен изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или потенциал за услуга, за да бъде погасено задължението, или в редките случаи, когато размерът на задължението не може да бъде оценен достатъчно надеждно. Условен пасив се оповестява, освен когато възможността за поява на изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или потенциал за предоставяне на услуга, е малка.

1.8. ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Информацията за паричните потоци се използва, за да се осигури база за оценка на способността на ЕС да генерира парични средства и парични еквиваленти и нуждите му, свързани с използването на тези парични потоци.

При изготвянето на отчета за паричните потоци се използва косвеният метод. Това означава, че финансовият резултат за финансовата година се коригира с ефекта от операциите, извършвани по безналичен начин, отсрочените или начислените минали или бъдещи оперативни касови приходи или плащания и приходите или разходите, свързани с инвестирането на парични потоци.

Паричните потоци, произтичащи от операции в чуждестранна валута, се отчитат във валутата, използвана за счетоводството на ЕС (евро), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс на еврото към чуждестранната валута към датата на паричния поток.

В отчета за паричните потоци се представят паричните потоци през периода, класифицирани по оперативни, инвестиционни и финансови дейности.

Оперативни дейности са дейностите на ЕС, различни от инвестиционни или финансови дейности. Като такива, те представляват по-голямата част от дейностите, извършвани от ЕС.

Инвестиционни дейности са придобиването на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения и други инвестиции, които не са включени в паричните еквиваленти, и освобождаването от тях. Инвестиционните дейности не включват заеми, отпуснати на бенефициери, тъй като те са част от общите цели и следователно от ежедневните операции на ЕС. Целта е да бъдат показани реалните инвестиции на ЕС.

Дейностите по финансиране са дейности, които водят до промени в размера и състава на заемите, различни от тези, предоставени на бенефициери на принципа „бек-ту-бек“ или за придобиване на имоти, машини и съоръжения (които са включени в оперативните дейности).

2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

АКТИВИ

2.1. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

милиони евро

Брутна балансова стойност към 31.12.2024 г.	*2 257*
Новопридобити активи	*267*
Намаления на активи	*(70)*
Трансфер между категориите активи	*0*
Други промени	*–*
Брутна балансова стойност към 31.12.2025 г.	**2 455**
Натрупана амортизация към 31.12.2024 г.	*(1 162)*
Амортизационен разход за годината	*(213)*
Отменена амортизация	*1*
Намаления на активи	*54*
Трансфер между категориите активи	*0*
Други промени	*(1)*
Натрупана амортизация към 31.12.2025 г.	**(1 320)**
Нетна балансова стойност към 31.12.2025 г.	**1 135**
Нетна балансова стойност към 31.12.2024 г.	*1 095*

Нетната балансова стойност към края на 2025 г. в размер на 1 135 милиона евро включва основно вътрешно създаден софтуер, който вече е в експлоатация (405 милиона евро), вътрешно създаден софтуер в процес на изграждане (354 милиона евро) и придобит софтуер (375 милиона евро).

2.2. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Категорията на космическите активи обхваща оперативните дълготрайни активи, свързани с космическите програми на ЕС: глобалната навигационна спътникова система (ГНСС), т.е. „Галилео“ и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS), правителствените сателитни комуникации (GOVSATCOM), програмата на Съюза за сигурна свързаност и „Коперник“. Активите на космическите системи, които все още не са пуснати в експлоатация, са включени в позицията „Активи в процес на изграждане“. Активите, свързани с космическите програми на ЕС, се изграждат с помощта на Европейската космическа агенция (ЕКА).

За „Галилео“ понастоящем мрежата от спътници включва 30 спътника. След приспадане на натрупаната амортизация оперативните дълготрайни активи на „Галилео“, обхващащи както спътниците, така и наземното оборудване, бяха на стойност 2 630 милиона евро към 31 декември 2025 г. (2024 г.: 2 987 милиона евро). Оставащите активи в процес на изграждане са на обща стойност 2 592 милиона евро (2024 г.: 2 145 милиона евро).

Що се отнася до „Коперник“, в експлоатация са 10 спътника, а 22 спътника и инструмента са в процес на изграждане. Общата стойност на оперативните дълготрайни активи на „Коперник“ възлиза на 845 милиона евро (2024 г.: 492 милиона евро) след приспадане на натрупаната амортизация. Още 3 645 милиона евро, свързани със спътниците на „Коперник“, са признати като активи в процес на изграждане (2024 г.: 3 520 милиона евро).

Дълготрайните активи, свързани с наземната инфраструктура на EGNOS, на стойност 182 милиона евро (2024 г.: 160 милиона евро) също са включени в позицията за космическите активи. Освен това активите на EGNOS, които са в процес на изграждане, възлизат на 346 милиона евро (2024 г.: 345 милиона евро).

Програмата на Европейския съюз за правителствени сателитни комуникации (GOVSATCOM) има за цел да осигури сигурни, устойчиви и ефективни по отношение на разходите възможности за сателитни комуникации за мисии и правителствени операции от критично значение за сигурността и безопасността, ръководени от ЕС и неговите държави членки, включително субекти в областта на националната сигурност и агенции и институции на ЕС. Освен това активите на GOVSATCOM, които са в процес на изграждане, възлизат на 9 милиона евро (2024 г.: 0 евро).

Програмата на Съюза за сигурна свързаност има две основни цели:

— да се осигури достъп в световен мащаб до сигурни услуги за правителствени сателитни комуникации за защита на критична инфраструктура, наблюдение, външни дейности и управление на кризи;

— да се даде възможност на частния сектор да предоставя търговски услуги, като например осигуряване на високоскоростен широколентов достъп и безпроблемна свързаност в целия Европейски съюз.

Освен това активите за сигурна свързаност, които са в процес на изграждане, възлизат на 454 милиона евро (2024 г.: 0 евро).

Имоти, машини и съоръжения

милиони евро

	Земя и сгради	Космически активи	Машини и съоръжения	Обзавеждане и превозни средства	Компютърен хардуер	Други	Финансови лизинги	Активи в процес на изграждане	Общо
Брутна балансова стойност към 31.12.2024 г.	*6 528*	*9 056*	*483*	*255*	*714*	*308*	*2 075*	*6 528*	*25 945*
Новопридобити активи	*44*	*1*	*23*	*13*	*76*	*14*	*5*	*2 029*	*2 205*
Намаления на активи	*(9)*	*(113)*	*(24)*	*(37)*	*(87)*	*(35)*	*(2)*	*(0)*	*(306)*
Трансфер между категориите активи	*73*	*811*	*0*	*(0)*	*0*	*2*	–	*(886)*	*(0)*
Други промени	*(3)*	–	*0*	*0*	*1*	*0*	–	–	*(2)*
Брутна балансова стойност към 31.12.2025 г.	**6 630**	**9 755**	**482**	**231**	**705**	**292**	**2 079**	**7 671**	**27 843**
Натрупана амортизация към 31.12.2024 г.	*(4 106)*	*(5 417)*	*(423)*	*(177)*	*(575)*	*(225)*	*(1 309)*		*(12 232)*
Амортизационен разход за годината	*(145)*	*(777)*	*(24)*	*(17)*	*(75)*	*(18)*	*(75)*		*(1 131)*
Отменена амортизация	*0*	–	*0*	*(0)*	*8*	*1*	–		*8*
Намаления на активи	*8*	*96*	*23*	*36*	*76*	*30*	*2*		*270*
Трансфер между категориите активи	*(0)*	–	*(0)*	*(0)*	*0*	*0*	–		*0*
Други промени	*2*	–	*(0)*	*0*	*(0)*	*(0)*	–		*1*
Натрупана амортизация към 31.12.2025 г.	**(4 240)**	**(6 098)**	**(425)**	**(161)**	**(566)**	**(214)**	**(1 382)**		**(13 086)**
НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2025 г.	**2 390**	**3 657**	**57**	**70**	**138**	**77**	**696**	**7 671**	**14 756**
НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2024 г.	*2 420*	*3 639*	*60*	*76*	*139*	*84*	*766*	*6 528*	*13 713*

2.3. ИНВЕСТИЦИИ, ОТЧЕТЕНИ ПОСРЕДСТВОМ МЕТОДА НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Участието на ЕС, представляван от Комисията, в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) се третира като асоциирано предприятие, като се използва методът на собствения капитал. ЕИФ е финансовата институция на ЕС, специализирана в предоставянето на рисков капитал и на гаранции на малките и средните предприятия (МСП). ЕИФ развива дейност като публично-частно партньорство. В него членуват Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), ЕС и група от финансови институции.

Към 31 декември 2025 г. ЕС притежава 29,7 % участие в собствеността на ЕИФ (2024 г.: 29,7 %) и 29,7 % от правата на глас (2024 г.: 29,7 %). В съответствие със своя устав ЕИФ трябва да заделя поне 20 % от годишния си нетен резултат в нормативно предвиден резерв, докато общият размер на резерва достигне 10 % от записания капитал. Средствата в този резерв не могат да бъдат разпределяни.

В следващата таблица е показано движението на участието на ЕС в ЕИФ през текущата година.

милиони евро

	Европейски инвестиционен фонд
Участие към 31.12.2024 г.	**1 446**
Вноски	–
Получени дивиденти	*(8)*
Дял от нетния резултат	*69*
Дял от нетните активи	*16*
Участие към 31.12.2025 г.	**1 524**

Обобщена финансова информация за ЕИФ

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
	Общо ЕИФ	Общо ЕИФ
Активи	*9 023*	*7 789*
Пасиви	*(3 896)*	*(2 923)*
Излишък/(дефицит)	*233*	*280*

Равнението на обобщената по-горе финансова информация с балансовата стойност на дяловото участие в ЕИФ е, както следва:

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетни активи на асоциираното предприятие	*5 127*	*4 866*
Дялово участие на ЕС в ЕИФ	**29,7 %**	**29,7 %**
Балансова стойност	*1 524*	*1 446*

ЕС, представляван от Комисията, е внесъл 20 % от записаните си акции в капитала на ЕИФ към 31 декември 2025 г., като непоисканата сума е, както следва:

милиони евро

	Общ размер на капитала на ЕИФ	Участие на ЕС
Общо акционерен капитал	*7 370*	*2 190*
Внесен	*(1 474)*	*(438)*
Непоискан	**5 896**	**1 752**

2.4. **ФИНАНСОВИ АКТИВИ**

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи			
Финансови активи по амортизирана стойност	*2.4.1*	*314 887*	*269 903*
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	*2.4.2*	*47 919*	*39 058*
		362 806	**308 961**
Текущи			
Финансови активи по амортизирана стойност	*2.4.1*	*18 545*	*13 677*
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	*2.4.2*	*4 746*	*5 700*
		23 291	**19 377**
Общо		**386 097**	**328 338**

2.4.1. *Финансови активи по амортизирана стойност*

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
За заеми за държави членки и за трети държави.	*2.4.1.1*	*332 821*	*283 114*
Други заеми	*2.4.1.2*	*611*	*466*
Общо		**333 432**	**283 580**
Нетекущи		*314 887*	*269 903*
Текущи		*18 545*	*13 677*

2.4.1.1. За заеми за държави членки и за трети държави.

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Заеми за държавите членки	*286 301*	*251 457*
Заеми за трети държави	*46 520*	*31 656*
Общо към 31.12.2025 г.	**332 821**	**283 114**
Нетекущи	*314 764*	*269 782*
Текущи	*18 056*	*13 332*

Заеми за държавите членки

милиони евро

	МВУ	SURE	ЕМФС	ПБ	Общо
Общо към 31.12.2024 г.	*110 120*	*98 839*	*42 297*	*201*	*251 457*
Нови заеми (в номинално изражение)	*47 218*	–	–	–	*47 218*
Възстановени суми	–	*(8 000)*	*(4 900)*	*(200)*	*(13 100)*

милиони евро

	МВУ	SURE	ЕМФС	ПБ	Общо
Промени в балансовата стойност	*876*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*726*
Общо към 31.12.2025 г.	**158 215**	**90 705**	**37 382**	–	**286 301**
Нетекущи	*155 904*	*82 594*	*30 818*	–	*269 316*
Текущи	*2 310*	*8 111*	*6 564*	–	*16 985*

Номиналната стойност на заемите за държавите членки към 31 декември 2025 г. е 283,4 милиарда евро (2024 г.: 249,2 милиарда евро), от които 155,9 милиарда евро се отнасят за заемите по линия на NextGenerationEU за програмите по МВУ и REPowerEU.

В тази таблица, както и в таблицата за заемите за трети държави редът „Промени в балансовата стойност“ съответства на промяната в начислените лихви и промяната в премиите/отстъпките (нови премии/отстъпки и амортизация).

Програмите по SURE, ЕМФС и ПБ се изпълняват на принципа „бек-ту-бек“. Това означава, че отпусканите заеми се финансират чрез еквивалентни заеми, получени при същите условия. Сроковете до падежа са същите, премиите/отстъпките по емитирането и разходите се начисляват обратно на бенефициера на заема. На падежа бенефициерът на заема възстановява сумата на Комисията, а Комисията погасява взетия заем. По отношение на заемите по линия на МВУ, финансирани от NextGenerationEU, не съществува връзка „бек-ту-бек“ между условията на отпуснатите и получените заеми. Тези заеми се финансират по единния подход за финансиране, обяснен в бележка **2.11.1.1**.

МВУ

МВУ е временен инструмент, създаден през 2021 г. за подпомагане на икономиките на държавите членки да се възстановят от пандемията от COVID-19 и да станат устойчиви на екологичния и цифровия преход. В рамките на Инструмента за възстановяване на ЕС (NextGenerationEU) Комисията заема средства, които се използват по линия на МВУ за финансиране на реформите и инвестициите на държавите членки. Те трябва да са в съответствие с приоритетите на ЕС и да отговарят на предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър за координация на икономическите и социалните политики. Финансирането може да бъде под формата на заем (подлежаща на връщане подкрепа) или на безвъзмездна помощ (неподлежаща на връщане подкрепа, вж. бележка **2.5**). Държавите членки могат да получат финансиране до размера на предварително договорените средства за заеми и безвъзмездни средства. За да се възползват от подкрепата, държавите членки трябва да представят на Европейската комисия своите национални планове за възстановяване и устойчивост. Във всеки план се посочват реформите и инвестициите, които трябва да бъдат осъществени до края на 2026 г., като се определят ясни ключови етапи и цели, които да бъдат анализирани от Европейската комисия и одобрени от Европейския съвет. Заемите по линия на МВУ могат да бъдат изплатени до 31 декември 2026 г., но само след постигането на договорените ключови етапи и цели.

През 2023 г. Регламентът за МВУ беше изменен, с което се даде възможност на държавите членки да добавят глава за REPowerEU към своите национални планове за възстановяване и устойчивост. Държавите членки могат да финансират инвестиции и реформи, за да постигнат целите на REPowerEU. Финансирането може да бъде и със заеми, като се използват ресурси от заемите по линия на МВУ, за които все още не е подадено искане от държавите членки. Поради това функцията „МВУ“ в таблицата по-горе включва и заемите по плана REPowerEU.

Към 31 декември 2025 г. подписаните споразумения за заеми възлизаха на 277,2 милиарда евро (в сравнение с 290,9 милиарда евро в края на 2024 г., като сумата е намаляла поради намаляване на някои споразумения за заеми). Към края на 2025 г. отпуснатите и неизплатени заеми бяха на стойност 155,9 милиарда евро.

Подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE)

Чрез SURE беше предоставена финансова помощ с цел запазване на заетостта и подкрепа за работните места, засегнати от пандемията от COVID-19. Наличността на инструмента приключи на 31 декември 2022 г. Към 31 декември 2024 г. отпуснатите заеми възлизаха на 98,4 милиарда евро (номинална стойност) и нямаше предстоящи плащания. През 2025 г. държавите членки изплатиха 8 милиарда евро по заеми по SURE.

Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС)

ЕМФС даде възможност за оказване на финансова помощ на държава членка, изпитваща финансови трудности. Програмата изтече, освен за конкретни операции, като удължаване на срока до падежа на заемите. През 2025 г. Ирландия погаси 2,4 милиарда евро от заема по ЕМФС. Португалия поиска предсрочно погасяване на два заема на обща стойност 2,5 милиарда евро. Погасяването на заемите беше извършено по пазарната цена на базовите облигации. В резултат на тази операция бяха отчетени печалби или загуби от отписване на заеми (вж. бележки **3.9** и **3.15**). Базовите облигации на ЕС бяха прехвърлени в резерва за единно финансиране (вж. бележка **2.11.1.1**).

Платежен баланс (ПБ)

Това е основан на политиката финансов инструмент, който осигурява средносрочна финансова помощ на държавите членки, които не са приели еврото. През 2025 г. последният непогасен заем за ПБ беше изцяло изплатен от Латвия.

Заеми за трети държави

милиони евро

	МФП	Механизъм за Украйна	Евратом	Инструмент за Западните Балкани	Инструмент за Молдова	Общо
Общо към 31.12.2024 г.	*23 831*	*7 623*	*203*	*–*	*–*	*31 656*
Нови заеми (в номинално изражение)	*18 366*	*10 052*	*–*	*184*	*289*	*28 891*
Възстановени суми	*(20)*	*–*	*–*	*–*	*–*	*(20)*
Промени в балансовата стойност	*247*	*104*	*(0)*	*3*	*4*	*358*
Промени в обезценката	*(9 164)*	*(5 206)*	*4*	*(0)*	*(0)*	*(14 366)*
Общо към 31.12.2025 г.	**33 260**	**12 573**	**207**	**187**	**293**	**46 520**
Нетекущи	*32 505*	*12 264*	*206*	*184*	*289*	*45 448*
Текущи	*754*	*310*	*0*	*3*	*4*	*1 072*

Номиналната стойност на заемите за трети държави към 31 декември 2025 г. беше 76,0 милиарда евро (2024 г.: 47,2 милиарда евро).

В тази таблица редът „Промени в обезценката“ съответства на преоценката на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2025 г. Редът „Промени в балансовата стойност“ съответства на промяната в начислените лихви и промяната в премиите/отстъпките (нови премии/отстъпки и амортизация).

Програмата на Евратом функционира на принципа „бек-ту-бек“.

До края на 2022 г. заемите за МФП бяха финансирани чрез подхода „бек-ту-бек“, докато при изпълнението на програмата за МФП+ през 2023 г. новите заеми за МФП се осъществяват главно чрез единния подход за финансиране, обяснен в бележка **2.11.1.1**. Новите програми, като например механизмът за Украйна, Инструментът за Западните Балкани и Инструментът за Молдова, също ще бъдат финансирани посредством единния подход за финансиране.

Макрофинансова помощ

МФП се отнася за заеми за финансова помощ, предоставяна на партньорски държави, които изпитват криза с платежния си баланс.

Общият номинален размер на експозицията на непогасени заеми за МФП в края на годината възлизаше на 52,1 милиарда евро (2024 г.: 33,7 милиарда евро), от които 47,1 милиарда евро се отнасят за заемите за Украйна (2024 г.: 29,0 милиарда евро).

Към 31 декември 2025 г. провизиите за обезценка на заемите за МФП възлизаха на 19,4 милиарда евро (2024 г.: 10,2 милиарда евро), от които 19,3 милиарда евро се отнасят за заемите за Украйна (2024 г.: 10,1 милиарда евро). Въпреки че всички суми, дължими през 2025 г. от Украйна, бяха платени навреме и към момента на изготвяне на годишните отчети няма просрочени плащания, съгласно счетоводните правила обезценката отразява очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл на заемите, оценени с особена предпазливост поради значителната съществуваща несигурност.

През октомври 2024 г. беше приет Регламент (ЕС) 2024/2773 за създаване на механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна (МСЗУ) и за разрешаване на нова МФП за Украйна. Съгласно МСЗУ извънредните приходи от блокираните руски държавни активи се използват за предоставяне на неподлежаща на връщане подкрепа на Украйна с цел да се помогне на страната да погаси двустранни заеми, предоставени от партньорите от Г-7 и от ЕС в рамките на тази инициатива. През декември 2024 г. ЕС подписа споразумението за заем за МФП с Украйна на стойност 18,1 милиарда евро. Заемът беше изцяло отпуснат през 2025 г. Тъй като заемът за МФП по линия на МСЗУ бе счетен за неотменяемо поето задължение в края на 2024 г., бе призната провизия за очаквани кредитни загуби в размер на 7,1 милиарда евро (вж. също бележка **2.10**). През 2025 г. тази провизия беше сторнирана и вместо това беше признат коректив за обезценка в размер на 8,7 милиарда евро, което доведе до намаляване на стойността на заема.

През 2025 г. ЕС предостави 740 милиона евро (2024 г.: 763 милиона евро) лихвени субсидии на Украйна за лихвите, начислени по заемите за извънредната МФП и МФП+. Това представлява промяна на условията на заема (вж. също бележки **3.15** и **6.6**) и е включено в ред „Промени в балансовата стойност“ в таблицата по-горе.

Към 31 декември 2025 г. условните неусвоени суми по поети ангажименти по споразумения за заем за МФП възлизаха на 4,3 милиарда евро (2024 г.: 95 милиона евро).

Заеми по механизма за Украйна

Регламентът за механизма за Украйна ([32]) е нов инструмент, приет през 2024 г., който предлага финансова подкрепа в размер до 50 милиарда евро за Украйна, включително до 33 милиарда евро държавни заеми, които ще бъдат изплатени до края на 2027 г. До края на 2025 г. на Украйна бяха отпуснати заеми в размер на 23,2 милиарда евро (2024 г.: 13,1 милиарда евро).

Към 31 декември 2025 г. признатите провизии за обезценка за тези заеми възлизаха на общо 10,9 милиарда евро (2024 г.: 5,7 милиарда евро). В края на годината неусвоените суми по подписани споразумения за заем възлизат на 9,8 милиарда евро (2024 г.: 19,9 милиарда евро), за които е поето условно задължение при изпълнение на условията на политиката.

Заеми от Европейската общност за атомна енергия (Евратом)

Европейската общност за атомна енергия (Евратом) отпуска заеми както на държави, които са членки на ЕС, така и на държави, които не са членки на ЕС, а също и на субекти от двата вида държави, с цел финансиране на проекти, свързани с енергийни съоръжения. Към 31 декември 2025 г. няма непогасени суми, свързани с държавите членки. Общата непогасена сума се отнася за заеми за „Енергоатом“, гарантирани от украинската държава. За тези заеми е призната провизия за обезценка в размер на 94 милиона евро (2024 г.: 98 милиона евро). Няма неусвоени суми по подписани споразумения за заем.

Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани

Регламент (ЕС) 2024/1449 за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани (наричан по-долу „Инструментът за Западните Балкани“) беше приет през май 2024 г., а първите финансови операции бяха осъществени през 2025 г. За периода 2025—2027 г. се очаква да бъдат предоставени заеми по линия на инструмента в размер до 4 милиарда евро, като изплащането им ще зависи от това дали държавите партньори от Западните Балкани ще осъществят конкретни социално-икономически и основополагащи реформи.

Към 31 декември 2025 г. са подписани споразумения за заеми на стойност 2,6 милиарда евро със Северна Македония, Албания, Сърбия и Черна гора, от които 184 милиона евро бяха изплатени. Към края на годината оставаха 2,4 милиарда евро, за които е поето условно задължение при изпълнение на условията на политиката.

([32]) Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 29.2.2024 г.), наричан по-долу„Регламентът за механизма за Украйна“.

Инструмент за реформи и растеж за Република Молдова

Регламент (ЕС) 2025/535 за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Република Молдова (наричан по-долу „Инструментът за Молдова“) беше приет през март 2025 г. Инструментът ще е в подкрепа на Молдова през периода 2025—2027 г. и се очаква по него да бъдат предоставени заеми в размер до 1,5 милиарда евро.

Споразумението за заем в размер на 1,5 милиарда евро беше подписано през 2025 г. Към 31 декември 2025 г. са отпуснати 289 милиона евро, като неусвоената сума към края на годината е в размер на 1,2 милиарда евро.

Гаранция от бюджета на ЕС за заеми за държави членки и за трети държави

Бюджетът на ЕС гарантира получените от ЕС заеми, с които се финансират заемите за държавите членки и за трети държави. Ако в бъдеще има непогасени суми по заеми, може да се наложи съответните заеми да бъдат погасени от бюджета на ЕС.

За повече подробности вж. бележка **6.7**.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

В съответствие с член 143 от Споразумението за оттеглянето Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от условните финансови задължения, свързани със заемите, отпускани за финансова помощ (ЕМФС, МФП, ПБ и Евратом), които са одобрени/за които е взето решение преди датата на оттеглянето — 31 януари 2020 г. Съгласно член 143 при неизпълнение на задължение за плащане по заем за финансова помощ, който е одобрен преди датата на оттеглянето, Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от плащанията, направени от Съюза по съответната операция, освен ако това задължение може да бъде покрито от дела на Обединеното кралство от провизиите, държани в подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности, когато е приложимо (т.е. заеми, отпуснати по линия на МФП и Евратом в трети държави) — вж. бележка **4.1.1**

Към датата на оттеглянето непогасеното условно задължение на ЕС, свързано с горепосочените заеми за финансова помощ, възлизаше на 53,9 милиарда евро. След извършеното след тази дата погасяване стойността на тези заеми, покрити от гаранцията на ЕС, към 31 декември 2025 г. е 42,2 милиарда евро, а делът на Обединеното кралство от тях е 5,3 милиарда евро.

2.4.1.2. Други заеми

Те включват 3 вида заеми:

а) заеми, отпуснати от бюджетните програми на ЕС (напр. в рамките на инициативите за финансиране на селското стопанство и на електрификацията и Програмата на ЕС за заетост и социални иновации). Тези заеми възлизат на общо 85 милиона евро към 31 декември 2025 г. (2024 г.: 75 милиона евро).

б) суброгирани заеми: това са заеми, предоставени от ЕИБ и гарантирани от програмите по линия на ЕФСИ и МВК. Заемите бяха просрочени, Комисията извърши плащания по активираните гаранции и следователно държи правата за възстановяване. В резултат на това заемите вече се признават в баланса на ЕС. Към 31 декември 2025 г. Комисията държи правата за възстановяване на 1,0 милиард евро от тези заеми, включително начислените лихви (2024 г.: 1,0 милиард евро). След като се вземат предвид очакваните кредитни загуби обаче, стойността, призната в баланса, е 45 милиона евро (2024 г.: 51 милиона евро).

в) Срочни депозити в размер на 481 милиона евро (2024 г.: 340 милиона евро) със срок до падежа над 3 месеца, които не отговарят на определението за парични еквиваленти.

2.4.2. *Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (ССИД)*

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Финансови активи по ССИД — недеривативи	*2.4.2.1*	*51 080*	*43 648*
Финансови активи по ССИД — деривативи	*2.4.2.2*	*1 585*	*1 110*
Общо		**52 665**	**44 758**
Нетекущи		*47 919*	*39 058*
Текущи		*4 746*	*5 700*

2.4.2.1. *Финансови активи по ССИД — деривативи*

Финансови активи по ССИД — деривативи по вид

милиони евро

		31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Дългови ценни книжа		*40 462*	*34 465*
Фондове на паричния пазар, фондове, търгувани на организиран пазар, и инвестиции в групи от портфейли		*6 812*	*5 975*
Други капиталови инвестиции		*3 796*	*3 201*
Заеми		*9*	*8*
Общо		**51 080**	**43 648**
Нетекущи		*46 350*	*37 948*
Текущи		*4 730*	*5 700*

Дълговите ценни книжа са главно държавни и корпоративни облигации. Те се държат във фондовете (портфейлите), управлявани от Комисията (главно ОФП и Фонда за бюджетни глоби („BUFI“) или от ЕИБ от името на ЕС (главно „Хоризонт 2020“ и Фонда за иновации). Резултатите по портфейлите се оценяват на база справедлива стойност (пазарна стойност). Към 31 декември 2025 г. пазарната стойност на ценните книжа, предоставени в заем в рамките на програмите за заемане на ценни книжа, възлиза на 6,0 милиарда евро (5,8 милиарда евро през 2024 г.). Тези предоставени в заем ценни книжа не се отписват от счетоводния баланс на ЕС, тъй като рисковете и ползите продължават да са за сметка на ЕС.

Фондовете на паричния пазар са взаимни фондове, които инвестират в краткосрочни дългови ценни книжа (напр. единният фонд на ЕИБ). Фондовете, търгувани на организиран пазар, са инвестиционни фондове, които се търгуват на фондови борси. Те проследяват индекси и в тях се държат активи като акции, облигации, валути и фючърсни договори. Инвестициите в групи от портфейли са средствата на ЕС по програмите по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и „Хоризонт 2020“, обединени заедно със средства на държавите членки по програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300. Те се използват за предоставяне на гаранции за финансовите и инвестиционните операции на ЕИБ.

Позицията „Други капиталови инвестиции“ се отнася главно до инвестирането на средства от бюджета на ЕС — чрез партньорите по изпълнението — във фондове за рисков капитал или други видове инвестиционни фондове за постигане на целите на политиката на ЕС: например подобряване на достъпа до финансиране за новосъздадени МСП, научни изследвания и иновации, както и за инфраструктура в ЕС и извън него.

Финансови активи по ССИД — деривативи по програма

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Общ фонд „Провизии“	*27 018*	*23 174*
Фонд за иновации	*13 265*	*10 616*
„Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“	*4 286*	*3 968*
Инвестиции в BUFI	*2 662*	*2 141*
ЕОВС в ликвидация	*1 187*	*1 206*
Механизъм за свързване на Европа	*683*	*716*
Капиталови механизми на ЕС за МСП	*433*	*453*
ЕБВР	*309*	*188*
Европейски фонд за Югоизточна Европа	*250*	*243*
Пенсионен план за местния персонал на ЕСВД	*152*	*128*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Фонд „Екология за растеж“	*152*	*128*
Механизъм за финансиране на енергийната ефективност	*104*	*103*
Други	*581*	*586*
Общо	**51 080**	**43 648**
Нетекущи	*46 350*	*37 948*
Текущи	*4 730*	*5 700*

Общ фонд „Провизии“ (ОФП)

ЕС предоставя гаранции на финансовите партньори за загуби от капиталови инвестиции и заеми (вж. бележка **4.1** за бюджетните гаранции на ЕС). В съответствие с правните актове бюджетът на ЕС постепенно заделя средства, за да изплати на партньорите евентуални загуби, покрити от тези гаранции. Бюджетът на ЕС също така заделя средства за погасяване на заемите в случай на неизпълнение на задълженията по заемите по линия на МФП, Евратом, Инструмента за Западните Балкани и Инструмента за Молдова.

В съответствие с Финансовия регламент Комисията създаде ОФП, за да управлява в един общ портфейл средствата, които заделя („провизиране“). Средствата се инвестират в дългови ценни книжа, фондове на паричния пазар и фондове, търгувани на организиран пазар. Освен провизиите от бюджета на ЕС в ОФП се внасят възстановени средства от операции, при които има неизпълнение на задълженията, средства от възвръщаемостта на инвестициите на фонда и възнаграждения за ЕС от финансовите партньори. В ОФП може да се внасят също доброволни вноски от държавите членки и от други донори, с които по този начин се увеличават наличните бюджетни гаранции на ЕС.

ОФП разпределя постъпващите вноски в подразделения в зависимост от програмата, по която има принос. В правните актове на програмите се определят необходимите провизии за предоставените гаранции. Бюджетът на ЕС обединява средствата по тези индивидуално заделени провизии в ОФП, за да оптимизира управлението на активите.

Към 31 декември 2025 г. недеривативните финансови активи по ССИД се увеличиха, тъй като с гаранциите по InvestEU и по ИССРМС и гаранцията за Украйна се създават необходимите провизии, но също и поради печалби от портфейлите в размер на 0,8 милиарда евро. Общата стойност на недеривативните финансови активи по ССИД беше 27,0 милиарда евро, от които 22,8 милиарда евро бяха инвестирани в дългови ценни книжа, а 3,9 милиарда евро във фондове, търгувани на организиран пазар.

Фонд за иновации (ФИ)

С Фонда за иновации се установява схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза. Целта е приходите да се използват за подкрепяне на иновациите в областта на нисковъглеродните технологии и процеси в определени икономически сектори. Фондът за иновации получава приходите от постепенното осребряване на 530 милиона квоти, както и всички неизползвани средства от 300 милиона квоти, налични за програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300 (вж. бележка **3.8**). ЕИБ управлява средствата, докато те бъдат използвани за предвидената цел, и ги инвестира в дългови ценни книжа. Увеличението през 2025 г. се дължи главно на постъпилите приходи от търгове на квоти.

„Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“

Съгласно Регламента на ЕС за създаване на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), бяха създадени нови финансови инструменти, за да се подобри достъпът до финансиране за субекти, работещи в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ). Тези инструменти са:

— *услугата за заеми и гаранции по InnovFin за научни изследвания и иновации*, по която Комисията споделя финансовия риск, свързан с портфейл с нови операции за финансиране, предприети от ЕИБ;

— *гаранцията за МСП по InnovFin и инструментът за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП (SIUGI)* — механизми за гарантиране, управлявани от ЕИФ, предоставящи гаранции и насрещни гаранции за финансови посредници за нови портфейли със заеми (по SIUGI Комисията споделя финансовия риск, свързан с дадената гаранция, с държавите членки, ЕИФ и ЕИБ);

— *капиталовият механизъм по InnovFin за научни изследвания и иновации*, който отпуска инвестиции във фондове за рисков капитал, управлявани от ЕИФ; и

— *Фондът на ЕСИ (Фондът на Европейския съвет по иновациите), който предоставя капиталово финансиране с цел ускоряване на действията за иновации и внедряване на пазара*. Фондът на ЕСИ се финансира от програмите „Хоризонт Европа“ и „Хоризонт 2020“.

Инвестиции в BUFI

Комисията създаде Фонда за бюджетни глоби („BUFI“), за да управлява средствата, получени условно за обжалвани глоби, наложени на дружества. До окончателното решение на съда за дадена глоба Комисията инвестира средствата в дългови инструменти.

ЕОВС в ликвидация

Срокът на действие на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) изтече на 23 юли 2002 г. и всички активи на ЕОВС бяха прехвърлени на Европейския съюз. Те бяха заделени за научни изследвания в секторите, свързани с въгледобивната и стоманодобивната промишленост, например революционни технологии, които водят до производство на стомана с почти нулеви въглеродни емисии. Комисията инвестира средствата в дългови ценни книжа, докато те бъдат предоставени за научни изследвания.

Механизъм за свързване на Европа

Съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([33]) дълговият инструмент „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ) беше създаден с цел да се улесни достъпът на инфраструктурните проекти до финансиране в секторите на транспорта, телекомуникациите и енергетиката. Той се управлява от ЕИБ съгласно споразумение с ЕС. Той предлага споделяне на риска за дълговото финансиране под формата на привилегирован и подчинен дълг или на гаранция, както и подкрепа за проектни облигации, гарантирани от ЕС.

Капиталови механизми на ЕС за МСП

Това са капиталови инструменти, финансирани от COSME, Програмата за конкурентоспособност и иновации, Многогодишната програма за предприятията и предприемачеството и инициативата за растеж и заетост, под попечителството на ЕИФ, които подпомагат създаването и финансирането на МСП в ЕС, намиращи се в начален етап на дейността си (етап на стартиране) и в етап на растеж, чрез инвестиране в подходящи специализирани фондове за рисков капитал.

Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕС държи финансова инвестиция в капитала на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). През 2025 г. ЕС увеличи записания си капитал, като придоби допълнителни 12 102 акции, всяка с номинална стойност от 10 000 евро. Общата сума от 121 милиона евро ще бъде изплатена на равни вноски в рамките на пет години, като първата вноска беше изплатена през 2025 г. Към 31 декември 2025 г. Комисията притежава 102 146 акции (2024 г.: 90 044 акции), представляващи 3,04 % от общия записан акционерен капитал. ЕС е записал общо 1 021 милиона евро от акционерния капитал на ЕБВР, от които 713 милиона евро понастоящем са непоискани.

Йерархия на справедливата стойност на недеривативните финансови активи по ССИД

милиони евро

Вид финансов актив	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Ниво 1: котирани цени на активни пазари	*44 447*	*37 559*
Ниво 2: наблюдаеми елементи, различни от котираните цени	*3 150*	*3 098*
Ниво 3: техники за оценяване, при които елементите не се основават на наблюдаеми пазарни данни	*3 483*	*2 991*
Общо	**51 080**	**43 648**

През периода не е имало прехвърляния между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливата стойност.

([33]) Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

Равняване на недеривативните финансови активи, оценени с помощта на техники за оценяване, използващи елементи, които не се основават на наблюдаеми пазарни данни (ниво 3)

милиони евро

Движения на справедливата стойност	
Начално салдо към 1.1.2025 г.	**2 991**
Инвестиции през периода	*699*
Изплащане на главници	*(97)*
Установени приходи	*(19)*
Печалби или загуби за периода в излишъка или дефицита	*(90)*
Трансфери към ниво 3	–
Трансфери от ниво 3	–
Други	–
Крайно салдо към 31.12.2025 г.	**3 483**

2.4.2.2. *Финансови активи и пасиви по ССИД — деривативи*

Финансови активи и пасиви по ССИД — деривативи по вид

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2025 г.			31.12.2024 г.		
	Теоретична сума	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност	Теоретична сума	Актив по справед-лива стойност	Пасив по справедлива стойност
Гаранция по капиталовия портфейл	*6 951*	*1 568*	*(52)*	*6 057*	*1 110*	*(60)*
Валутни деривативи	*1 910*	*17*	*(9)*	*2 417*	–	*(38)*
Общо	**8 861**	**1 585**	**(62)**	**8 474**	**1 110**	**(98)**
Нетекущи		*1 569*	*(9)*		*1 110*	*(13)*
Текущи		*17*	*(53)*		–	*(84)*

Гаранции по капиталови портфейли

Позицията „Гаранции по капиталови портфейли“ включва гаранции, предоставени от ЕС на финансови институции по капиталови портфейли. Тези гаранции се класифицират като деривативни финансови инструменти и се отчитат като финансов актив или финансов пасив по ССИД, тъй като не отговарят на определението за задължение по финансова гаранция — вж. бележка **1.5.12**. Финансовият актив или пасив на ЕС се измерва със стойността на съответните инвестиции.

Общият размер представлява предимно гаранцията по ЕФСИ, предоставена от ЕС на групата на ЕИБ, като съответните капиталовите инвестиции, извършени от ЕИБ и ЕИФ, възлизат на 3,6 милиарда евро (2024 г.: 3,8 милиарда евро). Справедливата стойност на гаранцията от ЕС по капиталовите портфейли на ЕФСИ възлизаше на общо 1,4 милиарда евро (2024 г.: 1,1 милиарда евро).

Валутни деривативи

ЕС сключва валутни форуърдни договори, за да хеджира валутния риск, свързан с дълговите ценни книжа в щатски долари, държани в ОФП. По силата на валутните форуърдни договори ЕС дава посочената в договора теоретична сума в чуждестранна валута („операция за плащане“), представена в таблицата по-горе, и ще получи теоретичната сума в евро („операция за получаване“) на датата на падежа.

В тази позиция са включени също така ефектът от дейностите за хеджиране на валутните рискове по гаранцията по InvestEU и случаите, когато ЕС гарантира валутния риск.

Йерархия на справедливите стойности на деривативните финансови активи и пасиви

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2025 г.		31.12.2024 г.	
	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност
Ниво 1: котирани цени на активни пазари	–	–	–	–
Ниво 2: наблюдаеми елементи, различни от котираните цени	*17*	*(7)*	–	*(27)*
Ниво 3: техники за оценяване, при които елементите не се основават на наблюдаеми пазарни данни	*1 568*	*(55)*	*1 110*	*(71)*
Общо	**1 585**	**(62)**	**1 110**	**(98)**

През периода нямаше трансфери между ниво 1 и ниво 2. Деривативите от ниво 3 на справедливата стойност включват основно гаранции по капиталови портфейли.

Равняване на деривативните финансови активи и пасиви, оценени с помощта на техники за оценяване, използващи елементи, които не се основават на наблюдаеми пазарни данни (ниво 3)

милиони евро

Движения на справедливата стойност	
Актив/(пасив) в началното салдо към 1.1.2025 г.	**1 039**
Изпълнени искания за плащане по гаранция	*164*
Върнати искания за плащане по гаранция	*(44)*
Приходи от уредени гаранции	*(154)*
Печалби или загуби за периода в излишъка или дефицита	*507*
Трансфери към ниво 3	–
Трансфери от ниво 3	–
Други	*(0)*
Крайно салдо към 31.12.2025 г.	**1 513**

2.5. ПРЕДВАРИТЕЛНО ФИНАНСИРАНЕ

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи			
Предварително финансиране	*2.5.1*	*36 000*	*39 093*
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	*2.5.2*	*2 933*	*1 682*
Принос към доверителните фондове		*38*	*85*
		38 971	**40 861**

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Текущи			
Предварително финансиране	*2.5.1*	*35 298*	*35 969*
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	*2.5.2*	*2 477*	*2 089*
		37 775	**38 058**
Общо		**76 746**	**78 919**

Нивото на предварителното финансиране за различните програми трябва да е достатъчно за осигуряване на средствата, необходими на бенефициера, за да започне проекта и да напредне по него, като същевременно се защитават финансовите интереси на ЕС и се вземат под внимание правните и оперативните ограничения и ограниченията, свързани с разходната ефективност.

2.5.1. *Предварително финансиране*

милиони евро

	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2025 г.
Държави членки			
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	*3 605*	*(1 625)*	*1 980*
ЕФРР и КФ	*29 858*	*(17 052)*	*12 805*
ЕСФ	*9 997*	*(6 560)*	*3 438*
МВУ (NextGenerationEU)	*13 626*	*(3 392)*	*10 234*
Други	*21 022*	*(10 041)*	*10 981*
Държавите от ЕАСТ и трети държави	*3 772*	*(2 710)*	*1 062*
Частни и публични субекти	*82 761*	*(61 415)*	*21 346*
Други получатели	*17 397*	*(7 943)*	*9 454*
Общо	**182 038**	**(110 740)**	**71 299**
Нетекущи	*36 000*		*36 000*
Текущи	*146 038*	*(110 740)*	*35 298*

милиони евро

	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2024 г.
Споделено управление			
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	*3 885*	*(840)*	*3 045*
ЕФРР и КФ	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*
ЕСФ	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*
Други	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**

милиони евро

	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2024 г.
Пряко управление			
Изпълнено от:			
Комисията	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*
от които за МВУ (NextGenerationEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*
Изпълнителните агенции на ЕС	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*
Доверителни фондове	*508*	*(429)*	*79*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**
Непряко управление			
Изпълнено от:			
Други агенции и органи на ЕС	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*
Трети държави	*1 843*	*(1 103)*	*739*
Международни организации	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*
Други субекти	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**
Общо	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**
Нетекущи	*39 093*	*–*	*39 093*
Текущи	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*

Предварителното финансиране представлява платени средства, а следователно и изпълнение на бюджетни кредити за плащания. Както бе обяснено в бележка **1.5.7**, това са авансово платени средства, поради което те все още не са отчетени като разход. Поради това, въпреки че предварителното финансиране намалява оставащите RAL (вж. бележка **5.1**), то представлява разходи, които все още не са приети и не са признати в отчета за финансовия резултат.

Що се отнася до предварителното финансиране за държавите членки в областта на сближаването (ЕФРР, КФ, ЕСФ), увеличението е свързано главно с новите плащания по предварителното финансиране, които бяха извършени през 2025 г. и възлизаха на 5,6 милиарда евро.

Предварителното финансиране за държавите членки, отчетено в реда „Други“, се отнася главно до Фонда за справедлив преход (6,2 милиарда евро) и фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (1 милиард евро).

Нетният размер на неподлежащата на връщане подкрепа, засягаща инструмента МВУ, която беше отчетена в „Предварително финансиране при пряко управление през 2024 г.“, възлизаше на 10,2 милиарда евро в края на годината (2024 г.: 15,4 милиарда евро). Намалението е в съответствие с нормалното изпълнение на програмата, тъй като през 2025 г. не са изплатени допълнителни средства за предварително финансиране.

Що се отнася до предварителното финансиране, изплатено от Комисията на публични органи (17,5 милиарда евро) и на частни субекти (10,5 милиарда евро), най-значителните суми са свързани с областта на научните изследвания (10,9 милиарда евро), Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и неговите предшественици (5 милиарда евро), „Еразъм+“ (4,6 милиарда евро) и Механизма за свързване на Европа (1,2 милиарда евро).

Гаранции, получени по отношение на предварително финансиране

Това са гаранции, които Комисията изисква в определени случаи от бенефициерите, които не са държави членки, при извършване на авансови плащания (предварително финансиране). За този вид гаранция се оповестяват две стойности: „номиналната“ и „текущата“ стойност. При номиналната стойност пораждащото събитие е свързано със съществуването на гаранцията. При текущата стойност пораждащото събитие за гаранцията е плащането по предварителното финансиране, извършено спрямо гаранцията, което след това се намалява с последващите изчиствания. Към 31 декември 2025 г. номиналната стойност на гаранциите, получени във връзка със суми по предварително финансиране, възлиза на 1,1 милиарда евро.

Някои суми по предварителното финансиране, изплатени по 7-ата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие и по програмите „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“, успешно се покриват от Взаимозастрахователния механизъм (ВЗМ), известен преди като Гаранционния фонд за участниците (ГФУ). ВЗМ е инструмент от взаимна полза, създаден с цел покриване на рисковете, свързани с неплащането на суми от страна на бенефициерите в хода на изпълнението на непреките дейности по линия на тези програми. Всички участници в непреки действия, които получават безвъзмездни средства от ЕС, внасят 5 % от максималния размер на приноса на ЕС в капитала на ВЗМ, който се инвестира на финансовите пазари от Комисията, за да генерира лихви. Лихвите могат да се използват за покриване на дългове, които не са погасени от участници, неизпълнили задълженията си към Съюза. В края на непрякото действие вноските се изплащат обратно на участниците. ЕС (представляван от Комисията) действа като изпълнителен агент на участниците във ВЗМ, но фондът се притежава от участниците. Следователно ВЗМ е отделен субект, който не е консолидиран в настоящите годишни отчети на ЕС.

Към 31 декември 2025 г. сумите по предварителното финансиране, покрити от ВЗМ, възлизаха на общо 3,0 милиарда евро (2024 г.: 3,0 милиарда евро). Общите активи на ВЗМ, включително финансовите активи, управлявани от Комисията, възлизаха на 3,2 милиарда евро (2024 г.: 3,2 милиарда евро).

2.5.2. *Други средства, предоставени авансово на държавите членки*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление	*3 750*	*1 889*
Схеми за помощ	*1 659*	*1 883*
Общо	**5 409**	**3 772**
Нетекущи	*2 933*	*1 682*
Текущи	*2 477*	*2 089*

Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление

В рамките на програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) е възможно да се правят авансови плащания от бюджета на ЕС към държавите членки, за да могат те да предоставят средства за финансови инструменти (т.е. заеми, капиталови инвестиции или гаранции). Тези финансови инструменти се създават и управляват под отговорността на държавите членки, не на Комисията. При все това средствата, които не са усвоени от тези инструменти към края на годината, остават собственост на ЕС (както и цялото предварително финансиране) и поради това се третират като актив в счетоводния баланс на ЕС.

В областта на сближаването се счита, че от общо платени 3 740 милиона евро 3 661 милиона евро са останали неусвоени към 31 декември 2025 г.

Що се отнася до развитието на селските райони, към края на годината са останали неусвоени 89 милиона евро.

Схеми за помощ

Подобно на посоченото по-горе, възстановените суми, отговарящи на платените от държавите членки аванси за различни схеми за помощ (държавна помощ, пазарни мерки на ЕФГЗ или инвестиционни мерки на ЕЗФРСР), които не са усвоени към края на годината, се записват като активи (аванси) в счетоводния баланс на ЕС. Комисията е оценила стойността на тези авансови средства въз основа на предоставената от държавите членки информация. Получените суми са включени в подпозицията за схемите за помощ по-горе. През 2025 г. сума в размер на 1 397 милиона евро е свързана със селското стопанство и развитието на селските райони. По отношение на политиката на сближаване неусвоените суми в края на годината бяха оценени на 263 милиона евро и се отнасят до МФР за периода 2021—2027 г.

2.6. **ВЗЕМАНИЯ ПО ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА И СРЕДСТВА, ПОДЛЕЖАЩИ НА СЪБИРАНЕ, ПО ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА**

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	*2.6.1*	*10 878*	*11 541*
Вземания от операции с размяна	*2.6.2*	*1 786*	*1 731*
		12 663	**13 272**
Текущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	*2.6.1*	*18 952*	*16 529*
Вземания от операции с размяна	*2.6.2*	*2 452*	*1 936*
		21 404	**18 465**
Общо		**34 068**	**31 736**

2.6.1. *Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна*

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи			
Държави членки	*2.6.1.1*	*597*	*275*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	*2.6.1.2*	*10 256*	*11 231*
Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди	*2.6.1.4*	*0*	*10*
Други средства, подлежащи на събиране		*24*	*25*
		10 878	**11 541**
Текущи			
Държави членки	*2.6.1.1*	*5 097*	*4 667*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	*2.6.1.2*	*505*	*1 530*
Глоби, наложени на предприятия	*2.6.1.3*	*10 964*	*9 152*
Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди	*2.6.1.4*	*2 269*	*1 085*
Други средства, подлежащи на събиране		*117*	*94*
		18 952	**16 529**
Общо		**29 830**	**28 070**

2.6.1.1. Средства, подлежащи на събиране от държавите членки

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Сметки „А“ за ТСР	*3 652*	*3 277*
Отделни сметки за ТСР	*868*	*849*
Собствени ресурси за получаване	*–*	*139*
Обезценка	*(535)*	*(553)*
Други	*–*	*–*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси	**3 985**	**3 712**
Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	*1 802*	*1 534*
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и други инструменти за развитие на селските райони	*222*	*127*
Обезценка	*(607)*	*(741)*
Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони	**1 417**	**920**
Събиране на предварително финансиране	**21**	**16**
Платен ДДС и ДДС, подлежащ на събиране	**56**	**53**
Други средства, подлежащи на събиране от държавите членки	**215**	**242**
Общо	**5 694**	**4 943**
Нетекущи	*597*	*275*
Текущи	*5 097*	*4 667*

Нетекущите суми, дължими от държавите членки, са свързани предимно с неизпълнени решения за уравняване с оглед на съответствието за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Сумите, свързани с тези решения, са в процес на събиране под формата на годишни вноски.

Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси

Позицията за сметките „А“ е свързана с месечните отчети, в които държавите членки съобщават установения размер на традиционните собствени ресурси (ТСР). В таблицата са изброени сумите по сметки „А“, които все още не са изплатени на Комисията. ТСР са предимно мита, които се събират от държавите членки от името на Комисията.

Позицията за сметките „А“ по принцип е в диапазона между 3 и 4 милиарда евро към края на годината. През 2025 г. сумите, декларирани от държавите членки, са около обичайното си равнище. Окончателната сума до голяма степен отразява митата, установени през ноември и декември 2025 г.

Що се отнася до производството за нарушение от страна на Обединеното кралство (нарушение № 2018/2008), на 8 март 2022 г. Съдът постанови съответното решение и потвърди, че Обединеното кралство е нарушило задълженията си за защита на бюджета на Съюза. Случаят произхожда от доклад на OLAF от 2017 г., в който бе констатирано, че вносители в Обединеното кралство са избегнали заплащането на значителна сума мита, като в момента на вноса са използвали фиктивни и фалшиви фактури, както и декларации, съдържащи неправилно определена митническа стойност.

Комисията направи оценка на решението и по-специално на коментарите на Съда по отношение на определянето на дължимите суми. След подробен анализ Обединеното кралство плати сумите както по главницата, така и по лихвите за забава за периода 2022—2023 г. (1,6 милиарда евро главница и 1,4 милиарда евро лихви за забава преди намаляването на дела на Обединеното кралство).

Като са приложени същите параметри за изчисляване на очакваните загуби от ТРС поради внесени от Китай на значително занижена стойност текстил и обувки, през 2021 г. и 2022 г. държавите членки платиха сума в размер на 1,9 милиарда евро, която беше поставена в резерва. След приключване на случая на занижаване на стойността по отношение на Обединеното кралство през 2023 г., Комисията, в сътрудничество с държавите членки, преизчисли съответните окончателни суми, дължими от тях в съответствие с решението на Съда по дело C-213/19. През 2024 г. и 2025 г. окончателните суми, дължими за главница и лихви, бяха договорени с няколко държави членки и съответните производства бяха приключени. В момента все още се извършват уточнения с някои държави членки, за да се определят окончателните дължими суми. Към 31 декември 2025 г. отчетите са коригирани надолу с 0,24 милиарда евро, което отразява корекцията на приходите.

Лихвите за забава, които се дължат във връзка с тези случаи, понастоящем се оценяват на 0,3 милиарда евро към 31 декември 2025 г. (вж. бележка **2.6.2**).

Позицията за отделните сметки е свързана с установените вземания, които не са включени в позицията за сметките „А“, тъй като не са събрани от държавите членки и за тях не е предоставено обезпечение (т.е. гаранция) (или е предоставено обезпечение, но сумите са оспорени). Тези вземания подлежат на обезценка въз основа на информацията, предоставяна всяка година от държавите членки. Сумите за обезценка обикновено представляват подобен процент от размера на главницата в края на всяка година.

Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони

Тази позиция включва предимно сумите, които държавите членки дължат към 31 декември 2025 г., декларирани и сертифицирани от тях към 15 октомври 2025 г. Направена е приблизителна оценка на средствата, подлежащи на събиране, които възникват след това деклариране до 31 декември 2025 г. Комисията оценява също размера на намаление за сумите, дължими от бенефициерите, които е малко вероятно да бъдат събрани. Фактът, че се прави такава корекция, не означава, че Комисията се отказва от събирането на тези суми в бъдеще. В корекцията е включено и отчисление от 20 %, което съответства на средствата, които държавите членки могат да задържат за покриване на административните си разходи.

2.6.1.2. *Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство*

В Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (реф. номер 2019/C 384 I/01) („Споразумението за оттеглянето“ или „СО“), подписано между ЕС и Обединеното кралство, се определят различни финансови задължения за двете страни. Към 31 декември 2025 г. нетното вземане от Обединеното кралство въз основа на тези задължения възлизаше на 10 761 милиона евро (2024 г.: 12 762 милиона евро), от които 505 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата (2024 г.: 1 530 милиона евро):

милиони евро

	Член 140	Член 142	Други	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Дължими от Обединеното кралство	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Дължими на Обединеното кралство	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Общо	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Нетекущи	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Текущи	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Сума, дължима от Обединеното кралство — промяна спрямо предходната година

Намалението на нетните вземания в размер на 2 001 милиона евро (от 12 762 милиона евро в края на 2024 г. на 10 761 милиона евро в края на 2025 г.) се дължи главно на нетните плащания, получени през 2025 г. (1 535 милиона евро), както и на непарична корекция в размер на 465 милиона евро. Тази непарична корекция, която се отчита като нетен разход, се дължи на:

— намалението на сумата, дължима от Обединеното кралство съгласно член 142 за неговия дял от неизплатените вноски за ПСЕДЛ и ОЗОС (529 милиона евро);

— намалението на сумата, дължима от Обединеното кралство съгласно член 140 (142 милиона евро), в резултат на допълнителни позиции за прихващане (58 милиона евро) и преизчислението на прогнозираното неизпълнение (84 милиона евро);

— сумите, дължими на Обединеното кралство съгласно членове 143 и 144 от СО (съответно 198 милиона евро и 43 милиона евро);

— нетното намаление на сумата, дължима от Обединеното кралство по съдебни дела съгласно член 147 (5 милиона евро), включващо сумата, дължима от Обединеното кралство за неговия дял от нетните суми, изплатени през 2025 г., в размер на 7 милиона евро, и намалението на прогнозната сума, дължима от Обединеното кралство за все още нерешени съдебни дела, в размер на 12 милиона евро;

компенсирано от

— сумата, дължима от Обединеното кралство съгласно член 142 за неговия дял от нетните плащания, извършени от бюджета на Съюза през 2025 г. към бенефициерите на ПСЕДЛ и на ОЗОС (326 милиона евро);

— намалението на сумата, дължима на Обединеното кралство съгласно член 141, в резултат на намаляване на базата за оценка на дела на Обединеното кралство от глобите (109 милиона евро); и

— увеличението на сумата, дължима от Обединеното кралство съгласно член 136, в резултат на актуализирането на прогнозите и допълнителните суми (17 милиона евро).

Сума за плащане в рамките на 12 месеца от отчетната дата

Сумата от 505 милиона евро, която Обединеното кралство трябва да плати в рамките на 12 месеца от отчетната дата, включва остатъка от фактурата от септември 2025 г. (338 милиона евро), фактурата от април 2026 г. (78 милиона евро, включително очаквана корекция в размер на 27,9 милиона евро, свързана с член 140), и частта от прогнозната фактура за септември 2026 г., която трябва да бъде платена през периода октомври — декември 2026 г. (89 милиона евро):

милиони евро

	Остатък от фактурата от септември 2025 г.	Фактура от април 2026 г.	Прогнозна фактура за септември 2026 г. (част за периода октомври — декември)	Общо
Член 136	*9*	*122*		*130*
Член 140	*406*	*(136)*	*129*	*399*
Член 141	*(95)*		*(50)*	*(146)*
Член 142	*18*	*326*	*11*	*355*
Член 143		*(198)*		*(198)*
Член 144		*(43)*		*(43)*
Член 147		*7*		*7*
Общо	**338**	**78**	**89**	**505**

Дял на Обединеното кралство (член 139)

В съответствие с член 139 делът на Обединеното кралство от финансовите задължения, произтичащи от СО, е процент, изчислен като съотношението между собствените ресурси, предоставени от Обединеното кралство за периода 2014—2020 г., и собствените ресурси, предоставени през този период от всички държави членки и Обединеното кралство, коригирани със сумата, съобщена на държавите членки преди 1 февруари 2022 г. Окончателният дял на Обединеното кралство беше изчислен на 12,431681219587700 %.

Плащания по споразумението за оттегляне

Механизмът за плащане, който се прилага към задълженията, предвидени между двете страни, е определен в член 148. Накратко, ЕС фактурира нетните суми, дължими от Обединеното кралство, през април и септември всяка година, а Обединеното кралство ги изплаща на месечна основа. Сумите, докладвани през април на дадена година, трябва да бъдат изплатени на четири равни месечни вноски от юни до септември на същата година. Сумите, докладване през септември, трябва да бъдат изплатени на осем равни месечни вноски от октомври същата година до май следващата година. Тъй като някои от докладваните суми неминуемо се основават на прогнози и приблизителни оценки, докладването се актуализира всяка година въз основа на действителните данни.

През 2025 г. нетната сума, докладвана на Обединеното кралство съгласно член 136 и членове 140—147, беше 754 милиона евро (2024 г.: 377 милиона евро), от които 213 милиона евро бяха докладвани през април 2025 г., а 541 милиона евро бяха докладвани през септември 2025 г. (2024 г.: 1 414 милиона евро (които Обединеното кралство трябва да плати) и 1 791 милиона евро (които трябва да бъдат платени на Обединеното кралство) съответно).

Общият размер на получените през 2025 г. плащания възлизаше на 1 535 милиона евро (2024 г.: 2 391 милиона евро). От тази сума 1 120 милиона евро бяха свързани с остатъка от доклада от септември 2024 г. и бяха изплатени от Обединеното кралство на пет равни вноски през периода януари — май 2025 г. (2024 г.: 3 133 милиона евро), 213 милиона евро бяха свързани с доклада от април 2025 г. и бяха изплатени от Обединеното кралство на четири равни месечни вноски през периода юни — септември 2025 г. (2024 г.: 1 414 милиона евро, платени на Обединеното кралство) и 203 милиона евро бяха свързани с доклада от септември 2025 г. и бяха изплатени от Обединеното кралство на три равни вноски през периода октомври — декември 2025 г. (2024 г.: 672 милиона евро).

милиони евро

	Остатък Доклад от септември 2024 г.: (дължими и платени от януари до май 2025 г.)	Доклад от април 2024 г.: (дължими и платени от юни до септември 2025 г.)	Доклад от септември 2024 г.: (дължими и платени от октомври до декември 2025 г.)	Общо платени суми през 2025 г.
Член 140	*1 119*	*599*	*244*	*1 963*
Член 142	*18*	*305*	*11*	*334*
Член 136	*13*	*–*	*5*	*18*
Член 147	*–*	*69*	*–*	*69*
	1 150	*973*	*260*	*2 384*
Член 136	*–*	*(126)*	*–*	*(126)*
Член 141	*(31)*	*(343)*	*(57)*	*(431)*
Член 143	*–*	*(191)*	*–*	*(191)*
Член 144	*–*	*(58)*	*–*	*(58)*
Член 145	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
Член 146	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(31)	*(760)*	*(57)*	*(848)*
Общо	**1 120**	**213**	**203**	**1 535**

Сумата по фактурата от септември 2025 г., оставаща в края на годината, която възлизаше на 338 милиона евро, трябва да бъде платена от Обединеното кралство на пет равни месечни вноски през периода януари — май 2026 г. (2024 г.: 1 120 милиона евро).

Член 140 — Неизпълнени поети задължения

Обединеното кралство е поело ангажимент да изплати на ЕС дела си от неизпълнените бюджетни задължения към 31 декември 2020 г. („RAL във връзка с Брексит“), коригирани съгласно изискванията на член 140. Към 31 декември 2025 г. общата сума, призната като вземане, възлизаше на 2 327 милиона евро (2024 г.: 4 432 милиона евро), от които 399 милиона евро трябва да бъдат платени в срок от 12 месеца след края на годината. В таблицата по-долу са представени основните промени между общата сума, призната като вземане към 31 декември 2024 г., и общата сума, призната като вземане към 31 декември 2025 г.:

милиони евро

Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2024 г.	**4 432**
Нетни финансови корекции, свързани с програмния период 2014—2020 г. или с предходни програмни периоди (включително корекция на приспаданията за 2025 г.)	*(58)*
Производства за установяване на нарушение във връзка със собствените ресурси	*(0)*
Нетни плащания, получени от Обединеното кралство през 2025 г.	*(1 963)*
Корекция на прогнозното неизпълнение	*(84)*
Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2025 г.	**2 327**
Нетекущи	*1 928*
Текущи	*399*

Намалението на годишна база на общата сума, призната като вземане, възлизаше на 2 104 милиона евро (2024 г.: 3 909 милиона евро) и се дължеше главно на плащанията, получени от Обединеното кралство през 2025 г.

Сумата, която трябва да бъде платена в рамките на 12 месеца от отчетната дата (399 милиона евро), включва остатъка от фактурата от септември 2025 г. (406,5 милиона евро), който Обединеното кралство трябва да плати през периода януари — май 2026 г., сумата, фактурирана през април 2026 г. (136,3 милиона евро, включително очаквана корекция в размер на 27,9 милиона евро), която Обединеното кралство трябва да плати през периода юни — септември 2026 г., и частта от прогнозната сума, която ще бъде фактурирана през септември 2026 г. и Обединеното кралство трябва да плати през периода октомври — декември 2026 г. (128,9 милиона евро).

Сумата, фактурирана през април 2026 г., включва 200,6 милиона евро, свързани с дела на Обединеното кралство в очакваното изпълнение на RAL през 2026 г., отрицателна сума в размер на 336,4 милиона евро (включително очаквана корекция от 27,9 милиона евро), свързана с корекцията на дела на Обединеното кралство в RAL поради изпълнение през 2025 г., и отрицателна сума в размер на 0,5 милиона евро, свързана с производства за установяване на нарушение във връзка със собствените ресурси.

Сумата, която ще бъде фактурирана през септември 2026 г. и трябва да бъде платена през периода октомври — декември 2026 г., включва 150,4 милиона евро, свързани с дела на Обединеното кралство в очакваното изпълнение на RAL през 2026 г., и отрицателна сума от 21,6 милиона евро, свързани с дела на Обединеното кралство в очакваните нетни финансови корекции, свързани с програмния период 2014—2020 г. или с предходни програмни периоди (включително корекция на приспаданията от 2025 г.).

Прогнозното неизпълнение е коригирано с 84 милиона евро, за да бъдат отразени действителните отменени бюджетни задължения през 2025 г., както и бъдещите отменени бюджетни задължения на оставащите RAL във връзка с Брексит, оценени в края на 2025 г.

Член 142 — Задължения на Съюза към края на 2020 г.

Обединеното кралство е поело ангажимента да плати на ЕС своя дял от задълженията на Съюза към края на 2020 г., с изключение на задълженията: а) със съответни активи и б) свързани с функционирането на бюджета и управлението на собствените ресурси (включително сумите, които вече са обхванати от неизпълнените поети задължения — вж. член 140 по-горе). Основната сума тук се отнася за задълженията на ЕС за обезщетения след напускане на работа (пенсии и здравно осигуряване), съществуващи към 31 декември 2020 г.

Неизплатени задължения за 2020 г. съгласно член 142, параграф 6

милиони евро

	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Обща здравноосигурителна схема	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Неизплатени задължения за 2020 г.	*68 944*	*4 326*	*73 271*	*77 529*
Дял на Обединеното кралство	**8 571**	**538**	**9 109**	**9 638**
Вноски за ПСЕДЛ/ОЗОС	**315**	**12**	**326**	**305**
Общо	**8 885**	**550**	**9 435**	**9 943**
Нетекущи	*8 571*	*538*	*9 109*	*9 638*
Текущи	*315*	*12*	*326*	*305*

Съгласно стандартния начин на плащане, определен в член 142, параграф 6, Обединеното кралство допринася годишно към нетните плащания, извършени от бюджета на Съюза през предходната година за всеки бенефициер на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ), и към съответната вноска от бюджета на Съюза в общата здравноосигурителна схема (ОЗОС) за всеки бенефициер или лице, което се възползва чрез бенефициер. Вноските трябва да бъдат платени на четири месечни вноски от юни до септември на съответната година.

Делът на Обединеното кралство в нетните плащания, извършени от бюджета на Съюза през 2025 г. към бенефициерите на ПСЕДЛ и на ОЗОС, възлизаше съответно на 315 милиона евро и 12 милиона евро. Тези суми бяха съобщени на Обединеното кралство с фактурата от април 2026 г. (и следователно трябва да бъдат платени от Обединеното кралство на четири равни месечни вноски през периода юни — септември 2026 г.).

Освен това към 31 декември 2025 г. неизпълнените през 2020 г. задължения на Обединеното кралство по член 142, параграф 6, свързани с ПСЕДЛ и с ОЗОС, възлизаха съответно на 8 571 милиона евро и 538 милиона евро (2024 г.: 9 023 милиона евро и 615 милиона евро). Следва да се отбележи, че макар актюерската загуба (или печалба) от промени в актюерските предположения да оказва влияние върху настоящата стойност на неизплатените задължения за 2020 г., изчислени въз основа на МССПС 39/СПЕС 12, тя не променя нито размера на обезщетенията, които ще трябва да бъдат действително изплатени от ЕС, и следователно нито приноса на Обединеното кралство към тези плащания, които са дължими съгласно стандартния механизъм за уреждане на задълженията по член 142, параграф 6.

Неизпълнени задължения за 2020 г. съгласно член 142, параграф 5

В съответствие с член 142, параграф 5 Обединеното кралство участва в задълженията, свързани с другите пенсионни схеми, които са записани в консолидираните отчети на ЕС за 2020 финансова година, с 10 вноски, считано от 31 октомври 2021 г. (като всяка годишна вноска се изплаща на осем месечни вноски от октомври до май следващата година). Тези задължения в консолидираните годишни отчети на Съюза за 2020 финансова година възлизаха на 2 344 милиарда евро, което доведе до дял на Обединеното кралство към 31 декември 2020 г. в размер на 291 милиона евро. Като се вземат предвид сумите, получени от Обединеното кралство до края на 2025 г., възлизащи общо на 127 милиона евро, неизплатеният дял на Обединеното кралство от другите пенсионни схеми намаля на 164 милиона евро към 31 декември 2025 г., от които 29 милиона евро трябва да бъдат платени в рамките на 12-те месеца след края на годината.

За повече информация относно схемите за доходи на наети лица вж. бележки **1.5.10** и **2.9**.

Други членове

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Дължими от Обединеното кралство:		
Член 136	*133*	*8*
Член 147	*33*	*107*
	166	**116**
Дължими на Обединеното кралство:		
Член 141	*(1 090)*	*(1 630)*
Член 143	*(198)*	*(191)*
Член 144	*(43)*	*(58)*
Член 145	*–*	*(37)*
Член 146	*–*	*(7)*
	(1 331)	**(1 922)**
Общо	**(1 165)**	**(1 806)**
Нетекущи	*(915)*	*(1 040)*
Текущи	*(250)*	*(766)*

Член 136 — Разпоредби, приложими във връзка със собствените ресурси

В член 136 се определят разпоредбите, които се прилагат след 31 декември 2020 г. по отношение на собствените ресурси. Обединеното кралство има право да получи или е задължено да плати, според случая, своя дял, когато собствените ресурси, отнасящи се до финансовите години до 2020 г. включително, трябва да се предоставят или коригират след 31 декември 2020 г. Следователно по отношение на Обединеното кралство се прилагат всички корекции на собствените ресурси от ДДС и от БНД, които се отнасят до финансовите години до 2020 г. включително. Тези корекции на ДДС и БНД обаче ще бъдат направени само ако решението бъде взето не по-късно от 31 декември 2028 г.

В съответствие с член 136 от Споразумението за оттегляне органите на Обединеното кралство продължават да изпращат месечни отчети за сметка „А“, в които се съдържа обобщение на сумите на традиционните собствени ресурси, дължими на бюджета на ЕС. Тези суми (минус приложимия процент на задържане) са включени в общите суми на последващата фактура, посочена в член 148, параграф 2 от Споразумението за оттегляне (вж. следващия параграф). При забавено плащане на тези суми се дължат лихви по член 12 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

Следователно Обединеното кралство трябва да плати традиционните собствени ресурси, събрани от него след 28 февруари 2021 г., но отнасящи се до 2020 г. и предходни години. Неговият дял от общата предоставена сума трябва да бъде приспаднат от тази сума. Отделната сметка за традиционните собствени ресурси ще бъде ликвидирана изцяло към 31 декември 2025 г. По този начин Обединеното кралство ще предостави дял, изчислен съгласно член 136, параграф 3, буква е), от непогасените към тази дата суми, които не са предмет на констатации от проверка от страна на Европейската комисия.

Нетната непогасена сума, дължима от Обединеното кралство към 31 декември 2025 г., възлиза на 133 милиона евро (2024 г.: 8 милиона евро), от които 130 милиона евро ще трябва да бъдат платени на Обединеното кралство в рамките на 12 месеца след края на годината, а 2 милиона евро след това.

милиони евро

Сума, дължима на (-)/от (+) Обединеното кралство към 31.12.2024 г.	**8**
Корекция на прогнозните суми, фактурирани през 2025 г.	*14*
Плащания, извършени към Обединеното кралство през 2025 г.	*107*
Корекции на ДДС и БНД (процедура за салдата за 2024 г.)	*(12)*
Лихва за просрочено плащане на традиционни собствени ресурси и собствени ресурси от ДДС от Обединеното кралство	*5*
Дял на предстоящите ТСР в отделните отчети на Обединеното кралство към 31 декември 2025 г.	*4*
Нетни традиционни собствени ресурси от Обединеното кралство след 28 февруари 2021 г.	*3*
Корекции на ДДС и БНД (процедура за салдата за 2025 г.)	*2*
Сума, дължима на (-)/от (+) Обединеното кралство към 31.12.2025 г.	**133**
Нетекущи	*2*
Текущи	*130*

Сумата, представена в „Корекции на ДДС и БНД (процедура за салдата за 2024 г.)“, съответства на разликата между сумата по фактурата от април 2026 г. (109 милиона евро), и прогнозната сума, която вече е включена във вземането във връзка с Брексит в края на 2024 г. (121 милиона евро).

Сумата, представена в позициите от ред „Лихва за просрочено плащане на традиционните собствени ресурси и собствените ресурси от ДДС на Обединеното кралство“, „Дял на предстоящите ТСР в отделните отчети на Обединеното кралство към 31 декември 2025 г.“ и „Нетни традиционни собствени ресурси от Обединеното кралство след 28 февруари 2021 г.“, съответства на допълнителните суми, фактурирани през април 2026 г.

Сумата, представена в „Корекции на ДДС и БНД (процедура за салдата за 2025 г.)“, съответства на прогнозната сума, която ще бъде фактурирана през април 2027 г.

Член 141 — Глоби

Обединеното кралство има право да получи своя дял от глобите, за които е взето решение преди 31 декември 2020 г., както и от тези, за които Съюзът е взел решение след 31 декември 2020 г. в рамките на производството, посочено в член 92, параграф 1, когато те станат окончателни. Неплатените към 31 декември 2025 г. глоби, свързани с Обединеното кралство, възлизат на 7,6 милиарда евро (2024 г.: 8,9 милиарда евро). Нетното намаление на тези глоби възлизаше на 1,3 милиарда евро (глоби в размер на 0,0 милиарда евро, наложени през 2025 г., минус глоби в размер на 0,4 милиарда евро, потвърдени и платени, намалени или отменени със съдебни решения, минус 0,9 милиарда евро увеличение на обезценката). Делът на Обединеното кралство от неплатените към 31 декември 2025 г. глоби, свързани с Обединеното кралство, възлиза на 0,9 милиарда евро (2024 г.: 1,1 милиарда евро), от които сума в размер на 89 милиона евро ще бъде включена във фактурата от септември 2026 г. и ще бъде изплатена на Обединеното кралство през периода от октомври 2026 г. до май 2027 г. Освен това Обединеното кралство има право на своя дял от окончателните глоби, които вече не са неплатени към 31 декември 2025 г. (46 милиона евро, които също следва да бъдат включени във фактурата от септември 2026 г. и да бъдат изплатени на Обединеното кралство през периода от октомври 2026 г. до май 2027 г.), както и на своя дял от окончателните глоби, които бяха фактурирани през септември 2025 г., но все още не са платени в края на годината (95 милиона евро, платени на Обединеното кралство през периода януари — май 2026 г.). Така общият дял на Обединеното кралство от глобите възлиза на 1,09 милиарда евро (2024 г.: 1,6 милиарда евро), от които 146 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата (2024 г.: 431 милиона евро).

Член 143 — Условни финансови задължения: заеми за финансова помощ, ЕФСИ, ЕФУР и МВК

Съгласно този член Обединеното кралство е длъжно да финансира своя дял от условните задължения на ЕС, свързани с дейностите му по получаване на заеми, отпускане на заеми и гаранции, ако те се реализират и не са покрити от съществуващи гаранционни фондове — вж. бележка **4.1** за съответните условни задължения. ЕС ще възстанови на Обединеното кралство сумите, които Обединеното кралство вече е предоставило за гаранционните фондове и повече не са нужни. Обединеното кралство има право и на обратните потоци от операции, за които споделя отговорността. Към 31 декември 2025 г. сумата, която следва да бъде изплатена на Обединеното кралство в срок от 12 месеца, е 198,3 милиона евро (2024 г.: 190,6 милиона евро). Тази сума включва дела на Обединеното кралство от възстановените суми и нетните приходи, събрани през 2025 г. (129,3 милиона евро), превишението на провизиите (42,6 милиона евро) и приходите от управление на активи (26,5 милиона евро). Тя включва също така -41 хиляди евро корекции, които бяха установени по време на договорените производства по обжалване: корекция на сума на изходящите потоци, покрити от генерираните от операции за МВК входящите потоци (49 евро), и корекции между входящите и изходящите потоци преди Брексит и след Брексит, покрити от генерираните от операции за ЕФСИ входящи потоци (1 246 евро); корекция на разпределението за 2024 г. на сумите на неизплатените гарантирани операции преди Брексит и след Брексит за ЕФСИ (минус 41 899 евро).

Член 144 — Финансови инструменти

Съгласно този член ЕС е длъжен да възстанови на Обединеното кралство неговия дял от обратните потоци, произтичащи от финансови операции, които са одобрени до датата на оттеглянето му, както и неговия дял от плащанията, извършени за финансови операции, които са одобрени след тази дата. Към 31 декември 2025 г. сумата, която следва да бъде изплатена на Обединеното кралство в срок от 12 месеца, е 42,7 милиона евро (2024 г.: 57,9 милиона евро).

Член 145 — Европейска общност за въглища и стомана в ликвидация (ЕОВС в ликвидация)

Обединеното кралство има право да получи своя дял от нетните активи на ЕОВС в ликвидация към 31 декември 2020 г., който следва да му бъде изплатен на пет транша на 30 юни всяка година, считано от 2021 г. Нетните активи на ЕОВС в ликвидация към 31 декември 2020 г. възлизаха на 1,5 милиарда евро, от които делът на Обединеното кралство е 184 милиона евро. След изплащането на петата и последна вноска в размер на 37 милиона евро през 2025 г., към 31 декември 2025 г. Обединеното кралство е погасило всички свои задължения във връзка с този член.

Член 146 — Инвестиции в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ)

Обединеното кралство има право да получи своя дял от инвестициите на ЕС във внесения дялов капитал на ЕИФ към 31 декември 2020 г., който следва да му бъде изплатен на пет транша на 30 юни всяка година, считано от 2021 г. Инвестицията на ЕС във внесения акционерен капитал на ЕИФ към 31 декември 2020 г. беше 267 милиона евро, от които делът на Обединеното кралство е 33 милиона евро. След изплащането на петата и последна вноска в размер на 6,6 милиона евро през 2025 г., към 31 декември 2025 г. Обединеното кралство е погасило всички свои задължения във връзка с този член.

Член 147 — Съдебни дела

Обединеното кралство е поело ангажимента да внесе своя дял от станалите дължими плащания от ЕС, произтичащи от съдебни дела, свързани с финансовите интереси на Съюза, при условие че обстоятелствата, представляващи предмет на тези дела, са настъпили не по-късно от 31 декември 2020 г. Като се вземат предвид провизиите и начисленията в края на годината, както и действителните плащания, извършени и получени от ЕС по съдебни дела през 2025 г., прогнозната сума, която Обединеното кралство следва да плати, е 33 милиона евро (2024 г.: 107 милиона евро), от които 7 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата.

2.6.1.3. Средства, подлежащи на събиране, от глоби, наложени на предприятия

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Брутна сума на средствата, подлежащи на събиране, от глоби	*15 604*	*12 247*
Условни плащания	*(2 823)*	*(2 161)*
Обезценка	*(1 817)*	*(934)*
Общо	**10 964**	**9 152**
Нетекущи	–	–
Текущи	*10 964*	*9 152*

Глобите, налагани на предприятията, включват глоби в областта на конкуренцията и други глоби. Глобените предприятия, които са започнали или планират да започнат обжалване, имат възможност да направят условни плащания или да предоставят на Комисията банкова гаранция. От общия размер на неплатените глоби към края на годината, които не са покрити от условни или окончателни плащания, 10 729 милиона евро (2024 г.: 7 091 милиона евро) са получени във вид на гаранции.

Плащанията, получени от глобените предприятия, се държат или като инвестиции (вж. бележка **2.4.2.1**), или по банкови сметки (вж. бележка **2.8**).

Сумите, намалени вследствие на обезценка, отразяват преценката на Комисията, за всеки отделен случай, на размера на неполучените глоби или глобите, които не са покрити от гаранция, които Комисията очаква да не събере, както и случаите, намалени от съдилищата.

Приходите от глоби, наложени на предприятията, за годината възлизаха общо на 4 808 милиона евро (вж. бележка **3.5**), а разходите, т.е. намаленията на глобите със съдебни решения, възлизаха общо на 214 милиона евро (вж. бележка **3.16**).

Оповестено е условно задължение в размер на 2 035 милиона евро поради възможността условно платените суми да трябва да бъдат върнати на глобените предприятия, които обжалват или имат право да обжалват наложените им глоби — вж. бележка **4.2.1**.

2.6.1.4. Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Начислени приходи	*1 679*	*756*
Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции без размяна	*591*	*339*
Общо	**2 269**	**1 095**
Нетекущи	*0*	*10*
Текущи	*2 269*	*1 085*

Начислените приходи включват 0,3 милиарда евро (2024 г.: 0,4 милиард евро), които Комисията очаква да бъдат възстановени в областта на сближаването в резултат на разглеждането и приемането на годишните отчети, представени от държавите членки.

2.6.2. *Вземания от операции с разпръскване*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи		
Вземания по финансови гаранции	*1 359*	*1 324*
Лихви за забава	*319*	*323*
Други вземания	*108*	*84*
	1 786	**1 731**
Текущи		
Вземания по финансови гаранции	*293*	*306*
Клиенти	*349*	*302*
Обезценка на вземанията от клиенти	*(154)*	*(136)*
Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции с разпръскване	*411*	*363*
Лихви за забава	*801*	*761*
Други	*753*	*339*
	2 452	**1 936**
Общо	**4 238**	**3 666**

Вземанията по договори за финансови гаранции (ДФГ) представляват бъдещото възнаграждение, което ЕС очаква да получи за предоставените гаранции. По-голямата част от гаранциите на ЕС са безвъзмездни или цената им е определена под пазарната. Поради това вземането по ДФГ е значително по-малко от задължението по ДФГ (вж. бележка **2.11.2**). От общите вземания по ДФГ, които възлизаха на 1 651 милиона евро към 31 декември 2025 г., 1 564 милиона евро са класифицирани като финансови активи по ССИД (ниво 3 на справедливата стойност). В сравнение с началното салдо към 1 януари 2025 г. в размер на 1 629 милиона евро общите вземания по ДФГ са се увеличили с 22 милиона евро, от които 264 милиона евро се дължаха на по-високи премии по гаранции, които се очаква да бъдат получени в бъдеще, без 242 милиона евро премии по гаранции, получени през годината.

Лихвите за забава се отнасят главно до случаите във връзка със собствените ресурси и за начислените лихви по глоби, покрити с гаранции, предоставени от глобени дружества. Нетекущата сума (0,3 милиарда евро) се отнася до случаите на държавите членки, посочени в бележка **2.6.1.1**.

2.7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Научни материали	*58*	*66*
Други	*22*	*19*
Общо	**79**	**85**

2.8. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Сметки към министерствата на финансите и в централните банки		*31 755*	*24 059*
Текущи сметки		*1 816*	*808*
Сметки за авансови средства		*7*	*10*
Трансфери (парични средства в движение)		*0*	–

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Други срочни депозити		–	–
Банкови сметки за изпълнението на бюджета	*2.8.1*	**33 579**	**24 877**
Сметки в централните банки		*23 596*	*33 926*
Срочни депозити		*23 516*	–
Обратни репо сделки		*18 115*	–
Ликвидност за целите на единния подход за предоставяне на финансиране	*2.8.2*	**65 227**	**33 926**
Финансови инструменти	*2.8.3*	**2 975**	**2 758**
Глоби	*2.8.4*	**237**	**134**
Други институции, агенции и органи		**988**	**1 439**
Доверителни фондове		**35**	**30**
Общо		**103 041**	**63 163**

2.8.1. *Банкови сметки за изпълнението на бюджета*

Тази позиция обхваща средствата, които Комисията държи в банковите си сметки във всяка държава членка и държава от ЕАСТ (към министерството на финансите или в централната банка), както и в текущи сметки в търговски банки, в сметки за авансови средства и в каса.

Касовите наличности на Комисията следват цикличен модел: входящите потоци от ресурси (например събиране на приходи) обикновено са следвани от разходи. Това несъответствие във времето води до колебания в салдата през цялата година. Основна характеристика на този цикъл е, че значителна част от касовите наличности в края на годината се използва в началото на януари за покриване на плащане в голям размер — предимно за разходи по Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ).

Разликата в касовите наличности в края на 2025 г. в сравнение с 2024 г. се дължеше главно на по-голям пренос на бюджетни кредити за плащания, по-специално за фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, с цел покриване на плащания към няколко засегнати от бедствия държави, приходите от търгове на квоти по СТЕ за финансиране на плановете на Социалния фонд за климата, които започват през 2026 г., както и по-висока от предвидената в бюджета сума на традиционните собствени ресурси. Освен това темпът при някои разходи беше в известна степен по-бавен от прогнозирания.

2.8.2. *Ликвидност за целите на единния подход за предоставяне на финансиране*

Съгласно стратегията за единен подход за финансиране част от постъпленията от получените заеми се държи като парични средства или се използва за краткосрочни инвестиции с цел покриване на предстоящите задължения за изплащане.

Обратната репо сделка е операция по отпускане на заем, договорена от ЕС с контрагент за фиксиран период при фиксиран лихвен процент. Продължителността на сделката е 7 или 14 дни. Като обезпечение ЕС получава високоликвидни облигации за ограничения срок на обратната репо сделка (18,1 милиарда евро към 31 декември 2025 г.). Тъй като рисковете и ползите от собствеността върху допълнителното обезпечение остават за прехвърлителя, тя не се признава в счетоводния баланс на ЕС.

Увеличените парични средства и парични еквиваленти 2025 г. се дължат на планирани за началото на 2026 г. плащания за финансиране на програмите МВУ и SAFE.

2.8.3. *Финансови инструменти*

Сумите в тази позиция се отнасят предимно за парични еквиваленти, управлявани от доверени лица от името на Комисията с цел изпълнение на програми за финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС: 2,0 милиарда евро към 31 декември 2025 г., от които 0,8 милиарда евро са свързани с Фонд на ЕСИ — вж. бележка **2.4.2.1**. Тази сума включва също така парични еквиваленти в размер на 0,8 милиарда евро (срочни депозити и краткосрочни търговски ценни книжа), принадлежащи на фонда за иновации, управляван от ЕИБ — вж. бележка **2.4.2.1.** Тази позиция не включва свързания с ОФП ликвиден буфер (0,2 милиарда евро към 31 декември 2025 г.), който се държи в централната каса на Комисията. Средствата, предназначени за финансови инструменти, могат да се използват само за съответната програма.

2.8.4. *Глоби*

Това са парични средства, получени във връзка с глоби, наложени на предприятия от Комисията, по които случаят все още не е приключен. При обжалване или когато не е известно дали глобеното дружество ще обжалва, съответната сума се оповестява като условен пасив в бележка **4.2.1**. От 2010 г. всички условно платени глоби, наложени на предприятия, се управляват от Комисията във фонда BUFI и се инвестират във финансови инструменти, категоризирани като финансови активи по ССИД — недеривативи (вж. бележка **2.4.2**), като някои от активите във фонда са платени в края на годината.

ПАСИВИ

2.9. ПЕНСИИ И ДРУГИ ДОХОДИ НА НАЕТИ ЛИЦА

2.9.1. *Нетно задължение във връзка със схемата за доходи на наети лица*

милиони евро

	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	31.12.2025 г. Общо	31.12.2024 г. Общо
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*83 998*	*1 887*	*5 721*	*91 605*	*93 557*
Активи на плана	*N/A*	*(11)*	*(467)*	*(477)*	*(461)*
Нетни задължения	**83 998**	**1 876**	**5 254**	**91 128**	**93 096**

Общият размер на задължението, свързано с доходите на наети лица, остана относително стабилен, като лекото намаление се дължеше предимно на намалението на нетното задължение на общата здравноосигурителната схема (ОЗОС). Това се дължи на актуализираната стойност на тенденцията при медицинските разходи в рамките на ОЗОС, което доведе до актюерски печалби в резултат на промени във финансовите предположения, като по този начин се намали общата сума на задължението. Освен това бе отбелязан много малък спад в нетното задължение на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ) — най-голямата действаща схема. Актюерските печалби, произтичащи от увеличението на реалния дисконтов процент на ПСЕДЛ през годината, бяха частично нетирани със загубите, дължащи се на актюерските предположения, свързани с промените на заплатите (вж. бележки **2.9.2** и **2.9.4**). Трябва да се отбележи обаче, че макар увеличаването или намаляването на реалния дисконтов процент да оказва влияние върху размера на задължението към края на годината, то не променя размера на доходите, които ще трябва да бъдат реално изплатени от бюджета на ЕС на бенефициерите през следващите години. Допълнителното намаление на нетното задължение на ПСЕДЛ поради актюерски печалби от опит беше нетирано с увеличение, дължащо се на годишните разходи за текущ трудов стаж и годишните разходи за лихви (намаляване на дисконтирането на задължението), намалявайки допълнително въздействието на актюерските печалби поради промени във финансовите предположения върху общата сума на задълженията (вж. бележка **2.9.2**).

Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица

Това задължение за изплащане на дефинирани доходи представлява настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания, които ЕС трябва да направи, за да изпълни пенсионните задължения, произтичащи от трудовия стаж на служителите през текущия и минали периоди. Тъй като схемата е текуща, всички плащания, които трябва да бъдат направени от нея на годишна основа, се включват в бюджета на ЕС всяка година.

В съответствие с член 83 от Правилника за длъжностните лица плащането на доходите, предвидени в пенсионноосигурителната схема на персонала, представлява разход за бюджета на ЕС. Схемата се финансира теоретично и държавите членки гарантират колективно изплащането на тези доходи. От основните заплати на активните членове се удържа задължителна пенсионна вноска, която понастоящем е 13,1 %. Тези вноски се третират като бюджетен приход за годината и допринасят за финансирането на разходите на ЕС като цяло — вж. също бележка **3.8**.

Задълженията на пенсионноосигурителната схема бяха оценени въз основа на броя на персонала в ПСЕДЛ (активно зает персонал, пенсионирани служители, бивш активно зает персонал, сега получаващ пенсия за инвалидност, и лица на издръжката на починали служители) към 31 декември 2025 г. и на правилата на Правилника за персонала, приложими към тази дата. Тази оценка беше извършена в съответствие със счетоводните изисквания на МССПС 39 (а следователно и на счетоводно правило 12 на ЕС).

Други схеми за доходи след пенсиониране

Тази позиция се отнася до пасива, свързан с пенсионните задължения към членовете и бившите членове на Комисията, Съда и Сметната палата, Съвета, Омбудсмана и Европейския надзорен орган по защита на данните. В тази позиция са включени също пасиви, свързани с пенсиите на членовете на Европейския парламент.

Обща здравноосигурителна схема

В допълнение към горепосочените схеми за доходи след пенсиониране се прави оценка на очакваното задължение на ЕС, що се отнася до общата здравноосигурителна схема (ОЗОС), във връзка с разходите за здравеопазване, които трябва да се плащат по време на периодите след дейността (като се приспаднат техните вноски). Както е посочено в бележка **1.5.10**, при изчисляването на това задължение се взема под внимание целият период на активна служба, като се гарантира, че както пенсионноосигурителната схема, така и здравноосигурителната схема на плана на персонала за доходи след напускане винаги се вземат предвид.

Като има предвид задължението за достоверно представяне на икономическата същност на положението, както се изисква съгласно СПЕС и МССПС, МССПС 39 не е тълкуван в по-тесен смисъл при отнасянето на доходите към периодите на служба. Ако бъдат начислени разходите за трудов стаж за ОЗОС изцяло за 10 години за всички длъжностни лица, вместо за периода на активна служба на служителя, отражението на този подход върху задължението за изплащане на дефинирани доходи към края на годината ще представлява увеличение в размер на 0,8 милиарда евро. Както вече беше посочено обаче, този по-строг подход няма да е съвместим с качествената характеристика на достоверното представяне, поради което няма да се счита, че предоставя надеждна информация в съответствие със СПЕС 1 и концептуалната рамка на МССПС. Тази оценка е силно чувствителна на промените в административния статут на настоящите служители (по-специално броя на осигурените лица, работещи на срочен договор, които се очаква да станат длъжностни лица в бъдеще).

2.9.2. *Движение на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи за доходите на наети лица*

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи е дисконтираната стойност на очакваните бъдещи плащания, необходими за уреждане на задължението, произтичащо от трудовия стаж на наетите лица през текущия и миналите периоди.

По-долу е представен анализ на движението на задължението за изплащане на дефинирани доходи за текущата година:

милиони евро

	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	Общо
Настояща стойност към 31.12.2024 г.	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**
Признати в отчета за финансовия резултат				
Разходи за текущ трудов стаж	*2 874*	*77*	*241*	*3 192*
Разходи за лихви	*2 794*	*63*	*226*	*3 083*
Признати в нетните активи				
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица				
Актюерски (печалби)/загуби от опит	*(1 498)*	*17*	*(202)*	*(1 683)*
Актюерски (печалби)/загуби от демографски предположения	*237*	*6*	*15*	*259*
Актюерски (печалби)/загуби от финансови предположения	*(2 608)*	*(134)*	*(1 270)*	*(4 012)*
Други				
Изплатени доходи	*(2 567)*	*(84)*	*(140)*	*(2 791)*
Настояща стойност към 31.12.2025 г.	**83 998**	**1 887**	**5 721**	**91 605**

Разходите за текущ трудов стаж представляват увеличението на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от изработения стаж от осигурените лица през текущата година.

Разходите за лихви се отнасят до увеличението през периода на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от това, че доходите са с един период по-близо до своето плащане.

Актюерските печалби и загуби от опит се отнасят до последиците от разликите между очакванията съгласно направените през предходната година предположения за 2025 г. и това, което действително се е случило през 2025 г. В тази позиция е отразено също така въздействието на нововключените лица (членове на персонала, присъстващи в настоящата процедура, но не и в предходната).

Актюерските печалби и загуби вследствие на промени в стойностите на актюерските предположения (демографски променливи, като текучеството и смъртността на персонала, и финансови променливи, като дисконтовите проценти и очакваните увеличения на заплатите) възникват, когато прогнозните стойности на тези предположения бъдат актуализирани, за да бъдат отразени съответните условия.

Доходите (например пенсии или възстановени медицински разходи) се изплащат през годината съгласно правилата на схемата. Тези платени доходи водят до намаление на задължението за изплащане на дефинирани доходи.

2.9.3. *Активи на плана*

милиони евро

	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	Общо
Настояща стойност към 31.12.2024 г.	**23**	**438**	**461**
Нетно движение на активите на плана	*(12)*	*29*	*17*
Настояща стойност към 31.12.2025 г.	**11**	**467**	**477**

2.9.4. *Актюерски предположения — доходи на наети лица*

Основните актюерски предположения, използвани при оценяването на двете основни схеми за доходи на наети лица на ЕС, са показани по-долу:

	2025 г.	2024 г.
Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица		
Номинален дисконтов процент	*3,8 %*	*3,3 %*
Очаквана инфлация	*2,0 %*	*2,0 %*
Реален дисконтов процент	*1,8 %*	*1,3 %*
Очакван процент на бъдещо увеличение на заплатите	*1,4 %*	*1,3 %*
Възраст на пенсиониране	*63/64/66*	*63/64/66*
Обща здравноосигурителна схема		
Номинален дисконтов процент	*3,8 %*	*3,3 %*
Очаквана инфлация	*2,0 %*	*2,0 %*
Реален дисконтов процент	*1,8 %*	*1,3 %*
Очакван процент на бъдещо увеличение на заплатите	*1,4 %*	*1,3 %*
Промяна в медицинските разходи	*0,9 %*	*1,6 %*
Възраст на пенсиониране	*63/64/66*	*63/64/66*

Смъртността за 2025 г. се основава на актуализираната таблица „Живот“ за служителите на ЕС (EU Civil Servants Life Table — EULT 2023), в която е включена динамична тенденция за 18-годишен хоризонт.

Номиналният дисконтов процент се определя като стойността на доходността на облигациите с нулев купон в евро (със срок до падежа 17 години, считано от декември 2025 г., за ПСЕДЛ и 17 години за общата здравноосигурителна схема). Използваната инфлация е очакваната инфлация през еквивалентния период: стойността на равновесната инфлация се получава, като се сравни доходността на обвързаните с инфлацията и редовните държавни облигации на основните европейски финансови пазари. Реалният дисконтов процент се изчислява чрез номиналния дисконтов процент и очакваната инфлация в дългосрочен план.

2.9.5. *Анализ на чувствителността*

Анализът на чувствителността се основава на симулации, при които се променя, при равни други условия, стойността на съответните предположения.

Чувствителност на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) на предположения реален дисконтов процент води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*(1 436)*	*1 474*	*(1 516)*	*1 558*

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) в очакваните увеличения на заплатите води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*1 439*	*(1 404)*	*1 514*	*(1 476)*

Едногодишна промяна в предположената възраст на пенсиониране води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с една година	Намаление с една година	Увеличение с една година	Намаление с една година
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*(751)*	*1 078*	*(799)*	*1 109*

Чувствителност на общата здравноосигурителна схема

Промяна с десет базисни пункта на предположената промяна в медицинските разходи води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Обща стойност на компонента на разходите за текущ трудов стаж и компонента на разходите за лихви от нетните периодични медицински разходи след напускане	*11*	*(10)*	*11*	*(11)*
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*131*	*(127)*	*166*	*(162)*

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) на предположения номинален дисконтов процент води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*(96)*	*99*	*(130)*	*133*

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) в очакваните увеличения на заплатите води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*(26)*	*25*	*(27)*	*26*

Едногодишна промяна в предположената възраст на пенсиониране води до следните последици:

милиони евро

	2025 г.		2024 г.	
	Увеличение с една година	Намаление с една година	Увеличение с една година	Намаление с една година
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	*(150)*	*161*	*(185)*	*197*

2.10. **ПРОВИЗИИ**

милиони евро

	Сума към 31.12.2024 г.	Допълнителни провизии	Сторнирани неизползвани суми	Използвани суми	Трансфер между категориите	Промяна в очакваната стойност	Сума към 31.12.2025 г.
Съдебни дела:							
Селско стопанство	*204*	*9*	*(178)*	–	–	–	*35*
Други	*100*	*149*	*(8)*	*(59)*	–	*0*	*182*
Демонтаж на ядрени обекти	*1 796*	–	–	*(53)*	–	*137*	*1 880*
Финансови	*7 082*	*1*	*(7 081)*	*(0)*	–	–	*3*
Други	*633*	*164*	*(206)*	*(17)*	–	*(61)*	*514*
Общо	**9 816**	**323**	**(7 473)**	**(129)**	–	**76**	**2 613**
Нетекущи	**2 280**	**58**	**(181)**	**(22)**	**(63)**	**76**	**2 149**
Текущи	**7 536**	**265**	**(7 292)**	**(107)**	**63**	–	**464**

Провизиите представляват оценени по надежден начин суми, произтичащи от минали събития, които вероятно ще трябва да бъдат платени от бюджета на ЕС в бъдеще.

Финансови провизии

През 2024 г. ЕС призна провизии в размер на 7,1 милиарда евро за ОКЗ по неотменяем заемен ангажимент във връзка със заема за МФП по МСЗУ. Заемът беше изплатен изцяло на Украйна през 2025 г., поради което провизията беше сторнирана и вместо това е призната провизия за обезценка към 31 декември 2025 г. — вж. бележка **2.4.1.1**.

Съдебни дела

Това са очакваните суми, които вероятно ще трябва да бъдат платени след края на годината във връзка с редица продължаващи съдебни дела. Сумите за земеделието се отнасят до правни действия, предприети от държавите членки срещу решения за уравняване с оглед на съответствието за ЕФГЗ и ЕЗФРСР.

Демонтаж на ядрени обекти

От 2017 г. основанието за провизията беше актуализирано в съответствие със стратегията за програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците (D&WMP) — актуализирана през 2017 г. Прегледът на стратегията, както и на бюджетните нужди и на нуждите от персонал, беше направен съвместно с независимата експертна група D&WMP. Той представлява най-добрата налична оценка на бюджета и персонала, необходими за приключване на извеждането от експлоатация на обектите на JRC в Геел, Карлсруе и Петен. През 2025 г. беше изготвена и отразена в провизията актуализирана оценка на разходите за дейностите по извеждане от експлоатация на обекта в Испра.

В съответствие със счетоводните правила на ЕС тази провизия се индексира с инфлацията, след което се дисконтира до нетната ѝ настояща стойност (като се използва суаповата крива в евро). Към 31 декември 2025 г. това доведе до провизия в размер на 1 880 милиона евро, разпределени между сумите, които се очаква да бъдат използвани през 2026 г. (45 милиона евро) и след това (1 834 милиона евро).

Трябва да се отбележи, че голямата несигурност, характерна за дългосрочното планиране на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения, може да повлияе на тази оценка, която може да се увеличи значително в бъдеще. Основните източници на несигурност са свързани с крайното състояние на изведения от експлоатация обект, ядрените материали, аспектите на управлението и обезвреждането на отпадъците, непълните или липсващите национални нормативни уредби, сложните и продължителни процеси на получаване на разрешителни и бъдещото развитие на промишления пазар за извеждане от експлоатация.

2.11. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	*2.11.1*	*643 928*	*539 522*
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	*2.4.2.2*	*9*	*13*
Задължения по финансови гаранции	*2.11.2*	*81*	*39*
		644 018	**539 575**
Текущи			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	*2.11.1*	*89 069*	*55 904*
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	*2.4.2.2*	*53*	*84*
Задължения по финансови гаранции	*2.11.2*	*7 647*	*6 340*
		96 769	**62 328**
Общо		**740 787**	**601 903**

2.11.1. *Финансови пасиви по амортизирана стойност*

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Получени заеми	*2.11.1.1*	*731 224*	*594 028*
Други финансови пасиви	*2.11.1.2*	*1 773*	*1 398*
Общо		**732 997**	**595 426**
Нетекущи		*643 928*	*539 522*
Текущи		*89 069*	*55 904*

2.11.1.1. Получени заеми

милиони евро

	Единен подход за предоставяне на финансиране	SURE	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	Общо
Общо към 31.12.2024 г.	*437 628*	*98 839*	*42 297*	*201*	*14 762*	*301*	*594 028*
Нови заеми в номинално изражение	*221 526*	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*221 526*
Възстановени суми	*(73 266)*	*(8 000)*	*(2 400)*	*(200)*	*(20)*	*–*	*(83 886)*
Промени в балансовата стойност	*(300)*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*7*	*(0)*	*(443)*
Други движения	*2 500*	*–*	*(2 500)*	*–*	*–*	*–*	*–*
Общо към 31.12.2025 г.	**588 088**	**90 705**	**37 382**	**–**	**14 749**	**301**	**731 224**
Нетекущи	*514 099*	*82 594*	*30 818*	*–*	*14 495*	*300*	*642 305*
Текущи	*73 989*	*8 111*	*6 564*	*–*	*255*	*0*	*88 919*

Номиналната стойност на заетите средства към 31 декември 2025 г. е 738,9 милиарда евро (2024 г.: 601,3 милиарда евро). По-голямата част от заетите средства са дългосрочни облигации, с изключение на единния подход за предоставяне на финансиране, по който са емитирани също и съкровищни бонове на ЕС с кратък срок до падежа на стойност 36,8 милиарда евро (2024 г.: 23,1 милиарда евро), които също бяха непогасени към края на годината. Нетните нови заеми през 2025 г. бяха на стойност 137,6 милиарда евро (в номинално изражение).

Заетите суми за SURE, ЕМФС, Евратом и заемите за МФП, подписани преди 2023 г., представляват трансакции на принципа „бек-ту-бек“, което означава, че Комисията емитира специална облигация, за да финансира конкретно споразумение за заем при същите условия — вж. бележка **2.4.1.1**.

По „единния подход за предоставяне на финансиране“ се финансират заемите по линия на МВУ (включително REPowerEU) и неподлежащата на връщане подкрепа, както и заемите по механизма за Украйна, по Инструмента за Западните Балкани, по Инструмента за Молдова и за МФП, подписани към 2023 г. Комисията използва подход на обединено финансиране, при който с отделните заеми не се финансират директно конкретни плащания. Вместо това дългът се емитира съгласно годишен план за финансиране, с дългосрочни облигации и краткосрочни съкровищни бонове. За емитирането на тези ценни книжа Комисията използва аукциони и синдикирани сделки. След това, в съответствие с методиката за разпределяне на разходите, договорена с държавите членки, тя прехвърля разходите на държавите членки и другите държави бенефициери за заемите и на бюджета на ЕС за неподлежащата на връщане подкрепа. Тази гъвкавост на финансирането изисква и ликвиден буфер с оглед на ефективното управление на ликвидността, вж. бележка **2.8.2**. В контекста на стратегията за прилагане на единен подход за предоставяне на финансиране Съюзът емитира краткосрочни съкровищни бонове на ЕС (3 до 12 месеца), които може да бъдат погасени през същата или следващата година. Редът „Възстановени суми“ се отнася за 55,3 милиарда евро такива краткосрочни заеми.

Редът „Промени в балансовата стойност“ съответства на промяната в начислените лихви и на промяната в премиите/отстъпките (нови премии/отстъпки и амортизация).

Редът „Други движения“ е свързан с трансфер на облигации с обща номинална стойност от 2,5 милиарда евро от програмата ЕМФС към единното финансиране вследствие на предсрочното погасяване от страна на Португалия на два заема — вж. бележка **2.4.1.1**.

Погасяването на горепосочените получени заеми в крайна сметка се гарантира от бюджета на ЕС — вж. бележка **2.4.1.1**.

2.11.1.2. Други финансови пасиви

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Нетекущи		
Задължения по финансов лизинг	*511*	*605*
Сгради, които се изплащат на вноски	*244*	*283*
Вноски, получени с условия	*617*	*234*
Други	*251*	*134*
	1 623	**1 256**
Текущи		
Задължения по финансов лизинг	*90*	*79*
Сгради, които се изплащат на вноски	*57*	*55*
Вноски, получени с условия	*3*	*8*
Други	*–*	*–*
	150	**142**
Общо	**1 773**	**1 398**

Задължения по финансов лизинг

милиони евро

	Бъдещи суми за плащане			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо пасив
Земя и сгради	*87*	*256*	*248*	*592*
Други дълготрайни активи	*3*	*6*	*–*	*9*
Общо към 31.12.2025 г.	**90**	**263**	**248**	**601**
Лихвен елемент	*20*	*64*	*59*	*143*
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2025 г.	**110**	**327**	**308**	**744**
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2024 г.	*102*	*361*	*393*	*856*

Сумите за лизинг и сгради, посочени по-горе, ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети.

Вноските, получени с условия, се отнасят за вноските от държавите членки и други донори за програмите на ЕС, по-специално за InvestEU (вж. бележка **4.1.1**), при които ЕС е задължен да върне всички неусвоени средства на вносителя.

2.11.2. *Задължения по финансови гаранции*

милиони евро

	31.12.2025 г.		31.12.2024 г.	
	Вземания по финансови гаранции (Бележка 2.6.2)	Задължения по финансови гаранции	Вземания по финансови гаранции (Бележка 2.6.2)	Задължения по финансови гаранции
Програми за бюджетни гаранции на ЕС				
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	*11*	*1 806*	*19*	*1 862*
Гаранция от ЕФСИ	*1 248*	*1 307*	*1 345*	*1 402*
Гаранция от ЕФУР	*9*	*89*	*7*	*192*
Гаранция по InvestEU	*276*	*1 841*	*190*	*1 606*
Гаранция от ИССРМС на ЕС	*60*	*915*	*30*	*582*
Гаранция за Украйна	*24*	*1 248*	*10*	*61*
	1 629	**7 205**	**1 600**	**5 707**
Програми за финансови инструменти на ЕС				
COSME	–	*219*	–	*304*
„Хоризонт 2020“	*4*	*126*	*6*	*198*
Други	*18*	*179*	*23*	*171*
	22	**523**	**29**	**673**
Общо	**1 651**	**7 729**	**1 629**	**6 379**
Нетекущи	*1 359*	*81*	*1 324*	*39*
Текущи	*293*	*7 647*	*306*	*6 340*

ЕС прилага брутното представяне на договорите за финансова гаранция, при което приходите, които все още предстои да бъдат получени по гаранцията, се признават като вземане по финансови гаранции (представено в позицията „Вземания от операции с размяна“ — вж. бележка **2.6.2**), а задължение по финансова гаранция се признава като задължение на ЕС за покриване на бъдещи гаранционни вземания.

Докато задълженията по финансови гаранции по линия на МВК и ЕФСИ остават значителни, гаранциите по новите програми по настоящата МФР, и по-специално InvestEU, ИССРМС и гаранцията за Украйна, започнала през 2024 г., продължават да се увеличават поради подписването на нови операции от партньорите на ЕС по изпълнението (вж. също бележка **4.1.1**).

С изключение на гаранцията по ЕФСИ, по която ЕС има право на очаквано възнаграждение —признато като вземане по финансови гаранции, покриващо до голяма степен задължението, по останалите програми очакваните приходи покриват само малка част от гаранцията. Това се дължи на големия дял на субсидиране на тези програми от ЕС, по-специално тези, предвидени за финансиране на МСП с по-висок риск или за сектора на иновациите, както и гаранциите по проекти в развиващите се държави.

2.12. **ЗАДЪЛЖЕНИЯ**

милиони евро

	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2025 г.	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2024 г.
Декларации за разходи и фактури, получени от:						
Държави членки						
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	*1 892*	*–*	*1 892*	*269*	*(0)*	*269*
ЕФРР и КФ	*13 463*	*(2 250)*	*11 213*	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*
ЕСФ	*8 720*	*(557)*	*8 164*	*2 156*	*(447)*	*1 708*
МВУ (NextGenerationEU)	*22 707*	*(1 646)*	*21 061*	*28 016*	*(724)*	*27 292*
Други	*1 463*	*(217)*	*1 247*	*1 824*	*(318)*	*1 506*
Частни и публични субекти	*1 187*	*(15)*	*1 172*	*1 957*	*(334)*	*1 623*
Общо получени декларации за разходи и фактури	**49 433**	**(4 684)**	**44 749**	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**
ЕФГЗ	**15 344**	**N/A**	**15 344**	**15 086**	**N/A**	**15 086**
Задължения по собствените ресурси	**47**	**N/A**	**47**	**–**	**N/A**	**–**
Разни задължения	**4 344**	**N/A**	**4 344**	**3 624**	**N/A**	**3 624**
Други	**553**	**N/A**	**553**	**528**	**N/A**	**528**
Общо	**69 721**	**(4 684)**	**65 037**	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**

Задълженията включват фактурите и декларациите за разходи, които са получени, но все още не са платени, към края на годината. Те се признават първоначално в момента на получаване на фактурите или декларациите за разходи за исканите суми. Впоследствие задълженията се коригират, за да отразяват само приетите суми след прегледа на разходите, както и сумите, които се считат за допустими. Сумите, за които се счита, че са недопустими, се включват в колоната „Корекции“. Най-големите суми се отнасят до дейностите по структурните фондове.

Намалението на задълженията по МВУ с 6,2 милиарда евро сочи, че към края на годината са били получени по-малко искания за плащане, за които оценката на ключовите етапи и целите все още не е приключила.

Увеличението на задълженията по ЕЗФРСР се дължи на факта, че 2025 г. е последната година от изпълнението на предишния програмен период, като повечето програми са достигнали бюджетния таван от 95 %. В резултат на това възстановяването по свързаните декларации за разходи е временно преустановено, което се отразява в по-високия размер на задълженията.

Увеличението на задълженията в областта на сближаването се дължи на по-големия брой декларации за разходи за възстановяване, получени към 31 декември, в сравнение с предходната година, за които все още предстоеше проверка на допустимостта и извършване на плащанията.

В РОР (регламентите за общоприложимите разпоредби (ЕС) 1303/2013 ([34]) и (ЕС) 2021/1060 ([35]) на Европейския парламент и на Съвета), които се прилагат за структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ), за Кохезионния фонд и за Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), се предвижда бюджетът на ЕС да се защитава посредством систематични удръжки от извършваните междинни плащания. До февруари след края на счетоводната година по РОР (1 юли—30 юни) приключва цикълът на контрол, който се осъществява както чрез проверки на управлението, извършени от управляващите органи, така и чрез одити от страна на одитните органи. Комисията разглежда документите за получаване на увереност и отчетите, предоставени от съответните органи в държавите членки. Плащането или събирането на окончателното салдо се извършва едва след като това разглеждане приключи и отчетите бъдат приети. Удържаната в съответствие с тази разпоредба сума възлизаше към края на 2025 г. на общо 11,2 милиарда евро. Част от тази сума (1,3 милиарда евро) е оценена като недопустима въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в техните отчети, и също е включена в колоната „Корекции“.

Задължения по собствените ресурси

Задълженията по собствените ресурси се отнасят до вноските на държавите членки в бюджета на ЕС, които трябва да бъдат възстановени в края на годината. Коригиращите бюджети се изпълняват съгласно член 10а, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014. Салдо към 31 декември 2025 г. се дължи на приемането на коригиращ бюджет № 3/2025 на 26 ноември 2025 г. Съгласно тази правна разпоредба получените в резултат суми бяха върнати на държавите членки на първия работен ден на месец януари 2026 г.

2.13. НАЧИСЛЕНИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Начислени разходи	*76 785*	*66 792*
Приходи за бъдещи периоди	*197*	*159*
Други	*66*	*140*
Общо	**77 048**	**67 091**

Разпределението на начислените разходи е, както следва:

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
МВУ (NextGenerationEU)	*12 688*	*4 371*
ЕФГЗ	*25 337*	*25 586*
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	*15 786*	*17 374*
ЕФРР и КФ	*3 670*	*3 101*
ЕСФ	*2 929*	*2 318*
Други	*16 376*	*14 042*
Общо	**76 785**	**66 792**

([34]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([35]) Регламент (ЕС)2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд Убежище, миграция и интеграция, фонд Вътрешна сигурност и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Начислените разходи са признатите разходи, за които Съюзът все още не е получил декларации за разходи. Най-голямото движение се отнася до МВУ, като увеличението отразява темпа на изпълнение на този инструмент, тъй като прогнозната стойност се основава на прогнозната стойност на краткосрочните плащания. По отношение на ЕЗФРСР държавите членки отчетоха по-високи разходи по програми от предходния период на МФР, тъй като това беше последната година от изпълнението им, което доведе до намаление на начисленията.

НЕТНИ АКТИВИ

2.14. **РЕЗЕРВИ**

Размерът на резервите на ЕС възлиза на 941 милиона евро (986 милиона евро през 2024 г.). Сумата е свързана предимно с резервите на ЕОВС в ликвидация, които възлизат на общо 533 милиона евро (593 милиона евро през 2024 г.) за активите на Изследователския фонд за въглища и стомана, които бяха създадени в контекста на приключването на дейността на ЕОВС в ликвидация. Това се отнася и за резервния фонд на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, гарантиращ непрекъснатостта на нейната дейност, който възлиза на 292 милиона евро (293 милиона евро през 2024 г.).

2.15. **СУМИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОИСКАНИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ**

милиони евро

Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2024 г.	**309 810**
Бюджетен резултат за 2024 г., предоставен на държавите членки	*1 348*
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица	*(5 603)*
Други	*(85)*
Финансов резултат за годината	*54 639*
Общ размер на сумите, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2025 г.	**360 108**

Тази сума представлява тази част от разходите, направени от ЕС до 31 декември, която трябва да бъде финансирана от бъдещи бюджети. Много разходи се признават по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през годината N, въпреки че може в действителност да бъдат платени през годината N+1 (или по-късно) и поради това да бъдат финансирани от бюджета за годината N+1 (или по-късно). Включването на тези пасиви в отчетите, съчетано с факта, че съответните суми се финансират от бъдещи бюджети, води до това, че в края на годината пасивите значително надвишават активите. Най-значителните суми, които трябва да бъдат изтъкнати, се отнасят до заемите, взети във връзка с неподлежащата на връщане подкрепа по NextGenerationEU, дейностите по ЕФГЗ и задълженията, свързани с доходите на наети лица.

Следва също да се отбележи, че горното няма отражение върху бюджетния резултат — бюджетните приходи винаги трябва да са равни на бюджетните разходи или да ги превишават и всеки приходен излишък се връща на държавите членки.

Преоценките на задълженията, свързани с доходите на наети лица, са свързани с актюерските печалби и загуби, произтичащи от актюерската оценка на тези задължения.

Значителното увеличение на сумите, които трябва да бъдат поискани от държавите членки през последните години, се дължи главно на заемите във връзка с неподлежаща на връщане подкрепа, взети в рамките на NextGenerationEU през този период.

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

ПРИХОДИ

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

3.1. **РЕСУРСИ ОТ БНД**

Приходите от собствени ресурси са основният елемент на оперативните приходи на ЕС. Приходите от БНД (брутен национален доход) са най-съществената от четирите категории собствени ресурси. Спрямо БНД на всяка държава членка се прилага единен процент. Приходите от БНД балансират приходите и разходите, т.е. финансират частта от бюджета, която не е покрита от други източници на приходи. Увеличението на приходите от БНД през 2025 г. в сравнение с 2024 г. се обяснява до голяма степен с увеличение на нуждите от бюджетни кредити за плащания.

3.2. ТРАДИЦИОННИ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

Традиционните собствени ресурси са свързани главно с мита, като държавите членки задържат 25 % от сумите като разходи по събирането, поради което посочените по-горе стойности не включват това приспадане. Равнището на вносните мита отразява по същество комбинацията от колебанията в стойността на вноса от държави извън ЕС и промените в общата тарифа, която беше понижавана многократно след преговорите в рамките на Световната търговска организация (СТО), и конкретните споразумения за предоставяне на тарифни преференции на определени търговски партньори или за определени продукти. Поради тази причина равнището им зависи и от общото икономическо положение, равнището на цените в световен план и въздействието на валутните курсове.

3.3. РЕСУРСИ ОТ ДДС

Собственият ресурс от ДДС се изчислява според основите на ДДС на държавите членки, които са хармонизирани за тази цел в съответствие с правилата на ЕС. Единна изискуема ставка от 0,30 % се прилага към общата сума на приходите от ДДС, събрани от всички облагаеми доставки във всяка държава членка, разделена на среднопретеглената ставка на ДДС. Основата на ДДС е ограничена до 50 % от БНД на всяка държава членка.

3.4. СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ НА БАЗА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ОПАКОВКИ ОТ ПЛАСТМАСА

За теглото на нерециклираните отпадъците от пластмасови опаковки, генерирани във всяка държава членка, се прилага единна изискуема ставка от 0,80 EUR на килограм. Отпадъците от пластмасови опаковки, които не са рециклирани през дадена година, се изчисляват като от генерираните отпадъци от пластмасови опаковки през съответната година се извадят рециклираните отпадъци от пластмасови опаковки в дадена държава членка. България, Чехия, Естония, Гърция, Испания, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия имат право на специфични годишни еднократни намаления на съответните вноски за собствени ресурси въз основа на нерециклираните пластмасови отпадъци от опаковки. Този сравнително нов собствен ресурс беше въведен през 2021 г. с влизането в сила на новото Решение за собствените ресурси (Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета) ([36]).

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: ТРАНСФЕРИ

3.5. ГЛОБИ

Приходите в размер на 5 370 милиона евро (2024 г.: 4 039 милиона евро) са свързани главно с глобите, наложени от Комисията на предприятия за нарушения на правилата за конкуренция на ЕС (3 971 милиона евро), и с други глоби, наложени на предприятия (837 милиона евро).

3.6. СЪБИРАНЕ НА РАЗХОДИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Разходи, делегирани на държавите членки	*1 291*	*755*
Безвъзмездни средства	*34*	*157*
Споразумения за финансов принос	*50*	*44*
Други	*1*	-
Общо	**1 376**	**957**

Тази позиция представлява предимно нарежданията за събиране на вземания, изготвени от Комисията, средствата по които са получени или са прихванати със (т.е. приспаднати от) следващи плащания, записани в счетоводната система на Комисията. Тези нареждания за събиране на вземания са изготвени, за да бъдат събрани разходи, изплатени по-рано от бюджета на ЕС. Събирането на вземания се основава на проверки, одити или анализ на допустимостта и следователно с тези операции бюджетът на ЕС се защитава срещу извършването на неправометни разходи.

([36]) Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Включват се също нарежданията за събиране на вземания, изготвени от държавите членки за бенефициери на разходи по линия на ЕФГЗ, както и промяната на очакваните начислени приходи от края на предходната година до края на настоящата година.

Сумите, включени в таблицата по-горе, представляват приходи, реализирани чрез изготвяне на нареждания за събиране на вземания. Поради това те не могат да покажат и не показват пълната степен на мерките, предприети за защита на бюджета на ЕС, особено за политиката на сближаване, където са въведени специални механизми за гарантиране на коригирането на недопустимите разходи, повечето от които механизми не включват издаването на нареждане за събиране на вземания. Бюджетът на ЕС е защитен и чрез оттегляния на разходи и чрез събраните суми предварително финансиране. Възстановените суми, свързани с делегирани на държавите членки разходи, съставляват по-голямата част от общата сума:

Селско стопанство: ЕФГЗ и развитие на селските райони

В рамките на ЕФГЗ и на ЕЗФРСР сумите, отчетени в тази позиция като приходи за годината, са финансовите корекции за годината и възстановяванията, декларирани от държавите членки и събрани през годината, както и нетното увеличение на дължимите суми, декларирани от държавите членки, които трябва да бъдат събрани към края на годината във връзка с измами и нередности.

Политика на сближаване

Основните суми, свързани с политиката на сближаване, са сумите, които Комисията очаква да събере от държавите членки. Събирането ще бъде осъществено след разглеждането и приемането на годишните отчети, представени от държавите членки в началото на 2026 г. Сумите, подлежащи на събиране, представляват основно разликата между сумите, първоначално декларирани като допустими през счетоводната година, и сумите, потвърдени като допустими в годишните отчети на държавите членки. Малка сума означава, че въведените на равнището на държавите членки проверки са позволили откриването на недопустими суми на ранен етап от процеса.

3.7. СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ОТТЕГЛЯНЕТО НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Тези приходи са свързани с нетните суми, дължими от Обединеното кралство съгласно споразумението за оттегляне, подписано след излизането му от Съюза през 2020 г. (вж. бележка **3.6.1.2**), които се коригират всяка година в съответствие с изискванията на споразумението. През 2025 г. нямаше приходи, произтичащи от споразумението за оттегляне на Обединеното кралство; вместо това бяха признати разходи в размер на 465 милиона евро.

3.8. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Вноски от държави членки:		
Фонд за иновации	*2 614*	*2 297*
План REPowerEU	*6 360*	*5 869*
Социален фонд за климата	*3 668*	-
Външна помощ	*1 001*	*671*
InvestEU	*58*	*207*
Данъци и вноски на персонала	*1 882*	*1 754*
Вноски от други субекти за ЕО	*3 293*	*524*
Вноска от държавите от ЕАСТ, трети държави и присъединяващи се държави	*4 874*	*4 527*
Трансфер на активи	*–*	*307*
Бюджетни корекции	*(5 811)*	*(6 169)*
Корекция на провизиите	*459*	*426*
Други	*175*	*261*
Общо	**18 572**	**10 673**

Вноските на държавите членки във Фонда за иновации са приходи, свързани главно с продажбата на квоти за емисии, които трябва да се използват за подпомагане на иновациите в областта на нисковъглеродните технологии. Увеличението в сравнение с 2024 г. е свързано основно с увеличението на цената на въглеродните емисии. Приходите от търгове на квоти, генерирани в рамките на квотите по СТЕ, бяха използвани и за предоставяне на допълнителна подкрепа на държавите членки чрез главите за REPowerEU (6,4 милиарда евро), както и за финансиране на Социалния фонд за климата, който ще предоставя финансова подкрепа на държавите членки за мерките и инвестициите, включени в техните социални планове за климата за периода 2026—2032 г. (3,7 милиарда евро). Вноските на държавите членки за външна помощ включват главно вноските за лихвените проценти по заемите за МФП+ за Украйна (0,6 милиарда евро).

Приходите от данъци и вноски на персонала се отнасят предимно до удръжките от заплатите на персонала. Значителните по размер суми в категорията са пенсионноосигурителните вноски и данъкът върху дохода.

Вноските от държавите от ЕАСТ са в размер на 1,5 милиарда евро, а вноските от трети държави и присъединяващи се държави включват главно финансов принос за „Хоризонт Европа“ (2,8 милиарда евро).

Бюджетната корекция е свързана главно с корекциите на собствените ресурси на база ДДС и БНД от предходни финансови години. С тази операция Комисията преразпределя общите салда по ДДС и БНД, положителни или отрицателни, към държавите членки в съответствие с техния коефициент за БНД. Лекото увеличение е свързано главно с по-големия бюджетен излишък от предходната година, компенсиран от по-големите суми, които трябва да бъдат преразпределени за собствените ресурси на база БНД, ДДС и отпадъците от опаковки от пластмаса.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

3.9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Лихви върху:		
Заеми	*5 720*	*4 129*
Парични средства и парични еквиваленти	*1 823*	*1 726*
Просрочени плащания	*237*	*224*
Получени заеми	*217*	*228*
Други	*39*	*38*
Приходи от ДФГ	*1 245*	*971*
Печалби от финансови активи или пасиви по ССИД:		
Недеривативи	*1 357*	*1 490*
Деривативи	*772*	*165*
Печалба от отписване на заеми	*24*	–
Дивиденти	*9*	*31*
Други	*202*	*4*
Общо	**11 646**	**9 005**

Приходите от лихви за забава произтичат предимно от глоби и вноски собствени ресурси, които са дължими, но не са платени в срок.

Лихвите по заеми са се увеличили главно поради новите заеми по МВУ/REPowerEU, за МФП и по линия на механизма за Украйна. Лихвите по линия на МВУ/REPower възлизаха на 3,1 милиарда евро през 2025 г. в сравнение с 2,0 милиарда евро през предходната година. През 2025 г. имаше нови плащания, а за плащанията през втората половина на 2024 г. бяха начислени лихви за цяла година през 2025 г. Лихвите по заемите за МФП възлизаха на 1,1 милиарда евро в сравнение с 0,8 милиарда евро през 2024 г. Увеличението се дължи главно на новите плащания по линия на МФП по МСЗУ за 2024 г. Лихвите по механизма за Украйна възлизаха на 0,5 милиарда евро в сравнение с 0,2 милиарда евро през 2024 г., по който извършването на плащания започна едва през второто полугодие.

Приходите от лихви от парични средства и парични еквиваленти включват главно 1,6 милиарда евро лихви по ликвидните активи, държани в съответствие с единния подход за предоставяне на финансиране (средства по държаната в ЕЦБ банкова сметка, краткосрочни депозити и обратни репо сделки) — вж. бележка **2.8.2**.

Приходите от лихви по заеми са свързани главно със SURE и са вследствие на отрицателните ефективни лихвени проценти по някои минали емисии.

Приходите от договори за финансови гаранции са свързани предимно с амортизацията на задълженията за финансови гаранции. Те може да се тълкуват като освобождаване на ЕС от гаранционни задължения за периода, в който ЕС е бил готов да компенсира титулярите на гаранции за техните кредитни загуби. Поради това признаването на приходите от финансови гаранции отразява изминалото време и гарантирания обем. Амортизациите се прилагат и за двата вида гаранции — за тези, по които се начислява възнаграждение, и за тези, по които ЕС не начислява възнаграждение или начислява номинално възнаграждение (вж. бележка **2.11.2**). От гаранциите, по които се начислява възнаграждение, най-значима е гаранцията по ЕФСИ, предоставена на ЕИБ за дълговия портфейл в рамките на иновационния и инфраструктурен прозорец (ИИП), в съчетание с дълговите портфейли по InvestEU (вж. бележка **4.1.1**). През 2025 г. приходите, получени от гаранцията по ЕФСИ във връзка с тези комбинирани дългови портфейли, възлизаха на 202 милиона евро.

Приходите, свързани с договори за финансови гаранции в размер на 1 245 милиона евро, се компенсират от загубите от обезценка на задължения по финансови гаранции в размер на 1 199 милиона евро, свързани с: искания за плащане по гаранции, без възстановените суми, в размер на 683 милиона евро и нереализираните загуби от обезценка в размер на 516 милиона евро (вж. бележки **3.15** и **6.6**). Освен това ЕС субсидира програми за финансови гаранции (1 942 милиона евро), като не начислява гаранционни премии или начислява премии под пазарните стойности (бележка **3.15**). Като цяло нетният резултат от програмите за финансови гаранции е дефицит в размер на 1 896 милиона евро.

Печалбата от недеривативни финансови активи по ССИД се отнася главно за ОФП (0,8 милиарда евро) и Фонда за иновации (0,3 милиарда евро). Намаляването на лихвените проценти оказа положително въздействие върху справедливата стойност на ценните книжа.

Печалбата от отписване на заеми е свързана с предсрочното погасяване от страна на Португалия на заем по ЕФСМ в размер на 1,8 милиарда евро по пазарната стойност на базовата облигация — вж. бележка **2.4.1.1**.

3.10. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Приходи от такси за предоставяне на услуги (агенции)	*927*	*855*
Печалби от курсови разлики	*490*	*325*
Продажба на стоки	*64*	*58*
Дял от нетния резултат на ЕИФ	*69*	*83*
Приходи, свързани с дълготрайните активи	*230*	*907*
Други	*720*	*364*
Общо	**2 500**	**2 592**

Приходите от такси за предоставяне на услуги включват предимно таксите за разрешения за търговия, събирани от Европейската агенция по лекарствата, и таксите за марки, събирани от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост.

РАЗХОДИ

3.11. ДЕЛЕГИРАНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Европейски фонд за гарантиране на земеделието	*40 914*	*40 267*
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони	*17 017*	*14 779*
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд	*31 032*	*28 833*

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Европейски социален фонд	*17 308*	*18 037*
Други	*4 514*	*3 854*
Общо	**110 784**	**105 770**

Увеличението се отнася главно до политиката на сближаване (ЕФРР и КФ), в която област почти всички разходи (28,1 милиарда евро) са свързани с програмния период 2021—2027 г., по отношение на който продължава да се отбелязва напредък в изпълнението на дейностите. Наблюдава се също така увеличение на разходите, декларирани по стратегическите планове по ОСП, по отношение на които продължава да се отбелязва напредък.

Другите разходи са свързани главно с Фонда за справедлив преход (1,4 милиарда евро), Европейския фонд за морско дело и рибарство (0,8 милиарда евро), фонд „Убежище и миграция“ (0,6 милиарда евро) и фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (0,8 милиарда евро).

3.12. ТРАНСФЕРИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА И БЮДЖЕТНА ПОДКРЕПА

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Механизъм за възстановяване и устойчивост	*46 815*	*65 787*
Други	*32 025*	*32 992*
Общо	**78 841**	**98 779**

Въпреки значителното намаление на разходите по линия на МВУ продължава да се отбелязва напредък по отношение на изпълнението на ключовите етапи и целите.

Останалата част от разходите, свързани с прякото управление, се отнася основно до изпълнението на политиката в областта на научните изследвания (10 милиарда евро) и до външните дейности, които включват Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и неговите предшественици (3,1 милиарда евро), както и операциите за хуманитарна помощ (1,1 милиарда евро). Други 4,6 милиарда евро са свързани с Механизма за свързване на Европа — общия инфраструктурен фонд за изграждане на интелигентни мрежи в областта на транспорта, енергетиката и телекомуникациите.

3.13. СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ФИНАНСОВ ПРИНОС

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Вноски	*13 200*	*16 820*
Общо	**13 200**	**16 820**

Разходите, свързани със споразумения за финансов принос, се отнасят главно до Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и неговите предшественици (4,5 милиарда евро), космическите програми (3,2 милиарда евро), „Еразъм+“ (2,9 милиарда евро) и политиката в областта на научните изследвания (1,9 милиарда евро).

3.14. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ И ЗА ПЕНСИИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Разходи за персонал	*9 679*	*9 070*
Разходи за пенсии	*6 275*	*5 896*
Общо	**15 954**	**14 966**

Разходите за пенсии представляват елементи на движенията, които са възникнали след актюерската оценка на задълженията, свързани с доходите на наети лица, различни от признатите в „Нетни активи“. Поради това те не представляват реалните пенсионни плащания за годината, които са значително по-ниски — 2,8 милиарда евро.

3.15. **ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ**

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Разходи за лихви:		
Получени заеми	*14 037*	*9 780*
Заеми	*148*	*159*
Финансови лизинги	*26*	*31*
Други	*42*	*32*
ДФГ — субсидирано възнаграждение	*1 942*	*1 156*
Нетна загуба от обезценка по:		
Договори за финансова гаранция	*1 199*	*474*
Заеми, поети кредитни ангажименти и вземания	*8 066*	*14 134*
Загуба от финансови активи или пасиви по ССИД:		
Недеривативи	*170*	*153*
Деривативи	*153*	*252*
Изменение загуба	*1 131*	*763*
Загуба от отписване на заеми	*94*	–
Гарантирани разходи за финансиране	*119*	*151*
Други	*28*	*140*
Общо	**27 156**	**27 226**

Увеличението с 4,3 милиарда евро на разходите по получени заеми произтича от дейности по единния подход за предоставяне на финансиране, по които лихвите възлизаха на 12,7 милиарда евро в сравнение с 8,4 милиарда евро през предходната година. Причините за това са новите получени заеми през 2025 г., както и фактът, че за емисиите през второто полугодие на 2024 г. бяха начислени лихви за цяла година през 2025 г.

Разходите за лихви по заеми са резултат от някои операции по линия на SURE, при които средствата, заети при отрицателни лихвени проценти, бяха предоставени на държавите членки на принципа„бек-ту-бек“ при същите условия.

За повече подробности относно разходите, свързани с финансови гаранции (ДФГ), вж. бележка **3.9**.

Нетната загуба от обезценка по заеми, заемни ангажименти и вземания се отнася главно за ОКЗ по заемите по линия на механизма за Украйна и за МФП по МСЗУ, изплатени през 2025 г. Вж. бележки **2.4.1.1** и **6.6**.

Изменението загуба е свързано с лихвената субсидия, предоставена на Украйна за заемите за МФП+, извънредната МФП и Механизма за Украйна — вж. бележка **2.4.1.1**.

Загубата от отписване на заеми е свързана с предсрочното погасяване от страна на Португалия на заем по ЕФСМ в размер на 0,7 милиарда евро по пазарната стойност на базовата облигация – вж. бележка **2.4.1.1**.

Гарантираните разходи за финансиране са разходите, поети от партньорите по изпълнението за финансиране на капиталовите инвестиции, гарантирани от ЕС. ЕС гарантира тези разходи и свързаните с тях капиталови инвестиции въз основа на гаранционните споразумения.

3.16. РАЗХОДИ ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ, АДМИНИСТРАТИВНИ И ДРУГИ РАЗХОДИ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Административни, разходи в областта на ИТ и други разходи	*6 687*	*3 956*
Разходи по дълготрайните активи и разходи за управление на земя и сгради	*2 164*	*2 662*
Загуби от курсови разлики	*621*	*282*
Разходи по оперативен лизинг	*589*	*560*
Корекция на провизиите	*458*	*415*
Намаление на глобите с решение на съда	*214*	*1 123*
Общо	**10 733**	**8 997**

Административните разходи, разходите в областта на ИТ и другите разходи включват предимно разходи за консултантски услуги (1,5 милиарда евро), разходи в областта на ИТ (1,3 милиарда евро) и различни оперативни разходи (2,3 милиарда евро), като например разходи за офис консумативи, събития, конференции и комуникации.

Сумата на реда „Намаление на глобите с решение на съда“ е по-ниска през 2025 г. в сравнение с 2024 г., тъй като през 2025 г. са били отменени глоби с относително по-малки размери в сравнение с 2024 г. (когато беше отписана глоба в размер на 432 милиона евро, тъй като Комисията оттегли решението за налагане на глоба на Illumina/Grail в производство по сливане, а глоба в размер на 684 милиона евро, наложена на Intel през 2009 г., беше частично отписана вследствие на решение на Съда, постановено през октомври 2024 г.).

Общият размер на средствата за научноизследователска и развойна дейност, признати като разходи през 2025 г., е следният:

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Разходи за научни изследвания	*468*	*479*
Некапитализирани разходи за развойна дейност	*127*	*119*
Общо	**594**	**598**

3.17. **ОТЧИТАНЕ ПО СЕГМЕНТИ ПО ОСНОВНИ РАЗХОДНИ ОБЛАСТИ**

милиони евро

	Земеделски фондове	Кохезионен фонд и други структурни фондове	МВУ и финансови дейности	Научни изследвания и иновации	Външна дейност	Преход към зелена икономика и обществено здраве	Други политики ([1])	Общо ЕК	Други институции и агенции на ЕС	Общо ЕС
Ресурси от БНД	–	–	–	–	–	–	*106 342*	*106 342*	–	*106 342*
Традиционни собствени ресурси	–	–	–	–	–	–	*23 436*	*23 436*	–	*23 436*
ДДС	–	–	–	–	–	–	*25 728*	*25 728*	–	*25 728*
Собствени ресурси на база отпадъците от опаковки от пластмаса	–	–	–	–	–	–	*7 524*	*7 524*	–	*7 524*
Глоби	–	–	–	*358*	–	*101*	*4 912*	*5 370*	–	*5 370*
Събиране на разходи	*948*	*348*	–	*21*	*12*	*0*	*37*	*1 365*	*10*	*1 376*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Други	*319*	*3 792*	*6 360*	*3 884*	*593*	*2 952*	*(4 590)*	*13 310*	*5 262*	*18 572*
Приходи, различни от приходите от размяна	**1 268**	**4 139**	**6 360**	**4 262**	**605**	**3 053**	**163 389**	**183 077**	**5 272**	**188 348**
Финансови приходи	*0*	*1*	*16 506*	*1 844*	*(258)*	*340*	*(6 856)*	*11 579*	*68*	*11 646*
Други	*(5)*	*(4)*	*142*	*344*	*183*	*(40)*	*823*	*1 443*	*1 057*	*2 500*
Приходи от размяна	**(5)**	**(3)**	**16 649**	**2 188**	**(74)**	**300**	**(6 033)**	**13 021**	**1 125**	**14 146**
Общо приходи	**1 263**	**4 136**	**23 009**	**6 450**	**531**	**3 353**	**157 355**	**196 098**	**6 397**	**202 495**
Разходи, делегирани на държавите членки										
ЕФГЗ	*(40 914)*	–	–	–	–	–	–	*(40 914)*	–	*(40 914)*
ЕЗФРСР и други инструменти	*(17 017)*	–	–	–	–	–	–	*(17 017)*	–	*(17 017)*
ЕФРР и КФ	–	*(31 032)*	–	–	–	–	–	*(31 032)*	–	*(31 032)*
ЕСФ	–	*(17 308)*	–	–	–	–	–	*(17 308)*	–	*(17 308)*
Други	–	*(3 081)*	–	–	–	–	*(1 432)*	*(4 514)*	–	*(4 514)*

милиони евро

	Земеделски фондове	Кохезионен фонд и други структурни фондове	МВУ и финансови дейности	Научни изследвания и иновации	Външна дейност	Преход към зелена икономика и обществено здраве	Други политики (1)	Общо ЕК	Други институции и агенции на ЕС	Общо ЕС
Трансфери, включително безвъзмездни средства и бюджетна подкрепа							–	–	–	
МВУ	–	–	*(46 815)*	–	–	–	–	*(46 815)*	–	*(46 815)*
Други	*(38)*	*(203)*	*(1 489)*	*(18 938)*	*(5 901)*	*(104)*	*(1 615)*	*(28 289)*	*(3 737)*	*(32 025)*
Споразумения за финансов принос, включително с органи на ЕС	*(124)*	*(546)*	*197*	*(5 159)*	*(7 190)*	*(526)*	*(5 988)*	*(19 337)*	*6 137*	*(13 200)*
Разходи за персонал и за пенсии	*3*	*1*	–	*(3)*	*(0)*	*1*	*(10 695)*	*(10 694)*	*(5 260)*	*(15 954)*
Финансови разходи	*(7)*	*0*	*(22 718)*	*(1 658)*	*(1 943)*	*(1)*	*(773)*	*(27 100)*	*(56)*	*(27 156)*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	–	–	–	–	–	–	*(465)*	*(465)*	–	*(465)*
Разходи за обществени поръчки, административни и други разходи	*(54)*	*(141)*	*(62)*	*(2 260)*	*(1 027)*	*(316)*	*(3 563)*	*(7 423)*	*(3 310)*	*(10 733)*
Общо разходи	**(58 152)**	**(52 311)**	**(70 888)**	**(28 018)**	**(16 062)**	**(946)**	**(24 531)**	**(250 907)**	**(6 226)**	**(257 134)**
Финансов резултат за годината	**(56 889)**	**(48 174)**	**(47 879)**	**(21 568)**	**(15 531)**	**2 407**	**132 825**	**(54 810)**	**171**	**(54 639)**

(1) *Приходите, представени в „Други политики“, включват предимно приходи от собствените ресурси на ЕС, които попадат в обхвата на принципа на универсална закрила и се използват без разграничение за финансиране на всички разходи, заложени в годишния бюджет на Съюза.*

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

3.18. ПРЕКЛАСИФИЦИРАНЕ НА СРАВНИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ В ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

Считано от годишните отчети за 2025 г., основните разходи в отчета за финансовия резултат се представят в нова структура, като акцентът се поставя върху вида на инструмента, а не върху вида на изпълнението на бюджета (споделено управление, пряко управление, непряко управление). В съответствие със счетоводните правила на ЕС сравнителната информация за 2024 г. е прекласифицирана съответно. Отражението от прекласифицирането е илюстрирано по-долу:

милиони евро

	Изпълнено от									
	Споделено управление	Пряко управление	Непряко управление							
	Държава членки	Комисията, изпълнителни агенции и доверителни фондове	Други агенции и органи на ЕС	Трети държави и международни организации	Други субекти	Разходи за персонал и за пенсии	Финансови разходи	Споразумение за оттегляне на Обединеното кралство	Други разходи	**Общо 2024 г. разходи (прекласифицирани)**
Делегирани на държавите членки	*(105 770)*									*(105 770)*
Трансфери, включително безвъзмездни средства и бюджетна подкрепа										
МВУ		*(65 787)*								*(65 787)*
Други		*(32 992)*								*(32 992)*
Споразумения за финансов принос включително органи на ЕС		*(194)*	*(4 388)*	*(6 639)*	*(5 599)*					*(16 820)*
Разходи за персонал и за пенсии						*(14 966)*				*(14 966)*
Финансови разходи							*(27 226)*			*(27 226)*
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство								*(315)*		*(315)*
Разходи за обществени поръчки, административни и други разходи		*2*							*(8 999)*	*(8 997)*
Общо разходи	**(105 770)**	**(98 971)**	**(4 388)**	**(6 639)**	**(5 599)**	**(14 966)**	**(27 226)**	**(315)**	**(8 999)**	**(272 873)**

4. **УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ**

Условните пасиви са възможни бъдещи задължения за плащане на ЕС, които могат да възникнат вследствие на минали събития или поети правнообвързващи задължения, но които зависят от бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Те са свързани главно с предоставените гаранции и с правните рискове. **Всички условни пасиви, с изключение на свързаните с глоби, с гаранции и с финансови инструменти до равнището, до което са покрити от фондове (вж. бележка 2.4.2.1), ще бъдат финансирани, ако станат дължими, от бюджета на ЕС (и следователно от държавите — членки на ЕС) през идните години.**

4.1. **Гаранции, предоставени от бюджета на ЕС**

4.1.1. *Гаранции, предоставени по програмите за бюджетни гаранции на ЕС (в номинално изражение)*

милиони евро

	31.12.2025 г.			
	Предоставени гаранции			Провизирани активи ([1])
	Таван	Подписани	Изплатени	
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	*20 880*	*20 880*	*16 826*	*3 529*
Гаранция от ЕФСИ	*25 119*	*21 449*	*19 982*	*9 234*
Гаранция от ЕФУР	*583*	*573*	*451*	*809*
Гаранция по InvestEU	*28 469*	*15 519*	*6 010*	*8 912*
ИССРМС — гаранция за външна дейност	*33 965*	*16 461*	*2 949*	*3 583*
Гаранция за Украйна	*3 540*	*2 699*	*1 181*	*614*
Общо	**112 556**	**77 580**	**47 399**	**26 681**

([1]) Активите в размер на 3,5 милиарда евро, провизирани за гаранциите по МВК на ЕИБ, обхващат също наследените заеми и свързани с тях заети средства по линия на МФП и Евратом (вж. бележка 2.4.1.1).

милиони евро

	31.12.2024 г.			
	Предоставени гаранции			Провизирани активи ([1])
	Таван	Подписани	Изплатени	
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
Гаранция от ЕФСИ	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
Гаранция от ЕФУР	*759*	*667*	*521*	*785*
Гаранция по InvestEU	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
ИССРМС — гаранция за външна дейност	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Гаранция за Украйна	*790*	*172*	*132*	*202*
Общо	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) Активите в размер на 3,4 милиарда евро, провизирани за гаранциите по МВК на ЕИБ, обхващат също наследените заеми и свързани с тях заети средства по линия на МФП и Евратом (вж. бележка 2.4.1.1).

Таблиците по-горе показват експозицията на бюджета на ЕС спрямо евентуални бъдещи плащания, свързани с гаранции, предоставени на групата на ЕИБ или на други финансови институции. Изплатените суми са сумите, които вече са предоставени на крайните бенефициери, докато подписаните суми включват тези изплатени суми плюс вече подписаните с бенефициери или финансови посредници споразумения, средствата по които все още не са изплатени към края на годината (30,2 милиарда евро). Таванът представлява общият размер на гаранцията, която бюджетът на ЕС, а следователно и държавите членки са поели задължението да финансират, тъй като, за да се оповести максималната експозиция на ЕС към 31 декември 2025 г., трябва да бъдат включени и операциите, които е разрешено да бъдат подписани, но все още не са подписани (35,0 милиарда евро).

Програмите за бюджетни гаранции са обезпечени с провизии, които се натрупват постепенно от бюджета и се съхраняват в ОФП като ликвиден резерв за покриване на бъдещи искания за плащане по гаранции (вж. бележка **2.4.2.1**). Вж. бележка **6.2** за мерките, въведени, за да се гарантира, че провизиите са достатъчни, за да се покрият исканията за плащане по гаранции в средносрочен план. Всички загуби, възникнали в рамките на програмите за бюджетна гаранция, надхвърлящи заделените провизии, при всички случаи ще трябва да бъдат покрити от бъдещите бюджети. За раздел „Държави членки“ на InvestEU ЕС получава и насрещни гаранции от държавите членки и държавите от ЕИП (вж. по-долу).

Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране

Бюджетът на ЕС гарантира заемите, които ЕИБ е подписала и отпуснала от собствените си ресурси на трети държави. Към 31 декември 2025 г. общият размер на непогасените заеми, които са покрити от гаранцията на ЕС, възлизаше на 16 826 милиона евро. Гаранции от бюджета на ЕС:

— 16 680 милиона евро чрез подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности; и

— 146 милиона евро директно за заеми, отпуснати на държави членки преди присъединяването.

В гаранциите, предоставени към 31 декември 2025 г., са включени 0,7 милиарда евро подписани, но неизплатени заеми, бъдещите плащания по които зависят от одобрение от ЕС (2,1 милиарда евро през 2024 г.). Намалението от 2024 г. насам се дължи отчасти на прехвърлянето на определени операции от МВК към гаранцията за Украйна.

Гаранцията на ЕС по МВК, свързана със заемите, отпуснати от ЕИБ, е ограничена до 65 % от непогасените средства за споразуменията, подписани след 2007 г. (мандати за периодите 2007—2013 г. и 2014—2021 г.). За споразуменията отпреди 2007 г. гаранцията на ЕС е ограничена до процент от тавана на разрешените кредитни линии, като в повечето случаи този процент е 65 %, но може да бъде също 70 %, 75 % или 100 %. Когато таванът не е достигнат, гаранцията на ЕС покрива цялата сума.

С Решение (ЕС) 2018/412 на Европейския парламент и на Съвета ([37]) беше установен мандат за кредитиране на частния сектор за проекти, насочени към дългосрочната икономическа устойчивост на бежанците и мигрантите, на приемащите общности и на общностите на транзитно преминаване, в рамките на Инициативата на ЕИБ за устойчивост („ИИУ“). Бюджетът на Съюза получава възнаграждение за поетия риск във връзка с гаранциите, предоставени за операциите по финансиране, извършвани от ЕИБ в рамките на мандата за кредитиране на частния сектор по ИИУ, което обяснява премията, дължима за гаранцията за МВК, която иначе е гаранция, за която не се получава възнаграждение (вж. бележка **2.11.2**).

МВК за 2014—2020 г., който изтече през 2021 г., беше последният мандат по линия на Гаранционния фонд за външни дейности. Новият мандат на ЕИБ се покрива от гаранцията за външна дейност, създадена с Регламента за ИССРМС.

Плащанията по гаранциите на ЕС се извършват от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности. През 2025 г. възстановените суми надвишиха исканията за плащане по гаранция с 0,3 милиона евро (2024 г.: ЕС изплати 11 милиона евро по искания за плащане по гаранция, без възстановените суми).

Гаранция на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)

ЕФСИ е инициатива, предприета с цел повишаване на капацитета за поемане на риск на групата на ЕИБ чрез предоставяне на възможност на ЕИБ да увеличи инвестициите си в ЕС. Целта на ЕФСИ е да подпомогне допълнителните инвестиции в ЕС и достъпа до финансиране за малките предприятия. Бюджетът на ЕС предоставя гаранция в размер до 26 милиарда евро („гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ“) по споразумение между ЕС и ЕИБ, наричано по-нататък „Споразумението за ЕФСИ“, с цел ЕИБ да се предпази от потенциални загуби, които е възможно тя да понесе вследствие на своите операции по финансиране и инвестиране.

([37]) Решение (ЕС) 2018/412 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Решение № 466/2014/ЕС за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

Операциите на ЕФСИ се осъществяват в рамките на два прозореца: инфраструктурния и иновационен прозорец (ИИП), прилаган от ЕИБ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 19 250 милиона евро), и прозореца за МСП (ПМСП), прилаган от ЕИФ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 6 750 милиона евро), като и двата прозореца имат дългов портфейл и капиталов портфейл. ЕИФ действа съгласно споразумение с ЕИБ въз основа на гаранция на ЕИБ, която гаранция на свой ред е гарантирана от гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ съгласно Споразумението за ЕФСИ. За да се увеличи ефективността на гаранцията на ЕС и да се повиши нейният капацитет за поемане на риск, през 2022 г. влезе в сила комбинация от два дългови портфейла на ЕФСИ с InvestEU. Всички искания за плащане по гаранции, възстановени суми и приходи се разпределят между ЕФСИ и гаранцията по InvestEU въз основа на действащи гарантирани разпределения.

ЕС и ЕИБ имат различни роли в рамките на ЕФСИ. ЕФСИ е създаден в рамките на ЕИБ, която финансира операциите (дългови и капиталови инвестиции). За тази цел тя взема назаем необходимите средства на капиталовите пазари. Групата на ЕИБ взема инвестиционните решения независимо и управлява операциите в съответствие със своите правила и процедури. ЕС предоставя гаранцията за тези операции и покрива загубите, понесени от ЕИБ, до тавана на тази гаранция.

Тъй като критериите за контрол и счетоводните изисквания за консолидирането съгласно счетоводните правила на ЕС (и МССПС) не са изпълнени, съответните гарантирани активи не са отчетени в консолидираните годишни отчети на ЕС.

Гаранцията на ЕС, предоставена на групата на ЕИБ по линия на ЕФСИ, се отчита като задължение по финансова гаранция по отношение на дълговия портфейл на ИИП и дълговия портфейл на ПМСП (вж. бележка **2.11.2**) и като дериватив (финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита) за двата капиталови портфейла (вж. бележка **2.4.2.2**). Предоставената гаранция от ЕФСИ включва операции по линия на програмите COSME, „Хоризонт 2020“, CCS LGF и ЗиСИ за частта, която попада в обхвата на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ в рамките на дълговия портфейл на ПМСП.

През 2025 г. от подразделението „ЕФСИ“ на ОФП бяха изплатени 296 милиона евро по нетни искания за плащане по гаранции, включително по някои искания за плащане по гаранции, подадени през предходни години, но временно покрити от приходите на ЕС, държани по сметката за сетълмент на ЕФСИ в ЕИБ (2024 г.: 151 милиона евро).

Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)

Европейският фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), създаден с Регламента за ЕФУР ([38]), е инициатива за подкрепа на инвестициите в Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, като начин да се допринесе за устойчивото развитие и да се преодолеят специфичните социално-икономически първопричини за миграцията. Съгласно Регламента за ЕФУР на ЕС беше разрешено да предостави гаранции в размер на 1,5 милиарда евро (увеличен допълнително с външно финансиране) на партньорите по изпълнението за техните операции по инвестиране и финансиране, за да се намалят инвестиционните им рискове. Гаранцията от ЕФУР е осигурена от ОФП — вж. бележка **2.4.2.1**.

За едно от споразуменията за гаранция от ЕФУР (по което ЕС гарантира капиталовата адекватност на фонд за валутно хеджиране в размер на 145 милиона евро) в случай на искане за плащане по гаранцията ЕС притежава право на възстановяване под форма на получаване на дялове от фонда, чиято стойност е равна на платената сума.

ИССРМС — гаранция за външна дейност

С Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета ([39]) се създаде Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, който включва Европейския фонд за устойчиво развитие плюс („ЕФУР+“) и Гаранцията за външна дейност, за срока на МФР за периода 2021—2027 г. Целта на ЕФУР+ е да се насърчат устойчивите инвестиции в партньорските държави на ЕС.

Гаранцията за външна дейност подпомага операциите по ЕФУР+, обхванати от бюджетни гаранции, макрофинансовата помощ и заемите за трети държави. Тя е осигурена от ОФП — вж. бележка **2.4.2.1**.

([38]) Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета от 26 септември 2017 г. за създаване на Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), гаранция от ЕФУР и Гаранционен фонд на ЕФУР (ОВ L 249, 27.9.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj).

([39]) Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Към 31 декември 2025 г. бяха в сила споразумения за бюджетни гаранции с общ неизплатен размер на тавана 34,0 милиарда евро, от които 26,6 милиарда евро са свързани с гаранции, предоставени на ЕИБ във връзка с нейния мандат за външно кредитиране на държавни и поддържавни контрагенти в рамките на инвестиционни прозорци 1 и 2 по линия на ИССРМС (наследници на мандата на ЕИБ за външно кредитиране).

За едно от споразуменията за гаранция по ИССРМС (по което ЕС гарантира капиталовата адекватност на фонд за валутно хеджиране за сума в размер на 150 милиона евро) в случай на искане за плащане по гаранцията ЕС притежава право на възстановяване под форма на получаване на дялове от фонда, чиято стойност е равна на платената сума.

Гаранция по InvestEU

През 2025 г. ЕС прие изменения регламент за InvestEU като част от „Сборен пакет от мерки II“. Съгласно изменението бюджетната гаранция на ЕС беше увеличена с 2,9 милиарда евро, с което общата сума се повиши от 26,2 милиарда евро на 29,1 милиарда евро.

С тази гаранция на ЕС се подкрепят частни и публични инвестиции в четири области на политиката: устойчива инфраструктура, научни изследвания, иновации и цифровизация, малки и средни предприятия и социални инвестиции и умения. Гаранцията на ЕС получават няколко финансови партньори, като например националните насърчителни банки. Те подкрепят инвестициите, като предоставят заеми, гаранции или собствен капитал. Например партньорите по изпълнението могат да предоставят заеми на МСП, да участват във фондове за капиталови инвестиции или да предоставят гаранции на търговски банки за заеми, които те отпускат. Комисията може също така да разпредели бюджета на ЕС от други програми на ЕС към фонда InvestEU, например от HERA Invest (здравеопазване), космическата програма на ЕС или Catalyst (иновации).

За да създаде капиталов буфер за загубите от инвестициите, за които има гаранция, Комисията постепенно заделя в ОФП средства („провизиране“) от бюджета на ЕС. С Регламента за InvestEU се определя процент на провизиране от 40 % от гаранцията на ЕС.

Гаранцията на ЕС може да бъде още увеличена в допълнение към сумата от 29,1 милиарда евро, посочена по-горе, с обезпечение от държавите членки и държавите от ЕИП. Те могат да участват със средства от своята политика на сближаване, фондовете по МВУ или националните бюджети. За държавите членки размерът на провизиите се определя за всеки отделен случай, докато допълнителната гаранция на ЕС, обезпечена от държавите от ЕИП, се провизира в размер на 40 % с парични вноски. Паричните средства от държавите членки и държавите от ЕИП се държат в ОФП. Непровизираната сума е покрита с насрещни гаранции от държавите членки и държавите от ЕИП. Към 31 декември 2025 г. имаше споразумения с осем държави членки и две държави от ЕИП на стойност 3,3 милиарда евро, от които 2,6 милиарда евро трябва да бъдат обезпечени с парични вноски, а 0,6 милиарда евро — с насрещни гаранции. Тези суми бяха използвани за подписването на допълнителни гаранционни споразумения на стойност 3,3 милиарда евро с няколко партньори по изпълнението към днешна дата.

През 2025 г. от подразделенията на ОФП за InvestEU са извършвани нетни плащания по искания за плащане по гаранция в размер на 272 милиона евро (2024 г.: 140 милиона евро).

Гаранция за Украйна

След Регламента за механизма за Украйна ЕС създаде гаранцията за Украйна за осигуряване на максимален гаранционен капацитет от 7,8 милиарда евро, за да стимулира инвестициите за възстановяването и реконструкцията на Украйна.

Към 31 декември 2025 г. бяха подписани и в сила осем споразумения за бюджетни гаранции за общо покритие с лимит от 3,5 милиарда евро.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

В съответствие с член 143 от Споразумението за оттеглянето Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от условните финансови задължения, свързани с ЕФСИ, ЕФУР и операциите на ЕИБ по мандата за външно кредитиране, одобрени към датата на оттеглянето — 31 януари 2020 г. Съгласно член 143 при задействане на гаранции за финансови операции, които са одобрени преди датата на оттеглянето, Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от плащанията, направени от Съюза по тези операции, освен ако това задължение може да бъде покрито от дела на Обединеното кралство от провизиите, държани в гаранционния фонд, когато е приложимо.

По отношение на заемите по мандата на ЕИБ за външно кредитиране към датата на оттеглянето стойността на бюджетната гаранция на ЕС за одобрените до датата на оттеглянето операции възлизаше на 33,7 милиарда евро. Към 31 декември 2025 г. тази стойност се е променила на 17,3 милиарда евро (2024 г.: 20,6 милиарда евро). Следователно делът на Обединеното кралство от това условно задължение към 31 декември 2025 г. възлиза на 2,1 милиарда евро (31 декември 2024 г.: 2,6 милиарда евро). Както е посочено по-горе обаче, всяко неизпълнено задължение за плащане по тези заеми първо се покрива от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности и от Обединеното кралство ще бъде поискано да предостави средства само ако предоставените от него провизии за този фонд, които към 31 декември 2025 г. са в размер на 244 милиона евро, не са достатъчни.

Що се отнася до операциите на ЕФСИ, към датата на оттеглянето стойността на бюджетната гаранция на ЕС за одобрените до тази дата операции е била 23,5 милиарда евро. Към 31 декември 2025 г. тази стойност се е запазила на равнището от 16,7 милиарда евро (2024 г.: 17,0 милиарда евро). Следователно делът на Обединеното кралство от това условно задължение към 31 декември 2025 г. възлиза на 2,1 милиарда евро. Всички задействания на гаранции по ЕФСИ се покриват първо от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд на ЕФСИ и от Обединеното кралство ще бъде поискано да предостави средства само ако предоставените от него провизии за този фонд, които към 31 декември 2025 г. бяха в размер на 443 милиона евро, не са достатъчни.

Тъй като преди датата на оттеглянето партньорите по изпълнението не са одобрили нито една операция по гаранцията от ЕФУР, Обединеното кралство няма задължения във връзка с това.

Делът на Обединеното кралство в плащанията, извършени през 2025 г. за операциите, одобрени на или след датата на оттегляне и до 31 декември 2020 г., възлизаше на 98 милиона евро (97 милиона евро за ЕФСИ и 1 милион евро за МВК), като съответно се намаляват провизиите за Обединеното кралство. Сумата, дължима на Обединеното кралство през 2025 г., е в размер на 198,3 милиона евро (вж. бележка **2.6.1.2**).

4.1.2. *Гаранции, предоставени по програми за финансови инструменти на ЕС (в номинално изражение)*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
„Хоризонт 2020“	*2 027*	*2 145*
Механизъм за свързване на Европа	*644*	*649*
COSME	*236*	*378*
Други	*536*	*471*
Общо	**3 443**	**3 642**

Сумите в горната таблица отразяват непогасените номинални стойности на гаранциите, предоставени по линия на програмите на ЕС за финансови инструменти.

Както е посочено в член 213, параграф 1 от ФР, бюджетните разходи, свързани с даден финансов инструмент, и финансовата отговорност на ЕС **в никакъв случай не могат да надвишават размера на съответното бюджетно задължение**, поето за този финансов инструмент, като по този начин се избягват условни задължения за бюджета. На практика това означава, че тези задължения имат насрещен запис при активите в счетоводния баланс или са покрити от неизпълнените бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход.

Механизмът за гарантиране на заеми (МГЗ) по COSME се състои предимно от ограничени гаранции за портфейли от високорисково дългово финансиране (главно заеми), предлагани от финансови посредници на МСП. МГЗ по COSME се изпълнява от ЕИФ от името на ЕС.

За повече подробности относно „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа вж. също бележка **2.4.2.1**.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

Що се отнася до условните задължения на ЕС за одобрените до датата на оттеглянето суми във връзка с финансовите инструменти на ЕС, включително посочените по-горе, ако тези условни задължения се реализират, те ще бъдат покрити от бюджета на ЕС чрез средства, държани в доверителни сметки. Следователно по принцип от Обединеното кралство няма да бъдат искани други суми, освен неговия дял от бюджетните RAL, както е посочено в член 140 от СО — вж. бележка **2.6.1.2**.

4.2. Условни задължения, свързани със съдебни дела

4.2.1. *Съдебни дела, отнасящи се за глоби*

Към 31 декември 2025 г. условните задължения, свързани с глоби, възлизаха на 2 336 милиона евро (2024 г.: 2 178 милиона евро). Тази сума включва глоби, наложени на предприятия (2 035 милиона евро, вж. бележка **2.6.1.3**), и глоби, наложени на държави членки (301 милиона евро), които са платени условно и по отношение на които или е подадена жалба, или не е известно дали ще бъде подадена такава. Условният пасив се запазва до произнасяне на решение на Съда на ЕС по делото или до изтичане на срока за подаване на жалба. Лихвата, натрупана върху условните плащания, се включва във финансовия резултат за годината, а също и като условен пасив, за да се отрази несигурността на правото на собственост на Комисията върху тези суми. Ако ЕС загуби някое от делата за наложени глоби, условно получените суми ще бъдат върнати на предприятията или на държавите членки, без това да се отрази на бюджета. Размерът на глобите се признава като бюджетен приход едва когато глобите станат окончателни (член 107 от ФР).

4.2.2. *Други съдебни дела*

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Селско стопанство	*617*	*77*
Други	*157*	*67*
Общо	**774**	**144**

Селско стопанство

Това са условни задължения към държавите членки, свързани с решенията с оглед на съответствието по ЕФГЗ и развитието на селските райони, по които Съдът все още не се е произнесъл. Определянето на окончателния размер на пасива и годината, през която резултатът от успешните обжалвания ще бъде вписан като разход за бюджета, зависят от продължителността на процедурата пред Съда.

Други съдебни дела

Тази позиция се отнася до делата за обезщетения, понастоящем заведени срещу ЕС, други съдебни спорове и очакваните съдебни разноски. Следва да се отбележи, че при дело за обезщетения по член 340 от ДФЕС ищецът трябва да докаже наличието на достатъчно сериозно нарушение от страна на институцията на законова разпоредба, предназначена да предостави права на лица, реална вреда, претърпяна от ищеца, и пряка причинно-следствена връзка между неправомерното действие и вредата.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

Съгласно член 147 от СО Обединеното кралство носи отговорност за своя дял от плащанията, необходими за изпълняване на условните задължения на Съюза, които стават дължими във връзка със съдебни дела, свързани с финансовите интереси на Съюза, при условие че фактите, формиращи предмета на тези дела, са настъпили не по-късно от 31 декември 2020 г. Очакваната максимална експозиция на Обединеното кралство в това отношение е 80,6 милиона евро (2024 г.: 15 милиона евро). По отношение на съдебните дела, за които се счита за вероятно сумите да бъдат платени от бюджета на ЕС (вж. бележка **2.10**), дялът на Обединеното кралство е включен като част от общата сума, дължима от Обединеното кралство — вж. по-подробна информация в бележка **2.6.1.2**.

4.3. **УСЛОВНИ АКТИВИ**

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Получени гаранции:		
Гаранции за добро изпълнение	*253*	*275*
Други гаранции	*4*	*5*
Други условни активи	*13*	*15*
Общо	**269**	**295**

Гаранциите за добро изпълнение се изискват, за да се гарантира, че бенефициерите на средства от ЕС изпълняват задълженията по своите договори с ЕС.

5. **БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ**

В тази бележка се предоставя информация за бюджетния процес и за бъдещите нужди от финансиране, а не за съществуващите към 31 декември 2025 г. пасиви.

В многогодишната финансова рамка (МФР), договорена от държавите членки, се определят програмите и се фиксират таваните на функциите за бюджетните кредити за поети задължения и общият размер на бюджетните кредити за плащания, в рамките на които ЕС може да поема бюджетни и правни задължения и в крайна сметка да извършва плащания в продължение на период от 7 години — вж. таблица **3.2** в бележките към докладите за изпълнението на бюджета.

Правните задължения съответстват на програми, проекти, споразумения или договори, които са подписани от ЕС и следователно го обвързват в правен аспект. Правното задължение е актът, чрез който разпоредителят с бюджетни кредити поема или установява задължение (за ЕС), което води до разход (член 2, точка 39 от ФР).

Бюджетното задължение по принцип се поема преди правното задължение, но за някои многогодишни програми/проекти е обратното — съответните бюджетни задължения се поемат под формата на годишни траншове в продължение на няколко години, когато това е предвидено в основния акт. Например, що се отнася до сближаването, в член 86 от Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) (Регламент (ЕС) 2021/1060) се предвижда, че решението на Комисията, с което се приема дадена програма, представлява правно задължение по смисъла на Финансовия регламент, но че бюджетните задължения на Съюза по отношение на всяка програма се поемат под формата на годишни траншове за всеки фонд през периода между 1 януари 2021 г. и 31 декември 2027 г. Други правни основания могат да съдържат сходни разпоредби. По тази причина има суми, за които ЕС е поел правно задължение да ги плати, но съответното бюджетно задължение все още не е поето — вж. бележка **5.2** по-долу.

Ако бюджетното задължение е поето, но последващите плащания все още не са извършени, размерът на неизпълнените поети задължения се нарича Reste à Liquider (RAL — неизпълнени поети задължения). Тази сума може да представлява подписани програми или проекти (често многогодишни), по които плащанията ще бъдат извършени едва през следващите години. То представлява задължения за плащане за бъдещи години. Тъй като финансовите отчети се изготвят на базата на текущо начисляване, докато докладите за изпълнението на бюджета се изготвят на базата на касова отчетност, част от общия размер на неплатените средства (RAL) вече е отчетена като разход и е призната като пасив в счетоводния баланс (вж. бележки **2.12** и **2.13**). Изчисляването на тези разходи се прави въз основа на получените декларации за направени разходи/получените фактури или въз основа на прогнозното изпълнение на програма или проект, когато ЕС все още не е получил декларации за направени разходи до отчетната дата. Когато плащанията, свързани с RAL, бъдат направени, пасивът в счетоводния баланс се отписва. Частта от RAL, която все още не е отчетена като разход, не е включена в пасивите, а вместо това е оповестена по-долу — вж. бележка **5.1**.

Оповестените по-долу суми следователно представляват сумите към 31 декември 2025 г., които ЕС се е ангажирал да плати въз основа на изпълнението на договорните споразумения и които поради това следва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети на ЕС.

милиони евро

	Бележка	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Неизпълнени бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход	*5.1*	*380 780*	*428 588*
Съществени правни задължения	*5.2*	*180 699*	*257 256*
Общо		**561 479**	**685 844**

5.1. НЕИЗПЪЛНЕНИ БЮДЖЕТНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, КОИТО ВСЕ ОЩЕ НЕ СА ОТЧЕТЕНИ КАТО РАЗХОД

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Неизпълнени бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход	*380 780*	*428 588*

Сумата, оповестена по-горе, представлява бюджетните RAL (Reste à Liquider — неизпълнени поети задължения) на стойност 501 084 милиона евро (вж. таблица **6.4** в докладите за изпълнението на бюджета) минус свързаните с тях суми, които са включени като пасиви в счетоводния баланс и като разходи в отчета за финансовия резултат. Бюджетните RAL са сума, която представлява неприключените поети задължения, за които плащанията и/или отмените все още не са извършени. Това е нормално следствие от съществуването на многогодишни програми.

Следва да се отбележи, че към 31 декември 2025 г. неприключените аванси по предварително финансиране възлизаха на общо 78,3 милиарда евро — вж. бележка **2.5**. Това са бюджетни задължения, които са платени, като плащането им е довело до намаляване на неизпълнените поети задължения (RAL), но при които платените суми все още се считат за собственост на ЕС, а не на бенефициера, до изпълнението на съответните договорни задължения. Следователно, подобно на оповестените по-горе RAL, те все още не са отчетени като разход.

5.2. СЪЩЕСТВЕНИ ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Икономическо, социално и териториално сближаване	*113 279*	*177 459*
Природни ресурси и околна среда	*30 946*	*46 659*
Миграция и управление на границите	*4 657*	*4 153*
Сигурност и отбрана	*377*	*520*
ITER	*10 291*	*9 898*
Механизъм за свързване на Европа	*9 043*	*7 313*
Фонд за иновации	*4 779*	*521*
Космически програми	*1 838*	*2 672*
Механизъм за Украйна	*837*	*2 270*
Хоризонт ЕС	*365*	*519*
Програма на Съюза за сигурна свързаност ([1])	*253*	*631*
Споразумения в областта на рибарството	*133*	*234*
ИССРМС	*120*	–
RESCUE	*91*	*106*
Задължения по оперативен лизинг	*2 997*	*2 721*
Други договорни задължения	*692*	*856*
Задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по МВУ	–	*558*
Евратом	–	*166*
Общо	**180 699**	**257 256**

([1]) *Считано от 2025 г., Програмата на Съюза за сигурна свързаност се представя отделно от космическите програми, поради което сумата за 2024 г. също е разпределена съответно.*

Тези суми отразяват дългосрочните правни задължения, които не са били покрити от бюджетни кредити за поети задължения в бюджета към края на годината. Тези обвързващи задължения ще бъдат отразени в бюджета и платени през бъдещи години.

Някои важни програми (вж. по-долу) могат да бъдат изпълнени чрез годишни траншове съгласно член 112, параграф 2 от ФР. Това позволява на ЕС да поема правни задължения (да подписва споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, споразумения за делегиране и договори за възлагане на поръчки), които надвишават наличните бюджетни кредити за поети задължения за дадена година. Поради това може вече да са поети задължения за значителна част от общата отпусната сума за настоящата МФР. Това важи по-специално за програмите, описани по-долу:

Фондове под споделено управление

Това са правни задължения, съгласно които ЕС се е ангажирал да плаща, когато приема оперативните програми, свързани със споделеното управление. Решението на Комисията, с което тя приема оперативна програма, представлява решение за финансиране по смисъла на член 110 от ФР, а след като за него бъде уведомена засегната държава членка то представлява правно задължение по смисъла на посочения регламент.

Член 86, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) за фондовете при споделено управление гласи:

„Поемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяка програма се извършва от Комисията на годишни вноски за всеки от фондовете в периода между 1 януари 2021 г. и 31 декември 2027 г.“

Сумите, оповестени в първите четири реда на таблицата по-горе, се отнасят за функция 2A (Икономическо, социално и териториално сближаване), функция 3 (Природни ресурси и околна среда), функция 4 (Миграция и управление на границите) и функция 5 (Сигурност и отбрана) от МФР за периода 2021—2027 г. Те представляват неизплатените суми, за които ЕС ще поеме бюджетни задължения и след това ще плати след 31 декември 2025 г.

ITER — международен експериментален термоядрен реактор

Тези задължения са предназначени за покриване на разходите по изграждането на съоръженията на ITER. Финансовият принос от ЕС (Евратом) за Международната организация ITER се предоставя чрез Агенцията за термоядрен синтез за енергия и включва и финансовия принос на държавите членки и на Швейцария. ITER бе създадено, за да управлява и насърчава експлоатацията на съоръженията на ITER, за да насърчава общественото разбиране и приемане на термоядрената енергия и за да извършва всякакви други дейности, необходими за постигането на неговата цел. В ITER участват ЕС и различни други държави.

Механизъм за свързване на Европа (МСЕ 2)

МСЕ 2 предоставя финансова помощ за трансевропейските мрежи, за да се подпомогнат проекти от общ интерес в секторите на транспортните, телекомуникационните и енергийните инфраструктури. Правните задължения по линия на програмата МСЕ обхващат периода на изпълнение от 2021 г. до 2027 г. за направлението „енергетика“ на МСЕ и направлението „транспорт“ на МСЕ (с възможност за удължаване). Правното основание за тези задължения е член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета ([40]), в който се посочва, че „Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят под формата на годишни траншове за период от две или повече години“.

Фонд за иновации

В член 10, параграф 8 от Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета ([41]) за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове се предвижда, че „Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят под формата на годишни траншове за няколко години“. Тази разпоредба е приложима за новите действия, подписани от 2024 г. нататък, включително за действията, финансирани чрез покани за представяне на предложения или в рамките на механизъм за състезателно наддаване.

([40]) Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 (ОВ L 249, 14.7.2021 г., стр. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([41]) Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Космически програми

Космическата програма включва следните компоненти: „Галилео“, EGNOS, „Коперник“, Govsatcom и „Осведоменост за ситуацията в космоса“. Най-важните от тях са „Галилео“, която разработва европейската глобална навигационна спътникова система, и „Коперник“, която е свързана с европейското наблюдение на Земята. Тези задължения са поети за периода до 2027 г. Въз основа на Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета ([42]) Комисията подписа споразумения за финансов принос с Европейската космическа агенция (ЕКА), EUMETSAT, „Меркатор“ и Европейския център за средносрочна прогноза за времето. Член 11, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/696 разрешава използването на годишни траншове.

Поети задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по механизма за Украйна

Механизмът за Украйна беше създаден, за да се подкрепи Украйна да преодолее недостига на финансиране и да посрещне нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на страната. Той беше създаден с Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета за периода 2024—2027 г. Съгласно член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/792 ресурсите за изпълнението на механизма са налични посредством резерва за Украйна, като се мобилизират в рамките на годишната бюджетна процедура в съответствие с член 10б от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093. Чрез този бюджетен кредит се финансира подкрепа по трите стълба (плана за Украйна, инвестиционната рамка за Украйна, помощта за присъединяване към Съюза и съответните мерки за подкрепа) в съответствие с индикативното разпределение, посочено в регламента. През 2025 г. Швеция направи допълнителна финансова вноска в размер на 750 000 000 шведски крони (равностойни на 67 милиона евро), с което общият размер на неподлежащата на връщане подкрепа се увеличи от 5,27 милиарда евро на 5,337 милиарда евро. С Допълнение № 1 към споразумението за финансиране с Украйна, подписано през ноември 2025 г. под формата на размяна на писма, беше отразен новият общ размер на главницата от 5,337 милиарда евро за периода 2024—2027 г.

„Хоризонт Европа“

Това са сумите, заделени за програмата „Хоризонт Европа“ за дейности по сигурна свързаност нагоре и надолу по веригата за различните космически компоненти. Тези задължения са поети за периода до 2027 г. Въз основа на Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета ([43]) Комисията подписа споразумение за финансов принос с ЕКА. С член 12, параграф 8 от регламента се разрешава използването на годишни траншове.

Програма на Съюза за сигурна свързаност

Програмата за сигурна свързаност има за цел да се подобрят комуникационните услуги на ЕС чрез разработване и експлоатация на многоорбитална инфраструктура за свързаност, основана на модела на партньорства в рамките на публичния сектор. Тя ще гарантира предоставянето на сигурни, гъвкави и устойчиви услуги за спътникови комуникации на Съюза и правителствените образувания на държавите членки в световен мащаб. В това отношение, въз основа на Регламент (ЕС) 2023/588 на Европейския парламент и на Съвета ([44]) беше сключен концесионен договор с група дружества.

Споразумения в областта на рибарството

Те представляват задължения, поети с трети държави, за операции по международни споразумения в областта на рибарството до 2032 г. Поетите задължения се основават на решения на Съвета за всяка трета държава и се считат за специфични международни договори с многогодишни права и задължения.

([42]) Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([43]) Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации Хоризонт Европа, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([44]) Регламент (ЕС) 2023/588 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 г. за създаване на Програма на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г. (ОВ L 179, 17.3.2023 г., стр. 1, ELI:) http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj.

Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС)

Основният инструмент на Европейския съюз за външна дейност за периода 2021—2027 г. Средствата се използват за подобряване на комуникационното обслужване в някои трети държави чрез закупуване на търговски услуги съгласно концесионния договор. Рамката за договорите е установена с Регламент (ЕС) 2021/947.

RESCEU

RescEU е европейски резерв от активи и способности за реагиране, създаден по линия на Механизма за гражданска защита на Съюза като част от законодателното преразглеждане от 2019 г. на Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([45]). Резервът RescEU беше създаден за реагиране в краен случай, когато националните способности и способностите, заделени в Европейския резерв за гражданска защита, не са в състояние да осигурят ефективно реагиране при различните видове бедствия. Европейският съюз финансира тези способности за реагиране като мярка за готовност, за да ги предостави в случай на необходимост от операции за реагиране по линия на Механизма за гражданска защита на Съюза. Приоритетните области за развитие на способностите в рамките на RescEU са гасенето на горски пожари от въздуха, химичните, биологичните, радиологичните и ядрените инциденти, спешната медицинска помощ, както и транспортът и логистиката.

Задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по МВУ

МВУ е ключова програма на инструмента на ЕС за възстановяване NextGenerationEU. Той беше създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета ([46]), като с него се финансират реформите и инвестициите в държавите членки от началото на пандемията от COVID-19 през февруари 2020 г. до 2026 г. Член 23 от Регламент (ЕС) № 241/2021 разрешава използването на годишни траншове. През 2023 г. МВУ беше изменен с Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета ([47]), за да се предостави допълнителна подкрепа на държавите членки чрез главите за REPowerEU за реформи и инвестиции, насърчаващи независимостта, сигурността и устойчивостта на енергийните доставки на Съюза.

ЕВРАТОМ

Евратом е програма, която се основава на Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета ([48]). С член 4 от регламента се предвижда използването на годишни траншове.

Общата цел на програмата е да се осъществяват научноизследователски дейности и дейности по обучение в ядрената област с акцент върху постоянното подобряване на ядрената сигурност, безопасност и радиационна защита, както и да се допълва постигането на целите на „Хоризонт Европа“, наред с другото в контекста на енергийния преход. По програмата на Евратом се предоставят безвъзмездни средства за научни изследвания чрез конкурентни покани за представяне на предложения и на посочени бенефициери.

([45]) Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([46]) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([47]) Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([48]) Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2021—2025 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Регламент (Евратом) 2018/1563 (ОВ L 167I, 12.5.2021 г., стр. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

Задължения по оперативен лизинг

Минималните суми, за които е поето задължение за плащане съгласно съответните договори през оставащия срок на тези лизингови договори, са, както следва:

милиони евро

	Минимални лизингови плащания			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Сгради	*490*	*1 183*	*1 267*	*2 939*
Материали, свързани с ИТ, и друго оборудване	*14*	*37*	*7*	*58*
Общо	**504**	**1 220**	**1 273**	**2 997**

През март 2019 г. в контекста на нотификацията от Обединеното кралство за намерението му да се оттегли от ЕС и вследствие на Регламент (ЕС) 2018/1718 ([49]) седалището на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) бе преместено от Лондон в Амстердам. На 2 юли 2019 г. Агенцията постигна споразумение със своя наемодател и оттогава преотдава под наем помещенията си на поднаемател при условия, съответстващи на условията по основния договор за наем, включително относно срока на преотдаване под наем, който изтича с изтичането на основния договор за наем на помещенията на ЕМА през юни 2039 г.

Сумите, оповестени в таблицата по-горе, включват 328 милиона евро, които все още са дължими по основния договор за наем.

Други договорни задължения

Включените в тази позиция суми съответстват на сумите, за които е поето задължение за изплащане по време на срока на договорите. Най-съществената сума, включена в тази позиция, е свързана с договор за строителство (JMO2) на Комисията в Люксембург (328 милиона евро).

6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Оповестената информация във връзка с управлението на финансовия риск на ЕС обхваща няколко области от ключово значение:

— дейностите на Комисията по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ чрез програми като NextGenerationEU, ЕМФС, ПБ, МФП, SURE, механизма за Украйна, Инструмента за Западните Балкани, Инструмента за Молдова и Евратом;

— касовите операции, които Комисията извършва с цел изпълняване на бюджета на ЕС;

— активите, държани във фондове като ОФП, ЕОВС в ликвидация и портфейл BUFI;

— Програми за финансови инструменти. ([50])

— програми за бюджетни гаранции на ЕС.

6.1. ВИДОВЕ ФИНАНСОВ РИСК

ЕС е изложен на финансови рискове, произтичащи от неговите финансови инструменти:

Пазарен риск: Това е колебанието на инвестиционната стойност поради промени в пазарните цени. Той включва рискове като:

— *Валутен риск*: Операциите и инвестициите на ЕС могат да бъдат засегнати от промени в обменните курсове.

— *Лихвен риск*: По-високите лихвени проценти могат да доведат до намаляване на стойността на някои инвестиции като облигации.

([49]) Регламент (ЕС) 2018/1718 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 726/2004 по отношение на местонахождението на седалището на Европейската агенция по лекарствата (ОВ L 291, 16.11.2018 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

([50]) В настоящата бележка терминът „програми за финансови инструменти“ се отнася до „финансови инструменти“ съгласно определението в член 2, параграф 30 от Финансовия регламент.

— *Друг ценови риск*: Това включва различни фактори (различни от лихвени проценти и обменни курсове), които могат да засегнат инвестиционните стойности, като например промени в пазарните цени или фактори, които са специфични за отделните инвестиции.

Кредитен риск: Това е рискът даден заемополучател да не изплати заем или да не изпълни друго договорно задължение, което да доведе до събития, с които се нарушават поетите задължения, като просрочени плащания или несъстоятелност.

Ликвиден риск: Това е рискът, че даден субект на ЕС няма да разполага с достатъчно средства или активи, за да изпълни своите финансови задължения.

6.2. ПОЛИТИКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Оценяване на финансовите инструменти

Следните класове финансови активи и пасиви не се оценяват по справедлива стойност: парични средства и парични еквиваленти, заеми по амортизирана стойност, вземания от размяна, различни от вземания по договори за финансови гаранции, когато са класифицирани като финансови активи по ССИД, заети средства, договори за финансови гаранции и други финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност. Балансовата стойност на тези финансови активи и пасиви се счита за разумно приближение до справедливата им стойност.

Управление на риска при операции по получаване на заеми и управление на дълга и свързаните с тях операции по отпускане на заеми, бюджетни гаранции и операции по управление на активи

Рамката за управление на риска на ЕС има за цел да се защитят финансовите и репутационните интереси на Съюза, като същевременно се гарантира доброто управление на неговите операции по получаване и отпускане на заеми, бюджетни гаранции, финансови инструменти и управление на активи. Въпреки че Европейската комисия не е финансова институция, тя използва най-новите практики за управление на риска, съобразени с единствената по рода си структура на ЕС и нуждите на програмите. Основната цел на рамката е опазване на финансовите интереси на Съюза и запазване на почтеността, прозрачността и надеждността на неговите операции.

Рамката, първоначално разработена от главния отговорник по управлението на риска, включва основни политики, като например политиката на високо равнище по отношение на риска и съответствието, политиката по отношение на ликвидния риск на пазара и финансирането и политиката за управление на оперативния риск. Главният отговорник по управлението на риска определя задължителни и незадължителни ограничения, както и ключови показатели за риска с цел оценка и наблюдение на рисковете.

Чрез редовни доклади за риска се гарантира спазването на ограниченията, посочват се рисковите експозиции и се предлагат стратегии за намаляване на риска. Посредством модел за управление на риска на „трите линии на защита“ се укрепва управлението чрез разделение на правомощията, определяне на йерархията и уточняване на ролите за управлението и контрола на риска.

Главният отговорник по управлението на риска с подкрепата на Комитета по риска и съответствието прилага рамката за управление на риска чрез вътрешни политики и процедури. Комитетът съветва главния отговорник по управлението на риска по въпросите, свързани с риска.

С приемането на Решение *(ЕС, Евратом) 2025/369 на Комисията* ([51]) *отговорностите на главния отговорник по управлението на риска бяха потвърдени и* разширени, така че да включват надзора върху:

— *заетите, отпуснати директно от Съюза, независимо дали са обект на провизиране, или не*;

— *бюджетните гаранции на Съюза, покриващи операции въз основа на споразумения за гаранции с партньорите по изпълнението;*

— *емитирането на дългови инструменти и операциите по управление на дълга, включително свързаните с тях операции по управление на ликвидността*;

— *операциите по управление на активите и задачите, свързани с функцията за услуги за управление на активи по отношение на възложено на външни изпълнители управление на портфейли*.

([51]) Решение (ЕС, Евратом) № 2025/369 на Комисията от 21 февруари 2025 г. за определяне на ролята на главния отговорник по управлението на риска, който извършва надзор над финансовите рискове, произтичащи от финансовите операции на Съюза (ОВ L, 2025/369, 25.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/369/oj).

Главният отговорник по управлението на риска се ползва с автономност при изпълнението на своите задачи и отговорности и докладва на члена на колегиума, отговарящ за бюджета, съгласно Решение за изпълнение (ЕС, Евратом) 2023/2825 на Комисията ([52]). Това гарантира независимост при изпълнението на възложените му задачи и отговорности.

Дейности по получаване и отпускане на заеми

С изключение на заемите, свързани с програмата NextGenerationEU, Комисията не взема заеми за финансиране на оперативните си разходи.

Операциите по получаване и отпускане на заеми на ЕС се управляват в съответствие със съответните регламенти, решения и вътрешни насоки. Дейностите по получаване и отпускане на заеми се ръководят от подробни наръчници, а съответните отдели непрекъснато оценяват финансовия и оперативния риск и осигуряват съответствието.

В исторически план операциите по отпускане на заеми на ЕС се финансираха със заеми „бек-ту-бек“, чрез които отворените лихвени или валутни рискове се свеждаха до минимум. От 2021 г. ЕС взема заеми главно съгласно единен подход за финансиране.

Първоначално разработен за NextGenerationEU, единният подход за финансиране използва различни инструменти и техники за финансиране, за да се посрещнат както дългосрочните, така и краткосрочните нужди от финансиране. Това включва емитирането на облигации на ЕС, които заменят предишната практика на отделно емитиране по всяка програма. Тази стратегия беше разширена и от декември 2022 г. обхвана също заемите за МФП+ за Украйна, през 2024 г. програмата по механизма за Украйна и заемите за МФП, а от 2025 г. заемите за МФП по МСЗУ за Украйна и програмите по Инструмента за Западните Балкани и Инструмента за Молдова. Чрез използване на единния подход за финансиране се подобряват гъвкавостта и ефективността на разходите, като той представлява единственият подход за финансиране, който ще се използва за бъдещи изплащания по заеми.

Каса

Правилата и принципите за управлението на касовите операции на Комисията са посочени в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014, изменен с регламенти (ЕС, Евратом) 2016/804 ([53]) и (ЕС, Евратом) 2022/615 ([54]) на Съвета (наричан по-долу „Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014), и във Финансовия регламент. Прилагат се следните основни принципи:

— Собствените ресурси се внасят от държавите членки в сметки, открити за тази цел на името на Комисията към министерството на финансите или националната централна банка.

— Собствените ресурси се плащат от държавите членки в националната им валута, докато плащанията на Комисията са предимно в евро.

— От банковите сметки, открити на името на Комисията, не може да се теглят суми, надвишаващи наличните.

— Средствата в банкови сметки във валути, различни от еврото, се използват за плащания в тези валути или периодично се конвертират в евро.

Освен сметките за собствените ресурси Комисията открива и други банкови сметки към централните банки и търговските банки с цел извършване на плащания и получаване на приходи, различни от вноските на държавите членки в бюджета.

Касовите и платежните операции са силно автоматизирани и разчитат на модерни информационни системи. Прилагат се процедури, за да се гарантира сигурността на системата, да се осигури разделението на задълженията и да се гарантира съответствие с ФР, стандартите за вътрешен контрол и принципите на одита.

([52]) Решение за изпълнение (ЕС, Евратом) 2023/2825 на Комисията от 12 декември 2023 година за установяване на договорености за администрирането и изпълнението на операциите на Съюза по получаване на заеми и управление на дълга в рамките на диверсифицираната стратегия за финансиране и свързаните операции по отпускане на заеми (ОВ L, 2023/2825, 18.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([53]) Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([54]) Регламент (ЕС, Евратом) 2022/615 на Съвета от 5 април 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 с цел подобряване на предвидимостта за държавите членки и изясняване на процедурите за уреждане на спорове при предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствените ресурси на база ДДС и на база БНД (ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

Насоки и процедури уреждат управлението на касовите и платежните операции на Комисията с цел ограничаване на оперативния и финансовия риск и осигуряване на подходящ контрол. Насоките обхващат области като извършване на плащанията, управление на паричните средства, прогнозиране на паричните потоци, непрекъснатост на дейността. Спазването им се проверява редовно.

Управление на активите

Контролът на различните рискове, свързани с дейностите по управление на активите, се основава на специални процедури за управление и работа, приети след сравнителен анализ на най-високите стандарти, въведени от международни партньорски институции. С тези процедури, които бяха предмет на различни вътрешни и външни одити, се осигурява постигането на добро управление на активите.

Комисията е въвела подходящо управление за преглед и одобряване на техническите и стратегическите решения във връзка с операциите по управление на активите. Операциите по управление на активите се контролират от два комитета: Комитета по риска, съставен от представители на ГД „Бюджет“, и Съвета за управление на активите, съставен от представители на ГД „Бюджет“, ГД „Икономически и финансови въпроси“ и ГД „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“. Техническите решения се обсъждат и одобряват в Комитета по риска, а стратегическите решения се одобряват от Комитета по риска и Съвета за управление на активите преди окончателното им одобряване от Генералния директор на ГД „Бюджет“, съгласувано със счетоводителя. Дейностите по управление на активи гарантират ясно делегиране на вземането на решения и отчетност, както и подходящо разделяне на задълженията между фронт-офиса, звеното за управление на риска и бекофиса. Процедурите за съответствие осигуряват рамка за подходящи правила, които да залегнат в кодексите за поведение, така че да се управляват потенциални лични конфликти на интереси, както и правила за управление на рисковете, свързани със злоупотреба с вътрешна информация.

С насоките за управлението на активите и с вътрешните ограничения по отношение на инвестициите се осигурява солидна рамка за вътрешен контрол, за да се гарантира защитата на активите. Ценните книжа се съхраняват при нашите попечители в съответствие с най-добрите пазарни практики, а паричните средства и депозитите се държат във финансови институции с висок рейтинг. Защитата на финансовите активи се осигурява и чрез разделяне на задълженията между екипа, който отговаря за инициирането на сделки с ценни книжа, и екипа от бекофиса, който отговаря за техния сетълмент и за равнението на банковите сметки. Допълнително ниво на контрол се осигурява от счетоводния екип по време на месечното равняване при приключване, при което портфейлът от ценни книжа се равнява с извлечението на попечителя. Всички несъответствия в сетълмента и забавени плащания, причинени от контрагенти, се проследяват от екипа за равнение на банковите сметки и бекофиса.

За наблюдението на спазването на рамката за контрол периодично на съответните заинтересовани страни се докладва по изчерпателен набор от показатели за ефективност и риск за управляваните активи.

В насоките за управлението на активите, в стратегията за риска и в инвестиционната стратегия се определят някои лимити и ограничения, за да се ограничи излагането на кредитен риск на портфейла, който е ограничен до инвестиционен рейтинг, с изключение на експозицията на държавите — членки на ЕС.

Общ фонд „Провизии“

ОФП се управлява съгласно насоките за управление на активите, определени от Комисията, в съответствие с Решение C(2020) 1896 от 25 март 2020 г. ([55]) Генералният директор на ГД „Бюджет“ е отговорен за управлението на финансовите активи на ОФП.

Целта на ОФП е да се осигури необходимата ликвидност, за да се посрещнат напълно и своевременно всички изходящи потоци, като например искания за плащане по гаранции, и да се осигури запазване на капитала през инвестиционния хоризонт на фонда с високо ниво на доверие.

Портфейлът на ОФП се проектира така, че да се осигури висока степен на диверсификация по различни класове активи, географски райони, емитенти и падежи в съответствие с насоките за управление на активите. Към 31 декември 2025 г. портфейлът включваше инвестиции в инструменти на паричния пазар, облигации и корпоративни и капиталови фондове, търгувани на организиран пазар.

Тъй като единственият контрагент за всички неприключени валутни форуърди към 31 декември 2025 г. е Банката за международни разплащания (БМР), от тази дата не са използвани кредитни подобрения, като например обезпечения, споразумения за нетиране или гаранции. Максималното излагане на кредитен риск за валутните деривативи, които имат положителна справедлива стойност към края на отчетния период, е равно на сумата, посочена в счетоводния баланс.

([55]) Решение на Комисията от 25 март 2020 г. относно насоките за управление на активите на общия фонд „Провизии“ (2020/C 131/03, ОВ C 131, 22.4.2020 г., стр. 3).

Глоби

Условно платени глоби: портфейл BUFI

Наложените и условно платени глоби се инвестират в портфейла на BUFI.

Комисията управлява портфейла на BUFI в съответствие с вътрешните насоки и процедури за управление на активите. Целите на дейностите по управление на активите са:

— да се гарантира, че средствата са лесно достъпни, когато са нужни;

— да се намалят рисковете, свързани с финансовите пазари; да се цели постигане на възвръщаемост, която съответства на референтната възвръщаемост на BUFI, като се запазва номиналният размер на глобите.

В съответствие с насоките за управление на активи, актуализирани през декември 2025 г., инвестициите в портфейла на BUFI се ограничават до:

— срочни депозити;

— инструменти на паричния пазар и фондове на паричния пазар;

— дългови инструменти като облигации, менителници и записи на заповед;

— предприятия за колективно инвестиране,включително фондове, търгувани на организирани пазари, които инвестират в капиталови или дългови инструменти, при които максималните загуби не могат да надвишат инвестираните суми;

— споразумения за обратно изкупуване и обратни репо споразумения;

— операции по заемане на ценни книжа.

Получени финансови гаранции

Гаранции със значителна стойност, издадени от финансови институции, се държат от Комисията във връзка с глобите, налагани на предприятията, нарушаващи правилата на ЕС (вж. бележка **2.6.1.3**). Тези гаранции се предоставят от глобените предприятия като алтернатива на условните плащания.

Комисията управлява тези гаранции в съответствие със своята вътрешна политика за управление на риска. Тази политика гарантира, че финансовият и оперативният риск се идентифицират и оценяват редовно, както и че редовно се проверява съблюдаването на вътрешните политики и процедури.

Програми за бюджетни гаранции на ЕС

Във ФР са предвидени няколко предпазни мерки за защита на бюджета на ЕС от финансовите рискове, породени от бюджетните гаранции. Тези предпазни мерки могат да бъдат групирани в четири основни категории:

а) *Мерки за ограничаване на условните пасиви*

Гаранцията на ЕС е ограничена по ясно определен начин и финансовият пасив не може да надвишава размера на бюджетната гаранция, разрешен от основния акт. Условният пасив, създаден от бюджетна гаранция, може да надхвърля финансовите активи, предоставени за покриване на финансовия пасив на ЕС, единствено ако това е предвидено в основния акт, на който се основава бюджетната гаранция, и при посочените в него условия.

Желаният рисков профил на операциите/финансовите продукти, гарантирани от ЕС, се определя предварително, т.е. преди подписването на гаранционните споразумения.

б) *Мерки във връзка с подбора на партньори по изпълнението*

Програмите за бюджетна гаранция се изпълняват с надеждни партньори, оценени по стълбове. Тези партньори се ангажират да използват собствени ресурси, с което се осигурява сближаване на техните интереси с интересите на Съюза.

в) *Мерки за осигуряване на адекватен предварителен бюджетен капацитет за изпълнение на искания за плащане по гаранции*

Програмите за бюджетни гаранции се подкрепят от провизирани активи, които се държат в ОФП. Процентът на провизиране се определя в основния акт на всяка програма, за да може програмирането на бюджетните кредити да представлява провизия, която би позволила покриване на загубите без нарушаване на бюджета. Комисията гарантира ежегодно, че процентът на провизиране е подходящ и е в съответствие с принципите на Финансовия регламент и на финансовото програмиране.

г) *Мерки за справяне с реализирани загуби, надвишаващи предварителната оценка*

ФР включва два прага за ранно предупреждение (т.е. когато остават на разположение 50 % и 30 % от размера на провизиите). Тези прагове позволяват на Комисията да предвиди евентуално изчерпване на провизиите и да прецени дали следва да предложи допълнителни провизии. В случай че временно е необходима допълнителна ликвидност, съществуват процедури, включително трансфери между подразделенията на ОФП, използване на ликвидност от централната каса и използване на наличното бюджетно пространство.

Програми за финансови инструменти

От много години бюджетът на ЕС разчита на програми за финансови инструменти. Тези програми се използват за финансиране на крайните получатели, които се изправят пред трудности при получаването на финансиране от търговски заемодатели/инвеститори. Комисията делегира изпълнението на тези програми на групата на ЕИБ или на други финансови институции въз основа на споразумения с Комисията. Вж. бележка **2.4.2.1** за примери за такива програми.

Когато бъде поето задължение за финансов принос в полза на финансов инструмент, необходимите средства се прехвърлят в доверителна сметка, открита от финансовата институция на нейно име, но от името на Комисията, или в съответното подразделение на ОФП за финансови инструменти под формата на гаранции, използвани за операции по смесено финансиране. Финансовата институция може да използва тези средства, за да отпуска заеми, да емитира дългови инструменти, да инвестира в капиталови инструменти или да покрива искания за плащане по гаранции.

Рискът, свързан с тези финансови инструменти, е ограничен до тавана, посочен в съответните споразумения, който представлява предвидените в бюджета средства за инструмента. Тъй като Комисията често поема първата загуба, може да се очаква, че бюджетът на ЕС ще понесе известни загуби.

Споразуменията на Комисията с финансовите институции включват строги условия и задължения, за да се гарантират правилното управление на средствата на ЕС, както и правилното докладване за тях. Приходите от финансовите инструменти по правило се връщат на бюджета на ЕС.

6.3. ВАЛУТЕН РИСК

Експозиция на ЕС, свързана с финансовите инструменти, по отношение на валутния риск към края на годината — нетна позиция

милиони евро

	31.12.2025 г.						
	USD	RON	PLN	SEK	Други	EUR	Общо
Финансови активи							
Финансови активи по АС[1]	*51*	*5*	*–*	*–*	*7*	*548*	*611*
Финансови активи по ССИД							
Недеривативи	*1 558*	*–*	*–*	*18*	*124*	*49 380*	*51 080*
Деривативи	*(1 122)*	*87*	*134*	*93*	*164*	*2 229*	*1 585*
Вземания[2]	*138*	*8*	*84*	*2*	*159*	*3 351*	*3 742*
Парични средства и парични еквиваленти	*219*	*594*	*1 480*	*612*	*1 517*	*98 619*	*103 041*
	845	**694**	**1 698**	**725**	**1 972**	**154 127**	**160 060**

милиони евро

	31.12.2025 г.						
	USD	RON	PLN	SEK	Други	EUR	Общо
Финансови пасиви							
Задължения по финансови гаранции	*(469)*	*(51)*	*(77)*	*(9)*	*(110)*	*(7 012)*	*(7 729)*
Финансови пасиви по ССИД	*(6)*	*221*	*–*	*–*	*(3)*	*(273)*	*(62)*
	(475)	**170**	**(77)**	**(9)**	**(114)**	**(7 285)**	**(7 790)**
Общо	**369**	**864**	**1 621**	**715**	**1 858**	**146 842**	**152 269**

милиони евро

	31.12.2024 г.						
	USD	RON	PLN	SEK	Други	EUR	Общо
Финансови активи							
Финансови активи по АС ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Финансови активи по ССИД							
Недеривативи	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Деривативи	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Вземания ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Парични средства и парични еквиваленти	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**
Финансови пасиви							
Задължения по финансови гаранции	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Финансови пасиви по ССИД	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Общо	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

([1]) *С изключение на заемите за държави членки и за трети държави.*
([2]) *С изключение на разходите за бъдещи периоди.*

Ако еврото беше поскъпнало или се беше обезценило с 10 % спрямо другите валути, ефектът върху финансовия резултат щеше да е следният:

милиони евро

Увеличение (+)/ намаление (-) на обменния курс	2025 г.			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(34)*	*(79)*	*(147)*	*(65)*
- 10 %	*41*	*96*	*180*	*79*

милиони евро

Увеличение (+)/ намаление (-) на обменния курс	2024 г.			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
- 10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

Дейности по получаване и отпускане на заеми

Тъй като всички финансови активи и пасиви на ЕС понастоящем са в евро, ЕС не е изложен на валутен риск.

Каса

Собствените ресурси, плащани от държавите членки във валути, различни от еврото, се държат в сметките за собствени ресурси. Когато тези средства са необходими за плащания, те се конвертират в евро. В някои случаи те се използват директно за плащания в тези валути.

Комисията също държи сметки в търговски банки във валути на ЕС, различни от еврото, като например USD и GBP, с цел извършване на плащания в същите тези валути. Тези сметки се захранват, когато това е необходимо, което намалява валутния риск.

При получаване на разните приходи във валути, различни от еврото, те се прехвърлят в сметки на Комисията в същите валути или се конвертират в евро и се прехвърлят в сметки в евро.

Сметките за авансови средства във валути, различни от еврото, се захранват в зависимост от очакваните краткосрочни нужди от плащания и се поддържат в рамките на съответните тавани.

Глоби

Всички глоби, които се налагат, плащат или покриват условно, са в евро, което премахва валутния риск, когато се държат във фонда BUFI.

Бюджетни гаранции

Бюджетните гаранции обикновено са ограничени до максимален размер в евро. Някои основни операции обаче може да бъдат деноминирани в други валути като щатски долари или местни валути, в който случай ЕС може също да покрива загуби от курсови разлики.

Комисията взема предвид валутния риск при определяне на нуждите от провизии за бюджетни гаранции.

Общ фонд „Провизии“

ОФП функционира в евро и в щатски долари. С цел управление на валутния риск ОФП сключва валутни форуърдни договори за хеджиране на пазарната стойност на инвестициите си в щатски долари, като ограничението за максимална нехеджирана валутна експозиция е 1 % от общата стойност на портфейла в рамките на референтната стойност и годишните стратегически средства, определени в съответните финансови инструменти.

ОФП използва тази стратегия за хеджиране, за да коригира или обърне хеджираната позиция по съответния начин, когато това е необходимо. ОФП обаче не хеджира валутния риск за суброгираните заеми (вж. бележка **2.4.1.2**), които се извършват в първоначалната им валута, поради което излагат ЕС на валутен риск. Що се отнася до суброгираните заеми, поради несигурността, свързана с графика за погасяване на заемите, не се извършват дейности за компенсиране на промените в чуждестранните валути.

6.4. **ЛИХВЕН РИСК**

В таблицата по-долу е показано как 1 % промяна в лихвените проценти (+/- 100 базисни пункта) би засегнала финансовия резултат на ЕС по отношение на дълговите ценни книжа, фондовете на паричния пазар и фондовете, търгувани на организиран пазар.

милиони евро

	Увеличение (+)/намаление (-) в базисни пунктове	Финансов резултат
2025 г.: Финансови активи по ССИД	*+ 100*	*(1 448)*
	- 100	*1 536*
2024 г.: Финансови активи по ССИД	*+ 100*	*(1 172)*
	- 100	*1 246*

Чувствителността на портфейлите от облигации към промени в лихвените проценти се увеличава с техния срок. Сроковете на основните портфейли от активи, управлявани от Комисията, са посочени по-долу.

Дейности по получаване и отпускане на заеми

Поради естеството на дейностите си по получаване и отпускане на заеми ЕС има значителни лихвоносни активи и пасиви. За наследените инструменти за финансова помощ по метода „бек-ту-бек“ не съществува лихвен риск, тъй като заемите се компенсират от еквивалентни заеми при същите условия.

По отношение на единния подход за финансиране лихвеният риск се покрива чрез прилагане на процедури и механизми, които водят до неговото намаляване. Принципът, на който се опира единният подход за финансиране, е разходите за финансирането и свързаните с него разходи да се разпределят между бенефициерите на заеми и бюджета на ЕС по прозрачен, икономически най-ефективен и справедлив начин въз основа на ежедневни изчисления на лихвите. Единният подход за предоставяне на финансиране се основава на принципа на цялостно разпределяне на разходите, така че разходите за лихви, произтичащи от инструментите за получаване на заеми, паричните наличности или другите инвестиционни инструменти, напълно се преразпределят и фактурират на бенефициерите на заеми като разходи за финансиране или разходи за управление на ликвидността.

Разходите за финансиране се разпределят на бенефициерите на заеми въз основа на размера на непогасените заеми. Разходите за финансиране, които не са разпределени към заеми или неподлежаща на връщане подкрепа, се фактурират на бенефициерите на заеми и бюджета на ЕС под формата на разходи за управление на ликвидността, които могат да бъдат положителни или отрицателни в зависимост от промените в лихвените проценти, прилагани по отношение на касовите наличности.

При единния подход за финансиране паричните средства се държат в пул за финансиране на ЕС, за да се поддържа определен буфер за сигурност, чрез който се осигурява възможност за изплащания в кратък срок, като същевременно се избягва натрупването на прекалено големи наличности. Буферът за сигурност се състои от парични средства в банки, срочни влогове на паричния пазар в национални централни банки и държавни финансови агенции, както и обратни репо сделки с продължителност 7 или 14 дни (вж. бележка **2.8.2**). Паричните средства се държат главно в ЕЦБ, като за всяка остатъчна касова наличност се прилага краткосрочният лихвен процент на паричния пазар в евро минус 20 базисни пункта. Приходите от паричните наличности и другите инвестиционни инструменти участват във фактурирането на разходите за управление на ликвидността.

Каса

Комисията е въвела мерки, с които да се гарантира, че лихвите, които се начисляват по нейните банкови сметки, редовно отразяват пазарните лихвени проценти, както и тяхното евентуално колебание.

Сметките за собствените ресурси са защитени от всякакви разходи, тъй като по тях не се начисляват такси или лихви в съответствие с член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета.

Сметките, открити към министерствата на финансите на държавите членки за постъпленията от собствени ресурси, не носят лихва и по тях не се начисляват такси. Сметките в националните централни банки (за собствените ресурси и др.) могат да генерират доход по официалните ставки, прилагани от всяка институция.

Комисията адаптира процедурите за управление на паричните средства в съответствие с текущите пазарни условия във връзка с лихвените проценти. По централните депозитни сметки се поддържа касов буфер за сигурност въз основа на ежеседмично финансиране от сметките за собствените ресурси, за да се покрият нуждите от плащания за изпълнението на бюджета, като същевременно се избягва натрупването на твърде високи наличности.

Върху овърнайт наличностите в сметки в търговски банки и в централната банка всеки ден се начислява лихва, която се основава на променливи пазарни лихвени проценти, за които се прилага договорен марж (положителен или отрицателен).

Глоби

Условно платените глоби се инвестират в портфейл с дългосрочни облигации със среден срок на портфейла от 1,81 години.

Общ фонд „Провизии“

Портфейлът на ОФП е с общ среден срок от 3,56 години.

ЕОВС в ликвидация

Сумите на ЕОВС в ликвидация се инвестират в портфейл с дългосрочни облигации със среден срок от 3,83 години.

6.5. **ДРУГ ЦЕНОВИ РИСК**

Към 31 декември 2025 г. ЕС е изложен на риск от капиталови инструменти, произтичащ от различни инвестиции, включително:

— некотирани капиталови инвестиции (например във фондове за рисков капитал и други инвестиционни фондове);

— фондове на паричния пазар (като например Унитарния фонд на ЕИБ);

— фондове, търгувани на организиран пазар;

— инвестиции в групи от портфейли (вж. бележка **2.4.2.1**).

ЕС е изложен на риск от капиталови инструменти също и чрез гаранции, покриващи некотирани капиталови и квазикапиталови инвестиции, третирани като деривативи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка **2.4.2.2**).

Ценовият риск на собствения капитал е рискът справедливата стойност на капиталовите инвестиции да се промени вследствие на колебанията на цените на акциите и/или на стойността на гарантираните капиталови инвестиции.

Ефектът върху излишъка или дефицита, изразяващ се в 10 % увеличение или намаление на стойността на гореспоменатите инструменти, би бил следният:

милиони евро

	10 %	(10) %
Капиталови инвестиции	*380*	*(380)*
Фондове на паричния пазар, фондове, търгувани на организиран пазар, и инвестиции в групи от портфейли	*681*	*(681)*
Гаранции по капиталови портфейли ([1])	*695*	*(695)*
Общо към 31.12.2025 г.	**1 756**	**(1 756)**
Капиталови инвестиции	*320*	*(320)*
Фондове на паричния пазар, фондове, търгувани на организиран пазар, и инвестиции в групи от портфейли	*598*	*(598)*
Гаранции по капиталови портфейли ([1])	*606*	*(606)*
Общо към 31.12.2024 г.	**1 523**	**(1 523)**

([1]) **Рискът от гаранциите по капиталови портфейли се основава на условната сума, която е покрита от гаранцията.*

ЕС инвестира в некотирани активи или гарантира такива активи, чиято стойност не е публично достъпна. Тези активи обикновено се изпълняват от оправомощени субекти, които са експерти в бранша и редовно оценяват и наблюдават тяхната стойност.

6.6. **КРЕДИТЕН РИСК**

Максимална експозиция на кредитен риск

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Финансови активи		
Заеми	*333 432*	*283 580*
Парични средства и парични еквиваленти	*103 041*	*63 163*
Други вземания ([1])	*3 742*	*3 240*
Финансови активи по ССИД — дългови ценни книжа	*40 462*	*34 465*
Финансови активи по ССИД — деривативи	*1 585*	*1 110*
Финансови активи по ССИД — заеми	*9*	–
Предоставени гаранции и кредитни ангажименти		
ДФГ	*65 474*	*60 857*
Кредитни ангажименти	*24*	*18 193*
Общо	**547 771**	**464 607**

([1]) *С изключение на разходите за бъдещи периоди.*

Освен това ЕС е косвено изложен на кредитен риск чрез своите инвестиции във фондове на паричния пазар, фондове за корпоративни облигации, търгувани на организиран пазар, и групи от портфейли от дългови ценни книжа (вж. бележка **2.4.2.1**), което може да повлияе на цените им (вж. бележка **6.5**).

Заеми: кредитно качество

милиони евро

31.12.2025 г.					
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	POCI	Общо
Кредитен рейтинг					
Нискорисков и висок рейтинг	*33 176*	–	–	–	*33 176*
Горен среден рейтинг	*102 243*	–	–	–	*102 243*
Долен среден рейтинг	*151 363*	–	–	–	*151 363*
Неинвестиционен рейтинг (вкл. неизпълнение)	*4 340*	*72 630*	*28*	*21*	*77 019*
Брутна балансова стойност	**291 122**	**72 630**	**28**	**21**	**363 801**
Минус коректив за загуби	*(12)*	*(30 357)*	*(24)*	*24*	*(30 369)*
Нетна балансова стойност	**291 110**	**42 273**	**4**	**45**	**333 432**

милиони евро

31.12.2024 г.					
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	POCI	Общо
Кредитен рейтинг					
Нискорисков и висок рейтинг	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Горен среден рейтинг	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Долен среден рейтинг	*129 200*	–	–	–	*129 200*

милиони евро

31.12.2024 г.					
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	POCI	Общо
Неинвестиционен рейтинг (вкл. неизпълнение)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Брутна балансова стойност	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Минус коректив за загуби	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Нетна балансова стойност	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

Рисковите категории, посочени по-горе, по принцип се основават на рейтинговите скали на външни агенции за кредитен рейтинг. Тези категории съответстват на:

— Нискорисков и висок рейтинг: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- и еквивалентен на него;

— Горен среден рейтинг: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A- и еквивалентен на него;

— Долен среден рейтинг: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ - BBB-; Fitch F3, BBB+ – BBB- и еквивалентен на него;

— Неинвестиционен рейтинг: Moody не нискорисков, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D и еквивалентен на него.

ЕС използва рейтинговите категории като отправна точка за финансовите инструменти и за търговските банки. След като направи собствен анализ на отделните случаи обаче, ЕС може да държи средства в конкретна рискова категория, въпреки че дадена агенция за кредитен рейтинг е понижила кредитния рейтинг на контрагента.

Заемите с неинвестиционен рейтинг са главно заеми за финансова помощ за трети държави, изпитващи финансови трудности. Всички заеми за държавите членки са с инвестиционен рейтинг и са на етап 1. В етап 2 са включени заеми по линия на МФП, МФП+, механизма за Украйна, МФП по МСЗУ и Евратом за Украйна. Заемите POCI са суброгираните заеми от програмите по линия на МВК.

Дейности по получаване и отпускане на заеми

В случай на неизпълнение на задълженията от страна на длъжниците Комисията може да използва активите, държани в ОФП, за обслужване на всички дължими задължения, свързани със заеми по линия на МФП (с изключение на заемите за МФП+ и МФП по МСЗУ), заеми по линия на Евратом за трети държави и заеми, основани на политиката, предоставени в рамките на Инструмента за Западните Балкани и Инструмента за Молдова.

Заемите, предоставени на Украйна по програмата за извънредна МФП (6 милиарда евро, изплатени през 2022 г.), първо се покриват от предназначеното за тях подразделение в ОФП, а след това и от допълнителни гаранции на държавите членки в размер на 3,7 милиарда евро, които се считат за кредитно подобрение за тези заеми и по този начин провизията за обезценка, призната във връзка с тези заеми, се намалява.

Очаква се заемът за МФП по МСЗУ за Украйна да бъде изплатен от Украйна чрез потоци от извънредни приходи, произтичащи от блокираните руски държавни активи, предоставени на Украйна като неподлежащата на връщане подкрепа в рамките на МСЗУ. През 2025 г. Съюзът събра и отпусна на Украйна сума в размер на 622 милиона евро. Тази сума се превежда в специалната банкова сметка в края на годината и ще бъде използвана единствено за обслужване на МФП, като по този начин се намаляват очакваните кредитни загуби по този заем.

Комисията управлява експозицията на кредитен риск по отношение на заемите по линия на Евратом чрез получаване на държавни гаранции, които са на обща стойност 300 милиона евро към 31 декември 2025 г. (2024 г.: 300 милиона евро).

Заемите, предоставени на държавите членки по линия на инструмента SURE, са подкрепени от система от доброволни гаранции от държавите членки в размер на 25 % от максималната сума, налична за съответната финансова помощ.

За всички кредитни загуби във връзка със заемите за държавите членки, МФП+, МФП по МСЗУ и механизма за Украйна Комисията може да привлече ресурси от държавите членки, като спазва таваните на собствените ресурси („бюджетния марж"); вж. бележка **6.7**).

Заеми: Движение на коректива за загуби от обезценка

милиони евро

	Етап 1	Етап 2	Етап 3	POCI	Общо
Коректив за загуби към 1.1.2025 г.	*31*	*15 969*	*14*	*(24)*	*15 991*
Прехвърляне към етап 1	*1*	*(1)*	*–*	*–*	*–*
Прехвърляне към етап 2	*(1)*	*1*	*–*	*–*	*–*
Прехвърляне към етап 3	*–*	*(1)*	*1*	*–*	*–*
Нови заеми	*2*	*13 483*	*4*	*–*	*13 488*
Отписвания — възстановени суми	*(0)*	*(1)*	*(0)*	*–*	*(2)*
Отписвания — отписани задължения	*–*	*–*	*(3)*	*–*	*(3)*
Преоценка на коректива за загуби	*(22)*	*907*	*(0)*	*–*	*885*
Други	*2*	*2*	*8*	*–*	*11*
Коректив за загуби към 31.12.2025 г.	**12**	**30 357**	**24**	**(24)**	**30 369**

Допълнителният коректив за загуби от обезценка на заеми в етап 2 се дължи главно на новите заеми за Украйна, отпуснати по механизма за Украйна и МФП по МСЗУ (вж. бележка **2.4.1.1**) и на актуализация на рисковите параметри, приложени при оценките на кредитния риск.

През 2025 г. ЕС предостави на Украйна лихвени субсидии в размер на 1,1 милиарда евро (2024 г.:763 милиона евро) за лихвите, начислени по някои от заемите за извънредната МФП, МФП+ и Механизма за Украйна. Амортизираната стойност преди изменението беше на стойност 37,7 милиарда евро (2024 г.: 17,3 милиарда евро). Това изменение на договорните условия беше отчетено като изменение загуба в отчета за финансовия резултат (вж. бележка **3.15**). Лихвената субсидия не оказа значително въздействие върху оценката на кредитния риск, като към 31 декември 2025 г. заемите продължиха да бъдат класифицирани като заеми в етап 2.

Вж. бележка **1.5.5** относно политиките на ЕС за разпределяне по етапи на заемите.

Заеми: Оценка на ОКЗ

За оценка на очакваните кредитни загуби ЕС използва вероятностно-претеглена оценка. Това включва оценка на разликата между договорните парични потоци и очакваните парични потоци.

ЕС използва три параметра на кредитния риск за тази оценка:

— Вероятност от неизпълнение (PD): това е процент, който представлява вероятността контрагент да не изпълни своето финансово задължение или през следващите 12 месеца, или през оставащия срок на задължението.

— Загуба при неизпълнение (LGD): това е процент, който показва очаквания недостиг на парични средства, като се вземат предвид възстановяванията и обезпеченията.

— Експозиция при неизпълнение (EAD): това е непогасената експозиция (сума) към момента на неизпълнение.

За да оцени LGD за експозиции към държавни дългови инструменти, ЕС взема предвид своя статут на де факто привилегирован кредитор.

Очакваните парични потоци през очаквания жизнен цикъл на финансовия актив се дисконтират с ефективния лихвен процент.

ЕС взема предвид разумна и обоснована информация за бъдещето, налична без неоправдани разходи и усилия, и коригира параметрите на модела, когато е необходимо.

Парични средства и парични еквиваленти: кредитно качество

милиони евро

	31.12.2025 г.	31.12.2024 г.
Кредитен рейтинг		
Нискорисков и висок рейтинг	*101 584*	*57 251*
Горен среден рейтинг	*821*	*4 161*
Долен среден рейтинг	*533*	*1 722*
Неинвестиционен рейтинг	*104*	*28*
Брутна балансова стойност	**103 041**	**63 163**
Минус коректив за загуби	-	–
Нетна балансова стойност	**103 041**	**63 163**

Каса

По-голямата част от касовите ресурси на Комисията се държат в сметките, открити от държавите членки за плащане на техните вноски към собствените ресурси, основно БНД, ДДС и ТСР. Тези сметки са към министерствата на финансите на държавите членки или в националните централни банки, което носи най-ниския кредитен риск (или риск на контрагента) за Комисията.

За частта от касовите ресурси на Комисията, които се държат в търговски банки, захранването на тези сметки се извършва съгласно принципа „точно навреме“ и се управлява автоматично от системата за управление на касата. Наличностите във всяка сметка в търговска банка се поддържат така, че да се гарантира, че общата наличност в края на деня остава постоянно под съответните лимити за експозиция към контрагентите.

За подбора на търговски банки се прилагат специални насоки с цел допълнително минимизиране на риска на контрагента, на който е изложена Комисията. Тези насоки включват:

— Подбор на търговските банки чрез покани за представяне на предложения, като минималният дългосрочен кредитен рейтинг е S&P A- или негов еквивалент.

— Наблюдение на рейтингите и определяне на максимална експозиция за всяка финансова институция, като се вземат предвид кредитоспособността и капитализацията на предприятието от финансовия сектор.

— Държане на сметки за авансови средства в местни банки, подбрани чрез опростена тръжна процедура, в делегациите извън ЕС, като изискванията във връзка с рейтинга зависят от местната ситуация. За да се ограничи излагането на риск, наличностите по сметките за авансови средства са възможно най-малки, захранват редовно, а прилаганите тавани се преразглеждат ежегодно.

Ликвидност, държана в съответствие с единния подход за предоставяне на финансиране

При единния подход за финансиране се държат достатъчно касови наличности, за да се посрещнат всички предстоящи нужди от плащания и да се поддържа определен буфер за сигурност, като същевременно се избягва натрупването на прекалено големи наличности. Паричните средства се държат в банкова сметка в ЕЦБ, в краткосрочни депозити на паричния пазар при национални централни банки или държавни финансови агенции, или се инвестират в обратни репо споразумения, обезпечени с ликвидни облигации. Следователно кредитният риск на ликвидния буфер е много нисък.

Вземания: кредитно качество

милиони евро

	С ненастъпил падеж	Просрочени 0—30 дни	Просрочени 31—90 дни	Просрочени 91 дни—1 година	Просрочени > 1 година	Общо
Брутна балансова стойност	2 063	18	22	52	179	*2 335*
Минус коректив за загуби	(5)	(3)	(9)	(24)	(115)	*(156)*
Нетна балансова стойност към 31.12.2025 г.	**2 058**	**15**	**14**	**28**	**64**	**2 178**
Брутна балансова стойност	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Минус коректив за загуби	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Нетна балансова стойност към 31.12.2024 г.	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	**1 652**

Сумите в тази таблица не включват отсрочените разходи и вземанията по ДФГ, оценени по ССИД (вж. бележка 2.6.2), тъй като те не подлежат на изискванията за обезценка.

Финансови активи по ССИД — дългови ценни книжа: кредитно качество

Общ фонд „Провизии“

Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла на ОФП е A (S&P или негов еквивалент).

Условно платени глоби: портфейл BUFI

Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е A (S&P или негов еквивалент).

Получени финансови гаранции

Политиката за управление на риска, която се прилага за приемането на финансови гаранции, осигурява високо качество на кредитите за Комисията. Тази политика включва:

— Определяне на максимална кредитна експозиция въз основа на кредитния рейтинг и размера на капитала на дадено предприятие от финансовия сектор, отчетен в неговите финансови отчети съгласно международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

— Редовен преглед на съответствието на получените гаранции с приложимите изисквания на политиката.

ЕОВС в ликвидация

Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е A- (S&P или негов еквивалент).

Финансови активи по ССИД — деривативи: кредитно качество

Деривативните активи на ЕС са свързани главно с гаранции по капиталови портфейли. Кредитният риск се ограничава до риска от контрагента. Гаранцията по капиталови портфейли ще бъде уредена основно с групата на ЕИБ, която има рейтинг ААА, като по този начин се намалява кредитният риск.

Единственият контрагент за всички неприключени валутни форуърди към 31 декември 2025 г. е Банката за международни разплащания. По тази причина не са необходими кредитни подобрения, като например обезпечения или гаранции.

Договори за финансова гаранция: кредитно качество

милиони евро

	31.12.2025 г.			31.12.2024 г.		
	Етап 1	Етап 2	Общо	Етап 1	Етап 2	Общо
Дългосрочен рейтинг						
Нискорисков и висок рейтинг	*19*	*1*	*20*	*1*	*–*	*1*
Горен среден рейтинг	*69*	*12*	*81*	*5*	*–*	*5*
Долен среден рейтинг	*108*	*2*	*109*	*137*	*–*	*137*
Неинвестиционен рейтинг	*39 396*	*25 813*	*65 209*	*34 912*	*25 746*	*60 658*
Управлявани на колективна основа/без присъден рейтинг	*10*	*45*	*55*	*10*	*47*	*56*
Общо	**39 602**	**25 872**	**65 474**	**35 064**	**25 793**	**60 857**

Договори за финансова гаранция: Движение на коректива за загуби

милиони евро

	Етап 1	Етап 2	Общо
Коректив за загуби към 1.1.2025 г.	*1 930*	*2 075*	*4 005*
Прехвърляне към етап 2 ([1])	*(48)*	*48*	*–*
Прехвърляне към етап 1 ([1])	*28*	*(28)*	*–*
Новопридобити активи	*377*	*1 257*	*1 634*
Освобождаване на обезпечението	*(340)*	*(2)*	*(342)*
Преоценка	*397*	*107*	*504*
Коректив за загуби към 31.12.2025 г.	**2 345**	**3 456**	**5 800**
Балансова стойност на задължението за финансова гаранция към 31.12.2025 г.	**4 061**	**3 668**	**7 729**

([1]) *Прехвърлянията от и към етап 1/етап 2 се оценяват по провизиите за обезценка на началното салдо, а промените в сумата, произтичащи от промяната на етапа (т.е. оценка по 12-месечна ОКЗ или по ОКЗ през целия жизнен цикъл), са част от преоценката.*

Увеличението на коректива за загуби за гаранции в етап 2 през 2025 г. се дължеше главно на новите операции, подписани по гаранцията за Украйна (вж. бележка **4.1.1**).

От останалите ОКЗ за гаранции в етап 2 в размер на 3,5 милиарда евро към 31 декември 2025 г. 1,7 милиарда евро се отнасят за гаранциите по МВК (вж. бележка **4.1.1**). Те включват ОКЗ през целия живот в размер на 0,9 милиарда евро за експозицията на ЕИБ към Украйна (3,4 милиарда евро непогасени заеми от ЕИБ за контрагенти в Украйна), гарантирана от ЕС.

Вж. бележка **1.5.12** относно политиките на ЕС за договорите за финансова гаранция.

Бюджетни гаранции

Съюзът е изложен на кредитен риск главно чрез операциите, които гарантира. Когато кредитното качество на основните операции се влоши, възникването на събития, с които се нарушават поети задължения, става по-вероятно и исканията за плащане по гаранции от ЕС могат да се увеличат.

За да наблюдава и управлява този риск, Комисията разчита на модел на кредитния риск за оценка на потенциалните загуби. Моделът използва входни данни от партньорите по изпълнението, които се комбинират с експертна преценка, за да се получи оценка на риска, която е в съответствие със същността на операцията и със съответните икономически обстоятелства.

6.7. **ЛИКВИДЕН РИСК**

Анализ на срока на недеривативните финансови пасиви по оставащия срок по договора

милиони евро

	Несконтирани договорни парични потоци				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Получени заеми	*(98 561)*	*(240 053)*	*(578 604)*	*(917 217)*	*(731 224)*
Задължения	*(65 037)*	*–*	*–*	*(65 037)*	*(65 037)*
Други	*(180)*	*(608)*	*(1 157)*	*(1 944)*	*(1 773)*
Общо към 31.12.2025 г.	**(163 777)**	**(240 661)**	**(579 760)**	**(984 199)**	**(798 034)**
Получени заеми	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Задължения	*(55 414)*	*–*	*–*	*(55 414)*	*(55 414)*
Други	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Общо към 31.12.2024 г.	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**

Анализ на срока на деривативните финансови пасиви по оставащия срок по договора

милиони евро

	Несконтирани договорни парични потоци				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Деривативна операция за плащане	*(1 184)*	*(11)*	*–*	*(1 195)*	
Деривативна операция за получаване	*1 138*	*7*	*–*	*1 145*	
Нетни парични потоци към 31.12.2025 г.	**(46)**	**(4)**	**–**	**(50)**	**(48)**
Деривативна операция за плащане	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Деривативна операция за получаване	*1 691*	*–*	*–*	*1 691*	
Нетни парични потоци към 31.12.2024 г.	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**

Анализ на падежите на договорите за финансови гаранции, издадени по най-ранния период, през който гаранцията може да бъде усвоена

милиони евро

	Максимален размер на обезпечението				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
ДФГ към 31.12.2025 г.	*(63 617)*	*(1 637)*	*(13 966)*	*(79 220)*	*(7 729)*
ДФГ към 31.12.2024 г.	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*

Анализ на срока на неусвоения заемен ангажимент

милиони евро

	Максимален размер на неусвоения заемен ангажимент				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Неусвоени заемни ангажименти към 31.12.2025 г.	–	*15*	*9*	*24*	*3*
Неусвоени заемни ангажименти към 31.12.2024 г.	*18 152*	*41*	–	*18 193*	*7 082*

Дейности по получаване на заеми

Първото средство на ЕС за погасяване на заемите е своевременното събиране на свързаните с тях плащания по заеми за финансова помощ и за NextGenerationEU. Съществуват обаче допълнителни предпазни мерки в случай на неизпълнение или забавяне на плащанията от страна на заемополучателите.

Комисията създаде краткосрочна временна мярка, наречена „бюджетно покритие“, която осигурява ликвидност за покриване на плащането на задължения, произтичащи от програми за финансова помощ по метода „бек-ту-бек“.

За заемите за трети държави по линия на МФП (с изключение на МФП+ и МФП по МСЗУ), Евратом, Инструмента за Западните Балкани и Инструмента за Молдова се предвижда ликвиден резерв в ОФП. Този резерв може да се използва за погасяване на съответните заеми.

Ако наличните активи в резерва са недостатъчни за покриване на действителните загуби, Комисията ще предприеме мерки за осигуряване на допълнителни ресурси, като например временно използване на ликвидност от касата на Комисията, временни трансфери или допълнителни разходи от бюджета на ЕС.

Заемите, предоставени на Украйна по програмата за извънредна МФП, се покриват от създаденото за тях подразделение на ОФП, както и от допълнителните гаранции от държавите членки (вж. бележка **6.6**).

За отпуснатите заеми и получените заеми в рамките на единния подход за финансиране, Комисията може да използва активно управление на паричните средства и краткосрочно заемане на средства, за да обслужва дълговете на ЕС. Управлението на ликвидния риск по единния подход за предоставяне на финансиране изисква прилагането на процедури за управление на ликвидността и специални инструменти за ежедневен мониторинг и активно управление на ликвидността.

Комисията може също така да привлече ресурси от държавите членки до тавана на собствените ресурси, за да обслужва дълговете на ЕС. В решението за собствените ресурси таванът на собствените ресурси за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания е определен на 1,40 % от брутния национален доход (БНД) на държавите членки, плюс допълнително временно увеличение от 0,6 процентни пункта само за NextGenerationEU. Бюджетът за 2025 г. включваше собствени ресурси за финансиране на разходите в размер общо на 0,83 % от БНД на ЕС. Това означава, че към 31 декември 2025 г. имаше наличен марж от 1,17 % за покриване на задълженията.

И накрая, заемите, предоставени на държавите членки по линия на инструмента SURE, са подкрепени от система от доброволни гаранции от държавите членки в размер на 25 % от максималната сума, налична за съответната финансова помощ. Преди да поиска плащане по тези гаранции, от Комисията се очаква да разгледа възможността за използване на съществуващия марж под тавана на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания.

Неусвоените заемни ангажименти към 31 декември 2024 г. са свързани главно със заема за МФП по линия на МСЗУ в размер на 18,1 милиарда евро (вж. бележка **2.4.1.1**). Заемът беше изцяло отпуснат през 2025 г.

Каса

Принципите на бюджета на ЕС гарантират, че общите парични наличности за дадена година са винаги достатъчни за извършването на всички плащания.

Общият размер на вноските на държавите членки заедно с разните приходи е равен на размера на бюджетните кредити за плащания за бюджетната година. Вноските на държавите членки обаче се получават под формата на дванадесет месечни вноски през цялата година и въз основа на приетия бюджет, докато плащанията зависят от оперативните нужди.

Вноските на държавите членки, свързани с коригиращите бюджети, одобрени през даден месец (N), стават налични едва на първия работен ден на месец N+1 или N+2, докато свързаните с тях бюджетни кредити за плащания са налични незабавно.

За да се гарантира, че наличните касови ресурси винаги са достатъчни за покриване на плащанията, които трябва да бъдат извършени през даден месец, са въведени процедури за редовно прогнозиране на паричните средства. Ако е необходимо, от държавите членки могат да бъдат поискани предварително собствени ресурси или допълнителни средства в определени граници и при определени условия, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

Като част от ежедневните касови операции на Комисията, освен тези процедури, автоматизирани инструменти за управление на паричните средства гарантират, че във всяка от банковите сметки на Комисията има достатъчни парични наличности.

Глоби

Фонд BUFI се управлява, така че да се поддържа достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация, за да се посрещнат поетите краткосрочни задължения. Портфейлът е съставен предимно от високоликвидни ценни книжа, които могат лесно да бъдат продадени с цел финансиране на изходящи парични потоци. Делът на паричните средства, паричните еквиваленти и ценните книжа, чийто падеж настъпва в рамките на една година, е около 41 %.

Бюджетни гаранции

Анализът на ЕС на падежите на финансовите гаранции използва предпазливият подход, като максималната сума на предоставената гаранция се разпределя към най-ранния период, в който гаранцията може да бъде усвоена. Вероятността обаче от ЕС да бъде поискано да плати цялата сума през първия период е малка, а очакваната загуба често е по-малка от тавана на гаранцията. По тази причина ликвидният риск трябва да се разглежда във връзка с балансовата стойност на задълженията по гаранцията.

Основна цел на рамката за управление на риска е да се гарантира, че бюджетът на ЕС може да изпълни задълженията си, без да се наруши нормалното изпълнение на бюджета. Това включва намаляване на ликвидния риск, свързан с бюджетните гаранции — риска да не разполага с достатъчно средства, за да изпълни своевременно задълженията за плащане.

За справяне с този риск всяка бюджетна гаранция е обезпечена с достатъчно провизии, внесени в ОФП, за да се гарантира изплащане на исканията по гаранции. ЕС редовно наблюдава адекватността на процента на провизиране на всяка програма за бюджетна гаранция и докладва всяка година дали сумите са достатъчни за покриване на риска за следващите пет години с определено ниво на сигурност.

Освен това ЕС има въведени допълнителни предпазни процедури, включително временни прехвърляния между подразделенията на ОФП и използване на ликвидни средства от централната каса, за да се гарантира при необходимост наличието на достатъчно ликвидни средства.

Общ фонд „Провизии“

ОФП се управлява, така че да се гарантира, че активите имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация, за да се посрещнат поетите краткосрочни задължения. Портфейлът е съставен от ликвидни активи, които лесно могат да бъдат продадени с цел финансиране на изходящи парични потоци, ако е необходимо. Делът на паричните средства, паричните еквиваленти и ценните книжа, чийто падеж настъпва в рамките на една година, в портфейла е около 10 %.

Сетълментът на деривативните договори е брутен и се базира на техния предвиден в договора срок. Ако е необходимо, задълженията се изпълняват чрез продажбата на активи в щатски долари и/или суапова сделка, които може да доведат до възникване на изходящ паричен поток вследствие на валутни разлики.

7. **ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА**

7.1. **СВЪРЗАНИ ЛИЦА**

Свързаните лица на ЕС са консолидираните субекти на ЕС, асоциираните предприятия и ключовият управленски персонал на тези субекти. Операциите между тези субекти се осъществяват като част от обичайните операции на ЕС и тъй като случаят е такъв, не са необходими специални изисквания от гледна точка на оповестяването за тези операции в съответствие със счетоводните правила на ЕС.

7.2. ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЛЪЖНОСТ

За целите на представянето на информация за операциите на свързани лица във връзка с ключовия ръководен персонал на ЕС, тук тези лица са представени в пет категории:

Категория 1: председателите на Европейския съвет, на Комисията и на Съда на Европейския съюз

Категория 2: заместник-председателят на Комисията и върховен представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и другите заместник-председатели на Комисията

Категория 3: генералният секретар на Съвета, членовете на Комисията, съдиите и генералните адвокати на Съда на Европейския съюз, председателят и членовете на Общия съд, Омбудсманът и Европейският надзорен орган по защита на данните

Категория 4: председателят и членовете на Европейската сметна палата

Категория 5: най-висшестоящите служители в институциите и агенциите

Техните финансови права са обобщени по-долу, а допълнителна информация може да бъде намерена в Правилника за персонала, публикуван на уебсайта Europa и представляващ официалният документ, в който са описани правата и задълженията на всички служители на ЕС. Служителите на ключова ръководна длъжност не са получавали никакви заеми при преференциални условия от ЕС.

ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЛЪЖНОСТ

евро

Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
Основна заплата (на месец)	*35 860,91*	*32 482,71 - 33 782,02*	*25 986,17 - 29 234,44*	*28 065,06 - 29 884,10*	*16 523,41 - 25 986,17*
Квартирна надбавка/надбавка за експатриране	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0-4 %-16 %*
Семейни надбавки:					
Домакинство (% от заплатата)	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*
Дете на издръжка	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*
Предучилищно образование	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*
Образование или	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*
образование извън мястото на работа	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*
Надбавка за председателстващи съдии	N/A	N/A	*1 111,04*	N/A	N/A
Надбавка за представителство	*1 943,34*	*1 248,97*	*832,83*	N/A	N/A
Годишни пътни разноски	N/A	N/A	N/A	N/A	*Възстановяват се*
Трансфери към държава членка:					
Надбавка за образование ([1])	*Да*	*Да*	*Да*	*Да*	*Да*
% от заплатата ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% от заплатата без кк	*Макс. 25 %*	*Макс. 25 %*	*Макс. 25 %*	*Макс. 25 %*	*Макс. 25 %*
Представителни разходи	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	N/A	N/A

евро

Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
При встъпване в длъжност:					
Разходи за настаняване	*71 721,82*	*64 965,42 - 67 564,04*	*51 972,34 - 58 468,88*	*56 130,12 - 59 768,20*	*Възстановяват се*
Семейни пътни разноски	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*
Разходи за преместване	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*
При напускане на длъжността:					
Разходи за пренастаняване	*35 860,91*	*32 482,71 - 33 782,02*	*25 986,17 - 29 234,44*	*28 065,06 - 29 884,10*	*Възстановяват се*
Семейни пътни разноски	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*
Разходи за преместване	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*	*Възстановяват се*
Преход (% от заплатата) ([2])	*40 % -65 %*	*40 % -65 %*	*40 % -65 %*	*40 % -65 %*	*N/A*
Здравно осигуряване	*Покриват се*	*Покриват се*	*Покриват се*	*Покриват се*	*Покриват се*
Пенсия (% от заплатата, преди облагане с данък)	*Макс. 70 %*	*Макс. 70 %*	*Макс. 70 %*	*Макс. 70 %*	*Макс. 70 %*
Удръжки:					
данък в полза на Европейските общности	*8 % -45 %*	*8 % -45 %*	*8 % -45 %*	*8 % -45 %*	*8 % -45 %*
Здравно осигуряване (% от заплатата)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Специален налог върху заплатата	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6-7 %*
Удръжка за пенсия	*N/A*	*N/A*	*N/A*	*N/A*	*13,10 %*
Брой лица към края на годината	***3***	***8***	***93***	***27***	***116***

([1]) с приложен корекционен коефициент („кк“)
([2]) изплащат се през първите 3 години след напускане

8. **СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС**

Към датата на подписване на настоящите отчети счетоводителят на Комисията не беше забелязал и не му бяха съобщени съществени въпроси, които да се нуждаят от отделно оповестяване в този раздел. Годишните отчети и свързаните с тях бележки бяха изготвени въз основа на последната налична информация и това е отразено в представената по-горе информация.

9. **ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА**

A.	**КОНТРОЛИРАНИ СУБЕКТИ (54)**	
1.	**Институции и консултативни органи (11)**	
Съвет на Европейския съюз		*Европейски надзорен орган по защита на данните*
Съд на Европейския съюз		*Европейски икономически и социален комитет*
Европейска комисия		*Европейска служба за външна дейност*
Европейски комитет на регионите		*Европейски омбудсман*
Европейски съвет		*Европейски парламент*
Европейска сметна палата		
2.	**Агенции И други органи на ЕС (41)**	
2.1.	***Изпълнителни агенции (6)***	
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA)		*Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (EISMEA)*
Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA)		*Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA)*
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA)		*Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA)*
2.2.	***Децентрализирани агенции и други органи на ЕС (35)***	
Агенция за подкрепа на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (Служба на ОЕРЕС)		*Европейска прокуратура (EPPO)*
Служба на Общността за сортовете растения (CPVO)		*Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA)*
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)		*Европейска фондация за обучение (ETF)*
Европейски банков орган (ЕБО)		*Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA)*
Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)		*Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст)*
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC)		*Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA)*
Европейски център за развитие на професионалното обучение (CEDEFOP)		*Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA)*
Европейска агенция по химикали (ECHA)		*Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол)*
Европейска агенция за околната среда (EEA)		*Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)*
Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA)		*Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA)*
Европейски орган за безопасност на храните (EFSA)		*Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)*

Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)	*Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)*
Европейски институт за равенство между половете (EIGE)	*Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA)*
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA)	*Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз (EASA)*
Европейско съвместно предприятие за ITER и развитие на термоядрената енергетика („Термоядрен синтез за енергия“)	*Агенция на Европейския съюз по наркотиците (EUDA)*
Европейски орган по труда (EOT)	*Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO)*
Европейска агенция по морска безопасност (EMSA)	*Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT)*
Европейска агенция по лекарствата (EMA)	

3. **Други контролирани субекти (2)**	
Европейска общност за въглища и стомана в ликвидация (EOBC в ликвидация)	*Европейски институт за иновации и технологии (EIT)*
Б. **АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (1)**	
Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ)	

НЕСЪЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ

Посочените по-долу субекти не са консолидирани посредством метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети на ЕС за 2025 г., тъй като са несъществени:

НЕСЪЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ (11)

Съвместно предприятие „Интегрални схеми“ (Chip)

Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (CBE)

Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (CA)

Съвместно предприятие „Чист водород“ (Clean H2)

Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (EU-RAIL)

Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (ECCC)

Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (СП EuroHPC)

Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (СП GH EDCP3)

Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (IHI)

Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (SESAR 3)

Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (СП ИМУ)

Годишните отчети на горепосочените субекти са публично достъпни на техните уебсайтове.

ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ([56])

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

1. РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС 143
2. СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ 144
3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА 145
   - 3.1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС 145
   - 3.2. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА 2021—2027 Г. 145
   - 3.3. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ) 148
   - 3.4. NextGenerationEU 149
   - 3.5. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ 149
   - 3.6. ПРИХОДИ 150
   - 3.7. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ 152
   - 3.8. РАВНЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ 152
4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2025 Г. 154
5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС 155
   - 5.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС 155
6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС 156
   - 6.1. МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ 156
   - 6.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 158
   - 6.3. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ 159
   - 6.4. МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL) 160
   - 6.5. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ 160
   - 6.6. ПОДРОБНА МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ 161
   - 6.7. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 172
   - 6.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ 190
   - 6.9. ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL) 203
   - 6.10. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ 210
7. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ 216
   - 7.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ 216
   - 7.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ 217
   - 7.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ 219
8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ НА АГЕНЦИИТЕ 220
   - 8.1. БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ 220
   - 8.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ 221

([56]) Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

1. **РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС**

милиони евро

Бележка		2025 г.	2024 г.
а	Приходи за финансовата година	224 398	250 609
б	Плащания спрямо бюджетните кредити за текущата година	(212 797)	(244 309)
в	Бюджетни кредити за плащания, пренесени за година N+1	(6 087)	(3 848)
г	Отмяна на неусвоени бюджетни кредити, пренесени от година N-1	273	334
д	*Промяна на целевите приходи (Б) – (А)*	(3 579)	(1 486)
	Неизползвани бюджетни кредити към края на текущата година (А)	28 271	24 692
	Неизползвани бюджетни кредити към края на предходната година (Б)	24 692	23 206
е	*Курсови разлики за годината*	(130)	44
	Бюджетен резултат	**2 078**	**1 345**

Бюджетният резултат на ЕС се връща на държавите членки през следващата година чрез приспадането му от дължимите от тях суми за тази година. Той се изчислява в съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета ([57]) за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси. Повече информация може да бъде намерена в раздел **3.7** — Изчисляване на бюджетния резултат.

а. Приходи за финансовата година: таблица 5.1 „Обобщение на изпълнението на приходите в бюджета на ЕС“, колона 8 „Общо приходи“.

б. Плащания спрямо бюджетните кредити за текущата година: таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“, колона 2 „Плащания, извършени от приетия бюджет“ и колона 4 „Плащания, извършени от целеви приходи“.

в. Бюджетни кредити за плащания, пренесени за година N+1: таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“, колона 7 „Автоматични пренасяния“ и колона 8 „Пренасяния с решение“.

г. Отмяна на неусвоени бюджетни кредити за плащания, пренесени от година N-1: взема се под внимание размерът на пренесените бюджетни кредити за плащания (автоматично и с решение) в края на предходната година и плащанията, извършени от пренасяния, за текущата година, посочени в колона 3 на таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“.

д. Промяна на общите бюджетни кредити от целеви приходи към края на годината: изчислява се разликата между сумата на бюджетните кредити от целеви приходи към края на предходната година (със знак плюс) и сумата на бюджетните кредити от целеви приходи към края на текущата година (в колона 8 на таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“ — със знак минус), за да се получи нетната промяна на целевите приходи през текущата година.

е. Курсовите разлики включват реализираните и нереализираните курсови разлики.

([57]) Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 година за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/608/oj).

2. **СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ**

Бюджетни приходи

милиони евро

	Дял	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Установени вземания	Приходи
1	Собствени ресурси	151 161	154 322	155 448	155 418
2	Излишъци, салда и корекции	–	1 345	1 362	1 362
3	*Административни приходи*	*2 425*	*2 425*	*3 272*	*3 226*
4	*Финансови приходи, лихви за забава и глоби*	*183*	*1 659*	*18 874*	*2 618*
5	*Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми*	–	–	*40 815*	*40 766*
6	*Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза*	*1 440*	*1 412*	*24 016*	*21 008*
	Общо	**155 209**	**161 163**	**243 787**	**224 398**
	от които NextGenerationEU (NGEU)	-	-	*40 219*	*40 213*

Бюджетни разходи: поети задължения по функции от многогодишната финансова рамка (МФР)

милиони евро

	Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	21 480	21 539	30 466	27 095
2	Сближаване, устойчивост и ценности	77 980	77 979	80 804	78 884
3	*Природни ресурси и околна среда*	*56 731*	*56 700*	*58 961*	*57 658*
4	*Миграция и управление на границите*	*4 791*	*4 645*	*5 338*	*4 738*
5	Сигурност и отбрана	2 633	2 633	2 742	2 666
6	*Съседните региони и светът*	*16 308*	*16 892*	*20 828*	*19 645*
7	Европейска публична администрация	12 845	12 766	15 115	13 955
O	Извън МФР	4 320	4 320	11 767	6 409
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 349	1 766	2 085	1 065
	Общо	**199 438**	**199 239**	**228 104**	**212 116**
	от които NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*232*	*39*

Бюджетни разходи: плащания по функции от многогодишната финансова рамка (МФР)

милиони евро

	Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 461	20 255	34 035	24 483
2	Сближаване, устойчивост и ценности	44 445	47 141	96 601	92 306
3	*Природни ресурси и околна среда*	*52 092*	*56 039*	*61 329*	*59 589*
4	*Миграция и управление на границите*	*3 204*	*3 564*	*4 386*	*3 819*
5	Сигурност и отбрана	2 143	1 839	1 947	1 872
6	*Съседните региони и светът*	*14 426*	*15 010*	*18 469*	*17 170*
7	Европейска публична администрация	12 845	12 766	16 133	13 767
O	Извън МФР	3 274	2 805	15 994	2 319
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 320	1 744	2 063	1 048
	Общо	**155 209**	**161 163**	**250 956**	**216 373**
	от които NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*43 760*	*41 739*

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

3.1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Бюджетното счетоводство се води в съответствие с Финансовия регламент (ФР). Общият бюджет е инструментът, чрез който се предвиждат и разрешават приходите и разходите на Съюза всяка година в рамките на таваните и другите разпоредби, определени в многогодишната финансова рамка (МФР) в съответствие със законодателните актове във връзка с многогодишните програми, приемани съгласно тази рамка.

3.2. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА 2021—2027 Г.

Милиони евро по текущи цени

	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Общо
1. Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	22 210	20 991	150 919
2. Сближаване, устойчивост и ценности	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	67 523	70 128	430 944
2a. Икономическо, социално и териториално сближаване	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174

Милиони евро по текущи цени

	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Общо
2б. Устойчивост и ценности	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	10 930	11 644	58 770
3. Природни ресурси и околна среда	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
В т.ч.: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Миграция и управление на границите	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	5 103	5 619	28 578
5. Сигурност и отбрана	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Съседните региони и светът	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Европейска публична администрация	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
В т.ч.: административни разходи на институциите	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
ОБЩО БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**182 866**	**186 164**	**1 223 339**
ОБЩО БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**142 601**	**175 378**	**201 170**	**195 246**	**1 206 478**
като % от БНД	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на МФР за годините 2021—2027 беше приет на 17 декември 2020 г. В горната таблица са показани таваните на МФР по текущи цени, приети в техническата корекция на МФР за периода 2021—2027 г. за 2026 г. ([58]), в съответствие с фиксирания годишен дефлатор от 2 %, посочен в член 4, параграф 2 от Регламента за МФР. Както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на МФР за периода 2021—2027 г., за бюджетните кредити за поети задължения сумите са разделени по функция; за бюджетните кредити за плащания таваните се прилагат към общия размер. 2025 г. бе петата финансова година от МФР за периода 2021—2027 г.

([58]) Техническа корекция на финансовата рамка за 2026 г. в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2021/365 на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (COM(2025) 800 final, 4.6.2025 г.).

След политическото споразумение по междинното преразглеждане на МФР за периода 2021—2027 г., постигнато в Европейския съвет на 1 февруари и с Европейския парламент на 6 февруари 2024 г., преразгледаният Регламент за МФР ([59]) беше приет на 29 февруари 2024 г. С междинното преразглеждане бюджетът на ЕС за периода 2024—2027 г. беше увеличен с 64,6 милиарда евро, от които 33 милиарда евро за заеми в редица приоритетни области, включително подкрепата за Украйна, създаването на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP), създаването на механизъм за покриване на допълнителните разходи за финансиране на инструмента на ЕС за възстановяване NextGenerationEU, произтичащи от по-високите лихвени проценти, както и допълнителното финансиране на управлението на миграцията и международните партньорства, и засилване на някои специални инструменти. Към 1 януари 2024 г. резервът за солидарност и спешна помощ (SEAR) е разделен на два отделни инструмента (резерв за европейска солидарност и резерв за спешна помощ). За да се включи въздействието на междинното преразглеждане върху годишния бюджет за 2024 г., беше приет коригиращ бюджет 1/2024 ([60]).

Общият таван на бюджетните кредити за поети задължения за 2025 г. беше 190 544 милиона евро, а съответният таван на бюджетните кредити за плащания — 175 378 милиона евро.

В съответствие с член 312, параграф 3 от ДФЕС МФР определя размера на годишните тавани на бюджетните кредити за поети задължения по категории разходи („функции“), както и на годишните тавани на бюджетните кредити за плащания. Функциите на МФР съответстват на основните сектори на дейност на Съюза. По-долу е дадено обяснение на различните функции на МФР за периода 2021—2027 г.

МФР за периода 2021—2027 г. възлиза на 1 223 милиарда евро (1 083 милиарда евро по цени от 2018 г.), включително Европейския фонд за развитие (ЕФР). Освен това NextGenerationEU осигурява допълнителна сума в размер на 806,9 милиарда евро (750 милиарда евро по цени от 2018 г.) до 2023 г. под формата на поети задължения и до 2026 г. под формата на плащания. Тази първоначална сума беше коригирана на 698,3 милиарда евро, тъй като общата налична подкрепа под формата на заеми не беше поискана в пълен размер от държавите членки.

За годишната бюджетна процедура бюджетната номенклатура е допълнително структурирана по „клъстери“ на политиките, което осигурява допълнителна яснота за това как отделните разходни програми допринасят за постигането на целите на политиката на Съюза.

Функция 1 — Единен пазар, иновации и цифрова сфера

Тази функция включва ключови програми на ЕС в подкрепа на научните изследвания и иновациите, цифровата трансформация, стратегическата инфраструктура, укрепването на единния пазар и стратегическите космически проекти. Програмите в тази функция включват „Хоризонт Европа“, фонда InvestEU, Механизма за свързване на Европа, програмата „Единен пазар“ и космическата програма на Европейския съюз.

Програми, получаващи вноски по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: „Хоризонт Европа“ и фонд InvestEU.

Функция 2 — Устойчив растеж: природни ресурси

Тази функция е разделена на две подфункции: „Икономическо, социално и териториално сближаване“ (2а) и „Устойчивост и ценности“ (2б).

Разходите по тази функция са насочени към укрепване на устойчивостта и сближаването между държавите — членки на ЕС. Финансирането спомага за намаляване на различията в регионите на ЕС и между тях, както и в рамките на държавите членки и между тях, и насърчава устойчивото териториално развитие (Европейски фонд за регионално развитие, Кохезионен фонд, Европейски социален фонд плюс). То също така подкрепя солидарността и сътрудничеството на Съюза в областта на готовността и реакцията при бедствия (Механизъм за гражданска защита на Съюза и RescEU). Освен това целта на програмите по тази функция е ЕС да стане по-устойчив на настоящите и бъдещите предизвикателства чрез инвестиции в екологичния и цифровия преход, младите хора (Еразъм), здравеопазването (EU4Health) и действията за защита на ценностите на ЕС (Правосъдие, права и ценности) и насърчаване на културното многообразие (Творческа Европа).

Тази функция включва МВУ, който се захранва с по-голямата част от финансирането, предоставено от NextGenerationEU през периода 2021—2023 г. Други програми, получаващи вноски по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: REACT-EU, Механизъм за гражданска защита на Съюза (RescEU). За по-подробен преглед на дейностите по линия на МВУ вж. раздели **3** и **4** относно NextGenerationEU от Финансовите акценти за годината.

([59]) Последно изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765 на Съвета от 29 февруари 2024 година за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L, 2024/765, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([60]) КБ 1/2024, ОВ L, 2024/1430, 5.6.2024 г.

Функция 3 — Природни ресурси и околна среда

Разходите по тази функция са насочени към устойчивото земеделие (Обща селскостопанска политика), рибарството и морската политика (Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури), както и към програми, посветени на опазването на околната среда и действията в областта на климата (програма LIFE, Фонда за справедлив преход).

Програми, получаващи вноски по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: развитие на селските райони, Фонд за справедлив преход.

Функция 4 — Миграция и управление на границите

Програмите (фонд „Убежище, миграция и интеграция“,Фонд за интегрирано управление на границите) и децентрализираните агенции (като Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището), финансирани по тази функция, имат за цел да се преодолеят предизвикателствата, свързани с миграцията и управлението на външните граници на ЕС, както и с опазването на системата за предоставяне на убежище в ЕС.

Функция 5 — Сигурност и отбрана

Тази функция отразява нарасналата необходимост от сътрудничество на равнището на Съюза за справяне със заплахите за сигурността и за увеличаване на стратегическата автономност на ЕС. Тя включва програми, чиято роля е да се подобрят сигурността и безопасността на европейските граждани (фонд „Вътрешна сигурност“), да се укрепи отбранителният капацитет на Европа (Европейски фонд за отбрана) и да се осигурят необходимите инструменти за реагиране на предизвикателствата пред вътрешната и външната сигурност.

Функция 6 — Съседните региони и светът

Програмите в тази функция засилват социално-икономическото въздействие на ЕС в съседните му страни, в развиващите се страни и в останалия свят. Новият инструмент ИССРМС — Глобална Европа обединява няколко бивши инструмента на ЕС за външно финансиране, включително сътрудничеството със страните от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), финансирано преди това от Европейския фонд за развитие. В тази функция се включва и помощта за страните, които се подготвят за присъединяване към ЕС (предприсъединителната помощ), както и програмата на Съюза за хуманитарна помощ.

Функция 7 — Европейска публична администрация

Тази функция обхваща административните разходи за всички институции, пенсиите и европейските училища.

S — Специални инструменти

Механизмите за гъвкавост в бюджета на ЕС дават възможност на ЕС да мобилизира необходимите средства, за да реагира на непредвидени събития, като кризисни ситуации, природни бедствия и извънредни ситуации. Техният обхват, финансови средства и начини на функциониране са предвидени в Регламента за МФР и в Междуинституционалното споразумение. Те гарантират, че бюджетните ресурси могат да реагират на променящите се приоритети, за да се използва всяко евро там, където то е най-необходимо.

В годишната бюджетна номенклатура и изпълнението на бюджета те са посочени като специални инструменти (S), тъй като могат да бъдат мобилизирани над таваните на разходите по МФР както по отношение на бюджетните кредити за поети задължения, така и по отношение на бюджетните кредити за плащания.

3.3. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ)

Функциите в МФР са разбити допълнително на подробни подфункции, съответстващи на основните разходни програми (напр. „Хоризонт 2020“, „Еразъм+“ и т.н.). Съответните правни основания за изпълнението на бюджета се приемат на това равнище на програмите. Програмите са обичайно използваната структура за докладване за изпълнението и резултатите. Таблици за всяка програма са представени в докладите за изпълнението на бюджета (вж. таблици **6.6—6.10** по-долу).

3.4. NextGenerationEU

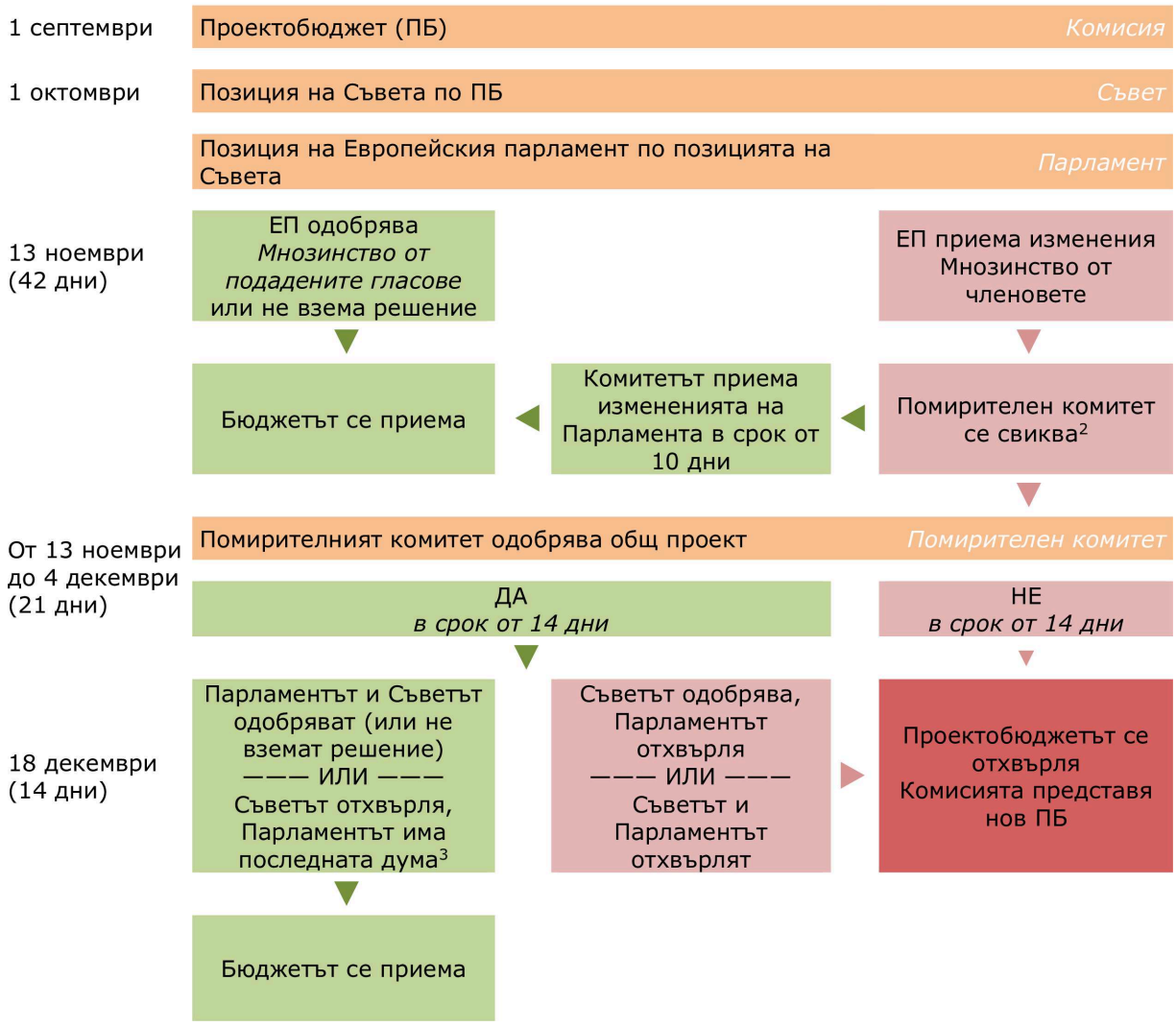
С бюджет от 420,8 милиарда евро за неподлежаща на връщане подкрепа NextGenerationEU има голямо въздействие върху общите годишни бюджети на ЕС за периода 2021—2026 г. и върху тяхното изпълнение. През 2021 г. тази сума е записана изцяло като бюджетни кредити от целеви приходи. Всички поети задължения за неподлежащата на връщане подкрепа бяха вписани до 31 декември 2023 г. и ще бъдат изпълнени чрез плащания до 31 декември 2026 г. в съответствие с член 3, параграфи 4 и 9 от Регламента EURI ([61]).

За цялостен преглед на дейностите по линия на NextGenerationEU вж. раздел **3** от Финансовите акценти за годината.

3.5. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ

Процедурата за приемането на бюджета е определена в член 314 от Договора за функционирането на ЕС. На диаграмата по-долу са представени сроковете и етапите, свързани с приемането на бюджета.

График съгласно Договора[1]

1) На практика трите институции се стремят да представят съответните си документи по-рано през годината, за да се улесни процесът.

([61]) Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

2) Помирителният комитет се състои от членовете на Съвета или техни представители и от равен брой членове, представляващи Европейския парламент. Комисията участва в работата на помирителния комитет и предприема всички необходими инициативи, за да подпомогне сближаването на позициите на Европейския парламент и на Съвета.

3) Европейският парламент одобрява общия проект и след това, в срок от 14 дни от отхвърлянето от Съвета, решава (с мнозинство от съставляващите го членове и 3/5 от подадените гласове) да потвърди всички или някои от своите изменения.

За Комисията бюджетната структура се състои от бюджетни кредити за административни разходи и от бюджетни кредити за оперативни разходи. Другите институции имат само бюджетни кредити за административни разходи. Освен това в бюджета се прави разграничение между два вида бюджетни кредити: едногодишни и многогодишни. Едногодишните бюджетни кредити се използват за финансиране на операции с годишен характер (които са в съответствие с принципа на ежегодност на бюджета). Многогодишните бюджетни кредити се използват, за да бъде съгласуван принципът на ежегодност с необходимостта от управление на многогодишни операции. Многогодишните бюджетни кредити се разделят на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания:

— бюджетни кредити за поети задължения: обхващат всички разходи по правните задължения, поети за текущата финансова година за операции, протичащи в рамките на няколко години. Въпреки това бюджетните задължения за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разделят за няколко години под формата на годишни траншове, когато това е предвидено в основния акт;

— бюджетни кредити за плащания: обхващат разходите, възникващи от задължения, поети през текущата финансова година и/или предходни финансови години.

В отчетите видовете финансиране са групирани в две основни позиции:

— бюджетни кредити в окончателния приет бюджет; и

— допълнителни бюджетни кредити, съдържащи:

  — пренасяния от предходната година (Финансовият регламент допуска в ограничен брой случаи неизразходваните суми да се пренасят от предходната за текущата година); и

  — целеви приходи, произтичащи от възстановени средства, вноски от трети страни/държави за програми на ЕС и работа, извършена за трети страни; те се разпределят директно за съответните разходни бюджетни редове и представляват третият стълб на финансиране.

Заедно всички видове финансиране образуват наличните бюджетни кредити.

3.6. **ПРИХОДИ**

3.6.1. *Приходи от собствени ресурси*

Основната част от приходите идват от собствени ресурси, които се състоят от следните категории:

(1) Традиционни собствени ресурси (ТСР): съставляват около 14 % от приходите от собствени ресурси през 2025 г.

(2) Ресурс на база данъка върху добавената стойност (ДДС): съставляват около 17 % от приходите от собствени ресурси през 2025 г.

(3) Ресурс на база нерециклирани отпадъци от пластмасови опаковки: съставляват около 5 % от приходите от собствени ресурси през 2025 г.

(4) Ресурс на база брутния национален доход (БНД): съставляват около 64 % от приходите от собствени ресурси през 2024 г.

С Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 относно системата на собствените ресурси на ЕС (Решение за собствените ресурси от 2020 г.) се определят категориите собствени ресурси и методите за тяхното изчисляване. Това решение влезе в сила на 1 юни 2021 г. и бе приложено със задна дата от 1 януари 2021 г.

В Решението за собствените ресурси от 2020 г. се постановява, че общият размер на собствените ресурси, предоставени на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не може да превишава 1,40 % от сумата от БНД на всички държави членки. Освен това с решението Комисията се оправомощава по изключение да взема временни заеми в размер до 750 милиарда евро по цени от 2018 г. на капиталовите пазари от името на Съюза за преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19 чрез инструмента за възстановяване NextGenerationEU. Таванът на собствените ресурси за бюджетните кредити за плащания ще бъде временно увеличен с 0,6 процентни пункта, за да се покрият всички задължения, произтичащи от този заем.

Считано от 2021 г. „другите приходи“ в бюджета на ЕС включват финансовите вноски на Обединеното кралство, произтичащи от финансовото споразумение по Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство.

3.6.2. *Традиционни собствени ресурси (ТСР)*

ТСР се състоят от мита, начислявани върху вноса от трети държави, които се събират от държавите членки от името на ЕС. Държавите членки обаче задържат 25 % за покриване на разходите си по събирането. Всички установени суми по традиционните собствени ресурси трябва да бъдат записани в една от следните сметки, водени от компетентните органи:

в обикновените сметки, предвидени в член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014: всички събрани или обезпечени суми.

в отделните сметки, предвидени в същия член: всички суми, които все още не са събрани и/или не са обезпечени; сумите, които са обезпечени, но са оспорени, също могат да бъдат записани в тази сметка.

Държавите членки трябва да осчетоводят ТСР по сметката на Комисията към министерството на финансите на съответната държава или нейната централна банка най-късно на първия работен ден след 19-ия ден на втория месец след месеца, през който вземането е било установено (или в случая на отделната сметка — събрано).

3.6.3. *Данък върху добавената стойност (ДДС)*

Собственият ресурс от ДДС се изчислява според основите на ДДС на държавите членки, които са хармонизирани за тази цел в съответствие с правилата на ЕС. Единна изискуема ставка от 0,30 % се прилага към общата сума на приходите от ДДС, събрани от всички облагаеми доставки във всяка държава членка, разделена на среднопретеглената ставка на ДДС. Основата на ДДС е ограничена до 50 % от БНД на всяка държава членка.

3.6.4. *Нерециклирани отпадъци от пластмасови опаковки*

За теглото на нерециклираните отпадъците от пластмасови опаковки, генерирани във всяка държава членка, се прилага единна изискуема ставка от 0,80 EUR на килограм. Отпадъците от пластмасови опаковки, които не са рециклирани през дадена година, се изчисляват като от генерираните отпадъци от пластмасови опаковки през съответната година се извадят рециклираните отпадъци от пластмасови опаковки в дадена държава членка. България, Чехия, Естония, Гърция, Испания, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия имат право на специфични годишни еднократни намаления на съответните вноски за собствени ресурси въз основа на нерециклираните пластмасови отпадъци от опаковки.

3.6.5. *Брутен национален доход (БНД)*

Ресурсът на база брутен национален доход (БНД) се използва за финансиране на тази част от бюджета, която не е покрита от други източници на приходи. Спрямо БНД на всяка държава членка се прилага единна изискуема ставка, която се определя в съответствие с разпоредбите на ЕС.

3.6.6. *Брутно намаление*

За периода 2021—2027 г. от брутно намаление на годишните вноски на база БНД се ползват следните държави членки: 565 милиона евро за Австрия, 377 милиона евро за Дания, 3 671 милиона евро за Германия, 1 921 милиона евро за Нидерландия и 1 069 милиона евро за Швеция. Тези брутни намаления се измерват в цени за 2020 г. и се финансират от всички държави членки.

3.6.7. *Корекции на собствените ресурси от предходни финансови години*

Ресурсите на база ДДС и БНД се определят въз основа на прогнози за съответните бази, направени при изготвянето на проектобюджета. Тези прогнози впоследствие се преразглеждат и актуализират през съответната бюджетна година посредством коригиращ бюджет. Комисията изисква от държавите членки за първия работен ден на месец март на третата година, следваща съответната бюджетна година, разликите, били те положителни или отрицателни, между дължимите от държавите членки суми въз основа на реалните бази и реално платените суми въз основа на (преразгледаните) прогнози. Реалните бази за ДДС и за БНД могат да се коригират през следващите четири години, освен ако не бъде изразена резерва. Тези резерви представляват потенциални искания към държавите членки за неопределени суми, тъй като финансовото им отражение не може да бъде оценено с точност. Когато е възможно да бъде определен точният размер, съответните ресурси на база ДДС и БНД се изискват или във връзка с процедурата за салдата по ДДС и по БНД, или посредством индивидуални покани за внасяне на средства. По подобен начин се коригира и прогнозата за собствените ресурси въз основа на нерециклираните пластмасови отпадъци от опаковки. Комисията обаче изисква от държавите членки за първия работен ден на месец юни на третата година, следваща съответната бюджетна година, разликите, били те положителни или отрицателни, между дължимите от държавите членки суми въз основа на годишните им отчети, съдържащи данни за изпълнението на бюджета, и реално платените суми въз основа на (преразгледаните) прогнози. Реалните бази могат да се коригират през следващите пет години, освен ако не бъде изразена резерва.

3.7. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ

Бюджетният резултат на ЕС се връща на държавите членки през следващата година чрез приспадането му от дължимите от тях суми за тази година.

Сумите на собствените ресурси, записани в отчетите, са сумите, кредитирани в течение на годината в сметките, открити на името на Комисията от правителствата на държавите членки. Приходите включват също, в случай на излишък, бюджетния резултат за предходната финансова година. Другите приходи, записани в отчетите, са действително получената в хода на годината сума.

За целите на изчисляването на бюджетния резултат за годината разходите се състоят от плащанията, направени спрямо бюджетните кредити за плащания за годината, плюс всички бюджетни кредити за тази година, които са пренесени за следващата година. Под плащания, извършени спрямо бюджетните кредити за плащания за годината, се разбират плащанията, които са извършени от счетоводителя до 31 декември на финансовата година. Що се отнася до ЕФГЗ, плащанията са тези плащания, които са извършени от държавите членки между 16 октомври на година N-1 и 15 октомври на година N, при условие че счетоводителят е бил уведомен за поетото задължение и за разрешението до 31 януари на година N+1. Разходите по ЕФГЗ могат да бъдат предмет на решение с оглед на съответствието след провеждането на проверки в държавите членки.

В съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент № 608/2014 за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси бюджетният резултат представлява разликата между:

— общия размер на приходите, получени за финансовата година; и

— общия размер на плащанията, извършени спрямо бюджетните кредити за текущата година, плюс общия размер на бюджетните кредити за тази година, пренесени за следващата година.

Към така получената цифра се добавя или от нея се приспада следното:

— нетното салдо на отменените бюджетни кредити за плащания, пренесени от предходни години, и всички плащания, които поради колебанията на курса на еврото надвишават едногодишните бюджетни кредити, пренесени от предходната година;

— промяната на целевите приходи; и

— нетните печалби или загуби от валутния курс, записани през годината.

Бюджетните кредити, пренесени от предходната финансова година, във връзка с вноските от трети страни и работата за трети страни, които по дефиниция никога не губят сила, се включват като допълнителни бюджетни кредити за финансовата година. Това обяснява разликата между пренесените от предходната година суми в докладите за изпълнението на бюджета за година N и сумите, пренесени за следващата година, в докладите за изпълнението на бюджета за година N-1. При изчисляването на бюджетния резултат не се вземат предвид бюджетните кредити за поети задължения, предоставени отново след възстановяването на предплати.

Пренесените бюджетни кредити за плащания включват автоматични пренасяния и пренасяния с решение. Отмяната на неизползвани бюджетни кредити за плащания, пренесени от предходната година, включва отмените на бюджетни кредити, пренесени автоматично и с решение.

3.8. РАВНЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	**(54 639)**	**(97 208)**
Приходи		
Вземания, установени през текущата година, но все още несъбрани	*(5 188)*	*(6 773)*
Вземания, установени през предходни години и събрани през текущата година	*3 339*	*9 925*
Събрани вземания, които не трябва да се третират като приходи във финансовия резултат	*42 358*	*83 953*
Начислени приходи (нетни)	*(1 284)*	*(723)*
	39 225	**86 382**

милиони евро

	2025 г.	2024 г.
Разходи		
Начислени разходи (нетни)	*45 735*	*10 599*
Разходи от предходната година, платени през текущата година	*(10 067)*	*(2 220)*
Нетен ефект от предварителното финансиране	*(11 778)*	*(11 678)*
Бюджетни кредити за плащания, пренесени за следващата година	*(6 296)*	*(4 031)*
Плащания, извършени с пренесени суми, и отпяна на неизползвани бюджетни кредити за плащания	*478*	*1 711*
Движение на провизиите	*(3 485)*	*9 948*
Други	*3 075*	*7 757*
	17 662	**12 086**
Финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация	**(170)**	**85**
БЮДЖЕТЕН РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	**2 078**	**1 344**

В съответствие с Финансовия регламент финансовият резултат за годината се изчислява въз основа на принципите на счетоводната отчетност на базата на текущо начисляване (и на счетоводните правила на ЕС), а бюджетният резултат се основава на модифицирани правила за касова отчетност. Тъй като финансовият и бюджетният резултат обхващат едни и същи операции — с изключение на другите (небюджетни) източници на приходи и разходи на агенциите и ЕОВС в ликвидация, които са включени само във финансовия резултат — равняването на финансовия резултат за годината с бюджетния резултат за годината е полезна проверка за съответствие.

Позиции за равняване — Приходи

Реалните бюджетни приходи за дадена финансова година съответстват на събраните приходи от вземанията, установени в хода на годината, и на събраните суми от вземанията, установени през предходни години. Поради това вземанията, установени през текущата година, но все още несъбрани, трябва да бъдат приспаднати от финансовия резултат за целите на равняването, тъй като не представляват част от бюджетните приходи. Обратно, вземанията, установени през предходни години и събрани през текущата година, трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването. Някои събрани вземания не би следвало да се третират като приходи във финансовия резултат, но също трябва да бъдат добавени за целите на равняването. Те са свързани най-вече с финансирането по линия на NextGenerationEU.

Начислените приходи се състоят главно от суми, свързани с финансови корекции, собствени ресурси, лихви и дивиденти. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените приходи за текущата година минус сторнираните начислени приходи от предходната година.

Позиции за равняване — Разходи

Начислените разходи се състоят предимно от начисленията, направени за целите на разделянето на финансовите периоди в края на годината, т.е. допустимите разходи, направени от бенефициерите на средства от ЕС, но за които все още не е съобщено на Комисията. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените разходи за текущата година минус сторнираните начислени разходи от предходната година. Плащанията, извършени през текущата година и свързани с фактури, регистрирани през предходни години, са част от бюджетните разходи за текущата година, поради което трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването. Поради въвеждането на нова финансова и ИТ система през 2025 г., за тази година е използвана временна методология, която може да доведе до някои трансфери между тези две категории.

Нетният ефект от предварителното финансиране е комбинация от 1) новите суми по предварително финансиране, платени през текущата година и признати като бюджетни разходи за годината, и 2) изчистването на предварителното финансиране чрез допустимите разходи, приети през текущата година. Последните представляват разход от гледна точка на начисляването, но не и в бюджетните сметки, тъй като плащането на първоначалната сума по предварителното финансиране вече е било счетено за бюджетен разход в момента на извършването на плащането.

Както плащанията, извършени спрямо бюджетните кредити за годината, бюджетните кредити за тази година, които са пренесени за следващата година, също трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на бюджетния резултат за годината (в съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014). Същото важи и за бюджетните плащания, извършени през текущата година от пренесени суми от предходни години, и за отменените неизползвани бюджетни кредити за плащания.

Движението на провизиите е свързано с приблизителните оценки в края на годината, направени във финансовите отчети (основно на доходите на наети лица), които нямат отражение върху бюджетните сметки. Други суми за равняване включват различни елементи, като амортизацията/обезценката на активи, придобиването на активи, плащанията по финансов лизинг и финансовите участия, за които бюджетното третиране и счетоводното отчитане на базата на текущо начисляване се различават.

Позиция за равняване — Финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация

Бюджетният резултат за годината е неконсолидирана стойност и не включва другите (небюджетни) източници на приходи и разходи на консолидираните агенции и ЕОВС в ликвидация (вж. бележка **6**). С цел равняване на финансовия резултат за годината — който е консолидирана стойност, включваща тези суми — с бюджетния резултат за годината целият консолидиран финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация е представен като позиция за равняване.

4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2025 Г.

За обяснителни бележки относно изпълнението на бюджета за 2025 г. по отношение на приходите и разходите, неизпълнените задължения и бюджетния резултат вж. раздел **2** „Обобщение на изпълнението на бюджета“ от Финансовите акценти за годината.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

5.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

милиони евро

Дял		Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дъл-жими
		Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Приходи		
1	Собствени ресурси	151 161	154 322	155 417	32	155 448	155 414	4	155 418	101 %	30
2	Излишъци, салда и корекции	–	1 345	1 362	–	1 362	1 362	–	1 362	101 %	–
3	Административни приходи	2 425	2 425	3 228	44	3 272	3 200	26	3 226	133 %	45
4	Финансови приходи, лихви за забава и глоби	183	1 659	5 722	13 152	18 874	1 388	1 230	2 618	158 %	16 256
5	Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми	–	–	40 771	44	40 815	40 722	44	40 766		49
6	Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза	1 440	1 412	21 024	2 992	24 016	18 960	2 048	21 008	1 487 %	3 008
	ОБЩО	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

ПОДРОБНО ДЯЛ 1: Собствени ресурси

Глава		Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дъл-жими
		Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Приходи		
1 1	Налози и други задължения, предвидени в рамките на общата организация на пазарите на захар			–	(0)	(0)	–	–	–		(0)
1 2	Мита и други задължения	21 082	22 179	23 037	32	23 068	23 034	4	23 038	104 %	30

ПОДРОБНО ДЯЛ 1: Собствени ресурси												
Глава		Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
		Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Приходи		
1 3	Собствен ресурс на база ДДС	24 395	23 815	23 860	–	23 860	23 860	–	23 860	100 %	–
1 4	Собствен ресурс на база БНД	98 563	101 480	101 682	–	101 682	101 682	–	101 682	100 %	(0)
1 6	Еднократни намаления на БНД, предоставени на определени държави членки, и тяхното финансиране	–	–	(25)	–	(25)	(25)	–	(25)		–
1 7	Собствен ресурс на база отпадъците от опаковки от пластмаса	7 121	6 848	6 863	–	6 863	6 863	–	6 863	100 %	–
	ОБЩО	**151 161**	**154 322**	**155 417**	**32**	**155 448**	**155 414**	**4**	**155 418**	**101 %**	**30**

6. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС**

6.1. **МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ**

милиони евро

Функция от МФР		Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035
2	Сближаване, устойчивост и ценности	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Природни ресурси и околна среда	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
4	Миграция и управление на границите	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386
5	Сигурност и отбрана	2 633	0	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Съседните региони и светът	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Европейска публична администрация	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Извън МФР	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
	ОБЩО	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	0	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Сближаване, устойчивост и ценности	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144
3	Природни ресурси и околна среда	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Миграция и управление на границите	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Сигурност и отбрана	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Съседните региони и светът	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Европейска публична администрация	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	0	1 099	1 099	59	(0)	3	62
O	Извън МФР	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
	Общо:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.3. **МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ**

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Сближаване, устойчивост и ценности	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11
3	Природни ресурси и околна среда	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Миграция и управление на границите	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Сигурност и отбрана	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Съседните региони и светът	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Европейска публична администрация	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144
O	Извън МФР	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	ОБЩО	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.4. **МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)**

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Сближаване, устойчивост и ценности	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Природни ресурси и околна среда	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Миграция и управление на границите	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Сигурност и отбрана	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Съседните региони и светът	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Европейска публична администрация	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Извън МФР	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	53	1 065	–	(1 048)	71
	ОБЩО	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.5. **МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ**

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Сближаване, устойчивост и ценности	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Природни ресурси и околна среда	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Миграция и управление на границите	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Сигурност и отбрана	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Съседните региони и светът	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Европейска публична администрация							1	51	1 083	1 134
O	Извън МФР								8 287	3 291	11 578
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)							–	0	71	71
	Общо	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

6.6. **ПОДРОБНА МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ**

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1 „Хоризонт Европа“	12 762	1	12 763	116	6 334	19 213	11 119	3	11 122	67	9 936	21 125
Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	288	(1)	287	0	118	405	264	(3)	261	18	135	414
Международен експериментален термоядрен реактор (ITER)	487	–	487	–	4	490	642	–	642	1	4	647
Други действия	–	–	–	–	629	629	–	–	–	–	413	413
Пилотни проекти и подготвителни действия	10	–	10	–	0	10	20	(4)	17	–	0	17
Фонд InvestEU	378	–	378	–	916	1 294	530	(29)	501	1	1 991	2 493
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	1 674	1	1 675	–	70	1 745	2 398	(2)	2 396	1	48	2 445
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика	927	(1)	926	–	71	996	708	25	733	1	70	804
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Цифрови технологии	226	0	226	–	4	230	183	(10)	173	0	3	177
Програма „Цифрова Европа“	1 097	(0)	1 097	–	92	1 189	1 136	(83)	1 053	6	96	1 154
Децентрализирани агенции	231	(2)	230	–	10	240	231	(2)	230	–	10	240
Други действия	–	1	1	–	168	169	–	1	1	–	226	227
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	(0)	9	–	0	9	13	(0)	13	–	0	13

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	25	1	26	0	4	29	24	3	27	–	3	30
Програма „Единен пазар“ (вкл. МСП)	613	1	614	0	48	663	615	88	704	7	69	780
Програма на ЕС за борба с измамите	27	0	27	0	1	28	31	(2)	29	–	1	30
Сътрудничество в областта на данъчното облагане („Фискалис“)	39	(0)	39	–	1	40	31	12	43	0	1	44
Сътрудничество в областта на митниците („Митници“)	138	60	198	–	10	208	113	31	144	0	10	153
Децентрализирани агенции	154	(2)	152	–	12	165	154	(2)	152	–	12	164
Други действия	7	(0)	7	–	1	8	8	(0)	7	–	0	8
Пилотни проекти и подготвителни действия	13	–	13	–	–	13	13	(2)	11	–	–	11
Европейска космическа програма	2 051	(0)	2 051	–	317	2 368	1 983	(159)	1 823	4	640	2 467
Децентрализирани агенции	80	–	80	–	3	83	80	–	80	–	3	83
Пилотни проекти и подготвителни действия	45	–	45	–	–	45	16	(10)	6	–	–	6
Сигурна свързаност на Съюза	196	–	196	–	–	196	150	(61)	89	0	–	89
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
2	Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	40 455	2	40 457	–	410	40 867	21 327	(488)	20 839	0	2 555	23 394
	Кохезионен фонд (КФ)	7 053	(2)	7 052	–	233	7 285	3 078	2 445	5 523	0	233	5 756
	Кохезионен фонд (КФ), принос за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	1 668	–	1 668	–	21	1 688	1 303	46	1 350	–	14	1 364
	Пилотни проекти и подготвителни действия	4	–	4	–	0	4	2	(0)	2	–	0	2
	Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	17 184	0	17 184	–	105	17 288	7 550	693	8 243	1	2 722	10 966
	Пилотни проекти и подготвителни действия	2	–	2	–	–	2	0	0	0	–	0	1
	Подкрепа за общността на кипърските турци	35	–	35	–	0	36	34	6	40	0	0	41
	Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост (вкл. инструмент за техническа подкрепа)	126	(5)	121	–	560	681	125	(5)	120	2	40 222	40 344
	Защита на еврото от фалшифициране (програма „Перикъл IV“)	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
	Разходи за финансиране на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI)	4 967	0	4 967	–	144	5 111	4 967	0	4 967	1 863	145	6 976
	Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)	211	0	211	0	38	250	108	25	133	–	314	446

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
EU4Health	583	0	583	–	27	609	585	(52)	532	4	21	557
Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	–	–	–	–	1	1	1	(1)	–	–	26	26
Децентрализирани агенции	286	0	286	–	26	312	273	1	274	–	25	299
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	12	3	16	–	–	16	12	1	13	–	–	13
Заетост и социални иновации	109	(2)	107	–	9	116	76	3	78	1	11	91
„Еразъм+“	3 969	(0)	3 969	–	1 135	5 105	3 766	31	3 797	18	1 151	4 966
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	147	0	147	–	74	221	133	5	138	3	78	220
„Творческа Европа“	352	(0)	352	–	21	373	347	(23)	324	2	23	350
Правосъдие	42	(0)	42	0	1	43	38	4	41	1	1	43
„Права и ценности“	236	1	238	–	2	240	188	3	191	1	2	194
Децентрализирани агенции	324	–	324	–	12	336	322	(1)	321	–	12	333
Други действия	9	(0)	9	–	0	9	7	2	9	–	0	9
Пилотни проекти и подготвителни действия	19	–	19	–	0	19	26	(1)	25	–	0	25

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	186	1	186	–	5	191	176	2	178	–	5	183
	Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	39 976	0	39 976	366	995	41 338	40 031	(16)	40 014	367	995	41 377
	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	13 226	–	13 226	0	343	13 569	10 497	3 912	14 409	0	1 964	16 373
	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)	946	(0)	946	–	23	969	661	8	668	1	2	671
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и регионални организации за управление на рибарството (РОУР)	157	(40)	117	–	–	117	141	(30)	111	–	–	111
	Децентрализирани агенции	30	–	30	–	1	32	30	–	30	–	1	32
	Пилотни проекти и подготвителни действия	1	–	1	–	–	1	5	(2)	4	–	–	4
	Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)	776	6	782	(0)	9	791	596	78	675	8	7	690
	Фонд за справедлив преход	1 514	–	1 514	–	86	1 600	6	(3)	3	–	1 432	1 436
	Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (МСП)	–	–	–	–	428	428	25	–	25	–	503	528

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Децентрализирани агенции	77	(6)	71	–	9	79	77	(6)	71	–	9	79
	Пилотни проекти и подготвителни действия	2	–	2	–	–	2	5	(1)	4	–	–	4
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	26	8	35	–	–	35	16	9	25	–	–	25
	Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329
4	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	1 869	48	1 917	–	243	2 159	1 165	42	1 207	2	241	1 450
	Децентрализирани агенции	234	(48)	186	–	9	195	234	(38)	196	–	9	205
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП)	1 235	–	1 235	–	369	1 603	462	357	819	1	471	1 291
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИФПОМК)	147	(146)	0	–	0	0	56	(48)	8	24	–	32
	Децентрализирани агенции	1 307	–	1 307	–	73	1 380	1 287	47	1 334	–	73	1 407
	Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
5	Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	337	(0)	337	–	51	388	227	16	244	1	51	296
	Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	75	–	75	–	–	75	90	–	90	–	–	90
	Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (вкл. за България и Словакия)	70	(0)	70	–	0	70	91	(28)	63	2	–	64
	Децентрализирани агенции	288	–	288	–	10	298	288	2	290	–	10	300
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	23	(0)	23	–	0	24	22	(0)	22	–	0	22
	Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	404	(14)	390	–	10	400	314	(27)	287	1	8	296
	Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	1 030	(31)	999	–	28	1 027	702	(157)	545	2	19	566
	Военна мобилност	252	–	252	–	0	252	137	–	137	0	0	137
	Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки	40	–	40	–	1	41	100	(40)	60	–	3	63
	Инструмент за укрепване на отбранителната промишленост	–	–	–	–	8	8	120	(70)	50	–	11	61
	Програма за европейската отбранителна промишленост	2	(2)	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–	–

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Сигурна свързаност на Съюза	111	47	158	–	–	158	50	1	51	–	–	51
	Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	2 633	–	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа)	10 891	20	10 911	736	645	12 292	9 672	121	9 793	70	919	10 782
	Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (INSC)	44	0	44	1	21	66	38	17	54	1	14	69
	Хуманитарна помощ (HUMA)	1 944	625	2 569	–	19	2 588	1 860	610	2 470	6	16	2 493
	Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	394	(0)	393	–	36	429	394	6	399	1	38	439
	Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	73	–	73	2	34	108	76	(15)	61	4	25	90
	МФП+	0	0	0	–	591	591	0	0	0	–	679	680
	Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна	–	–	–	–	1 535	1 535	–	–	–	–	1 535	1 535
	Други действия	148	(60)	88	–	1	89	108	(61)	47	–	1	48
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Сигурна свързаност на Съюза	50	–	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	96	(1)	95	–	1	95	92	(4)	88	–	0	88
	Предприсъединителна помощ (IPA III)	2 170	(0)	2 170	129	85	2 384	2 086	(90)	1 995	11	115	2 122
	Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани	499	(0)	499	101	–	600	101	0	101	23	–	124
	Общо за функция 6: Съседните региони и светът	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Пенсии на персонала	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102
	(Пенсии на бивши членове) Европейски парламент	22	(3)	19	–	–	19	22	(3)	19	–	–	19
	(Пенсии на бивши членове) Европейски съвет и Съвет	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Пенсии на бивши членове) Комисия	12	(2)	9	–	–	9	12	(2)	9	–	–	9
	(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	19	(2)	17	–	–	17	19	(2)	17	–	–	17
	(Пенсии на бивши членове) Европейската сметна палата	8	(1)	7	–	–	7	8	(1)	7	–	–	7
	(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
(Пенсии на бивши членове) Европейски надзорен орган по защита на данните	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Европейски училища) Комисия	266	(3)	263	–	35	298	266	(3)	263	0	39	302
Възнаграждения на редовния персонал	3 085	(56)	3 028	–	129	3 157	3 085	(56)	3 028	0	129	3 157
Възнаграждения на външния персонал	311	(11)	300	–	169	469	311	(11)	300	21	172	493
Членове — Заплати и надбавки	17	3	20	–	0	21	17	3	20	1	0	22
Членове — Временни надбавки	5	(2)	2	–	–	2	5	(2)	2	–	–	2
Разходи за набиране на персонал	33	0	33	–	0	33	33	0	33	3	0	37
Прекратяване на служебното правоотношение	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Разходи за обучение	16	0	17	–	8	25	16	0	17	10	11	37
Социални разходи и разходи за мобилност	22	1	23	(0)	30	53	22	1	23	7	34	64
Информационни и комуникационни технологии	285	7	292	–	308	600	285	7	292	120	354	765
Наеми и закупуване	274	48	321	–	690	1 011	274	48	321	30	691	1 042
Разходи, свързани със сградите	150	(37)	113	–	44	158	150	(37)	113	44	49	207
Сигурност	79	(1)	78	–	14	92	79	(1)	78	25	21	124
Командировки и представителство	45	16	61	–	4	66	45	16	61	10	5	76
Срещи, комитети, конференции	16	(4)	12	–	2	14	16	(4)	12	5	3	20

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
		Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Официален вестник	4	(2)	2	–	0	2	4	(2)	2	1	0	3
	Публикации	11	2	13	–	5	17	11	2	13	5	6	24
	Придобиване на информация	7	0	7	–	1	8	7	0	7	2	1	9
	Проучвания и разследвания	7	(2)	5	–	0	5	7	(2)	5	5	0	10
	Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	29	(4)	25	–	5	30	29	(4)	25	9	7	41
	Външни езикови услуги	35	(5)	31	–	41	72	35	(5)	31	2	41	74
	Други административни разходи	20	(3)	17	–	30	46	20	(3)	17	5	37	58
	Децентрализирани агенции	–	3	3	–	–	3	–	3	3	–	–	3
	Административни разходи на другите институции	5 265	(16)	5 249	1	520	5 769	5 265	(16)	5 249	621	529	6 399
	Общо за функция 7: Европейска публична администрация	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Фонд за иновации (ФИ)	–	–	–	–	6 788	6 788	–	–	–	–	12 293	12 293
	Механизъм за Украйна	4 320	(0)	4 320	31	515	4 866	3 274	(469)	2 805	121	662	3 587
	Други действия	–	–	–	–	112	112	–	–	–	–	114	114
	Общо за функция O: Извън МФР	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Резерв за европейска солидарност	1 167	0	1 167	310	–	1 477	1 167	0	1 167	310	–	1 477
	Резерв за спешна помощ	584	(584)	–	–	–	–	584	(584)	–	–	–	–

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)	34	–	34	–	9	43	5	7	12	0	9	21
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	564	–	564	–	–	564	564	–	564	–	–	564
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
ОБЩО	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.7. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	„Хоризонт Европа“	19 213	12 758	116	3 941	16 815	88 %	(0)	2 390	2 390	5	–	2	7
	Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	405	286	–	90	376	93 %	0	28	28	1	0	0	1

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Международен експериментален термоядрен реактор (ITER)	490	486	–	1	488	100 %	–	2	2	0	–	–	0
Други действия	629	–	–	167	167	27 %	–	462	462	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	10	10	–	–	10	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Фонд InvestEU	1 294	378	–	842	1 221	94 %	(0)	73	73	0	–	–	0
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	1 745	1 675	–	26	1 701	97 %	–	44	44	(0)	–	–	(0)
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика	996	926	–	1	926	93 %	–	70	70	(0)	–	–	(0)
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Цифрови технологии	230	226	–	3	229	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Програма „Цифрова Европа“	1 189	1 097	0	40	1 137	96 %	–	52	52	0	(0)	0	0
Децентрализирани агенции	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Други действия	169	1	–	84	85	51 %	–	83	83	–	–	–	–
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	9	–	–	9	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	29	26	–	3	29	99 %	–	0	0	0	0	0	0
Програма „Единен пазар“ (вкл. МСП)	663	614	0	33	647	98 %	–	16	16	0	(0)	(0)	(0)
Програма на ЕС за борба с измамите	28	27	0	1	28	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Сътрудничество в областта на данъчното облагане („Фискалис“)	40	39	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Сътрудничество в областта на митниците („Митници“)	208	198	–	2	200	96 %	–	7	7	0	–	–	0
Децентрализирани агенции	165	152	–	6	158	96 %	–	6	6	0	–	–	0
Други действия	8	7	–	1	8	100 %	–	–	–	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Пилотни проекти и подготвителни действия	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Европейска космическа програма	2 368	2 051	–	195	2 246	95 %	–	122	122	0	–	(0)	(0)
	Децентрализирани агенции	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Пилотни проекти и подготвителни действия	45	45	–	–	45	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Сигурна свързаност на Съюза	196	196	–	–	196	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	(0)	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	40 867	39 650	–	290	39 940	98 %	–	90	90	806	–	29	836
	Кохезионен фонд (КФ)	7 285	6 800	–	233	7 034	97 %	–	–	–	252	–	–	252
	Кохезионен фонд (КФ), принос за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	1 688	1 668	–	9	1 677	99 %	–	11	11	0	–	–	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	4	–	–	4	98 %	–	–	–	–	–	0	0
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	17 288	17 130	–	86	17 216	100 %	(0)	18	18	54	–	0	54
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Подкрепа за общността на кипърските турци	36	35	–	0	36	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост (вкл. инструмент за техническа подкрепа)	681	121	–	506	627	92 %	–	54	54	0	–	(0)	0
Защита на еврото от фалшифициране (програма „Перикъл IV“)	1	1	–	0	1	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Разходи за финансиране на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI)	5 111	4 967	–	50	5 017	98 %	–	93	93	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)	250	211	0	26	237	95 %	(1)	12	11	–	1	0	1
EU4Health	609	583	0	24	607	100 %	–	2	2	0	(0)	0	(0)
Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	0	0
Децентрализирани агенции	312	286	–	20	305	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	16	16	–	–	16	99 %	–	–	–	0	–	–	0
Заетост и социални иновации	116	106	–	5	112	96 %	0	4	4	1	–	–	1
„Еразъм+“	5 105	3 969	0	715	4 684	92 %	–	420	420	0	(0)	0	0
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	221	147	–	25	172	78 %	–	49	49	–	–	0	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
„Творческа Европа“	373	352	–	15	367	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Правосъдие	43	42	–	0	42	97 %	–	1	1	0	0	–	0
„Права и ценности“	240	238	–	1	239	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Децентрализирани агенции	336	324	–	8	332	99 %	–	4	4	–	–	(0)	(0)
Други действия	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Пилотни проекти и подготвителни действия	19	18	–	–	18	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	191	186	0	4	190	99 %	–	1	1	0	(0)	0	0
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	41 338	39 759	192	925	40 875	99 %	391	71	462	0	–	(0)	0
	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	13 569	13 226	–	1	13 227	97 %	–	170	170	0	0	172	172
	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)	969	946	–	1	946	98 %	–	0	0	0	–	23	23
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и регионални организации за управление на рибарството (РОУР)	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Децентрализирани агенции	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	–	–	–	–
	Пилотни проекти и подготвителни действия	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)	791	782	–	3	785	99 %	–	6	6	0	(0)	0	0

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Фонд за справедлив преход	1 600	1 503	–	1	1 504	94 %	–	85	85	11	–	–	11
	Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (МСП)	428	–	–	57	57	13 %	–	372	372	–	–	–	–
	Децентрализирани агенции	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	35	35	–	–	35	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	2 159	1 916	–	5	1 921	89 %	–	238	238	0	–	–	0
	Децентрализирани агенции	195	186	–	6	192	98 %	–	4	4	–	–	0	0

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП)	1 603	1 235	–	32	1 266	79 %	–	337	337	0	–	–	0
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИФПОМК)	0	0	–	–	0	69 %	–	–	–	0	–	0	0
	Децентрализирани агенции	1 380	1 307	–	52	1 359	98 %	–	21	21	–	–	0	0
	Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	388	336	–	2	338	87 %	–	50	50	0	–	–	0
	Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	75	75	–	–	75	100 %	–	–	–	0	–	–	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (вкл. за България и Словакия)	70	70	–	0	70	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Децентрализирани агенции	298	277	–	6	283	95 %	12	4	15	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	24	23	–	–	23	99 %	0	0	0	0	–	0	0
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	400	390	–	10	400	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	1 027	999	–	27	1 026	100 %	–	1	1	–	–	(0)	(0)
Военна мобилност	252	252	–	–	252	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки	41	40	–	1	41	100 %	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Инструмент за укрепване на отбранителната промишленост	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
	Програма за европейската отбранителна промишленост	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Сигурна свързаност на Съюза	158	158	–	–	158	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа)	12 292	10 356	701	305	11 361	92 %	565	339	904	0	26	0	27
	Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (INSC)	66	44	1	21	66	100 %	(0)	0	(0)	0	1	(0)	1

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Хуманитарна помощ (HUMA)	2 588	2 569	–	6	2 575	99 %	(0)	13	13	0	–	0	0
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	429	393	–	25	419	98 %	–	10	10	0	–	0	0
Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	108	67	1	–	68	62 %	7	34	41	–	0	–	0
МФП+	591	0	–	570	570	96 %	–	21	21	–	–	0	0
Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Други действия	89	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Сигурна свързаност на Съюза	50	50	–	–	50	100 %	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	95	95	(0)	0	95	100 %	–	0	0	0	0	0	0
	Предприсъединителна помощ (IPA III)	2 384	2 062	126	35	2 223	93 %	106	50	156	0	5	–	5
	Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани	600	494	101	–	596	99 %	5	–	5	0	0	–	0
	Общо за функция 6: Съседните региони и светът	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Пенсии на персонала	3 102	2 790	–	312	3 101	100 %	–	1	1	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейски парламент	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейски съвет и Съвет	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Пенсии на бивши членове) Комисия	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Пенсии на бивши членове) Европейската сметна палата	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Пенсии на бивши членове) Европейски надзорен орган по защита на данните	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Европейски училища) Комисия	298	263	–	28	291	98 %	–	7	7	0	–	–	0
Възнаграждения на редовния персонал	3 157	3 027	–	65	3 092	98 %	0	64	64	1	–	–	1
Възнаграждения на външния персонал	469	299	–	52	351	75 %	(0)	116	116	1	–	1	1

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Членове — Заплати и надбавки	21	20	–	0	20	99 %	(0)	0	0	0	–	–	0
Членове — Временни надбавки	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Разходи за набиране на персонал	33	33	–	0	33	99 %	(0)	0	0	0	–	0	0
Прекратяване на служебното правоотношение	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Разходи за обучение	25	17	–	5	21	86 %	–	3	3	0	–	0	0
Социални разходи и разходи за мобилност	53	23	–	15	37	71 %	–	15	15	0	(0)	0	0
Информационни и комуникационни технологии	600	292	0	160	452	75 %	–	148	148	0	(0)	0	0
Наеми и закупуване	1 011	321	–	136	458	45 %	–	554	554	0	–	0	0
Разходи, свързани със сградите	158	113	–	21	134	85 %	–	23	23	0	–	0	0
Сигурност	92	78	–	9	87	94 %	–	5	5	0	–	0	0
Командировки и представителство	66	61	–	2	63	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Срещи, комитети, конференции	14	12	–	1	13	90 %	–	1	1	0	–	0	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Официален вестник	2	2	–	0	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Публикации	17	13	–	3	16	91 %	–	2	2	0	–	0	0
Придобиване на информация	8	7	–	1	7	97 %	–	0	0	0	–	0	0
Проучвания и разследвания	5	5	–	0	5	98 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	30	25	0	2	27	89 %	–	3	3	0	(0)	0	0
Външни езикови услуги	72	31	–	32	62	87 %	–	9	9	0	–	0	0
Други административни разходи	46	17	–	23	39	85 %	–	6	6	0	–	1	1
Децентрализирани агенции	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Административни разходи на другите институции	5 769	5 192	1	381	5 574	97 %	–	138	138	57	–	1	58
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	(0)	1 099	1 099	59	(0)	3	62

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Фонд за иновации (ФИ)	6 788	–	–	1 551	1 551	23 %	–	5 237	5 237	–	–	–	–
	Механизъм за Украйна	4 866	4 269	31	500	4 799	99 %	51	15	67	0	1	0	1
	Други действия	112	–	–	59	59	53 %	–	53	53	–	–	–	–
	Общо за функция O: Извън МФР	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Резерв за европейска солидарност	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Резерв за спешна помощ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)	43	21	–	–	21	48 %	–	1	1	14	–	7	21
	Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	564	564	–	–	564	100 %	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
Общо:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	„Хоризонт Европа“	21 125	11 056	61	1 994	13 111	62 %	57	7 941	7 999	8	7	0	15
	Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	414	245	16	15	277	67 %	15	120	135	1	2	0	3
	Международен експериментален термоядрен реактор (ITER)	647	641	1	2	643	99 %	1	2	3	0	0	0	1

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Други действия	413	–	–	108	108	26 %	–	305	305	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	17	16	–	–	16	96 %	–	0	0	1	–	0	1
Фонд InvestEU	2 493	500	1	1 895	2 397	96 %	1	96	97	0	0	(0)	0
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	2 445	2 394	1	18	2 413	99 %	2	30	32	(0)	0	–	0
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика	804	732	1	3	736	92 %	0	68	68	(0)	0	–	0
Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Цифрови технологии	177	173	0	2	175	99 %	0	1	1	0	0	(0)	0
Програма „Цифрова Европа“	1 154	1 043	5	35	1 083	94 %	9	61	70	1	1	0	2
Децентрализирани агенции	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Други действия	227	1	–	31	32	14 %	–	195	195	0	–	–	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	13	13	–	–	13	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	30	27	–	3	29	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Програма „Единен пазар“ (вкл. МСП)	780	695	6	23	724	93 %	7	46	53	2	1	0	2
Програма на ЕС за борба с измамите	30	20	(0)	0	20	68 %	9	0	9	0	0	0	0

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Сътрудничество в областта на данъчното облагане („Фискалис“)	44	42	0	0	42	95 %	0	1	1	1	0	–	1
	Сътрудничество в областта на митниците („Митници“)	153	143	0	2	145	95 %	0	8	8	0	0	0	0
	Децентрализирани агенции	164	148	–	6	153	93 %	–	6	6	4	–	–	4
	Други действия	8	7	–	0	8	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	11	10	–	–	10	94 %	(0)	–	(0)	1	–	–	1
	Европейска космическа програма	2 467	1 819	4	110	1 934	78 %	4	530	534	0	0	–	0
	Децентрализирани агенции	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Пилотни проекти и подготвителни действия	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Сигурна свързаност на Съюза	89	89	0	–	89	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	23 394	20 837	0	1 978	22 816	98 %	0	577	577	1	0	(0)	1
	Кохезионен фонд (КФ)	5 756	5 522	0	68	5 590	97 %	0	166	166	0	0	–	1
	Кохезионен фонд (КФ), принос за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	1 364	1 350	–	3	1 353	99 %	–	11	11	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	1	–	–	1	35 %	0	–	0	1	–	0	1
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	10 966	8 242	1	2 362	10 605	97 %	1	360	361	0	0	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	0	–	0	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Подкрепа за общността на кипърските турци	41	40	0	0	40	99 %	0	–	0	0	0	–	0
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост (вкл. инструмент за техническа подкрепа)	40 344	118	2	39 552	39 671	98 %	2	671	673	0	0	(0)	0
Защита на еврото от фалшифициране (програма „Перикъл IV“)	1	1	–	0	1	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Разходи за финансиране на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI)	6 976	3 091	1 863	50	5 005	72 %	1 876	95	1 971	0	0	0	0
Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)	446	132	(0)	222	355	80 %	0	91	91	(0)	0	0	0
EU4Health	557	530	4	19	553	99 %	2	2	4	0	0	0	0
Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	26	–	–	4	4	16 %	–	16	16	–	–	6	6
Децентрализирани агенции	299	274	–	19	293	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	13	13	(0)	–	13	100 %	–	–	–	0	0	–	0
Заетост и социални иновации	91	77	1	6	85	94 %	1	4	6	0	(0)	–	0
„Еразъм+“	4 966	3 782	18	836	4 635	93 %	15	315	330	0	0	–	0
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	220	134	3	34	172	78 %	4	44	49	0	0	(0)	0
„Творческа Европа“	350	322	2	13	338	97 %	2	10	12	0	0	0	0
Правосъдие	43	41	1	1	42	98 %	0	0	1	0	0	–	0
„Права и ценности“	194	190	1	1	192	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Децентрализирани агенции	333	321	–	8	328	99 %	–	4	4	0	–	0	0
Други действия	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	25	25	–	0	25	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	183	178	(0)	4	182	99 %	–	2	2	0	0	0	0
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11

ELI: http://data.europa.eu/eli/commnic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	41 377	39 788	192	925	40 904	99 %	392	71	463	10	0	(0)	10
	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	16 373	14 407	0	1 445	15 852	97 %	0	519	519	1	0	–	1
	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)	671	667	1	2	670	100 %	1	0	1	0	0	0	0
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и регионални организации за управление на рибарството (РОУР)	111	111	–	–	111	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Децентрализирани агенции	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	4	3	–	–	3	83 %	–	–	–	1	–	–	1
	Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)	690	668	8	2	677	98 %	6	6	12	0	0	0	1
	Фонд за справедлив преход	1 436	3	–	1 166	1 170	81 %	–	266	266	–	–	–	–
	Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (МСП)	528	25	–	42	67	13 %	–	461	461	–	–	–	–
	Децентрализирани агенции	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	4	3	–	–	3	90 %	–	–	–	0	–	–	0

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	25	21	–	–	21	84 %	–	–	–	4	–	–	4
	Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	1 450	1 205	2	81	1 288	89 %	2	160	161	1	0	0	1
	Децентрализирани агенции	205	196	–	6	202	98 %	–	4	4	–	–	0	0
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП)	1 291	817	1	101	919	71 %	1	370	371	0	0	0	0
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИФПОМК)	32	8	16	–	23	73 %	0	–	0	0	9	–	9
	Децентрализирани агенции	1 407	1 334	–	52	1 386	99 %	–	21	21	–	–	0	0
	Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	296	242	1	14	257	87 %	1	37	38	0	0	–	1
	Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	90	90	–	–	90	100 %	–	–	–	0	–	–	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (вкл. за България и Словакия)	64	59	1	–	60	94 %	2	–	2	2	0	–	2
Децентрализирани агенции	300	274	–	6	281	94 %	16	4	19	–	–	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	22	22	(0)	–	22	97 %	0	0	0	0	0	0	0
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	296	286	1	8	295	100 %	1	–	1	0	0	–	0
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	566	543	2	18	562	99 %	2	1	4	0	0	0	0
Военна мобилност	137	136	0	0	136	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки	63	60	–	3	63	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Инструмент за укрепване на отбранителната промишленост	61	50	–	3	53	87 %	–	8	8	–	–	–	–
Програма за европейската отбранителна промишленост	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Сигурна свързаност на Съюза	51	51	–	–	51	100 %	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа)	10 782	9 442	48	444	9 935	92 %	368	474	842	3	2	0	5
	Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (INSC)	69	50	1	13	63	91 %	5	1	6	–	0	(0)	0
	Хуманитарна помощ (HUMA)	2 493	2 463	6	6	2 476	99 %	6	10	16	1	0	0	1
	Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	439	398	1	27	426	97 %	1	12	12	0	0	0	0
	Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	90	57	4	0	61	68 %	4	25	29	0	0	–	0
	МФП+	680	0	–	568	568	84 %	–	111	111	–	–	(0)	(0)
	Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Други действия	48	47	–	0	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Сигурна свързаност на Съюза	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	88	88	(0)	0	88	100 %	–	0	0	0	0	–	0
	Предприсъединителна помощ (IPA III)	2 122	1 841	10	43	1 894	89 %	153	72	225	3	(0)	–	3
	Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани	124	58	19	–	77	62 %	47	–	47	0	(0)	–	0
	Общо за функция 6: Съседните региони и светът	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Пенсии на персонала	3 102	2 790	–	302	3 092	100 %	–	10	10	0	–	(0)	0
	(Пенсии на бивши членове) Европейски парламент	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейски съвет и Съвет	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Комисия	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейската сметна палата	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Пенсии на бивши членове) Европейски надзорен орган по защита на данните	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Европейски училища) Комисия	302	263	0	30	293	97 %	0	9	9	0	–	–	0
Възнаграждения на редовния персонал	3 157	3 027	0	65	3 092	98 %	0	64	64	1	0	–	1
Възнаграждения на външния персонал	493	268	20	53	342	69 %	31	118	148	1	1	1	3
Членове — Заплати и надбавки	22	20	1	0	20	93 %	1	0	1	0	0	–	0
Членове — Временни надбавки	2	2	–	–	2	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Разходи за набиране на персонал	37	30	3	0	33	91 %	3	0	3	0	0	0	1
Прекратяване на служебното правоотношение	7	7	–	–	7	97 %	(0)	–	(0)	0	–	–	0
Разходи за обучение	37	7	9	4	20	55 %	10	6	16	0	1	0	1
Социални разходи и разходи за мобилност	64	16	6	14	36	56 %	7	20	27	0	1	0	2
Информационни и комуникационни технологии	765	187	119	137	442	58 %	105	217	321	0	1	0	2
Наеми и закупуване	1 042	288	30	129	448	43 %	33	561	595	0	0	0	0

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Разходи, свързани със сградите	207	73	41	19	132	64 %	41	30	71	0	3	0	4
Сигурност	124	55	22	9	86	70 %	22	12	35	0	3	0	3
Командировки и представителство	76	49	7	2	57	76 %	13	2	15	0	3	0	3
Срещи, комитети, конференции	20	8	3	1	12	59 %	4	2	6	0	2	0	2
Официален вестник	3	1	1	0	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Публикации	24	7	5	3	15	63 %	6	3	9	0	0	0	0
Придобиване на информация	9	4	2	0	6	70 %	2	0	3	0	0	0	0
Проучвания и разследвания	10	1	5	0	5	53 %	4	0	5	0	0	–	0
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	41	11	9	3	22	54 %	14	4	18	0	0	0	1
Външни езикови услуги	74	29	2	32	62	84 %	2	10	12	0	0	0	0
Други административни разходи	58	13	4	23	41	70 %	3	13	16	0	1	1	1
Децентрализирани агенции	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Административни разходи на другите институции	6 399	4 563	560	318	5 441	85 %	630	209	839	56	62	2	120
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144

милиони евро

	Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
			от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Фонд за иновации (ФИ)	12 293	–	–	224	224	2 %	–	12 068	12 068	–	–	–	–
	Механизъм за Украйна	3 587	1 693	113	233	2 038	57 %	1 120	429	1 548	0	0	–	0
	Други действия	114	–	–	56	56	49 %	–	58	58	–	–	–	–
	Общо за функция O: Извън МФР	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Резерв за европейска солидарност	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Резерв за спешна помощ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)	21	12	0	9	21	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	564	547	–	–	547	97 %	18	–	18	–	–	–	–
	Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	ОБЩО	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

ELI: http://data.europa.eu/eli/commnic/C/2026/4821/oj

6.9. **ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)**

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
1	„Хоризонт Европа“	28 646	16 815	(346)	(13 110)	32 005
	Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	234	376	(4)	(277)	330
	Международен експериментален термоядрен реактор (ITER)	1 449	488	(0)	(643)	1 294
	Други действия	263	167	(4)	(108)	318
	Пилотни проекти и подготвителни действия	50	10	(2)	(16)	42
	Фонд InvestEU	4 663	1 221	(16)	(2 397)	3 471
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	6 089	1 701	(157)	(2 413)	5 220
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика	3 934	926	(36)	(736)	4 089
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Цифрови технологии	556	229	(0)	(175)	610
	Програма „Цифрова Европа“	2 351	1 137	(1)	(1 083)	2 405
	Децентрализирани агенции	36	237	–	(237)	36
	Други действия	61	85	(2)	(32)	113
	Пилотни проекти и подготвителни действия	26	9	(0)	(13)	22
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	36	29	(0)	(29)	35
	Програма „Единен пазар“ (вкл. МСП)	914	647	(8)	(724)	829
	Програма на ЕС за борба с измамите	34	28	(5)	(20)	36
	Сътрудничество в областта на данъчното облагане („Фискалис“)	44	39	(0)	(42)	41
	Сътрудничество в областта на митниците („Митници“)	148	200	(1)	(145)	202
	Децентрализирани агенции	0	158	–	(153)	5
	Други действия	5	8	(0)	(8)	5
	Пилотни проекти и подготвителни действия	25	13	(1)	(10)	27
	Европейска космическа програма	1 483	2 246	(0)	(1 934)	1 795

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Децентрализирани агенции	17	83	–	(83)	17
	Пилотни проекти и подготвителни действия	17	45	–	(6)	56
	Сигурна свързаност на Съюза	83	196	–	(89)	191
	Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	105 188	39 940	(54)	(22 852)	122 222
	Кохезионен фонд (КФ)	16 048	7 034	(0)	(5 590)	17 491
	Кохезионен фонд (КФ), принос за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	5 402	1 677	(26)	(1 353)	5 700
	Пилотни проекти и подготвителни действия	4	4	(1)	(1)	6
	Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	47 528	17 216	(3)	(10 623)	54 118
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	2	–	(1)	1
	Подкрепа за общността на кипърските турци	95	36	0	(40)	91
	Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост (вкл. инструмент за техническа подкрепа)	161 570	627	(12)	(39 671)	122 514
	Защита на еврото от фалшифициране (програма „Перикъл IV“)	0	1	(0)	(1)	1
	Разходи за финансиране на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI)	1 865	5 017	–	(5 005)	1 878
	Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)	1 193	237	(9)	(355)	1 066
	EU4Health	1 507	607	(2)	(553)	1 559
	Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	28	–	–	(4)	24
	Децентрализирани агенции	50	305	(0)	(293)	61
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	–	–	–	0
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	10	16	(0)	(13)	12

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Заетост и социални иновации	185	112	(0)	(85)	212
	„Еразъм+“	2 251	4 684	(109)	(4 635)	2 191
	Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	149	172	(43)	(172)	106
	„Творческа Европа“	354	367	(2)	(338)	381
	Правосъдие	53	42	(1)	(42)	52
	„Права и ценности“	288	239	(1)	(192)	334
	Децентрализирани агенции	53	332	(0)	(328)	56
	Други действия	13	9	(0)	(9)	13
	Пилотни проекти и подготвителни действия	58	18	(8)	(25)	43
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	197	190	(2)	(182)	203
	Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)	371	40 875	(7)	(40 904)	335
	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	35 517	13 227	(239)	(15 852)	32 652
	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)	3 341	946	(4)	(670)	3 613
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и регионални организации за управление на рибарството (РОУР)	38	117	(2)	(111)	42
	Децентрализирани агенции	–	31	–	(31)	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	10	1	–	(3)	8
	Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)	2 691	785	(11)	(677)	2 787
	Фонд за справедлив преход	8 765	1 504	(0)	(1 124)	9 145
	Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (МСП)	104	57	–	(67)	94

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Децентрализирани агенции	–	79	–	(79)	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия	15	2	(0)	(3)	14
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	16	35	(0)	(21)	29
	Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	2 862	1 921	(0)	(1 288)	3 495
	Децентрализирани агенции	13	192	–	(202)	3
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП)	2 215	1 266	(0)	(910)	2 572
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИФПОМК)	305	0	–	(23)	281
	Децентрализирани агенции	359	1 359	–	(1 386)	332
	Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	636	338	(0)	(257)	717
	Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	331	75	–	(90)	315
	Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (вкл. за България и Словакия)	296	70	(0)	(60)	306
	Децентрализирани агенции	6	283	–	(281)	8
	Пилотни проекти и подготвителни действия	1	–	–	(1)	0
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	22	23	(0)	(22)	23
	Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	788	400	–	(295)	892
	Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	1 458	1 026	(0)	(562)	1 920

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Военна мобилност	291	252	(0)	(136)	407
	Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки	259	41	–	(63)	237
	Инструмент за укрепване на отбранителната промишленост	343	–	–	(53)	290
	Програма за европейската отбранителна промишленост	–	–	–		–
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	–	–	–	0
	Сигурна свързаност на Съюза	16	158	–	(51)	123
	Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа)	32 397	11 361	(300)	(9 934)	33 524
	Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (INSC)	137	66	(1)	(63)	139
	Хуманитарна помощ (HUMA)	1 127	2 575	(11)	(2 476)	1 214
	Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	96	419	(13)	(426)	76
	Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)	147	68	(1)	(61)	152
	МФП+	153	570	–	(568)	155
	Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна	–	1 535	–	(1 535)	–
	Други действия	57	88	(0)	(48)	98
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	–	(0)	–	0
	Сигурна свързаност на Съюза	–	50	–	–	50
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	151	95	(3)	(88)	155
	Предприсъединителна помощ (IPA III)	7 434	2 223	(115)	(1 894)	7 648
	Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани	399	596	(0)	(77)	918

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Общо за функция 6: Съседните региони и светът	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Пенсии на персонала	–	3 101	–	(3 092)	9
	(Пенсии на бивши членове) Европейски парламент	–	19	–	(19)	(0)
	(Пенсии на бивши членове) Европейски съвет и Съвет	–	1	–	(1)	–
	(Пенсии на бивши членове) Комисия	–	9	–	(9)	–
	(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	–	17	–	(17)	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейската сметна палата	–	7	–	(7)	–
	(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	–	0	–	(0)	–
	(Пенсии на бивши членове) Европейски надзорен орган по защита на данните	–	0	–	(0)	–
	(Европейски училища) Комисия	4	291	–	(293)	2
	Възнаграждения на редовния персонал	0	3 092	(0)	(3 092)	0
	Възнаграждения на външния персонал	23	351	(0)	(342)	32
	Членове — Заплати и надбавки	1	20	(1)	(20)	1
	Членове — Временни надбавки	–	2	–	(2)	0
	Разходи за набиране на персонал	3	33	(0)	(33)	3
	Прекратяване на служебното правоотношение	–	7	–	(7)	0
	Разходи за обучение	12	21	(0)	(20)	13
	Социални разходи и разходи за мобилност	12	37	(2)	(36)	12
	Информационни и комуникационни технологии	166	452	(2)	(442)	173
	Наеми и закупуване	31	458	(0)	(448)	41
	Разходи, свързани със сградите	49	134	(3)	(132)	49

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

милиони евро

	Функция от МФР	Поети задължения, пренесени от предходната година	Задължения, поети през годината	Промени в пренесените поети задължения	Плащания	Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Сигурност	32	87	(2)	(86)	30
	Командировки и представителство	10	63	(1)	(57)	15
	Срещи, комитети, конференции	6	13	(0)	(12)	6
	Официален вестник	1	2	(0)	(2)	1
	Публикации	7	16	(0)	(15)	7
	Придобиване на информация	2	7	(0)	(6)	3
	Проучвания и разследвания	5	5	(0)	(5)	5
	Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	11	27	(0)	(22)	15
	Външни езикови услуги	2	62	(0)	(62)	3
	Други административни разходи	12	39	(1)	(41)	10
	Децентрализирани агенции	–	3	–	(3)	–
	Административни разходи на другите институции	623	5 574	(51)	(5 441)	704
	Общо за функция 7: Европейска публична администрация	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Фонд за иновации (ФИ)	6 643	1 551	(405)	(224)	7 564
	Механизъм за Украйна	1 250	4 799	(1)	(2 038)	4 009
	Други действия	6	59	(4)	(56)	5
	Общо за функция O: Извън МФР	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Резерв за европейска солидарност	–	480	–	(480)	–
	Резерв за спешна помощ	–	–	–		–
	Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)	0	21	–	(21)	0
	Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	53	564	–	(547)	71
	Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	53	1 065	–	(1 048)	71
	ОБЩО	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.10. **ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ**

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
1	„Хоризонт Европа“	170	233	419	784	1 612	2 406	3 859	9 772	12 750	32 005
	Програма на Евратом за научни изследвания и обучение	22	0	2	7	11	10	17	111	149	330
	Международен експериментален термоядрен реактор (ITER)					0	53	477	356	408	1 294
	Други действия								260	59	318
	Пилотни проекти и подготвителни действия	–	1	0	–	0	4	11	16	10	42
	Фонд InvestEU	136	40	88	108	–	881	340	1 500	378	3 471
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	87	43	370	771	489	216	665	936	1 644	5 220
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Енергетика	153	86	527	786	337	536	239	503	921	4 089
	Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) — Цифрови технологии	1	0	1	3	79	131	176	45	174	610
	Програма „Цифрова Европа“				–	216	256	307	686	940	2 405
	Децентрализирани агенции								0	36	36
	Други действия							1	102	10	113
	Пилотни проекти и подготвителни действия			–	8	2	2	2	2	6	22
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията				–	1	1	3	11	19	35
	Програма „Единен пазар“ (вкл. МСП)	48	8	22	20	14	42	75	195	404	829
	Програма на ЕС за борба с измамите	–		–	–	2	2	4	6	22	36
	Сътрудничество в областта на данъчното облагане („Фискалис“)			0	–	3	2	2	8	27	41
	Сътрудничество в областта на митниците („Митници“)		0	0	0	1	4	15	25	157	203
	Децентрализирани агенции								0	5	5
	Други действия					–		0	0	5	5
	Пилотни проекти и подготвителни действия				0	0	2	4	9	13	27

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
	Европейска космическа програма	0	0	–	63	6	6	84	708	927	1 795
	Децентрализирани агенции							–	0	17	17
	Пилотни проекти и подготвителни действия								11	45	56
	Сигурна свързаност на Съюза								0	191	191
	Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	555	6	14	42	63	7 780	32 908	41 050	39 805	122 222
	Кохезионен фонд (КФ)	84	–	0	0	0	376	3 963	6 038	7 031	17 491
	Кохезионен фонд (КФ), принос за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) — Транспорт	440	209	481	876	449	344	330	916	1 655	5 700
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	0		0	–	0		1	4	6
	Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	274	1	21	18	1	4 669	14 090	17 871	17 171	54 118
	Пилотни проекти и подготвителни действия								–	1	1
	Подкрепа за общността на кипърските турци	0	0	0	3	3	5	18	29	33	91
	Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост (вкл. инструмент за техническа подкрепа)			0	0	1	7	24	122 407	75	122 514
	Защита на еврото от фалшифициране (програма „Перикъл IV“)							–	0	0	1
	Разходи за финансиране на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI)							–	1	1 877	1 878
	Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)			0	94	17	52	55	669	180	1 066
	EU4Health	1	0	1	5	83	220	328	376	544	1 559
	Инструмент за спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)				0	9			15	–	24
	Децентрализирани агенции	–	0	0	0	2	11	16	19	12	61
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0									0

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията						0	0	1	10	12
	Заетост и социални иновации	3	1	8	9	9	12	28	47	95	212
	„Еразъм+“	0	0	1	3	185	229	440	550	783	2 191
	Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	–		–	–	17	9	12	28	40	106
	„Творческа Европа“		0	0	0	7	25	53	89	206	381
	Правосъдие	4	2	3	1	3	4	3	10	22	52
	„Права и ценности“	5	3	3	3	5	13	55	83	165	334
	Децентрализирани агенции				0	19	8	12	10	7	56
	Други действия	0		0	0	0	1	0	3	8	13
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	0	0	1	1	3	6	16	17	43
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	1	3	5	6	4	7	12	40	127	203
	Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)		8	9	18	20	30	47	99	105	335
	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	2 378	747	758	761	7	900	936	12 947	13 218	32 652
	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)	48	–	0	17	4	293	1 001	1 320	930	3 613
	Споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР) и регионални организации за управление на рибарството (РОУР)						–	1	11	30	42
	Децентрализирани агенции								–	0	0
	Пилотни проекти и подготвителни действия						–	1	5	1	8
	Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)	80	153	128	149	244	337	445	508	744	2 787
	Фонд за справедлив преход						1 299	1 442	4 900	1 503	9 145

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
	Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (МСП)							4	89	–	94
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0	–		1	0	1	3	6	2	14
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията							0	4	25	29
	Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	54	37	57	346	4	23	261	861	1 852	3 495
	Децентрализирани агенции						–		–	3	3
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУТВП)	18	9	39	207	3	23	284	823	1 166	2 572
	Фонд за интегрирано управление на границите (ФИУГ) — Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИФПОМК)					63	63	70	85	0	281
	Децентрализирани агенции							64	151	117	332
	Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	17	14	21	48	7	23	65	198	325	717
	Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (Литва)	2	1	1	3	27	99	41	67	75	315
	Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения (вкл. за България и Словакия)	8	39	44	66	36	11	16	31	54	306
	Децентрализирани агенции								3	5	8
	Пилотни проекти и подготвителни действия				0					–	0
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията	0		–	0	1	1	3	4	14	23
	Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)					74	97	172	182	368	892
	Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)			12	7	152	172	299	410	868	1 920
	Военна мобилност					67	8	31	83	218	407

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
	Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки								198	39	237
	Инструмент за укрепване на отбранителната промишленост							99	191	–	290
	Пилотни проекти и подготвителни действия		0								0
	Сигурна свързаност на Съюза								–	123	123
	Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа)	796	635	712	936	2 106	5 084	6 054	8 096	9 106	33 524
	Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (INSC)	1	2	4	9	12	13	26	33	38	139
	Хуманитарна помощ (HUMA)			0	1	10	53	148	361	642	1 214
	Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	0		1	0	6	4	3	14	48	76
	Отвъдморски страни и територии (ОСТ) (включително Гренландия)			1		2	28	42	39	40	152
	МФП+								–	155	155
	Други действия							0	32	65	98
	Пилотни проекти и подготвителни действия	0							–		0
	Сигурна свързаност на Съюза									50	50
	Дейности, финансирани съгласно прерогативите на Комисията и специфичните правомощия, предоставени на Комисията		0	0	2	5	10	29	46	63	155
	Предприсъединителна помощ (IPA III)	235	305	330	421	767	1 201	1 011	1 542	1 836	7 648
	Инструмент за реформи и растеж за Западните Балкани								426	492	918
	Общо за функция 6: Съседните региони и светът	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Пенсии на персонала								–	9	9
	(Европейски училища) Комисия								0	2	2
	Възнаграждения на редовния персонал								–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
	Възнаграждения на външния персонал							–	2	31	32
	Членове — Заплати и надбавки							–	(0)	1	1
	Членове — Временни надбавки									0	0
	Разходи за набиране на персонал							–	0	3	3
	Прекратяване на служебното правоотношение									0	0
	Разходи за обучение							0	1	11	13
	Социални разходи и разходи за мобилност							0	5	7	12
	Информационни и комуникационни технологии							0	21	152	173
	Наеми и закупуване							0	6	35	41
	Разходи, свързани със сградите							0	8	41	49
	Сигурност							0	2	28	30
	Командировки и представителство							0	2	13	15
	Срещи, комитети, конференции							0	2	5	6
	Официален вестник								–	1	1
	Публикации							–	0	7	7
	Придобиване на информация								0	3	3
	Проучвания и разследвания								0	5	5
	Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане							0	0	15	15
	Външни езикови услуги							–	0	2	3
	Други административни разходи							(0)	1	8	10
	Административни разходи на другите институции									704	704
	Общо за функция 7: Европейска публична администрация							1	51	1 083	1 134
O	Фонд за иновации (ФИ)								7 563	1	7 564
	Механизъм за Украйна								724	3 286	4 009
	Други действия								1	4	5
	Общо за функция O: Извън МФР								8 287	3 291	11 578

милиони евро

	Функция от МФР	< 2018 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
S	Европейски фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ)								0	0	0
	Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит							–		71	71
	Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)							–	0	71	71
	Общо	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

7. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ**

7.1. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ**

милиони евро

	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дъл-жими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Приходи		
Парламент	249	249	291	11	303	286	2	287	115 %	16
Съвет	80	80	109	1	110	109	1	109	137 %	1
Комисия	154 664	160 617	226 586	16 251	242 837	220 118	3 350	223 468	139 %	19 370
Съд	81	81	79	0	79	79	0	79	97 %	0
Сметна палата	34	34	33	0	33	33	0	33	98 %	0
Икономически и социален комитет	18	18	22	0	22	22	0	22	124 %	0
Комитет на регионите	16	16	19	0	19	19	0	19	116 %	0
Омбудсман	2	2	2	–	2	2	–	2	108 %	–

милиони евро

	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дъл-жими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Приходи		
Европейски надзорен орган по защита на данните	3	3	3	–	3	3	–	3	102 %	0
Европейска служба за външна дейност	62	62	379	0	379	377	0	377	603 %	2
ОБЩО	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

Консолидираните отчети за изпълнението на общия бюджет на ЕС включват, както през предходни години, изпълнението на бюджета на всички институции, тъй като в рамките на бюджета на ЕС се съставя отделен бюджет за всяка институция.

Бюджетът и изпълнението на агенциите не се консолидират в бюджета на ЕС и не се включват в докладите за бюджета на ЕС. Субсидията от Комисията, която се изплаща на агенциите, обаче е част от бюджета на ЕС. В тази бюджетна част на годишните отчети се взема под внимание само субсидията, изплатена на агенциите от бюджета на Комисията.

Що се отнася до ЕСВД, следва да се отбележи, че в допълнение към собствения си бюджет тя също разполагаше със сума в размер на 378,9 милиона евро (2024 г.: 358,4 милиона евро), включително целеви приходи и пренесени суми, от които 250,2 милиона евро (2024 г.: 255,2 милиона евро) от фондовете на Европейската комисия за покриване на административните разходи за служителите на Комисията в делегациите на Съюза, разпределени между функция 7 на Комисията, редовете за административни разходи по оперативните програми (предишно наименование: редове BA) и доверителните фондове и остатъка от фиксираните вноски за покриване на общите разходи за служителите на ЕФР в делегациите и за съвместното разполагане, както и други суми, получени по силата на споразумения за съвместно разполагане и други споразумения.

7.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Парламент	2 602	2 518	–	40	2 557	98 %	–	35	35	10	–	0	10
Съвет	767	691	–	27	718	94 %	–	25	25	23		0	24

милиони евро

	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Комисия	222 335	190 891	1 579	14 073	206 542	93 %	2 126	12 241	14 367	1 149	33	236	1 418
Съд	538	521	–	1	522	97 %	–	0	0	16		0	16
Сметна палата	195	191	1	0	192	98 %	–	0	0	3	–	0	3
Икономически и социален комитет	180	173	–	4	177	98 %	–	2	2	1	–	–	1
Комитет на регионите	135	130	–	2	132	98 %	–	3	3	0	–	0	0
Омбудсман	15	15	–	–	15	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Европейски надзорен орган по защита на данните	27	25	–	0	25	93 %	–	–	–	2	–	–	2
Европейска служба за външна дейност	1 308	930	–	307	1 236	94 %	–	72	72	0	–	1	1
Общо:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 126**	**12 379**	**14 505**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

ОВ C, 8.10.2026 г.

7.3. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ**

милиони евро

	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2026 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Парламент	2 948	2 157	307	41	2 504	85 %	361	42	403	10	30	1	41
Съвет	846	604	74	24	703	83 %	87	28	115	23	4	0	28
Комисия	244 557	150 611	3 016	57 305	210 932	86 %	5 424	28 062	33 486	54	42	10	106
Съд	571	484	28	1	513	90 %	36	0	37	16	4	0	21
Сметна палата	204	181	9	0	190	93 %	10	0	11	3	1	0	4
Икономически и социален комитет	192	163	10	3	177	92 %	10	3	13	1	2	–	3
Комитет на регионите	145	118	9	2	128	88 %	12	3	15	0	1	0	1
Омбудсман	16	14	0	–	15	93 %	0	–	0	1	0	–	1
Европейски надзорен орган по защита на данните	30	23	2	0	25	83 %	2	–	2	2	1	–	3
Европейска служба за външна дейност	1 448	819	121	247	1 187	82 %	110	132	242	0	18	1	19
	250 956	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 054**	**28 271**	**34 325**	**110**	**104**	**12**	**226**

8. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ НА АГЕНЦИИТЕ**

Приходите и разходите на агенциите, посочени в доклади 8.1 и 8.2 по-долу, не се консолидират като такива в бюджета на ЕС.

Раздели 1— 7 от докладите за изпълнението на бюджета включват само субсидията, изплатена от бюджета на ЕС в полза на агенциите като бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания, когато е приложимо.

Докладите на агенциите по-долу съдържат общ преглед на агенциите — както децентрализираните (известни също като „традиционни агенции“), така и изпълнителните агенции — и преглед на техните приходи (8.1) и разходи (8.2). Те включват не само субсидията, изплатена от бюджета на ЕС, но и другите източници на приходи и свързаните с тях разходи (които не се добавят в отчетите за бюджета на ЕС). Всяка агенция представя свой набор от годишни отчети.

8.1. **БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ**

милиони евро

Агенция	Финансиране по функция от МФР	Окончателен приет бюджет	Получени приходи
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия	1	45	43
Агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи	4	338	362
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения	1	8	9
Служба на Общността за сортовете растения	N/A	22	21
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа	2б	18	18
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището	4	240	212
Европейска агенция за авиационна безопасност	1	248	197
Европейски банков орган	1	59	60
Европейска агенция за гранична и брегова охрана	4	1 124	1 137
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията	2б	106	99
Европейски център за развитие на професионалното обучение	2б	22	23
Европейска агенция по химикали	1	134	138
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда	1, 2а, 3, 5	75	75
Европейска изпълнителна агенция за образование и култура	2б, 6	152	75
Европейска агенция за околна среда	3	109	102
Европейска агенция за контрол на рибарството	3	31	33
Европейски орган за безопасност на храните	2б	151	153
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд	2б	25	28
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията	1, 2б	62	62
Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП	1, 2а	50	50
Европейски институт за равенство между половете	2б	10	12
Европейски институт за иновации и технологии	1	435	435
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване	1	40	41
Европейски орган по труда	2б	50	50
Европейска агенция по морска безопасност	1	127	127
Европейска агенция по лекарствата	2б	600	608

милиони евро

Агенция	Финансиране по функция от МФР	Окончателен приет бюджет	Получени приходи
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании	5	36	37
Европейска прокуратура	2б	86	86
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет	1	73	73
Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания	1, 3	102	127
Европейски орган за ценни книжа и пазари	1	82	86
Европейска фондация за обучение	2б	24	29
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие	2б	68	78
Агенция на Европейския съюз за киберсигурност	1	26	55
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането	5	246	243
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането	5	13	13
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	1	31	47
Агенция на Европейския съюз за космическата програма	1	83	1 164
Агенция на Европейския съюз за основните права	2б	27	27
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост	N/A	480	501
Съвместно предприятие „Термоядрен синтез за енергия“	1	646	799
Център за преводи за органите на Европейския съюз	7	52	45
Общо		**6 356**	**7 581**

милиони евро

Вид приходи на агенциите	Получени приходи
Субсидия от Комисията	4 913
Приходи от такси	1 136
Други приходи	1 531
Общо	**7 581**

8.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия	45	45	54	41
Агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи	378	357	464	400
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения	9	8	10	8

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Служба на Общността за сортовете растения	21	19	22	20
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа	18	17	22	17
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището	264	208	277	191
Европейска агенция за авиационна безопасност	317	250	331	227
Европейски банков орган	61	59	65	58
Европейска агенция за гранична и брегова охрана	1 158	1 132	1 561	1 023
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията	109	99	135	103
Европейски център за развитие на професионалното обучение	23	22	24	21
Европейска агенция по химикали	142	137	159	139
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда	75	73	78	72
Европейска изпълнителна агенция за образование и култура	75	75	80	75
Европейска агенция за околна среда	116	103	155	101
Европейска агенция за контрол на рибарството	36	34	43	35
Европейски орган за безопасност на храните	166	165	168	157
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд	29	26	33	25
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията	62	61	65	60
Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП	50	50	52	49
Европейски институт за равенство между половете	12	10	14	10
Европейски институт за иновации и технологии	529	522	475	463
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване	41	40	43	40
Европейски орган по труда	52	51	53	50
Европейска агенция по морска безопасност	139	124	156	126
Европейска агенция по лекарствата	625	606	699	607
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании	38	37	46	35
Европейска прокуратура	86	86	95	87
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет	73	73	74	72
Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания	127	127	132	126
Европейски орган за ценни книжа и пазари	87	85	91	80
Европейска фондация за обучение	32	29	35	28
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие	93	80	103	80

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Агенция на Европейския съюз за киберсигурност	66	41	72	33
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането	253	247	275	239
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането	32	19	35	19
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	67	49	53	45
Агенция на Европейския съюз за космическата програма	2 306	677	2 366	1 185
Агенция на Европейския съюз за основните права	27	26	33	28
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост	345	345	532	341
Съвместно предприятие „Термоядрен синтез за енергия“	1 066	979	849	789
Център за преводи за органите на Европейския съюз	52	46	54	46
Общо	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

милиони евро

Вид разход	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Административни	612	593	746	584
Оперативни	6 396	4 378	7 010	4 518
Персонал	2 292	2 268	2 327	2 254
Общо	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ

Актюерски предположения

Предположенията, използвани за изчисляване на разходите за бъдещи събития, които засягат пенсионните задължения.

Актюерски печалби и загуби

За схема за дефинирани доходи — промените в актюерските дефицити или излишъци. Те възникват поради разликите между предходните актюерски предположения и събитията, които реално са настъпили, както и поради последиците от промените в актюерските предположения.

Бюджетен кредит за поети задължения

Бюджетните кредити за поети задължения покриват пълната стойност на правните задължения (договори, споразумения/решения за предоставяне на безвъзмездни средства), които могат да бъдат подписани през текущата финансова година.

Бюджетен ред

Що се отнася до структурата на бюджета, приходите и разходите се записват в бюджета съгласно задължителна номенклатура, която отразява естеството и целта на всеки елемент. Тази номенклатура е наложена от бюджетния орган. Отделните категории (дял, глава, статия или ред) служат за официално описание на номенклатурата.

Бюджетни кредити

Финансиране на бюджета. В бюджета се прогнозират както поетите задължения, така и плащанията (пари в брой или банкови трансфери в полза на бенефициерите). Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания често се различават (многогодишни бюджетни кредити), тъй като задължение за многогодишните програми и проекти обикновено се поема изцяло през годината, през която е взето решението за тези програми и проекти, и средствата по тях се плащат през годините с напредването на тяхното изпълнение. Едногодишните бюджетни кредити се използват за административните разходи, за разходите за подкрепа на селскостопанските пазари и за преките плащания, като бюджетните кредити за поети задължения са равни на бюджетните кредити за плащания.

Бюджетни кредити за административни разходи

Бюджетните кредити за административни разходи покриват текущите разходи на институциите и на субектите (персонал, сгради, офис оборудване).

Бюджетни кредити за плащания

Бюджетните кредити за плащания покриват разходите, дължими през текущата година, които произтичат от правни задължения, поети през текущата година и/или през предходни години.

Бюджетни кредити, които губят сила

Неизползваните бюджетни кредити, които ще бъдат отменени в края на финансовата година. Губенето на сила означава отмяна на цялото разрешение или на част от разрешението за извършване на разходи и/или за поемане на задължения. Това разрешение намира израз под формата на бюджетен кредит. Само за съвместните предприятия (СП), както е посочено във финансовите им правила, неизползваните бюджетни кредити могат да бъдат записани в прогнозата за приходите и разходите за следващите максимум три финансови години (т.нар. правило „N+3“). Следователно бюджетните кредити за СП, които губят сила, могат да бъдат пуснати отново в употреба до финансовата година N+3.

Годишен отчет за дейността (ГОД)

В годишните отчети за дейността се посочват, наред с друго, резултатите от дейностите чрез съпоставка с определените цели, свързаните с дейностите рискове и структурата за вътрешен контрол. От бюджетната процедура за 2001 г. за Комисията и от 2003 г. за всички институции на Европейския съюз оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити трябва да представя на своята институция ГОД за изпълнението на своите задължения, както и финансова информация и информация за управлението.

Деривативи

Финансови инструменти, чиято стойност е свързана с промените в стойността на друг финансов инструмент, на показател или на стока. За разлика от притежателя на първичен финансов инструмент (напр. държавна ценна книга), който има неограничено право да получи пари (или друга икономическа полза) в бъдеще, притежателят на дериватив има само ограничено право да получи такава полза. Пример за дериватив е валутният форуърден договор.

Дисконтов процент

Процентът, използван за коригиране на стойността на парите във времето. Дисконтирането е техника, която се използва за сравняване на разходите и ползите, настъпващи през различни времеви периоди.

Ефективен лихвен процент

Процентът, с който се дисконтират очакваните бъдещи парични постъпления или плащания през очаквания живот на финансовия актив или финансовия пасив до нетната балансова стойност на актива или пасива.

Коригиращ бюджет

Решение, прието през бюджетната година, за изменение (увеличение, намаление, трансфер) на аспекти на приетия бюджет за тази година.

Неизпълнени поети задължения

Неизпълнените поети задължения са размерът на поетите бюджетни задължения, по които плащането все още не е извършено. Те представляват задълженията на ЕС за плащане за бъдещи години и са пряко следствие от съществуването на многогодишни програми и от липсата на връзка между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Неизпълнени поети задължения (Reste à liquider — RAL)

Неизпълнените поети задължения са размерът на поетите бюджетни задължения, по които плащането все още не е извършено. Те представляват задълженията на ЕС за плащане за бъдещи години и са пряко следствие от съществуването на многогодишни програми и от липсата на връзка между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Непряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При непрякото управление Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета на органи, уредени от правото на ЕС или от национално право.

Нередност

Нередността е действие, което не съответства на приложимите правила на ЕС или национални правила и което има потенциално отрицателно въздействие върху финансовите интереси на ЕС. Тя може да е резултат от поведението на бенефициерите на средства или на органите, отговарящи за извършването на плащания. Понятието за нередност е по-широко от понятието за измама, което се отнася до поведение, което може да бъде квалифицирано престъпление.

Отмяна на бюджетни кредити

Неизползваните бюджетни кредити, които не могат вече да се използват.

Отмяна на задължение

Действие, чрез което се отменя предходно задължение (или част от него).

Превантивна мярка

Превантивните мерки, които Комисията може да използва, за да защити бюджета на ЕС, когато знае за наличието на потенциални недостатъци, включват спирането и прекъсването на плащанията от бюджета на ЕС в полза на оперативната програма.

Предварително финансиране

Плащане, предназначено да осигури на бенефициера налични средства. То може да се раздели на няколко части съгласно разпоредбите на съответния договор, решение, споразумение или основен правен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат.

Поемане на задължение

Правен ангажимент за предоставяне на финансиране, при условие че бъдат изпълнени определени условия. ЕС се задължава да възстанови своя дял от разходите по проект, финансиран от ЕС. Днешните задължения представляват утрешните плащания. Днешните плащания представляват вчерашните задължения.

Прекъсвания и спирания

Ако Комисията установи, въз основа на собствената си дейност или на информацията, съобщена от одитните органи, че държава членка не е отстранила сериозни недостатъци в системите за управление и контрол и/или не е коригирала нередовни разходи, които са били декларирани и сертифицирани, тя може да прекъсне или да спре плащанията.

Пренасяне на бюджетни кредити

Изключение от принципа на ежегодност, доколкото бюджетните кредити, които не са могли да бъдат използвани през дадена бюджетна година, могат при строги условия и по изключение да бъдат пренесени за използване през следващата година.

Приет бюджет

Проектобюджетът става приет бюджет веднага след като бъде одобрен от бюджетния орган и обявен за окончателно приет от председателя на Европейския парламент.

Пряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При прякото управление бюджетът се изпълнява пряко от службите на Комисията, изпълнителните агенции или доверителните фондове.

Разходи за текущ трудов стаж

Увеличението на задълженията по схемата, произтичащи от трудовия стаж, натрупан през текущата финансова година.

Собствени ресурси

Основният източник на приходи за бюджета на ЕС. Различните собствени ресурси са изброени в приложимото Решение за собствените ресурси (Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета) и са следните: традиционни собствени ресурси, собствени ресурси на база ДДС, ресурси на база БНД и собствени ресурси на база нерециклирани пластмасови отпадъци от опаковки.

Споделено управление

Метод на изпълнение на бюджета. При споделеното управление задачите по изпълнението на бюджета са делегирани на държавите членки. Около три четвърти от разходите на ЕС попадат в обхвата на този метод на изпълнение.

Схема за дефинирани доходи

Пенсионна схема или друга схема за доходи след пенсиониране, при която правилата на схемата определят доходите независимо от дължимите вноски и при която доходите не са пряко свързани с инвестициите на схемата. Схемата може да бъде финансирана или нефинансирана.

Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки

Това са направени през отчетния период разходи, които ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети, т.е. от държавите — членки на ЕС. Това е следствие от едновременното съществуване на финансови отчети на базата на текущо начисляване и на бюджет на касова основа.

Традиционни собствени ресурси

Традиционните собствени ресурси са определени в приложимото Решение за собствените ресурси (Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета) и включват по-специално мита и налози върху захарта.

Трансфери (между бюджетните редове)

Трансферите между бюджетните редове са свързани с преместване на бюджетни кредити от един бюджетен ред в друг в хода на финансовата година и следователно представляват изключение от принципа на специфичност на бюджета. Те обаче са изрично разрешени от Договора за функционирането на Европейския съюз при условията, предвидени във Финансовия регламент (ФР). Във ФР се посочват различни видове трансфери в зависимост от това дали те са между или в рамките на бюджетни дялове, глави, статии или позиции и дали изискват различни нива на разрешение.

Финансова корекция

Финансовите корекции имат за цел да предпазят бюджета на ЕС от нередовни разходи. Що се отнася до разходите под споделено управление, събирането на нередовни плащания е отговорност предимно на държавата членка.

Финансови активи и пасиви по амортизирана стойност

Всички финансови активи и пасиви, които съгласно Международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по амортизирана стойност.

Финансови активи или пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

Всички финансови активи или пасиви, които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в излишъка или дефицита за периода (т.е. деривативи).

„Потвърдена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета от съответната държава членка. „Решена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета с решение на Комисията. Тя винаги е нетна корекция, при която държавата членка трябва да възстанови нередовните средства в бюджета на ЕС, което води до окончателно намаление на финансовия пакет, предвиден за съответната държава членка. Потвърдените и решените финансови корекции се посочват в настоящия документ като една категория.

Финансовата корекция е „извършена“, когато с нея е коригирана констатираната нередност.

Финансови активи, обявени за продажба

Всички финансови активи (с изключение на деривативите), които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в резерв при нетните активи до отписването им (или обезценка).

Целеви приходи

Специални приходи, получени за финансирането на конкретни разходи. Основният източник на външни целеви приходи са финансовите средства, предоставени от трети държави за програми, финансирани от Съюза. Основният източник на вътрешни целеви приходи са приходите от трети страни във връзка със стоки, услуги или строителни работи, предоставени по тяхно искане. Приходите от възстановяването на неоснователно платени суми и приходите от продажбата на публикации и филми.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ГОД	Годишен отчет за дейността
АС	Амортизирана стойност
БВП	Брутен вътрешен продукт
БНД	Брутен национален доход
ГФУ	Гаранционен фонд за участниците
УВД	Управление на въздушното движение
РППБ	Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит
ПБ	Платежен баланс
Фонд BUFI	Фонд за бюджетни глоби
ОСП	Обща селскостопанска политика
CCS LGF	Гаранционен механизъм за секторите на културата и творчеството
МСЕ 2	Механизъм за свързване на Европа
ДИ на МСЕ	Дългов инструмент на Механизма за свързване на Европа
КФ	Кохезионен фонд
CIP	Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации
COM	Европейска комисия
COSME	Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия
COSO	Комитет на спонсориращите организации на комисията „Тредуей“
ОФП	Общ фонд „Провизии“
РОР	Регламент за общоприложимите разпоредби
CRII+	Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса плюс
CRO	Главен отговорник по управлението на риска
D&WM	Извеждане от експлоатация и управление на отпадъците
EAD	Експозиция при неизпълнение
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране на земеделието
СПЕС	Счетоводно правило на Европейския съюз
ЗиСИ	Заетост и социални иновации
ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕСП	Европейска сметна палата
ЕЦБ	Европейска централна банка
ОКЗ	Очаквани кредитни загуби
ECOFIN	Съвет по икономически и финансови въпроси
ЕОВС в ликвидация	Европейска общност за въглища и стомана в ликвидация
ЕФР	Европейски фонд за развитие
EDIF	Механизъм за гарантиране по Инструмента за развитие на предприятията и иновациите за Западните Балкани
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕСВД	Европейска служба за външна дейност
ЕФУР	Европейски фонд за устойчиво развитие
ЕФЮИЕ	Европейски фонд за Югоизточна Европа
ЕИФС	Европейски инструмент за финансова стабилност

ЕФСИ	Европейски фонд за стратегически инвестиции
ЕМФС	Европейски механизъм за финансово стабилизиране
ЕАСТ	Европейска асоциация за свободна търговия
EGNOS	Европейска геостационарна служба за навигационно покритие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕИФ	Европейски инвестиционен фонд
ElectriFI	Инициатива за финансиране на електрифицирането
МВК	Мандат за външно кредитиране
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ИПС	Икономически и паричен съюз
ENEF	Фонд за разширяване на предприятията
ENIF	Фонд за иновации в предприятията
ЕИСП	Европейски инструмент за съседство и партньорство
ЕП	Европейски парламент
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ИИУ	Инициатива на ЕИБ за икономическа устойчивост
ЕКА	Европейска космическа агенция
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕМС	Европейски механизъм за стабилност
ETF	фонд, търгуван на организирани пазари
СТЕ	Система за търговия с квоти за емисии на парникови газове
ЕС	Европейски съюз
EUMETSAT	Европейска организация за експлоатация на метеорологични спътници
Евратом	Европейска общност за атомна енергия
ФСЕС	Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз
ДФГ	договор за финансова гаранция
FIFO	Първа входяща — първа изходяща стойност
7РП	Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие
ФР	Финансов регламент на ЕС
ОАФО	Обсъждане и анализ на финансовите отчети
ССНА	Справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал
ССИД	Справедлива стойност чрез излишъка или дефицита
БВП	Брутен вътрешен продукт
БНД	Брутен национален доход
ГНСС	Глобална навигационна спътникова система
Н2020	„Хоризонт 2020“
ПВРРС	Политика на високо равнище по отношение на риска и съответствието
ФИУТ	Фонд „Интегрирано управление на границите“
ФИ	Фонд за иновации
ИИП	Инфраструктурен и иновационен прозорец
МВФ	Международен валутен фонд

МССПС	Международни счетоводни стандарти за публичния сектор
ИТ	Информационни технологии
ITER	Международен експериментален термоядрен реактор
JRC	Съвместен изследователски център
ОЗОС	Обща здравноосигурителна схема
СП	Съвместно предприятие
LGD	Загуба при неизпълнение
МГЗ	Механизъм за гарантиране на заеми
LGTT	Инструмент за гарантиране на заемите по проекти, свързани с трансевропейските транспортни мрежи
МП	Многогодишна програма — Програма за финансово приобщаване на средните предприятия
МЕР	Член на Европейския парламент
МФП	Макрофинансова помощ
МФР	Многогодишна финансова рамка
МІМ	Взаимозастрахователен механизъм
ФПП	фонд на паричния пазар
ММСП	Микро-, малки и средни предприятия
ИССРМС	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество
NextGenerationEU	NextGenerationEU
РСР	Решение за собствените ресурси
PBI	Инициатива „Облигации за проекти“
PD	Вероятност от неизпълнение
PF4EE	Инструмент за частно финансиране за енергийна ефективност
ГФУ	Гаранционен фонд за участниците
POCI	Закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка
ПЧП	Публично-частно партньорство
ПСЕДЛ	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица
RAL	Reste à Liquider (неизпълнени поети задължения)
МФПР	Механизъм за финансиране с поделяне на риска
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
НИТРД	Научни изследвания, технологично развитие и демонстрации
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SAFE	Инструмент „Мерки за сигурността на Европа“
SANAD	Фонд за БИСА за микро-, малките и средните предприятия
САПАРД	Специална предприсъединителна програма за развитие на земеделието и селските райони
SEMED	Програма за финансово приобщаване на микро-, малките и средните предприятия в Южното и Източното Средиземноморие
ЗУКР	Значително увеличение на кредитния риск
SIUGI	Инструмент за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП
МСП	Малки и средни предприятия
ПМСП	Прозорец за МСП (прозорец за малките и средните предприятия)
STEP	Платформа за стратегически технологии за Европа
SURE	Подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз

ТСР	Традиционни собствени ресурси
ВИРСР	Временен инструмент за развитие на селските райони
МСЗУ	Механизъм за сътрудничество по заемите за Украйна
ДДС	Данък върху добавената стойност